

Δήμος Χαλανδρίου

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου 2024-2029

Α΄ Φάση : Στρατηγικός Σχεδιασμός

Περιεχόμενα

Ευρετήριο Πινάκων	5
Ευρετήριο Εικόνων.....	7
Ευρετήριο Γραφημάτων	9
Εισαγωγή	10
I. Αντικείμενο Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	10
II. Θεσμικό Πλαίσιο και Σκοπιμότητα	11
III. Περιεχόμενο και Διάρθρωση	14
IV. Μεθοδολογική Προσέγγιση	15
V. Διαδικασία Κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος	20
VI. Συγκρότηση Διεπιστημονικής Ομάδας Εργασίας	22
Κεφάλαιο 1. Συνοπτική Παρουσίαση και Αξιολόγηση του Δήμου Χαλανδρίου.....	24
1.1 Βασικά Χαρακτηριστικά, Διοικητική Οργάνωση, Ιστορικά Στοιχεία.....	24
1.1.1 Γεωγραφικά, Διοικητικά, και Αναπτυξιακά Χαρακτηριστικά.....	24
1.1.2 Δημογραφικές Προβολές & Τάσεις	27
1.1.2.1 Πληθυσμιακή Μεταβολή	27
1.1.2.2 Πληθυσμιακή Σύθεση	29
1.1.3 Μορφολογικά και Γεωλογικά Χαρακτηριστικά	32
1.1.4 Κλιματολογικά Χαρακτηριστικά	33
1.1.5 Ιστορικά Στοιχεία.....	35
1.2 Φυσικό περιβάλλον, προβλήματα ρύπανσης.....	37
1.2.1 Φυσικό Περιβάλλον.....	37
1.2.2 Ποιότητα Περιβάλλοντος - Κλιματική Αλλαγή - Προβλήματα Ρύπανσης..	46
1.3 Υποδομές & Δίκτυα.....	54
1.3.1 Υποδομές Ύδρευσης & Αποχέτευσης	54
1.3.2 Υποδομές Διαχείρισης Όμβριων	55
1.3.3 Γραμμές υψηλής τάσης	56
1.3.4 Διαχείριση Απορριμμάτων.....	56
1.3.5 Μεταφορές & Οδικό Δίκτυο	62
1.3.6 Τηλεπικοινωνίες & Ευρυζωνικότητα.....	69
1.3.7 Ενέργεια	71
1.3.8 Δίκτυο Οδοφωτισμού	77
1.4. Χωροταξικός Σχεδιασμός	77

1.4.1 Υφιστάμενο Ρυθμιστικό-Πολυεδαφικό Πλαίσιο Αττικής.....	77
1.4.2 Στρατηγικό Σχέδιο Περιφέρειας Αττικής	79
1.4.3 Ισχύον ΓΠΣ Δήμου Χαλανδρίου	81
1.4.4 Χρήσεις Γης Δήμου Χαλανδρίου	82
1.5 Κοινωνικές Υποδομές & Υποδομές Υγείας.....	95
1.5.1 Δομές και Υποδομές Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας	95
1.5.2 Κοινωνική Πολιτική Δήμου Χαλανδρίου	96
1.5.3 Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες	100
1.6 Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός	101
1.6.1 Δομές και Υποδομές Παιδείας & Εκπαίδευσης	101
1.6.2 Πολιτιστικές Υποδομές & Δράσεις	106
1.6.3 Αθλητικές Εγκαταστάσεις & Δραστηριότητες	116
1.6.4 Αδελφοποιήσεις	118
1.7 Τοπική Οικονομία & Απασχόληση.....	118
1.7.1 Εθνική Οικονομία	118
1.7.2 Τοπική Οικονομία.....	120
1.7.3 Εκπαιδευτικό Επίπεδο & Επίπεδο Απασχόλησης	129
1.8 Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία Δήμου Χαλανδρίου	129
1.8.1 Δημοτικά τέλη	129
1.8.2 Προοπτικές Ανάπτυξης Δήμου Χαλανδρίου	131
1.9 Αξιολόγηση Περιβάλλοντος Δήμου Χαλανδρίου	134
1.9.1 Ανάλυση PESTLE – DG (πολιτικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί, τεχνολογικοί, νομικοί και περιβαλλοντικοί – Δημογραφικοί και Παγκόσμιοι παράγοντες) ...	134
1.9.2 Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης – Ανάλυση SWOT	138
Κεφάλαιο 2. Εσωτερική Οργάνωση Δήμου Χαλανδρίου	147
2.1 Συνοπτική Παρουσίαση και Αξιολόγηση των υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου	147
2.1.1 Οργανωτική Δομή Δήμου Χαλανδρίου	147
2.1.2 Ανθρώπινο Δυναμικό Δήμου Χαλανδρίου: Οργάνωση & Στελέχωση	168
2.2 Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Χαλανδρίου 2020 - 2022.....	171
2.2.1 Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων χρήσεων 2020 – 2022	171
2.2.2 Δείκτες αποδοτικότητας χρήσεων 2020 – 2022	178
2.3 Τεχνικό Πρόγραμμα & Χρηματοδοτούμενα Προγράμματα	179
2.3.1 Συνοπτική παρουσίαση Τεχνικού Προγράμματος Δήμου Χαλανδρίου....	179

2.3.2	Χρηματοδοτούμενα έργα και Δράσεις Δήμου Χαλανδρίου	182
2.4	Σημαντικές πρωτοβουλίες και διακρίσεις – Συμμετοχές σε δίκτυα	189
2.5	Αξιολόγηση εσωτερικού περιβάλλοντος	191
2.5.1	Οργανωτική Δομή.....	191
2.5.2	Ψηφιακή Διακυβέρνηση.....	191
2.5.3	Ανθρώπινο δυναμικό.....	195
2.5.4	Κτιριακές υποδομές.....	196
2.5.5	Υλικοτεχνική υποδομή & εξοπλισμός	199
2.6	Ανάλυση SWOT Εσωτερικού Περιβάλλοντος Δήμου Χαλανδρίου	200
Κεφάλαιο 3. Καθορισμός Στρατηγικής και Αναπτυξιακών προτεραιοτήτων Δήμου Χαλανδρίου.....		202
3.1	Το Πλαίσιο και οι Παράμετροι Στρατηγικής	202
3.2	Αποστολή & Όραμα Δήμου Χαλανδρίου	203
3.3	Καθορισμός Στρατηγικής.....	205
3.4	Άξονες Προτεραιότητες και Μέτρα	207

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Απογραφή Πληθυσμού 2001,2011 & 2021	27
Πίνακας 2: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμων κατά τις απογραφές 2011 & 2021	28
Πίνακας 3: Απογραφή Πληθυσμού / Φύλο.....	29
Πίνακας 4: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου	31
Πίνακας 5: Συνολικές ετήσιες ποσότητες απορριμμάτων προς ΕΣΔΝΑ	61
Πίνακας 6: Ποσότητες που αξιοποιήθηκαν προς Ανακύκλωση (συσσκευασίες Χαρτιού-Γυαλιού).....	61
Πίνακας 7: Ποσότητες ογκωδών & ΑΕΚΚ, Τρίμα κλαδεμάτων και Βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα κουζίνας & χώρων εστίασης είναι:	61
Πίνακας 8: Ποσότητες υπόλοιπων ρευμάτων Ανακύκλωσης	62
Πίνακας 9: Γραμμές ΟΑΣΑ (λεωφορεία & τρόλεϊ) διερχόμενες εντός του Δήμου Χαλανδρίου.....	66
Πίνακας 10: Γραμμές ΟΑΣΑ (λεωφορεία & τρόλεϊ) διερχόμενες περιφερειακά (στα όρια) του Δήμου Χαλανδρίου.....	66
Πίνακας 11: Προτεινόμενα σχολεία (α/α 1-5) – ενεργειακές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ»	72
Πίνακας 12: Προτεινόμενα σχολεία (α/α 6-11) – ενεργειακές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ»	74
Πίνακας 13: Προτεινόμενα σχολεία για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων	76
Πίνακας 14: Χρήσεις γης και προβλεπόμενοι Κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι	85
Πίνακας 15: Ανάγκες χώρων σύμφωνα με τον πληθυσμό χωρητικότητας	89
Πίνακας 16: Κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι προς απαλλοτρίωση, έκταση και αντικειμενική αξία (κατά προσέγγιση)	92
Πίνακας 17: Υπηρεσίες Κοινωνικής Μέριμνας Δήμου Χαλανδρίου.....	96
Πίνακας 18: Νηπιαγωγεία & Δημοτικά Σχολεία Δήμου Χαλανδρίου.....	104
Πίνακας 19: Σχολικές Εγκαταστάσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Χαλανδρίου.....	105
Πίνακας 20: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά ΠΕ της Αττικής και στο σύνολο της χώρας (σε €) τα έτη 2011 - 2021, ΕΛΣΤΑΤ	121
Πίνακας 21: Οικονομικά Ενεργός και Μη Ενεργός πληθυσμός Δήμου Χαλανδρίου	123
Πίνακας 22: Οικονομικά Ενεργός και Μη Ενεργός πληθυσμός Δήμου Χαλανδρίου κατά επίπεδο εκπαίδευσης.....	124
Πίνακας 23: Τόπος εργασίας πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου	126
Πίνακας 24: Κατανομή πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου ανά επάγγελμα.....	127
Πίνακας 25: Καταγραφή ανεργίας με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου	128
Πίνακας 26: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός Δήμων (2011 & 2021).....	128
Πίνακας 27: Εκπαιδευτικό Επίπεδο πληθυσμού Δ Χαλανδρίου (2011 & 2021).....	129
Πίνακας 28: Τέλος Καθαριότητας (ΔΤ) για οικίες και στεγασμένους χώρους 2014 - 2023	130

Πίνακας 29: Τέλος Καθαριότητας (ΔΤ) για οικίες και στεγασμένους χώρους 2024 - 2025	130
Πίνακας 30: Δημοτικοί φόροι 2014 - 2025.....	130
Πίνακας 31: Δημοτικά τέλη για επαγγελματικά ακίνητα.....	131
Πίνακας 32 Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής..	140
Πίνακας 33: Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 2: Υγεία, Παιδεία, Κοινωνική Πολιτική, Αθλητισμός & Πολιτισμός	141
Πίνακας 34: Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	144
Πίνακας 35 Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 4: Διοικητική Ικανότητα και Οικονομική Κατάσταση Δήμου	145
Πίνακας 36: Μόνιμο προσωπικό Δήμου Χαλανδρίου	168
Πίνακας 37: Προσωπικό ΙΔΑΧ Δήμου Χαλανδρίου	169
Πίνακας 38: Σύνολο Προσωπικού Δήμου Χαλανδρίου.....	169
Πίνακας 39: Προσωπικό ΙΔΟΧ Δήμου Χαλανδρίου	169
Πίνακας 40: Αριθμός εργαζομένων ΙΔΟΧ ανά κατηγορία εκπαίδευσης	170
Πίνακας 41: Παρουσίαση Ισολογισμών Χρήσεων 2020 - 2022.....	172
Πίνακας 42: Παρουσίαση Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεων 2020 - 2022	176
Πίνακας 43: Αριθμοδείκτες χρήσεων 2020 - 2022	179
Πίνακας 44: Συνοπτικό Τεχνικό Πρόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου	180
Πίνακας 45: Οχήματα και μηχανήματα έργου Δήμου Χαλανδρίου	199
Πίνακας 46: Ανάλυση SWOT Εσωτερικού περιβάλλοντος Δήμου Χαλανδρίου	200
Πίνακας 47: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 1ου Άξονα: Περιβάλλον & Ποιότητα ζωής	210
Πίνακας 48: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 2ου Άξονα: Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Αθλητισμός & Πολιτισμός.....	215
Πίνακας 49: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 3ου Άξονα: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα & Απασχόληση	220
Πίνακας 50: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 4ου Άξονα: Εσωτερική Λειτουργία & Διακυβέρνηση	222

Ευρετήριο Εικόνων

Εικόνα 1: Δήμος Χαλανδρίου – Άποψη Λεκανοπεδίου Αττικής	26
Εικόνα 2: Διοικητικά όρια Δήμου Χαλανδρίου	26
Εικόνα 3: Μέσος όρος Θερμοκρασιών και Βροχοπτώσεων στο Χαλάνδρι	33
Εικόνα 4: Μέσος όρος νεφελωδών, αίθριων και ημερών με βροχόπτωση στο Δήμο Χαλανδρίου	34
Εικόνα 5: Υετός στο Χαλάνδρι	34
Εικόνα 6: Ταχύτητα ανέμων στο Χαλάνδρι	35
Εικόνα 7: Ρεματιά Χαλανδρίου	38
Εικόνα 8: Χάρτης Ρεματιάς Χαλανδρίου	38
Εικόνα 9: Τρεις άξονες παρέμβασης στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δήμου Χαλανδρίου	49
Εικόνα 10: Ενδεικτικές δράσεις Προγράμματος Α: Εξοικονόμηση Ενέργειας στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δ. Χαλανδρίου	50
Εικόνα 11: Ενδεικτικές δράσεις Προγράμματος Β: Βιώσιμες μεταφορές στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δ. Χαλανδρίου	50
Εικόνα 12: Ενδεικτικές Δράσεις Προγράμματος Γ: Αειφόρος Ανάπτυξη στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δήμου Χαλανδρίου	51
Εικόνα 13: Αποτελέσματα ελέγχου ποιότητας νερού Ρέματος Χαλανδρίου	55
Εικόνα 14: Υποδομές διαχείρισης ομβρίων Δήμου Χαλανδρίου	56
Εικόνα 15: Ιεράρχηση επιλογών στον τομέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων	58
Εικόνα 16: Ανακύκλωση Δήμος Χαλανδρίου	59
Εικόνα 17: Ιεράρχηση οδικού δικτύου	63
Εικόνα 18: Τηλεφωνικό Δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ	71
Εικόνα 19: Χάρτης Χωρικών Ενοτήτων Ρυθμιστικού Σχεδίου Αττικής	79
Εικόνα 20: Θεσμοθετημένες χρήσεις γης Δήμου Χαλανδρίου	82
Εικόνα 21: Υφιστάμενες χρήσεις γης Δήμου Χαλανδρίου (από ΣΑΠ Δ. Χαλανδρίου) ..	84
Εικόνα 22: Έκθεση Ζωγραφικής στο ανανεωμένο Κέντρο Νεότητας	108
Εικόνα 23: Ευρυπίδειο Θέατρο Ρεματιάς	109
Εικόνα 24: Άποψη Φιλαρμονικής Ορχήστρας	110
Εικόνα 25: Αφιέρωμα στη Μικρασιατική Καταστροφή	112
Εικόνα 26: Κτίριο «Νόμπελ»	115
Εικόνα 27: Κατά κεφαλή ΑΕΠ, % Ευρωπαϊκής Ένωσης, μονάδες αγοραστικής δύναμης	119
Εικόνα 28 Ανάλυση SWOT	139
Εικόνα 29: Οργανόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου	151
Εικόνα 30: Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Δήμαρχο	152
Εικόνα 31: Οργανόγραμμα Γενικής Διεύθυνσης	153
Εικόνα 32: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής	156
Εικόνα 33: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	157
Εικόνα 34: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης	158
Εικόνα 35: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών	159

Εικόνα 36: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης.....	160
Εικόνα 37: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Περιβάλλοντος.....	161
Εικόνα 38: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Πολιτισμού και «Αετοπούλειου» Πολιτιστικού Κέντρου.....	163
Εικόνα 39: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Παιδείας, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς	164
Εικόνα 40: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας	165
Εικόνα 41: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Προσχολικής Αγωγής	166
Εικόνα 42: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Κέντρων Εξυπηρέτησης πολιτών	168
Εικόνα 43: Ταυτότητες Δήμου Χαλανδρίου	205
Εικόνα 44: Άξονες Προτεραιότητας Επιχειρησιακού Σχεδίου	206
Εικόνα 45: Μέτρα 1ου Άξονα Προτεραιότητας.....	207
Εικόνα 46: Μέτρα 2ου Άξονα Προτεραιότητας.....	208
Εικόνα 47: Μέτρα 3ου Άξονα Προτεραιότητας.....	209
Εικόνα 48: Μέτρα 4ου Άξονα Προτεραιότητας.....	209

Ευρετήριο Γραφημάτων

Γράφημα 1: Πληθυσμός Δήμου Χαλανδρίου	28
Γράφημα 2: Μεταβολές Πληθυσμού Δήμων	29
Γράφημα 3: Πληθυσμός / Φύλο στις απογραφές 2011 & 2021	30
Γράφημα 4: Σύθεση Πληθυσμού/Φύλο 2011 & 2021	30
Γράφημα 5: Ετήσια αλλαγή θερμοκρασίας στο Χαλάνδρι	47
Γράφημα 6: Ετήσια μεταβολή βροχοπτώσεων στο Χαλάνδρι	47
Γράφημα 7: Ποσοστά Οικονομικά Ενεργού και μη Πληθυσμού.....	126
Γράφημα 8: Άνεργοι και Απασχολούμενοι του Δήμου Χαλανδρίου	127

Εισαγωγή

I. Αντικείμενο Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Χαλανδρίου αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2024-2029, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου Χαλανδρίου, αποτελεί ένα πλαίσιο στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων που εξειδικεύονται σε δράσεις, με στόχο την αναβάθμιση του Δήμου και την ανάπτυξη των υπηρεσιών του. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου Χαλανδρίου αφορά στις αναπτυξιακές παρεμβάσεις που θα γίνουν για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας του Δήμου, ως φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης, με γνώμονα τη βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης των δημοτών και επισκεπτών και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών. Ουσιαστικά, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου αποτελεί ένα απαραίτητο εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Αποτελεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου: ουσιαστικά πρόκειται για πρόγραμμα που αποσκοπεί στη βελτίωση των δημοτικών υπηρεσιών.

Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, που πραγματεύεται θέματα της καθημερινής λειτουργίας του Δήμου. Περικλείει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

β. Είναι το πενταετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου. Στις προτεραιότητες του προγράμματος που θέτει ο Δήμος αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής, και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της Δημοτικής Αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και εκτελείται στο πενταετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος αποτελεί την αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αποτελεί συνεχές αντικείμενο ενασχόλησης των εκλεγμένων οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας Προγραμματισμού.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης και του τεχνικού προγράμματος του Δήμου: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η ανάλυση ολόκληρου του επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιες δράσεις των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός κατακεραματίζει τις δράσεις και έτσι υλοποιούνται ετήσια από στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

ε. Εκπονείται με τη διαδικασία του Δημοκρατικού Προγραμματισμού: Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχει το σύνολο των εμπλεκόμενων προσώπων, τόσο του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου (αιρετά όργανα και υπηρεσιακά στελέχη όσο και τοπικοί φορείς, σύλλογοι, ιδρύματα καθώς και ομάδες δημοτών και οργανώσεις, με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη και στην εν γένει λειτουργία του Δήμου.

στ. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης: διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης.

II. Θεσμικό Πλαίσιο και Σκοπιμότητα

Τα πολυετή επιχειρησιακά προγράμματα, όπως και τα ετήσια προγράμματα δράσης θεσπίστηκαν ως εργαλεία που καθιερώνουν τις αρχές, τις κατευθύνσεις και την μεθοδολογία του στρατηγικού σχεδιασμού στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Ειδικότερα με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006) και το άρθρο 266 Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) αποφασίστηκε και συνεχίζεται η θέσπιση της υποχρέωσης κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.) με σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις και εγκυκλίους που εξέδωσε διαχρονικά έδωσε κατευθύνσεις στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού για την κατάρτιση των Ε.Π.

Οι τελευταίες κατευθύνσεις που έδωσε στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.) για την κατάρτιση των Ε.Π. αναφέρονται στην Υ.Α. 41179/2014 (ΦΕΚ 2970/Β) «Περιεχόμενο, δομή, τρόπος υποβολής, όργανα σύνταξης, ελέγχου και αξιολόγησης, διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) Α' βαθμού για την περίοδο 2014–2019».

Επιπλέον με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4674/2020 (ΦΕΚ Α 53 - 11.03.2020) «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις», προστέθηκε το άρθρο 176Α, μετά το άρθρο 176 του ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/Α/2018) σύμφωνα με το οποίο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού μπορούν να αναθέτουν σε εξωτερικούς συμβούλους κατά τις κείμενες διατάξεις, τη συμβουλευτική-επιστημονική υποστήριξη, για την εκπόνηση

επιχειρησιακού προγράμματος, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές κρίνονται απαραίτητες για την άρτια κατάρτισή τους.

Συνοπτικά, το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, όπως έχει διαμορφωθεί ως σήμερα, αποτελείται από τα παρακάτω θεσμικά κείμενα:

- Ν 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α/08.06.2006): Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
- Υπ. αρ. 45/58939/25-10-2006 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών με τίτλο: «Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) Ο.Τ.Α.» που αφορά το σκοπό, τη διάρθρωση και τους στόχους των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- Υ.Α.18183/02.04.2007: Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α' Βαθμού (ΦΕΚ 534/Β'/2007), με την οποία καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α., όπως τροποποιήθηκε από την Υπουργική Απόφαση 5694/3-2-2011 με τίτλο: «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 18183/2-4-2007 Υπουργικής Απόφασης με τίτλο «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» (ΦΕΚ 382/Β'/2011).
- Υπ. αρ. 66/50837/14-9-2007 Εγκύκλιο του Υφυπουργού Εσωτερικών, σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α. α' βαθμού
- Π.Δ.185/2007: Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού (ΦΕΚ 221/Α'/2007), με το οποίο καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, όπως τροποποιήθηκε από το Προεδρικό Διάταγμα 89/2011 με τίτλο: «Τροποποίηση του υπ' αριθμ. 185/2007 (ΦΕΚ 221Α') Προεδρικού Διατάγματος «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού»» (ΦΕΚ 213/Α'/2011), με το οποίο εισάγονται μόνιμες εσωτερικές διαδικασίες και συστήματα προγραμματισμού στους Ο.Τ.Α.
- Ν 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010): Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης
- Υ.Α.41179/04.11.2014: Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ Α' βαθμού (ΦΕΚ 2642/Β/06-10-2014)
- Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/Α/19.07.2018): Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]

- Άρθρο 9 του Ν.4623/2019 «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα» (ΦΕΚ 134/Α' /2019) που αφορά στη διαδικασία έγκρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Ν. 5056/2023 (ΦΕΚ 163/Α/06.10.2023): Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σύμφωνα με το Ν. 455/2018 (Άρθρο 175), σκοπός των τετραετών επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού είναι η προώθηση της εφαρμογής του θεσμοθετημένου χωρικού σχεδιασμού και η παρακολούθηση υλοποίησης του αναπτυξιακού σχεδιασμού στο τοπικό επίπεδο, καθώς και η συμβολή στην ανατροφοδότηση και προσαρμογή του σχεδιασμού, στο πλαίσιο των υφιστάμενων κάθε φορά συνθηκών. Τα Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα έχουν ενιαία δομή και συγκρότηση, που διέπει το σύνολο των διοικητικών και γεωγραφικών υποενοτήτων του Δήμου και περιλαμβάνουν:

- α) στρατηγικές επιλογές,
- β) επιχειρησιακό σχέδιο και
- γ) δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Για την κατάρτισή τους, λαμβάνονται απαραίτητα υπόψη οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, η μακροπεριφερειακή και διαπεριφερειακή στρατηγική, οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προ-γράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου του δήμου, ενώ απαιτείται εναρμόνιση με τον υφιστάμενο θεσμοθετημένο χωρικό σχεδιασμό εθνικού, περιφερειακού επιπέδου και συμβατότητα με το θεσμοθετημένο σχεδιασμό τοπικού επιπέδου.

Κατά την κατάρτιση και υλοποίησή τους, αξιοποιούνται όλες οι διαθέσιμες μορφές δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης, με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας και της συμμετοχής. Τα Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα αποτυπώνονται σε ηλεκτρονική μορφή και τα γεωχωρικά τους δεδομένα δημιουργούνται και διατίθενται ελεύθερα και διαδικτυακά σε ψηφιακή μορφή σύμφωνα με τις κατευθύνσεις.

III. Περιεχόμενο και Διάρθρωση

Με βάση την Υπουργική απόφαση με αριθμ. 41179/04.11.2014 του ΥΠ.ΕΣ., καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ως εξής:

Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Συστηματική διαδικασία καθορισμού της στρατηγικής μέσω της οποίας ο Δήμος συμφωνεί στις προτεραιότητες που είναι αναγκαίες για την αποστολή του και ανταποκρίνονται στο περιβάλλον του. Ο ρόλος του είναι να προγραμματίσει, να εφαρμόσει και να κάνει πιο λειτουργική τη στρατηγική,

- Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Χαλανδρίου,
- Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων,
 - α. αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής ενότητας του Ο.Τ.Α, τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση,
 - β. διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή του Ο.Τ.Α. και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων,
 - γ. προσδιορίζεται η στρατηγική του Ο.Τ.Α προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά του.

Β' Φάση: Επιχειρησιακός Προγραμματισμός

- Καθορισμός τετραετούς οικονομικού προγραμματισμού των δράσεων του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων
- Δημιουργία δεικτών παρακολούθησης και εκτίμησης του προγράμματος

Για την παρακολούθηση του τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος καταρτίζονται Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης οι οποίοι διακρίνονται σε Δείκτες Εισροών, Εκροών και Αποτελέσματος.

Οι Δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι.

Σε κάθε Δείκτη αντιστοιχίζεται μια τιμή – στόχος για κάθε δράση.

- α. προσδιορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες, σύμφωνα με τις οποίες διαρθρώνεται το τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες και τα θεσμοθετημένα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού καθώς και την προώθηση της μακροπεριφερειακής

στρατηγικής. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ο.Τ.Α. διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων οι οποίοι εξειδικεύονται περαιτέρω σε μέτρα,

β. κάθε μέτρο εξειδικεύεται σε στόχους. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του κάθε μέτρου, κάθε υπηρεσία καταρτίζει αρμοδίως σχέδια δράσης. Οι δράσεις είναι δυνατό να είναι κατηγορίες έργων ή μεγάλα έργα ή επαναλαμβανόμενες λειτουργίες των υπηρεσιών και των οργάνων διοίκησης,

γ. προσδιορίζονται δράσεις υπερτοπικής σημασίας και προώθησης διαδημοτικών συνεργασιών διασφαλίζοντας τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Αναλυτικότερα, η Α' Φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, ήτοι το παρόν τεύχος, αναφέρεται στον Στρατηγικό Σχεδιασμό του Δήμου και διαιρείται σε τρία (3) κεφάλαια:

1. Παρουσίαση και αξιολόγηση των βασικών γεωγραφικών, ιστορικών, διοικητικών, δημογραφικών, οικονομικών περιβαλλοντικών και χωροταξικών χαρακτηριστικών της περιοχής του Δήμου Χαλανδρίου, και καταγραφή των τεχνικών, κοινωνικών και άλλων δομών υποδομών του Δήμου. Το κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την παρουσίαση της αναπτυξιακής οργάνωσης της ευρύτερης περιοχής του Δήμου και τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος μέσα στην προγραμματική περίοδο.
2. Περιγραφή και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και ειδικότερα της οργανωτικής τους δομής, των δραστηριοτήτων και των λειτουργιών που επιτελούν. Καταγράφονται τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους και λαμβάνονται ανάλογα μέτρα και κατευθύνσεις.
3. Συνδυασμός Ευρωπαϊκού - Περιφερειακού Αναπτυξιακού Σχεδίου, κρίσιμων ζητημάτων και θετικών στοιχείων που εντοπίστηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια θα αποτελέσουν τη δομή για τον καθορισμό του Οράματος και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου.

Η Β' Φάση εστιάζει στον επιχειρησιακό και οικονομικό προγραμματισμό του Δήμου. Οι άξονες και τα μέτρα του προγράμματος εξειδικεύονται σε σχέδια δράσης των υπηρεσιών του Δήμου βάσει συγκεκριμένου χρονικού και οικονομικού προγραμματισμού.

IV. Μεθοδολογική Προσέγγιση

Το σχέδιο λειτουργεί με τρία στάδια, τα οποία διαιρούνται σε πολλά μικρά βήματα. Στόχος αυτών των βημάτων είναι να εξετάσουν συστηματικά τις παραμέτρους που επηρεάζουν το πλαίσιο λειτουργίας και ανάπτυξης του Δήμου. Η μεθοδολογία που επιλέχθηκε για την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου στο Δήμο Χαλανδρίου είναι βασισμένη στον δημοκρατικό και συμμετοχικό σχεδιασμό, ο οποίος περιγράφεται και αναλύεται παρακάτω.

Στάδιο 1: Αποτύπωση και αξιολόγηση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου

Βήμα 1: Προετοιμασία και οργάνωση

Σκοπός του βήματος είναι η προετοιμασία και οργάνωση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Το βήμα ολοκληρώνεται με τις εξής ενέργειες:

- Οργάνωση του έργου από την Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και την δυνητική σύσταση ομάδας έργου ή επιμέρους θεματικών ομάδων εργασίας, μία ανά θεματική ενότητα («Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση» «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»).
- Διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της Δημοτικής Αρχής
- Προγραμματισμό του έργου
- Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών του Δήμου για τη διαδικασία κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Βήμα 2: Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Σκοπός του βήματος είναι η αποτύπωση και αξιολόγηση:

- της γενικής εικόνας της περιοχής του Δήμου ως Οργανισμού.
- της περιοχής του Δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στο θεματικό τομέα «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής».
- της περιοχής του Δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στο θεματικό τομέα «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός».
- της περιοχής του Δήμου και των κάθετων υπηρεσιών στο θεματικό τομέα «Τοπική οικονομία και απασχόληση».
- του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των οριζόντιων υπηρεσιών. Για το σκοπό αυτό, η Ομάδα εργασίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος:
 - ο περιγράφει συνοπτικά τη γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του Δήμου αλλά και το Δήμο ως Οργανισμό
 - ο σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου, όπου απαιτείται, αναφέρει τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου καθώς και των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με την ευρύτερη περιοχή.
 - ο Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων περιγραφής και αξιολόγησης της κατάστασης από

τις υπηρεσίες, προβαίνει σε εντοπισμό προβλημάτων για την τοπική ανάπτυξη σε κάθε θεματικό τομέα («Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»). Σειρά πινάκων διευκολύνουν τη συνοπτική και περιεκτική παρουσίαση των στοιχείων που απαιτούνται.

- ο Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου, μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων, αποτυπώνει και παρουσιάζει συνοπτικά:
 - την οργανωτική δομή και τα συστήματα λειτουργίας
 - το ανθρώπινο δυναμικό
 - τις συνεργασίες
 - διαδικασίες, συστήματα και πρότυπα που υποστηρίζουν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση
 - την κτιριακή υποδομή και τον τεχνικό εξοπλισμό
 - οικονομικά στοιχεία και περιουσία.

Η αξιολόγηση της περιοχής του Δήμου και της οργάνωσης και λειτουργίας του περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης (τοπικά και εσωτερικά), τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από το Δήμο μεσοπρόθεσμα, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας.
- Τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της περιοχής του Δήμου ως προς τα κρίσιμα ζητήματα, τις ανάγκες των πολιτών καθώς επίσης και την εκτιμώμενη ζήτηση για την παροχή υπηρεσιών σε επίπεδο Δήμου.
- Τις δυνατότητες και τις υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Δήμου, σε σχέση α) με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό, την υλικοτεχνική τους υποδομή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, και β) με την οικονομική κατάσταση του Δήμου.
- Τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις).

Βήμα 3: Καθορισμός του Οράματος και της Στρατηγικής του Δήμου- Κατάρτιση Στρατηγικού Σχεδίου

Σκοποί του βήματος είναι:

- η διατύπωση του οράματος
- η διατύπωση των κατευθυντηρίων πολιτικών επιλογών της Δημοτικής Αρχής για την επόμενη περίοδο

- η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος
- ο προσδιορισμός των Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Η στρατηγική του Δήμου οργανώνεται σε τέσσερις άξονες:

Άξονας 1ος «Περιβάλλον και ποιότητα ζωής»

Άξονας 2ος «Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»

Άξονας 3ος «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»

Άξονας 4ος «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου»

Βήμα 4: Συνεργασία με όμορους Δήμους και την Περιφέρεια

Σκοπός του βήματος είναι η διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης και η προώθηση τυχόν διαδημοτικών και διαβαθμιδικών συνεργασιών (Περιφέρειας-Δήμου).

Το βήμα, εκτός των άλλων, στοχεύει επίσης στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με όμορους Δήμους για τη συντονισμένη προώθηση της υπερτοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών ή την υλοποίηση δράσεων και συμφωνιών.

Επιπρόσθετα, το βήμα στοχεύει στη συνεργασία του Δήμου με την Περιφέρεια, ώστε να συντονιστούν δράσεις που αφορούν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Βήμα 5: Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου και Διαδικασίες Διαβούλευσης

- Έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο
- Παρουσίαση του Στρατηγικού Σχεδίου μέσω των διαθέσιμων συστημάτων και διαδικασιών επικοινωνίας προς διαβούλευση
- Σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση Δημοτικής Επιτροπής και των αρμόδιων υπηρεσιών
- Εφόσον κρίνεται απαραίτητο από τη Δημοτική Επιτροπή με βάση τα συμπεράσματα της διαβούλευσης, αναθεωρούνται σημεία του Στρατηγικού Σχεδίου.

Στάδιο 2 : Επιχειρησιακός και οικονομικός προγραμματισμός

Βήμα 6: Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου

Με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του Δήμου, στο βήμα αυτό, καταρτίζεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την επίτευξη κάθε Στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει Άξονες, Μέτρα, Στόχους, όπως έχουν καταρτιστεί στη φάση κατάρτισης του Στρατηγικού Σχεδίου, και δράσεις που εξειδικεύουν τη στρατηγική του Δήμου. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καταρτίζεται από την Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης σε συνεργασία με την Υπηρεσία που είναι αρμόδια για το Μέτρο και το Στόχο. Για την επίτευξη των Στόχων του κάθε Μέρους σχεδιάζεται σειρά Δράσεων.

Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Σχεδίου απαιτούνται οι εξής ενέργειες:

1. Εξειδίκευση των Μέτρων και των Στόχων σε Δράσεις
2. Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου δράσης για κάθε αρμόδια υπηρεσία

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο αναφέρεται τόσο σε δράσεις τοπικής ανάπτυξης όσο και σε δράσεις εσωτερικής ανάπτυξης.

Βήμα 7: Πενταετής Προγραμματισμός των Δράσεων. Οικονομικός Προγραμματισμός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Σκοποί του βήματος είναι:

- Ιεράρχηση & προγραμματισμός των δράσεων: διάρκεια και χρονοδιάγραμμα, αρμόδια υπηρεσία, φορείς υλοποίησης και χωροθέτηση, προτεραιότητα, προσδιορισμός των αναγκαίων ανθρώπινων και υλικών πόρων για την υλοποίησή τους, εκροές, κλπ.
- Εκτίμηση του προϋπολογισμού των δράσεων
- Εκτίμηση των εσόδων και των πηγών χρηματοδότησης
- Κατανομή των εσόδων στα έτη για την κάλυψη των δαπανών των δράσεων

Ο πενταετής και ο οικονομικός προγραμματισμός πραγματοποιούνται από την Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, σε συνεργασία με την υπηρεσία που είναι αρμόδια για το Μέτρο και το Στόχο.

Προκειμένου να αποκτηθεί η συγκεντρωτική εικόνα των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος αλλά και η εικόνα για επιμέρους κατανομές, η Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης δημιουργεί συγκεντρωτικούς πίνακες και τους ομαδοποιεί :

- ανάλογα με την υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για την υλοποίησή τους
- ανάλογα με το είδος τους (λειτουργία, ενέργεια, επένδυση/έργο) (συνεχιζόμενη, νέα)
- ανάλογα με την προτεραιότητα
- ανάλογα με τη χωροθέτηση (στο σύνολο της επικράτειας του Δήμου, ανά δημοτική/τοπική κοινότητα, διαδημοτική, διαβαθμιδική, κλ.)

- ανάλογα με το έτος
- ανάλογα με τη πηγή χρηματοδότησης και το έτος

Μέσω των προηγούμενων ομαδοποιήσεων διενεργούνται ποικίλοι έλεγχοι των δράσεων. Τέλος συντάσσονται οι Χρηματοδοτικοί Πίνακες του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Βήμα 8: Προσδιορισμός Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης

Στο βήμα αυτό προσδιορίζονται οι δείκτες με βάση τους οποίους θα πραγματοποιείται η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι δείκτες παρακολούθησης κατηγοριοποιούνται σε δείκτες εισροών, εκροών και αποτελέσματος.

Βήμα 9: Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος & Τελικές Ενέργειες

Το βήμα περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- ολοκλήρωση του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- υποβολή του σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από τη Δημοτική Επιτροπή στο Δημοτικό Συμβούλιο
- έγκριση του σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο
- δημοσιοποίηση του προγράμματος από το Δήμο.

V. Διαδικασία Κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η κατάρτιση και η έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, σε συνέχεια των αλλαγών που εισήγαγε ο ν.5056/2023 (ΦΕΚ 163/Α/06.10.2023), προβλέπει τα εξής ενδεικτικά στάδια:

- Η Δημοτική Επιτροπή του οικείου Δήμου, σε συνεργασία με την αρμόδια για τον συγκεκριμένο Δήμο Υπηρεσία Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (και με εξωτερικό σύμβουλο εφ' όσον έχει ανατεθεί η υποστήριξη της εκπόνησης του επιχειρησιακού προγράμματος), καταρτίζει το στρατηγικό και επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου, βάσει της προαναφερθείσας δομής του περιεχομένου αυτού.
- Η Δημοτική Επιτροπή συντονίζει σε όλα τα επίπεδα την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και εμπλέκει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και τα Νομικά Πρόσωπα και Επιχειρήσεις αυτού.
- Οι υπηρεσίες του δήμου και των νομικών προσώπων του προβαίνουν σε εντοπισμό προβλημάτων για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου και αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση, ενώ αντίστοιχη επεξεργασία γίνεται για τις ανάγκες της περιοχής, τα προβλήματα, τις προκλήσεις και τις προτεραιότητες. Καίριος εδώ είναι ο ρόλος και των Αντιδημάρχων και των

στελεχών της Δημοτικής Αρχής, αλλά και του στελεχιακού δυναμικού του Δήμου εν γένει.

- Η αρμόδια υπηρεσία επί θεμάτων προγραμματισμού, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία από τις υπηρεσίες του Δήμου, τα Νομικά Πρόσωπα και τις Επιχειρήσεις, και συντάσσει σχέδιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού και του Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο υποβάλλει στη Δημοτική Επιτροπή. Κατά το στάδιο αυτό αξιοποιούνται δεδομένα από τυχόν αξιολόγηση του προηγούμενου ΕΠ του Δήμου, καθώς και οι διαθέσιμες μελέτες, έρευνες κ.λπ. που έχουν εκπονηθεί από επιστημονικούς φορείς π.χ. Πανεπιστήμια, Ερευνητικά κέντρα, Επιμελητήρια κ.λπ.. Εφ' όσον έχει ανατεθεί η υποστήριξη σε εξωτερικό σύμβουλο, καίριο ρόλο στο στάδιο αυτό, όπως και στα προηγούμενα, έχει και ο εξωτερικός σύμβουλος.
- Η Δημοτική Επιτροπή συνεργάζεται με υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας, διασφαλίζοντας ενημέρωση για τον ευρύτερο σχεδιασμό και ανάδειξη των τοπικών αναγκών και προτεραιοτήτων, αλλά και σύνδεση με τον ευρύτερο σχεδιασμό παρεμβάσεων, έργων και χρηματοδοτήσεων σε περιφερειακό επίπεδο.
- Η Δημοτική Επιτροπή, επίσης, συνεργάζεται με τους όμορους Δήμους για τη διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων υπερτοπικής ανάπτυξης, εφ' όσον εντοπίζονται τέτοια στην καταγραφή και ανάλυση που έχει πραγματοποιηθεί, και την προώθηση τυχόν διαδημοτικών συνεργασιών εφ' όσον υπάρχει πεδίο κοινού ενδιαφέροντος.
- Η Δημοτική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο Στρατηγικού Σχεδιασμού μπορεί να δημοσιοποιείται για διαβούλευση με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και να γνωστοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, επιδιώκοντας τη μέγιστη δυνατή ενημέρωση του κοινού.
- Παράλληλα, η Δημοτική Επιτροπή, η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου για θέματα προγραμματισμού, οι υπηρεσίες του Δήμου και των τυχόν νομικών προσώπων του, καθώς και ο εξωτερικός σύμβουλος (εφ' όσον έχει ανατεθεί η υποστήριξη εκπόνησης), εξειδικεύουν τους στρατηγικούς άξονες σε μέτρα και κατηγορίες δράσεων, καθώς και προσδιορίζουν και επεξεργάζονται στοιχεία κόστους και ωριμότητας για κατηγορίες δράσεων.
- Η Δημοτική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- Το εγκεκριμένο σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού και το εγκεκριμένο σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος και Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, συνιστούν το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου.

- Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθ' όλη την διάρκεια της αυτοδιοικητικής περιόδου, και οφείλει να δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο και να είναι προσβάσιμο σε κάθε ενδιαφερόμενο

VI. Συγκρότηση Διεπιστημονικής Ομάδας Εργασίας

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελείται από μια σειρά διαδικασιών και ενεργειών, οι οποίες είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας, τόσο κατά τον προσδιορισμό όσο και κατά την υλοποίησή τους. Η ενεργός συμμετοχή των υπηρεσιών του Δήμου για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι αποφασιστικής σημασίας και υλοποιείται μέσω της περιγραφής της υφιστάμενης κατάστασης ανά τομέα πολιτικής και της υποβολής προτάσεων για τους στόχους του Δήμου και τα μέσα υλοποίησής τους, διαμορφώνοντας με αυτό τον τρόπο την τελική μορφή του Προγράμματος. Παράλληλα, παρακολουθούν και ενημερώνουν τους αντίστοιχους δείκτες αξιολόγησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Με την υπ. αρ. 610/17-04-2024 (ΑΔΑ: 93Δ3ΩΗΔ-ΟΗΑ) απόφαση Δημάρχου συγκροτήθηκε Διεπιστημονική Ομάδα Εργασίας για την εξασφάλιση της συμμετοχής όλων των υπηρεσιών στην οργάνωση και κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της τρέχουσας δημοτικής περιόδου, αποτελούμενη από τα ακόλουθα τακτικά μέλη:

1. κα. Βλάχου Αγγελική (Ως Πρόεδρος)
2. κ. Ευθυμίου Κωνσταντίνος
3. κα. Νταβία Ειρήνη
4. κα. Νότα Αικατερίνη
5. κ. Σάλλας Εμμανουήλ

Σύμφωνα με την ως άνω απόφαση, η κα. Βλάχου Αγγελική ορίζεται ως συντονιστής (Πρόεδρος) της ανωτέρω ομάδας εργασίας, ο οποίος θα έχει την εποπτεία και την ευθύνη για την ολοκλήρωση της εργασίας. Οι συνεδριάσεις καθώς και η λειτουργία της Ομάδας θα ορίζονται από τον Συντονιστή αυτής, εντός του ωραρίου εργασίας των υπηρεσιών του Δήμου και δεν προβλέπεται επιπλέον αποζημίωση των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) για τη συμμετοχή τους σε αυτήν.

Η οργάνωση και κατάρτιση του Επιχειρησιακού προγράμματος υποστηρίζεται από την εταιρία ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Μ ΕΠΕ, βάσει της 25794/10-07-2024 σύμβασης (24SYMV015103381) με τίτλο «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 2024 – 2029 ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Κεφάλαιο 1. Συνοπτική Παρουσίαση και Αξιολόγηση του Δήμου Χαλανδρίου

1.1 Βασικά Χαρακτηριστικά, Διοικητική Οργάνωση, Ιστορικά Στοιχεία

1.1.1 Γεωγραφικά, Διοικητικά, και Αναπτυξιακά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Χαλανδρίου ανήκει στους μεγαλύτερους της Αττικής και παραμένει ως ένας από τους πιο σημαντικούς ακόμα και μετά την εφαρμογή του Σχεδίου "Καποδίστριας" και πρόσφατα του "Καλλικράτης". Ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Βορείου Τομέα Αθηνών, μαζί με τους Δήμους Κηφισιάς, Αμαρουσίου, Λυκόβρυσης - Πεύκης, Πεντέλης, Φιλοθέης-Ψυχικού, Βριλησίων, Αγίας Παρασκευής, Χολαργού - Παπάγου, Ηρακλείου, Νέας Ιωνίας, Μεταμόρφωσης.

Ο Δήμος Χαλανδρίου συνορεύει με τους Δήμους Αμαρουσίου, Βριλησίων, Χολαργού-Παπάγου, Αγίας Παρασκευής, Ψυχικού-Φιλοθέης και Παλλήνης-Γέρακα.

Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος Χαλανδρίου οριοθετείται:

- βόρεια και βορειοδυτικά από τα διοικητικά όρια του Δήμου Αμαρουσίου
- βορειοανατολικά από τα διοικητικά όρια του Δήμου Βριλησίων
- ανατολικά από τα διοικητικά όρια του Δήμου Αγ. Παρασκευής
- νοτιοανατολικά από τα διοικητικά όρια του Καλλικρατικού Δήμου Χολαργού-Παπάγου
- νότια, δυτικά και νοτιοδυτικά από τα διοικητικά όρια του Καλλικρατικού Δήμου Ψυχικού

Φυσικά ή τεχνικά όρια αποτελούν:

- Δυτικά η Λ. Κηφισιάς
- Νοτιοανατολικά η Λ. Μεσογείων
- Βόρεια ο Δήμος διασχίζεται από την Αττική Οδό, που αποκόπτει ένα τμήμα του (Πάτημα) όπως επίσης τμήματα του Δήμου αποκόπτονται στα δυτικά της πόλης και από το ρέμα Χαλανδρίου

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει έκταση 10,805 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το υψόμετρό του κυμαίνεται μεταξύ 185 και 230 μέτρων. Σύμφωνα με την πρόσφατη (2021) απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑ.Τ., σημειώνεται πληθυσμός 77.102 μόνιμων κατοίκων.

Η θέση του Δήμου στην πρώτη ζώνη αστικής συγκέντρωσης που περιβάλλει το κέντρο της Αθήνας, καθώς και η σχέση του με το βασικό οδικό δίκτυο και τα δίκτυα δημόσιων μέσων μεταφοράς υψηλής μεταφορικής ικανότητας (μετρό, προαστιακός), καθιστούν το Δήμο υποδοχέα δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα και υπηρεσιών υπερτοπικής εμβέλειας όπως χρήσεων εμπορίου, υπηρεσιών και αναψυχής που απευθύνονται όχι μόνο στους δημότες του, αλλά και στο σύνολο των Δήμων του τομέα. Παρά την κεντρική του θέση, συγκροτείται, κατά κύριο λόγο, από περιοχές

κατοικίας που φέρουν ακόμα έντονα τα στοιχεία του προαστιακού χαρακτήρα ή, τουλάχιστον, διακρίνονται από χαμηλές αστικές πυκνότητες γεγονός που αποτελεί πόλο έλξης για περαιτέρω οικιστική ανάπτυξη. Ανάπτυξη που αναμένεται να λάβει στο μέλλον μεγαλύτερες διαστάσεις καθώς προχωρά η ένταξη στο σχέδιο πόλης των εκτός σχεδίου περιοχών του Δήμου, γεγονός που επιβάλλει τη λήψη επιπλέον μέτρων για την προστασία του προαστιακού χαρακτήρα των υπό ένταξη περιοχών. Ο διττός αυτός χαρακτήρας του Δήμου δημιουργεί ανταγωνιστικές πιέσεις στο χώρο, που καταγράφονται ως συγκρούσεις των χρήσεων γης και εμφανίζονται κυρίως με τη γραμμική διάχυση υπερτοπικών χρήσεων στο εσωτερικό των περιοχών κατοικίας.

Ως προς την **εμπορική χρήση**, αυτή συγκεντρώνεται στην κεντρική περιοχή του Χαλανδρίου, κυρίως στις πεζοδρομημένες οδούς (Χαϊμαντά, Πλάτωνος, κλπ) αλλά και στις κεντρικές οδούς Αγίας Παρασκευής και Ανδρέα Παπανδρέου. Παράλληλα εμπορικές χρήσεις (ένδυση, υπόδηση, σούπερ-μάρκετ) συναντώνται διάσπαρτα σε όλη την περιοχή του Δήμου και σε όλες τις πολεοδομικές ενότητες και γειτονίες της περιοχής μελέτης. Στο δήμο επίσης λειτουργούν τρεις λαϊκές αγορές για την εξυπηρέτηση των κατοίκων του αλλά και των όμορων δήμων όπως κυρίως συμβαίνει ειδικά στην περιοχή του Κάτω Χαλανδρίου. (στις οδούς Λευκωσίας και Σαρανταπόρου)

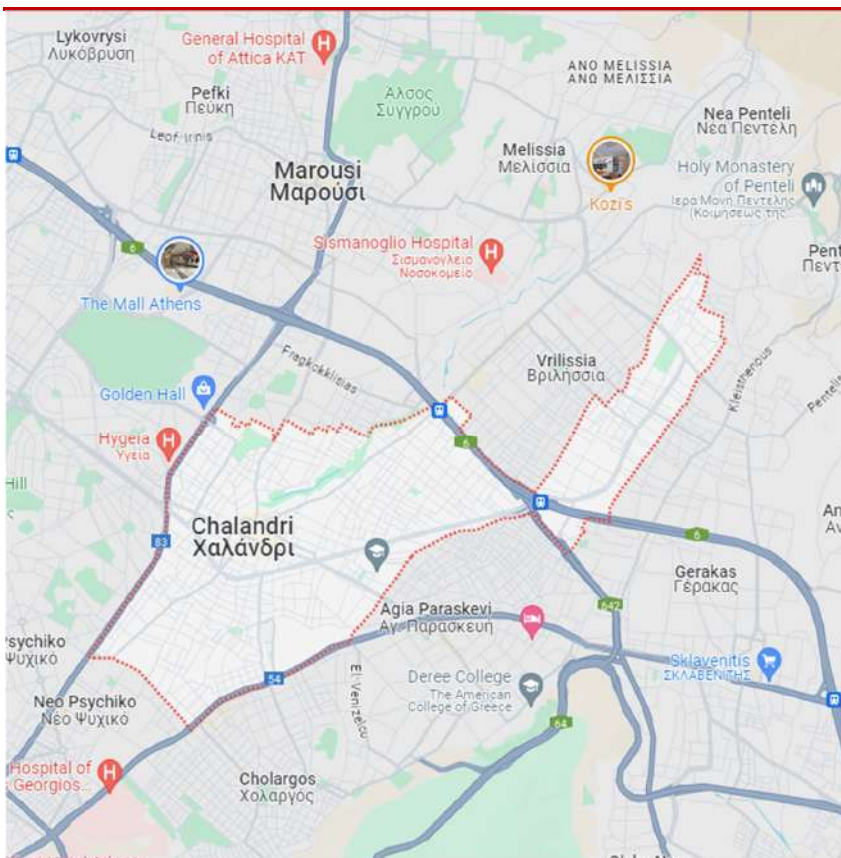
Όσον αφορά τις δραστηριότητες **αναψυχής**, αυτές εντοπίζονται στο μεγαλύτερο ποσοστό τους στο κέντρο της πόλης (Θουκυδίδου, Ιφικράτους, Ηρακλείου, Πλάτωνος, κ.ά.) και στην Πλατεία Χαλανδρίου. Η περιοχή αυτή αποτελεί και το πολεοδομικό κέντρο του Δήμου. Περιλαμβάνονται τόσο καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (καφετέριες, εστιατόρια κ.ά.) καθώς και νυχτερινοί χώροι διασκέδασης και αναψυχής. Λειτουργούν επίσης χειμερινοί και θερινοί κινηματογράφοι ενώ σημαντική είναι η συμβολή κατά τους θερινούς μήνες του Ευριπίδειου Θεάτρου της Ρεματιάς σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Σημαντικές **πολιτιστικές δράσεις** αναπτύσσουν επίσης το Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο, η Παιδική Βιβλιοθήκη "Μίμης Βασιλόπουλος", η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου και η Συμφωνική Ορχήστρα Νέων, η χορωδία του ΚΑΠΗ καθώς επίσης και το Εθνομουσικολογικό Ίδρυμα Πέτρου Γ. Ζήση ενώ πραγματοποιούνται αρκετά καλλιτεχνικά και εκπαιδευτικά εργαστήρια.

Εικόνα 1: Δήμος Χαλανδρίου – Άποψη Λεκανοπεδίου Αττικής

Εικόνα 2: Διοικητικά όρια Δήμου Χαλανδρίου

1.1.2 Δημογραφικές Προβολές & Τάσεις

1.1.2.1 Πληθυσμιακή Μεταβολή

Ο Δήμος Χαλανδρίου ακολούθησε σε γενικές γραμμές τις δημογραφικές εξελίξεις, που διαμορφώθηκαν στο Λεκανοπέδιο της Αττικής, οι οποίες είχαν αυξητικό χαρακτήρα και απεικονίζουν την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη της Αττικής και το ρόλο της πρωτεύουσας στην οικονομική – κοινωνική ανάπτυξη της χώρας τα τελευταία χρόνια. Παράλληλα η δημογραφική ανάπτυξη επέδρασε σε όλα τα επίπεδα: την περιφερειακή ανάπτυξη, την αστική διαμόρφωση και τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού. Έτσι η απότομη αύξηση του πληθυσμού δεν συνοδεύτηκε από μία αντίστοιχη αύξηση των κοινωνικών υποδομών με αποτέλεσμα σήμερα να παρουσιάζονται αισθητές ελλείψεις σε κοινόχρηστους – κοινωφελείς χώρους.

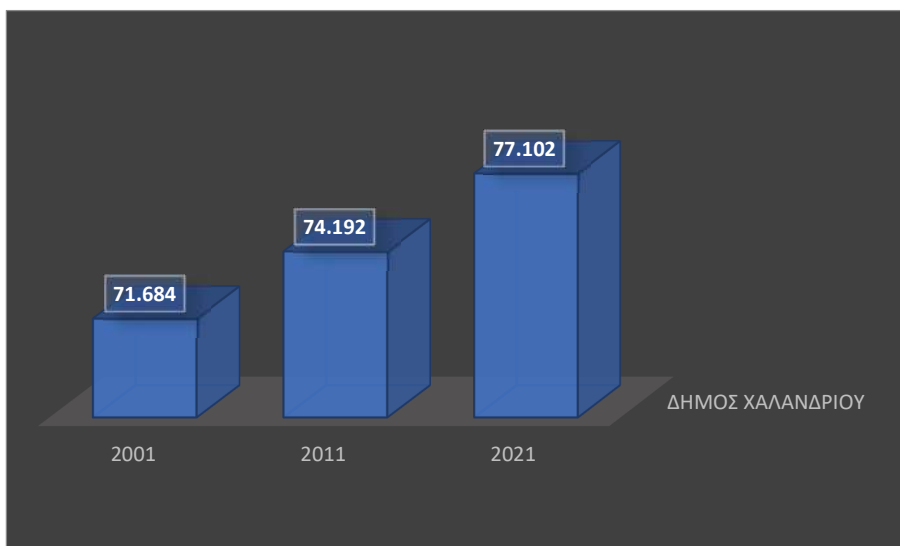
Σύμφωνα με την Απογραφή της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2011 και 2021 παρατηρείται σε εθνικό επίπεδο μια μείωση του πληθυσμού (-3,1%), φαινόμενο το οποίο παρατηρείται και στην Περιφέρεια Αττικής με μία μικρότερη μείωση της τάξης του -0,4%. Αντίθετα στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα Αθηνών, παρατηρείται μια μικρή αύξηση των μόνιμων κατοίκων της τάξης του 1,5%.

Στο Δήμο Χαλανδρίου, όπως αποτυπώνεται και στον Πίνακα, κατά την απογραφή του 2021 διαπιστώνεται μία πληθυσμιακή άνοδος της τάξης του 3,9%. Με βάση τα απογραφικά στοιχεία του πληθυσμού φαίνεται ότι ο Δήμος Χαλανδρίου αποτελεί ακόμα πόλο προσέλκυσης νέου πληθυσμού ενώ δεν παρατηρείται τάση μετακίνησης στον υφιστάμενο πληθυσμό του.

Πίνακας 1: Απογραφή Πληθυσμού 2001,2011 & 2021

Απογραφές πληθυσμού 2001,2011,2021					
	2001		2011		2021
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	71.684	3,50%	74.192	3,92%	77.102
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	3.894.573	-1,70%	3.828.434	-0,38%	3.814.064
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.934.097	-1,08%	10.816.286	-3,09%	10.482.487

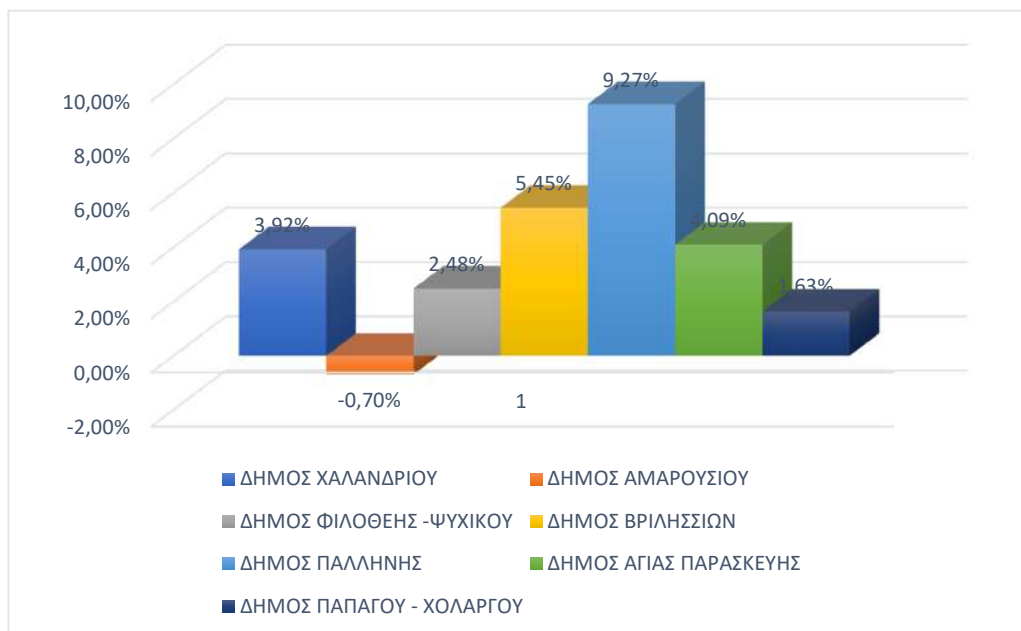
Γράφημα 1: Πληθυσμός Δήμου Χαλανδρίου

Πίνακας 2: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμων κατά τις απογραφές 2011 & 2021

	2011	2021
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	74.192	77.102
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	72.333	71.830
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ	26.968	27.636
ΔΗΜΟΣ ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	30.741	32.417
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ	54.415	59.459
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	59.704	62.147
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ - ΧΟΛΑΡΓΟΥ	44.539	45.266

Γράφημα 2: Μεταβολές Πληθυσμού Δήμων

Ο Δήμος Χαλανδρίου παρουσιάζει τον μεγαλύτερο πληθυσμό συγκριτικά με τους δήμους που γειτνιάζει, ακολουθούμενος από το Δήμο Αμαρουσίου με μικρή πληθυσμιακή διαφορά. Επίσης, με εξαίρεση το Δήμο Αμαρουσίου που παρουσιάζει μια μικρή μείωση στον πληθυσμό του, όλοι οι υπόλοιποι όμοροι Δήμοι παρουσιάζουν μια μικρή αύξηση, με μεγαλύτερη αυτή του Δήμου Παλλήνης που είναι της τάξεως του 9,3%.

1.1.2.2 Πληθυσμιακή Σύθεση

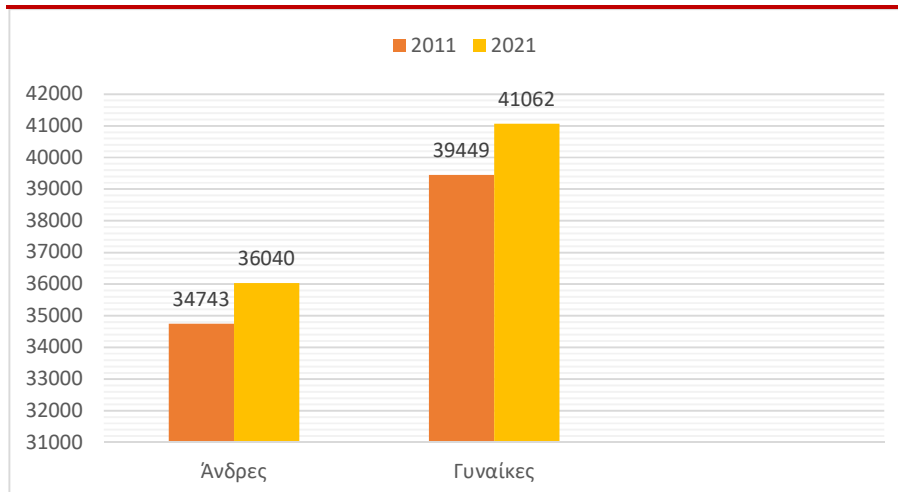
Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2021 (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ) ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Χαλανδρίου ανέρχεται σε 77.102κατοίκους, εκ των οποίων 36.040 άνδρες και 41.062 γυναίκες, αυξημένος κατά ~3,9 % συγκριτικά με τον πληθυσμό του 2011. Βασικό λόγο της αύξησης του πληθυσμού αποτελεί σε μεγάλο βαθμό η εσωτερική μετακίνηση των κατοίκων του λεκανοπεδίου, όπως άλλωστε συνέβη με μεγαλύτερη ένταση τις προηγούμενες δεκαετίες.

Πίνακας 3: Απογραφή Πληθυσμού / Φύλο

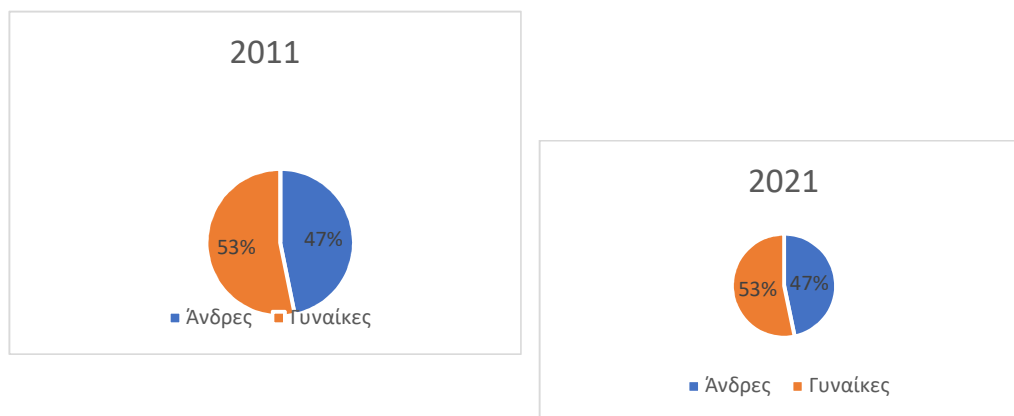
ΕΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ			ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ		
	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
2011	592.490	279.160	313.330	74.192	34.743	39.449
2021	601.163	283.332	317.831	77.102	36.040	41.062
% μεταβολή	1,46%	1,49%	1,44%	3,92%	3,73%	4,09%

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής, οι γυναίκες αποτελούν το 53% του συνολικού πληθυσμού. Γενικότερα, όσον αφορά την πληθυσμιακή σύνθεση ανά φύλο παρατηρούμε ότι διαχρονικά παραμένει σταθερή αφού κατά τις δύο τελευταίες απογραφές το ποσοστό έχει μείνει σταθερό. Στο σύνολο της Ελλάδας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 τα ποσοστά διαμορφώνονται (48,9% άνδρες και 51,1% γυναίκες στο γενικό πληθυσμό) αλλά και της περιφέρειας Αττικής (48,2% άνδρες 51,8% γυναίκες).

Γράφημα 3: Πληθυσμός / Φύλο στις απογραφές 2011 & 2021

Γράφημα 4: Σύνθεση Πληθυσμού/Φύλο 2011 & 2021

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού στο Δήμο Χαλανδρίου.

Πίνακας 4: Ηλικιακή κατανομή πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου

ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	Σύνολο	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80+
Άρρενες	36.041	3.572	3.878	3.298	4.521	5.953	5.242	4.218	3.101	2.259
Θήλειες	41.062	3.339	3.464	3.324	4.916	6.625	6.292	5.335	4.222	3.545
Σύνολο	77.100	6.913	7.339	6.624	9.438	12.576	11.532	9.555	7.321	5.801

Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού (16%) αφορά την ηλικιακή ομάδα των ατόμων 40-49 ετών και ακολουθούν (15%) τα άτομα που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 50-59 ετών. Εν γένει, η μεγαλύτερη συγκέντρωση του πληθυσμού (52%) καταγράφεται στις ηλικιακές ομάδες 20-59 ετών, ενώ άνω των 60 ετών καταγράφεται ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 29%.

Πίνακας 7: Οικογενειακή κατάσταση μόνιμου πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου

Έτος	Και των δύο φύλων				
	Σύνολο	Άγαμοι	Έγγαμοι, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	Χήροι και χήρες από σύμφωνο συμβίωσης	Διαζευγμένοι και διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης
2011	74.192	29.629	35.875	5.396	3.292
2021	77.100	31.577	35.463	5.686	4.377

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, οι περισσότεροι κάτοικοι του Δήμου Χαλανδρίου, σε ποσοστό ~48% είναι έγγαμοι, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν υπογράψει σύμφωνο συμβίωσης ή ζουν σε διάσταση, ενώ ακολουθούν οι άγαμοι με ποσοστό ~40% του πληθυσμού οι χήροι / χήρες με ποσοστό ~7% και οι διαζευγμένοι /ες, με ποσοστό ~4%

Σύμφωνα με την απογραφή του 2021 το ποσοστό των έγγαμων μειώθηκε σε 46% ενώ των άγαμων αυξήθηκε οριακά σε 41%.

Πίνακας 8: Οικογενειακή Κατάσταση / Φύλο

Έτος	Άρρενες					Θήλειες				
	Σύνολο	Άγαμοι	Έγγαμοι, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	Χήροι και χήροι από σύμφωνο συμβίωσης	Διαζευγμένοι και διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης	Σύνολο	Άγαμες	Έγγαμες, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	Χήρες και χήρες από σύμφωνο συμβίωσης	Διαζευγμένες και διαζευγμένες από σύμφωνο συμβίωσης
2011	34.743	15.360	17.667	693	1.023	39.449	14.269	18.208	4.703	2.269
2021	16.315	17.544	743	1.441	16.315	15.259	17.920	4.945	2.939	15.259

Στους παραπάνω πίνακες αποτυπώνεται ο μόνιμος πληθυσμός ανά φύλο και οικογενειακή κατάσταση του Δήμου Χαλανδρίου, κατά την τελευταία απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑ.Τ. (2021).

1.1.3 Μορφολογικά και Γεωλογικά Χαρακτηριστικά

Το Χαλάνδρι είναι μια μεγάλη πόλη, αλλά διατηρεί παρά ταύτα συνοχή γύρω από τον οικιστικό πυρήνα στην καρδιά του δήμου. Γύρω από το εμπορικό κέντρο εκτείνονται οι εξής ζώνες: Αγία Βαρβάρα στα δυτικά, Πολύδροσο στα βόρεια, Άνω Χαλάνδρι στα βορειοανατολικά, Πάτημα στα ανατολικά και Κάτω Χαλάνδρι στα νότια. Στο Άνω Χαλάνδρι έχουν αναπτυχθεί οι γειτονιές της Τούφας, της Φραγκοκκλησιάς και της Μεταμόρφωσης, ενώ στο Κάτω Χαλάνδρι έχει αναπτυχθεί το Νέο Χαλάνδρι γύρω από το Νομισματοκοπείο. Το Πάτημα επεκτείνεται βόρεια, πέραν της Λεωφόρου Αναπαύσεως, προσεγγίζοντας την Πεντέλη, ενώ το Πολύδροσο αναπτύσσεται στα όρια των Δήμων Χαλανδρίου και Αμαρουσίου.

Ο Δήμος Χαλανδρίου αποτελείται από έξι Πολεοδομικές Ενότητες:

- Π.Ε.1 – **Κάτω Χαλάνδρι**: Περιβάλλεται από τις οδούς Λ. Κηφισίας, Παπανικολή, Αριστοτέλους/Ζωοδόχου Πηγής, Λ. Μεσογείων (πρώην Π.Ε. 1, 2, 3, 4, 5 του Γ.Π.Σ. '93)
- Π.Ε. 2 – **Νομισματοκοπείο**: Περιβάλλεται από τις οδούς Λ. Μεσογείων, Ζωοδόχου
- Πηγής, Αριστοτέλους, Παπανικολή, Αγίας Παρασκευής, Γαρυττού (πρώην Π.Ε. 10 του
- Γ.Π.Σ. '93)

- Π.Ε. 3 – **Κέντρο**: Νότιο όριο εκτός σχεδίου Ρεματιάς, Σολωμού, Παλαιολόγου, Τυμφρηστού, 1Ήβης, Λ. Πεντέλης, προέκταση Θησέως (πρώην Π.Ε. 6, 9 του Γ.Π.Σ. '93)
- Π.Ε. 4 – **Συνοικισμός** – Πολύδροσο: Βόρειο όριο εκτός σχεδίου Ρεματιάς, Σολωμού, Παλαιολόγου, Λ. Κηφισίας, βορειοανατολικό όριο Δήμου (πρώην Π.Ε. 7, 8 του Γ.Π.Σ. '93)
- Π.Ε. 5 – **Τούφα – Μεταμόρφωση**: Δ. Πλακεντίας, Τυμφρηστού, Ήβης, Λ. Πεντέλης,
- προέκταση Θησέως, νότιο όριο εκτός σχεδίου Ρεματιάς, βόρειο όριο Δήμου, Γαρυττού, Αγίας Παρασκευής (πρώην Π.Ε. 12, 13, 14 του ΓΠΣ '93).
- Π.Ε. 6 – **Πάτημα**: Σταυρού – Ελευσίνας (Αττική Οδός), όρια Δήμου – Πάτημα (πρώην Π.Ε. 15, 16, 17 του ΓΠΣ'93)

1.1.4 Κλιματολογικά Χαρακτηριστικά

Το κλίμα που επικρατεί στο Δήμο Χαλανδρίου είναι το κλίμα που εμφανίζεται και στην υπόλοιπη Αττική, δηλαδή είναι εύκρατο και χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό, ενώ είναι γενικά ήπιο το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου. Ακολουθούν κλιματικά διαγράμματα που βασίζονται σε πολύχρονες προσομοιώσεις μοντέλων καιρού. Παρέχουν καλές ενδείξεις για τα τυπικά κλιματικά πρότυπα και τις αναμενόμενες συνθήκες (θερμοκρασία, βροχόπτωση, ηλιοφάνεια και άνεμος) χωρίς να αποτυπώνουν τα τοπικά έντονα φαινόμενα στην εξέλιξη των καιρικών συνθηκών ενός έτους.

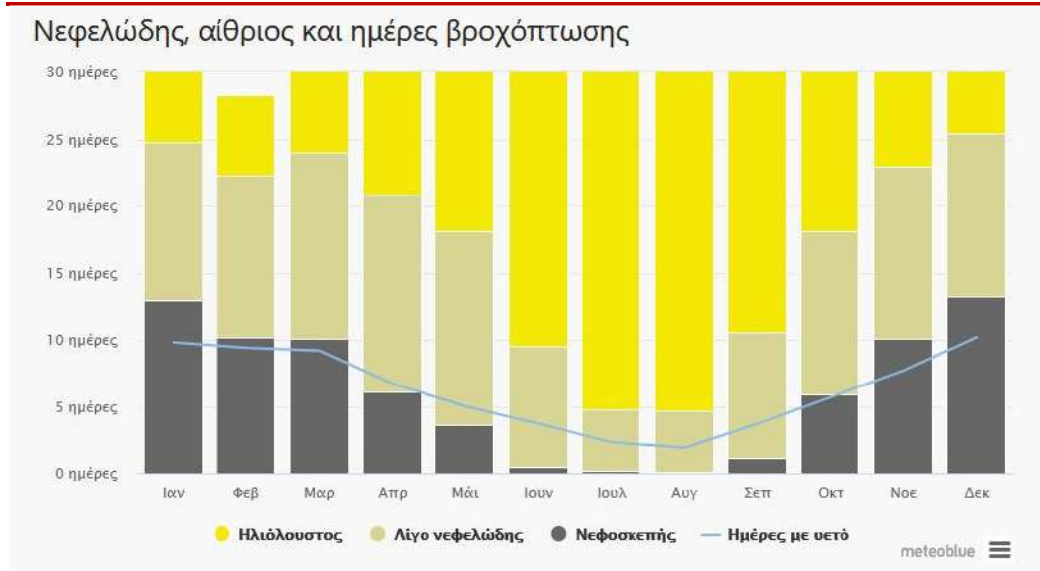
Εικόνα 3: Μέσος όρος Θερμοκρασιών και Βροχοπτώσεων στο Χαλάνδρι

Η «ημερήσια μέση μέγιστη» (συμπαγής κόκκινη γραμμή) δείχνει τη μέγιστη θερμοκρασία μιας μέσης ημέρας για κάθε μήνα για Χαλάνδρι. Ομοίως, «ημερήσια μέση ελάχιστη» (συμπαγής μπλε γραμμή) δείχνει τη μέση ελάχιστη θερμοκρασία. Οι

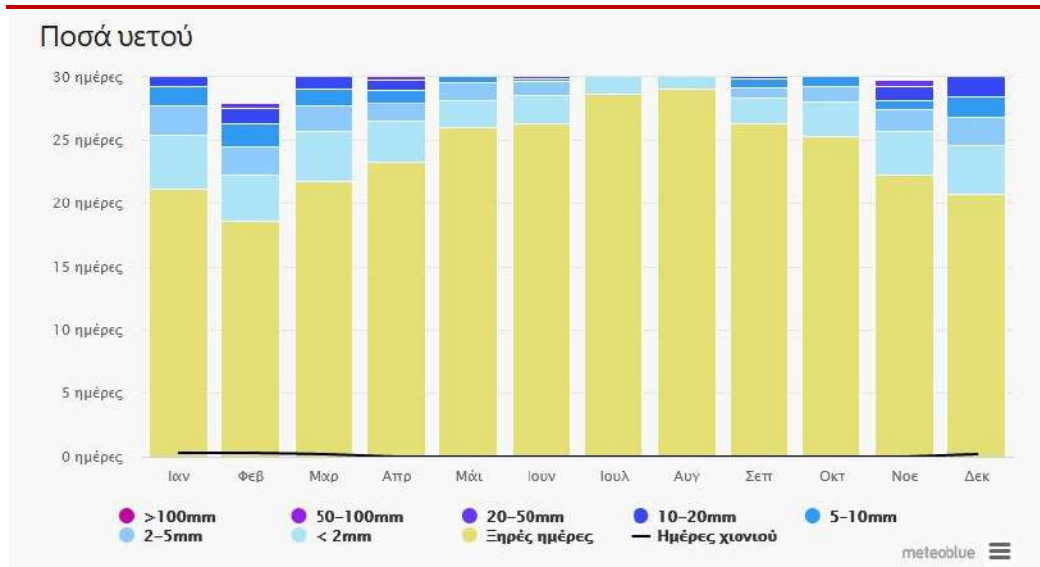
ζεστές ημέρες και κρύες νύχτες (διακεκομμένες κόκκινες και μπλε γραμμές) δείχνουν τον μέσο όρο της πιο ζεστής μέρας και πιο κρύας νύχτας του κάθε μήνα για τα τελευταία 30 χρόνια.

Εικόνα 4: Μέσος όρος νεφελωδών, αίθριων και ημερών με βροχόπτωση στο Δήμο Χαλανδρίου

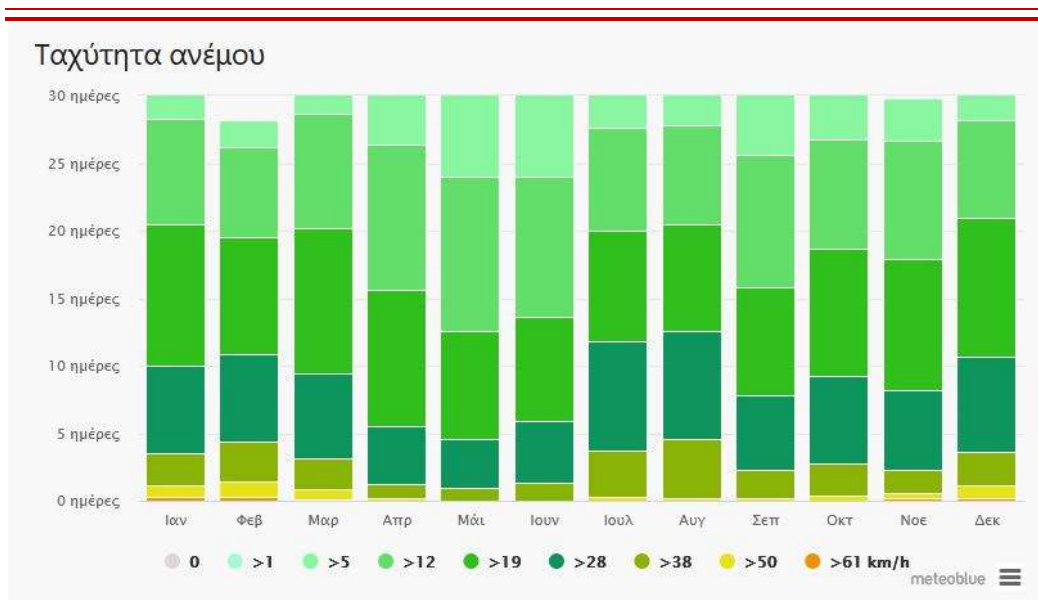
Το γράφημα απεικονίζει το μηνιαίο αριθμό ημερών με καιρό αίθριο, λίγο νεφελώδη, νεφοσκεπή και τις ημέρες με βροχή. Οι ημέρες με λιγότερο από 20% νεφοκάλυψη θεωρούνται ως αίθριες, με 20-80% νεφοκάλυψη ως νεφελώδεις και με περισσότερα από 80%, ως νεφοσκεπείς.

Εικόνα 5: Υετός στο Χαλάνδρι

Το διάγραμμα υετού για Χαλάνδρι απεικονίζει πόσες ημέρες ανά μήνα, επιτυγχάνονται ορισμένα ποσά υετού.

Εικόνα 6: Ταχύτητα ανέμων στο Χαλάνδρι

Το διάγραμμα για Χαλάνδρι απεικονίζει τις ημέρες ανά μήνα, κατά τις οποίες ο άνεμος φθάνει μια ορισμένη ταχύτητα.

1.1.5 Ιστορικά Στοιχεία

Η ιστορία της περιοχής στην οποία βρίσκεται σήμερα ο Δήμος Χαλανδρίου ξεκινάει ήδη από την αρχαιότητα όπου και καταλάμβανε τμήμα του δήμου Φλύας, αρχαίου δήμου της Αττικής. Ο δήμος εκτεινόταν στο γεωγραφικό χώρο που περιλαμβάνει το σημερινό Χαλάνδρι, τα Βριλήσσια, την Αγία Παρασκευή, το Χολαργό και τους γύρω συνοικισμούς. Ο λεξικογράφος Ησύχιος αναφέρει ότι «φλεί» σημαίνει ευκαρπεί, γέμει, πολυκαρπεί και επομένως «Φλύα» ίσως σημαίνει εύκαρπη γη, πλούσια σε βλάστηση. Η περιοχή της Φλύας παρουσιάζει ενδείξεις εποικισμού κατά την περίοδο της Χαλκοκρατίας (2.600-2.000 π.Χ.) και την Υστεροελλαδική εποχή (1.550-1.100 π.Χ.). Κατά τους κλασικούς χρόνους φαίνεται όπως ο τραγικός ποιητής Ευριπίδης, αλλά και ο στρατηγός Θεμιστοκλής να έλκουν την καταγωγή τους από την Φλύα.

Στους Ρωμαϊκούς και Πρωτοχριστιανικούς χρόνους, η Φλύα, ακολουθεί μάλλον τη μοίρα της Αττικής που λεηλατείται επανειλημμένως και ερημώνεται. Το πότε ακριβώς επικράτησε ο Χριστιανισμός στη Φλύα αγνοείται, θεωρείται όμως πιθανό αυτό να έγινε την εποχή του Ιουστινιανού, ο οποίος έλαβε εκτεταμένα κατασταλτικά μέτρα εναντίον κάθε άλλης θρησκείας.

Κατά την διάρκεια των Βυζαντινών χρόνων και της Τουρκοκρατίας αλλά και την απαρχή της συγκρότησης σύγχρονου Ελληνικού κράτους, δεν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις και εξακριβωμένα στοιχεία για την περιοχή του Χαλανδρίου, κάτι που σημαίνει ότι βιώνει μια μακριά περίοδο υποβάθμισης και πιθανόν ερήμωσης, ακολουθώντας την τύχη της Αθήνας, που αριθμούσε περί τις οκτώ χιλιάδες κατοίκους

την εποχή εκείνη. Ωστόσο υπάρχουν αναφορές ότι αποσπάσματα που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή του Χαλανδρίου, συνέδραμαν στην Επανάσταση του 1821 και συμμετείχαν στην πολιορκία της Ακρόπολης.

Στις αρχές του εικοστού αιώνα το Χαλάνδρι αποτελεί μία αραιοκατοικημένη περιοχή με τους λιγιστούς κατοίκους του να απασχολούνται κυρίως στον πρωτογενή τομέα γεγονός που επιτρέπει στη νέο ιδρυθείσα Γεωργική Εταιρεία να εγκαταστήσει στην περιοχή πρότυπο κέντρο γεωργικής και κτηνιατρικής εκπαίδευσης. Θα ακολουθήσει η κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής που συνδέει το Λαύριο με την Αθήνα ενώ το 1909 τίθεται για πρώτη φορά σε εφαρμογή το σχέδιο πόλης σε συνδυασμό με την οδική σύνδεση του Χαλανδρίου μέσω της σημερινής λεωφόρου Κηφισίας με το κέντρο της Αθήνας. Ήδη αστικά στρώματα της πρωτεύουσας αρχίζουν σταδιακά να αποκτούν στην περιοχή τις θερινές τους κατοικίες, ενώ και φυματικοί κατοικούν σε εξοχικά σπίτια για θεραπεία, αφού το κλίμα του θεωρείτο ξηρό και υγιεινό. Η κεντρική πλατεία είχε μεγάλη κίνηση που αυξανόταν στις αργίες από Αθηναίους εκδρομείς. Εκεί υπήρχαν καφενεία, ένας κινηματογράφος και τα κτίρια της Γεωργικής Σχολής που λειτούργησε από τα τέλη του 19ου αιώνα ως το 1922, αν και οι εγκαταστάσεις της κατεδαφίστηκαν πριν από το 1940. Έτσι το 1920, όταν ακόμη το Χαλάνδρι υπάγεται διοικητικά στο Δήμο Αθηναίων, καταγράφονται 1.897 κάτοικοι.

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής στα όρια της πόλης, σε γη που ανήκε στη Μονή Πεντέλης, ιδρύεται προσφυγικός συνοικισμός, αποτελούμενος αρχικά από παραπήγματα και σκηνές. Μέχρι περίπου τον πόλεμο χιζόνταν σταδιακά σπίτια και οι πρόσφυγες εγκατέλειπαν τα πρόχειρες κατοικίες τους, ενώ αρκετές οικογένειες (60-70) μετακινήθηκαν και δημιούργησαν το συνοικισμό, που ονομάστηκε αργότερα Νέο Ψυχικό. Η αύξηση του πληθυσμού θα οδηγήσει στην απόσπαση του Χαλανδρίου από το Δήμο Αθηναίων το 1925 και τη μετατροπή του σε αυτόνομη κοινότητα, ενώ κατά την απογραφή του 1928 ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 6.882 άτομα.

Ο Οδηγός της Ελλάδος του Ν. Ιγγλέση, παρουσιάζει το Χαλάνδρι του 1930 με ιδιαίτερα λιτό και σύντομο τρόπο: «Το Χαλάνδρι κείται Β.Α. των Αθηνών, εντεύθεν του Αμαρουσίου, εις ωραίαν θέσιν πλησίον δασυλίου πευκών. Πολυσύχναστος θερινή διαμονή. Συγκοινωνεί μετά των Αθηνών δια λεωφορείων αυτοκινήτων, ως και δια του Σιδηροδρόμου Αθηνών-Λαυρίου». Στον οδηγό καταγράφονται κάποιες από τις επαγγελματικές δραστηριότητες των κατοίκων του. Τα αγγειοπλαστεία του Δεπάστα, του Κασάπογλου και του Παπαγιάννη, τα βυρσοδεψεία των Βασιλειάδη και Κινδύνη, το επιπλοποιείο του Ορφανού, το ποτοποιείο του Δουζένη, το ραφείο του Τριανταφύλλου, τα σιδηρουργεία των Καλαπόδα, Παπαϊώννου και Παπαδημητρίου και έξι ακόμη υποδηματοποιεία. Αυτά μαζί με αρκετά οπωροπαντοπωλεία, γαλακτοπωλεία, εστιατόρια, οινομαγειρεία και καφενεία αποτελούσαν τις τοπικές μεταποιητικές και εμπορικές επαγγελματικές δραστηριότητες της πόλης.

Η χρονική περίοδος που μεσολαβεί ανάμεσα στη Μικρασιατική Καταστροφή και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο αποτελεί για την πρωτεύουσα και για την Αττική γενικότερα περίοδο δημογραφικής ανάπτυξης και διαμόρφωσης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του αστικού χώρου. Το Χαλάνδρι δέχεται και αυτό σε όλη αυτή τη χρονική περίοδο νέους κατοίκους: Μικρασιάτες πρόσφυγες, επαρχιώτες –κυρίως νησιώτες- μετανάστες και λίγους Αθηναίους. Η δημογραφική του εικόνα αλλάζει, ενώ τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά των νεοεγκατασταθέντων συμβάλλουν στη σταδιακή διαμόρφωση της νέας του φυσιογνωμίας. Ο παλαιότερος κυρίαρχος αγροτικός του χαρακτήρας δεν θα μπορέσει να διατηρηθεί επί πολύ. Η γη κατατεμαχίζεται και οικοδομείται. Οι πλειοψηφία των κατοίκων δεν είναι πια καλλιεργητές, είναι τεχνίτες, εργάτες και υπάλληλοι, παρόλο που η περιοχή δεν θα αποτελέσει τόπο συγκέντρωσης πολλών βιοτεχνικών ή βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Ο πληθυσμός εξακολουθεί να αυξάνεται, καθώς η περιοχή απορροφά τμήμα της εσωτερικής μετανάστευσης προς την Αθήνα και την περιφέρειά της και φτάνει τους 11.149 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1940.

Τυπικά στις 19/12/1942 η κοινότητα Χαλανδρίου αναγνωρίζεται σε δήμο, ουσιαστικά όμως αυτό γίνεται πραγματικότητα μετά την απελευθέρωση. Κατά την περίοδο της Κατοχής, και στο Χαλάνδρι όπως σε όλη την Ελλάδα αναπτύσσονται αντιστασιακές πρωτοβουλίες χωρίς να λείπουν και οι λίγες περιπτώσεις συνεργασίας με τον κατακτητή. Μετά τα μέσα της δεκαετίας του '70 όταν πια οι κάτοικοι του Αθηναϊκού κέντρου το εγκαταλείπουν και αναζητούν νέα κατοικία στις βόρειες και νότιες περιοχές του λεκανοπεδίου το Χαλάνδρι αναπτύσσεται ραγδαία.

1.2 Φυσικό περιβάλλον, προβλήματα ρύπανσης

1.2.1 Φυσικό Περιβάλλον

Ο δήμος Χαλανδρίου είναι ένας αστικός δήμος. Το φυσικό του περιβάλλον αφορά κυρίως σε πλατείες, κοινόχρηστους χώρους και παιδικές χαρές, ενώ ζωτικής σημασίας πράσινο για το Δήμο αποτελεί η Ρεματιά Χαλανδρίου, προσδίδοντάς του ένα συγκριτικό περιβαλλοντικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλους αστικούς δήμους .

Εικόνα 7: Ρεματιά Χαλανδρίου

Η Ρεματιά Χαλανδρίου αρχίζει από τις νοτιοδυτικές πλαγιές του όρους Πεντέλης. Από το σημείο εκείνο ξεκινούν τρεις κλάδοι: το ρέμα Βαθύ, το ρέμα Άνω Πεντέλης και το ρέμα Νέας Πεντέλης. Οι κλάδοι Άνω και Νέας Πεντέλης ενώνονται σε υψόμετρο 280 μέτρων περίπου και συνεχίζουν σαν προέκταση του κύριου ρέματος, το οποίο συμβάλει με τον κλάδο του ρέματος Βαθύ, κοντά στα όρια των Δήμων Βριλησίων και Μελισσίων (σε υψόμετρο 262 μέτρων), σχηματίζοντας έτσι τον κύριο κλάδο του ρέματος Πεντέλης – Χαλανδρίου. Στη συνέχεια, το ρέμα, διασχίζει με κατεύθυνση ΝΝΔ την περιοχή του Χαλανδρίου και τμήμα του Αμαρουσίου. Στο ύψος της οδού Σολωμού, στο Χαλάνδρι, αποκόπτεται από την οικιστική δόμηση και εισέρχεται σε σκεπαστό αγωγό, ο οποίος εκβάλει στον Ποδονίφτη και στη συνέχεια στον Κηφισό ποταμό. Λόγω της τοπογραφίας και της μικρής παροχетеυτικής δυνατότητας του αγωγού αυτού συχνά δημιουργούνται πλημμυρικά φαινόμενα στην ευρύτερη περιοχή.

Εικόνα 8: Χάρτης Ρεματιάς Χαλανδρίου

Η ρεματιά, όπως και όλα τα ρέματα, βρίσκεται σε μια διαρκή δυναμική εξέλιξη. Διαβρώνεται, μετακινείται, δημιουργεί μαιάνδρους και γενικά ποτέ δύο συνεχή χρόνια δεν είναι η ίδια ακριβώς. Οι κλίσεις της κοίτης ποικίλλουν ανάλογα με την περιοχή και σε ορισμένα σημεία είναι αρκετά έντονες. Το εύρος διακύμανσης είναι από 2 έως και 47%, γεγονός που συμβάλλει σημαντικά στην διαμόρφωση της μορφολογίας της κοίτης. Η ευρύτερη περιοχή ανήκει στην ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης. Πολλά στοιχεία της αρχέγονης βλάστησης έχουν διατηρηθεί ενώ παράλληλα έχουν εισαχθεί και άλλα φυτά, με είδη ξενικά, προσαρμοσμένα στο μεσογειακό κλίμα. Σε όλη την έκταση του ρέματος συναντώνται τρεις κατηγορίες φυτών: τα αυτόχθονα, τα διαφυγόντα από τους παρακείμενους κήπους, ξενικά είδη που όμως φύονται πλέον ως αυτοφυή και τα καλλιεργημένα, εκείνα δηλαδή που έχουν φυτευτεί από τους κατοίκους. Μερικά από αυτά είναι: μοσχάγκαθο (*Eryngium campestre*), παπαρούνα (*Paraver rhoeas*), σχίνο (*Pistacia lentiscus*), πλάτανος (*Platanus orientalis*), κ.α.

Η Ρεματιά αποτελεί επίσης μόνιμο καταφύγιο, τόπο αναπαραγωγής ή διαχείμασης και για ένα μεγάλο αριθμό ειδών ορνιθοπανίδας. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα παρακάτω: Δεκαοχτούρα (*Streptopelia decaocto*), Κότσυφας (*Turdus merula*), Καρακάξα (*Pica pica*), Σπίνος (*Fringilla coelebs*), Καρδερίνα (*Carduelis carduelis*). Επίσης, τα τελευταία χρόνια έχει εγκατασταθεί στο ρέμα ένας αρκετά μεγάλος πληθυσμός παπαγάλων.

Το 1995 υπογράφηκε το Προεδρικό Διάταγμα ρέματος Πεντέλης – Χαλανδρίου με το οποίο το χειμαρρικό ρέμα Πεντέλης – Χαλανδρίου έχει χαρακτηριστεί ως προστατευόμενο τοπίο με το ΠΔ (Δ'659) «Χαρακτηρισμός του χειμαρρικού ρέματος Πεντέλης-Χαλανδρίου, ως προστατευόμενου τοπίου, καθορισμός των ορίων και ζωνών προστασίας αυτού, επιβολή όρων, απαγορεύσεων και περιορισμός εντός αυτών», που καθορίζει όρια ζωνών προστασίας και επιβάλλει όρους, απαγορεύσεις και περιορισμούς εντός αυτών. Θεσμοθετήθηκε Ζώνη Α' η οποία χαρακτηρίζεται ως προστατευόμενος φυσικός σχηματισμός και περιλαμβάνει αφενός εκτάσεις που βρίσκονται εντός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και περικλείονται κυρίως από τις απέναντι του ρέματος ρυμοτομικές γραμμές των παραρεμάτων οικοδομικών τετραγώνων, εκτός των χώρων κοινοχρήστου πρασίνου που περιέρχονται εξ ολοκλήρου στη ζώνη αυτή και αφετέρου εκτάσεις που βρίσκονται εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου εκατέρωθεν του άξονα της κοίτης του ρέματος. Τα όρια της ζώνης Α' περιγράφονται στο ανωτέρω Π.Δ.

Θεσμοθετήθηκε επίσης Ζώνη Β' η οποία χαρακτηρίζεται ως προστατευόμενο αστικό τοπίο και με όρια που περιγράφονται στο ανωτέρω Π.Δ. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. 9/8/1995, εντός της ζώνης Α' επιτρέπονται:

1. Η κατασκευή έργων προστατευτικής και περιβαλλοντικής διευθέτησης του χειμαρρικού ρέματος, καθώς και έργων ανάσχεσης των υδατοστερεοπαροχών, τα οποία δεν αλλοιώνουν τη φυσική κοίτη και ροή, τη μορφολογία του τοπίου και του γεωφυσικού αναγλύφου (ποικιλία στις διατομές κλπ).

2. Έργα διαμόρφωσης και ανάπλασης με την προϋπόθεση ότι δεν αντίκεινται στις διατάξεις του Ν.998/1979. Για την υλοποίησή τους απαιτείται έγκριση της Διεύθυνσης Ειδικών Έργων Αναβάθμισης Περιοχών του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ.

3. Η χρήση ποωδών φυτών και η αναχλόαση για την ανάπλαση και τη σταθεροποίηση των πρανών, η προστασία της υπάρχουσας βλάστησης αυτοφυούς και μη, καθώς και ο εμπλουτισμός της με πύκνωση των υπαρχόντων ειδών και η εισαγωγή νέων, σύμφωνα με την ειδική μελέτη φύτευσης και μετά από ΜΠΕ.

4. Η δημιουργία καταφυγίων για τη διατήρηση και τον εμπλουτισμό της πανίδας. Επιβάλλεται η διαμόρφωση των υφιστάμενων οδών πλην αυτών που εντάσσονται στο βασικό οδικό δίκτυο της περιοχής σε οδούς ήπιας κυκλοφορίας ή πεζόδρομους επαπτόμενους στις ρυμοτομικές γραμμές των ΟΤ, για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των παραρρεμάτων ιδιοκτησιών. Προτείνονται ειδικές ρυθμίσεις για τη διαμόρφωση των οδών ή των πεζόδρομων (οι οδοί να μην έχουν ευθύγραμμη μορφή, το μέγιστο πλάτος οδοστρώματος να είναι 3,5μ., και το συνολικό πλάτος με τις εκατέρωθεν διαμορφώσεις, όπως παγκάκια, ζαρντινιέρες, κρήνες κ.λπ. να είναι 6μ.). Πλησίον των οδών αυτών επιτρέπεται η κατασκευή μικρών χώρων στάθμευσης για οχήματα τροφοδοσίας και άμεσης βοήθειας. Με εξαίρεση τις οδούς που εμπίπτουν στο βασικό οδικό δίκτυο, τα υλικά των παραπάνω διαμορφώσεων δεν πρέπει να αντιβαίνουν στο πνεύμα ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος. Εγκεκριμένες αλλά μη κατασκευασμένες οδοί και με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει πρόβλημα τακτοποίησης οικοπέδων οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για την πρόσβαση στα ΟΤ δίδονται στην αποκλειστική χρήση των αναγκών της μελέτης διαμόρφωσης με την προϋπόθεση να μην παρενοχλούν τα έργα διευθέτησης του χειμάρρου, να μην καταστρέφουν τη βλάστηση και να μην αλλοιώνουν τη μορφολογία του εδάφους. Επιτρέπονται, επίσης, στους δρόμους αυτούς υπόγεια και υπέργεια έργα υποδομής (ΟΤΕ, ΔΕΗ κ.λπ.) μετά από έγκριση της Διεύθυνσης Ειδικών Έργων Αναβάθμισης του πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ. Οι νομίμως υφιστάμενες οικοδομές, με χρήση κατοικία, κατά τη δημοσίευση του διατάγματος εξακολουθούν να υφίστανται. Στις οικοδομές αυτές επιτρέπονται μόνο επισκευές για λόγους υγιεινής και χρήσεως. Επίσης, εξακολουθούν να υφίστανται ειδικές χρήσεις όπως εκκλησία και θέατρο.

Στη ζώνη Α' απαγορεύονται:

1. Κάθε αφαιρετική επέμβαση στη βλάστηση (π.χ. κοπή δένδρων, αποψίλωση θάμνων, εκχερσώσεις κ.λπ.) εξαιρουμένων των περιπτώσεων που προβλέπει ο

N.998/1979 ή που επιβάλλονται για προστατευτικούς (αντιπλημμυρικούς ή υδρολογικούς κ.λπ.) λόγους σύμφωνα με τη μελέτη διευθέτησης και την ΜΠΕ.

2. Οι γεωτρήσεις και η υδροληψία εκτός των περιπτώσεων που θα απαιτηθούν από τη μελέτη διευθέτησης.

3. Η θήρα και η καταστροφή θώκων, φωλεών ή και περιοχών διατροφής της πανίδας, καθώς και η απομάκρυνση ειδών.

4. Η μόλυνση των υδάτων και του περιβάλλοντος με οποιονδήποτε τρόπο (απόρριψη στερεών ή υγρών αποβλήτων κ.λπ.)

5. Κάθε έργο διευθέτησης που αντίκειται στις διατάξεις της παρ.1.1 του π.δ. 9-8- 1995 και ειδικότερα η κάλυψη του χειμάρρου έστω και αν προβλέπεται από τα ισχύοντα ρυμοτομικά σχέδια.

6. Οι φωτεινές επιγραφές – διαφημίσεις, οι γιγαντοαφίσες και τα διαφημιστικά πανό.

7. Οποιαδήποτε κατασκευή ή αλλοίωση στην υφιστάμενη φυσική διατομή του χειμαρρικού ρέματος και στη μορφή του τοπίου.

Για να υλοποιηθεί κάθε επιτρεπόμενο έργο θα πρέπει να έχει συνταχθεί προηγουμένως γεωτεχνική μελέτη, να έχουν οριοθετηθεί επί του εδάφους τα όρια της ζώνης Α και να έχουν ολοκληρωθεί τα έργα διευθέτησης του χειμάρρου ή αποδεδειγμένα να μην εμποδίζουν μελλοντική υλοποίησή τους σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του φορέα διαχείρισης.

Επιπρόσθετα, επιβάλλεται η κατά το δυνατόν διατήρηση του γεωμορφολογικού αναγλύφου του ρέματος στη θέση της διασταύρωσης αυτού με τον οδικό άξονα της Λεωφόρου Σταυρού – Ελευσίνας. Για την ανέγερση οικοδομών στα οικόπεδα που έχουν πρόσωπο προς τη ζώνη Α΄ ανεξάρτητα εάν έχουν πρόσωπο και σε άλλο δρόμο εγκεκριμένο, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να τίθενται σε κοινή χρήση τα ρυμοτομούμενα τμήματα που βρίσκονται προς την πλευρά του ρέματος (με συμβολαιογραφική δήλωση) διατηρώντας οι ιδιοκτήτες το δικαίωμα αποζημιώσεως από τους κατά το νόμο υπόχρεους. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση οικοδομικής άδειας στα ως άνω οικόπεδα είναι η κατεδάφιση τυχόν μαντρότοιχων, συρματοπλεγμάτων ή παραπηγμάτων. Για κάθε ενέργεια η οποία αντίκειται στα παραπάνω επιβάλλονται οι κυρώσεις του Ν.1650/1986.

Σχετικά με τη Ζώνη Β΄ ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Η Ζώνη Β' χαρακτηρίζεται ως προστατευόμενο αστικό τοπίο. Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του ΦΕΚ 659/Δ'/6.9.1995 στο Δήμο Χαλανδρίου οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων που εμπίπτουν στη ζώνη Β' ορίζονται ως εξής:

α) Στα ΟΤ 250, 251, 806: - ΣΔ: 0,8 για οικοπέδα εμβαδού έως 400τ.μ. και 0,7 για το πέραν των 400τ.μ. τμήμα του οικοπέδου. - Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων: 9μ.

β) Στα ΟΤ 214, 215, 263, 227, 228, 230, 26, 50, 52, 53, 80, 102, 104, 105, 128, 445,478: - ΣΔ: 0,9 για οικοπέδα εμβαδού έως 400τ.μ. και 0,8 για το πέραν των 400τ.μ. τμήμα του οικοπέδου. - Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων: 11μ.

γ) Για τα υπόλοιπα ΟΤ του Δήμου Χαλανδρίου που εμπίπτουν στη Ζώνη Β' το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων ορίζεται σε 15μ. Επιπροσθέτως, στα οικοπέδα που έχουν πρόσωπο επί του βασικού οδικού δικτύου, όπως αυτό ορίζεται από τα ΦΕΚ 701/Δ'/1990 και 419/Δ'/1989 επιτρέπεται η χρήση γενικής κατοικίας όπως αυτή προσδιορίζεται από το Άρθρο 3 του ΠΔ από 23.02.1987 (ΦΕΚ 166/Δ') πλην των επαγγελματικών εργαστηρίων, των πρατηρίων βενζίνης και των κτιρίων στάθμευσης αυτοκινήτων. Στην περίπτωση που τα οικοπέδα αυτά είναι διαμπερή οι χρήσεις αυτές επιτρέπονται στα ισόγεια των κτιρίων και μόνο στο πρόσωπο αυτών επί των οδικών αξόνων και όχι στο πρόσωπο επί του ρέματος. Για τους λοιπούς οικοδομήσιμους χώρους της ζώνης Β' επιτρέπεται η χρήση αμιγούς κατοικίας όπως προσδιορίζεται από το Άρθρο 2 του ΠΔ από 23.02.1987 (ΦΕΚ 166/Δ'/1987). Οι οδοί που περιβάλλουν τα ΟΤ που εμπίπτουν στη ζώνη Β', εκτός από αυτές που ανήκουν στο βασικό οδικό δίκτυο, καθορίζονται ως οδοί ήπιας κυκλοφορίας και πεζόδρομοι. Ο επιμέρους ιδιαίτερος χαρακτηρισμός τους γίνεται μετά από κυκλοφοριακή μελέτη της κάθε περιοχής, από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού. Εντός της ζώνης Β' επιτρέπονται έργα υποδομής όπως προβλέπονται από το Άρθρο 4 για τη ζώνη Α'.

Στη ζώνη Β' δεν επιτρέπονται:

- Η πραγματοποίηση μεταφοράς συντελεστή δόμησης σε όλα τα ΟΤ. - Η εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 5 παρ.1 του από 14.12.1979 ΠΔ (ΦΕΚ 7/Δ'/1980). - Οι φωτεινές επιγραφές – διαφημίσεις, οι γιγαντοαφίσες και τα διαφημιστικά πανό, με εξαίρεση τις επιγραφές των καταστημάτων επί του βασικού οδικού δικτύου. - Οι γεωτρήσεις και η υδροληψία. Στις περιπτώσεις έγκρισης των μελετών επέκτασης του σχεδίου πόλεως, καθώς και τροποποίησης του σχεδίου για τον καθορισμό νέων οικοδομήσιμων χώρων, ο ΣΔ των πρώτων δημιουργούμενων παραρεμάτων ΟΤ δεν

μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 0,4. Τα ΟΤ αυτά περιέρχονται στη Ζώνη Β'. Στο διάταγμα γίνεται αναφορά στη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί στην περίπτωση που τα οικοπέδα της Ζώνης Β' ανήκουν σε περισσότερους του ενός συνιδιοκτήτες. Εάν από το ποσοστό κάλυψης που εφαρμόζεται προκύπτει ενιαία επιφάνεια κτιρίου μεγαλύτερη των 400 τ.μ. επιβάλλεται διάσπαση του όγκου αυτού.

Τα προερχόμενα από τη διάσπαση κτίρια είναι δυνατόν να συνδέονται με κλιμακοστάσια, διαδρόμους ή ελαφρές κατασκευές, κατά την κρίση της ΕΠΑΕ. Η όψη των κτιρίων προς την πλευρά του ρέματος θα πρέπει να διασπάται, ώστε να μη δημιουργούνται επιφάνειες ενιαίου μήκους μεγαλύτερου των 20μ. Στα παραρεμάτια ΟΤ επιβάλλεται η φύτευση των ακάλυπτων χώρων σε ποσοστό 80% αυτών και με πυκνότητα 1 δέντρο ανά 25 τ.μ. ακάλυπτου οικοπέδου. Απαγορεύεται η χρήση των ακάλυπτων χώρων των οικοπέδων προς την πλευρά του ρέματος ως χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων. Για τη χορήγηση κάθε οικοδομικής άδειας απαιτείται έγκριση της αρμόδιας ΕΠΑΕ με σκοπό την καλύτερη προσαρμογή των οικοδομών και την αξιοποίηση του ακάλυπτου περιβάλλοντα χώρου στο φυσικό έδαφος, καθώς επίσης και την ένταξη των υπεράνω του μεγίστου ύψους επιτρεπόμενων κατασκευών (και ιδιαίτερα των ηλιακών θερμοσίφωνων) στον κτιριακό όγκο. Ειδικά για τα παραρεμάτια οικοπέδα απαιτείται προέγκριση της τοποθέτησης του κτιρίου από την ΕΠΑΕ με πλήρες διάγραμμα εξάντλησης του ΣΔ.

Γ. Προτάσεις για τη ρεματιά Πεντέλης – Χαλανδρίου

Για την έκταση του Ρέματος Πολυδρόσου (Πεντέλης – Χαλανδρίου) το αναθεωρημένο ΓΠΣ υιοθετεί τις ρυθμίσεις του από 9.8.1995 ΠΔ «Χαρακτηρισμός του χειμαρρικού ρέματος Πεντέλης-Χαλανδρίου, ως προστατευόμενου τοπίου, καθορισμός των ορίων και ζωνών προστασίας αυτού, επιβολή όρων, απαγορεύσεων και περιορισμός εντός αυτών» (ΦΕΚ 659/Δ'/6.9.1995). Προτείνεται ειδική μελέτη του συνόλου του δημόσιου χώρου στις Ζώνες Α' και Β' με στόχο την εξυγίανση του συνόλου της περιοχής και ανάδειξη του φυσικού και ιδιαίτερου αστικού τοπίου. Η μελέτη θα έχει ως στόχο την ενίσχυση της προστασίας του χώρου από έργα που μπορεί να μειώσουν τις περιοχές φυσικού τοπίου, αλλά και την ασφαλή διακίνηση των επισκεπτών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω κατευθύνσεις:

- Οδικό δίκτυο Ζώνης Β': Διαμορφώσεις με επιστρώσεις απορροφητικών δαπεδοστρώσεων (μορφή κυβόλιθων κ.ά.) και χρήση μόνο για τους κατοίκους (πεζόδρομοι). Αποθάρρυνση κατά το δυνατόν κάθε διαμπερούς κυκλοφορίας. Διαδρομές – Μονοπάτια – Ποδηλατοδρόμοι, Ζώνη Α': Διαμορφώσεις χαρακτήρα δασικών και παραποτάμιων περιοχών με μόνο τα απαραίτητα τεχνικά έργα, Μονοπάτια που δημιουργούν ένα δίκτυο παραρρεμάτων διαδρομών.

Τον Απρίλιο του 2024 εγκρίθηκε η Διαχειριστική Μελέτη του Ρέματος Χαλανδρίου που συνέταξε ο Δήμος Χαλανδρίου. Στόχος της μελέτης είναι η ενίσχυση της προστασίας του σπάνιου οικοσυστήματος και του τοπίου, τόσο από τις πιέσεις οικοδόμησης όσο και τη φυσιολογική γήρανση του φυτικού κεφαλαίου και τις φυσικές καταστροφές, πάντα στο πλαίσιο των όσων προβλέπει το ΠΔ 659 Δ/1995 για την προστασία της Ρεματιάς. Με τη διαχειριστική μελέτη επιχειρείται, με επιστημονικό τρόπο, η αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης (από το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τις απαραίτητες ήπιες παρεμβάσεις μέχρι την απόλυτη καταγραφή του φυτικού κεφαλαίου). Παράλληλα, προτείνονται, με ορίζοντα δεκαετίας, συγκεκριμένες δράσεις που θα συμβάλλουν στην ανανέωση και διαχείριση του πρασίνου καθώς και ήπιες παρεμβάσεις που θα εξασφαλίσουν την ασφαλή πρόσβαση, ενημέρωση και παραμονή στο χώρο των καθημερινών επισκεπτών.

Παιδικές χαρές

Ο Δήμος Χαλανδρίου διαθέτει τριάντα (30) παιδικές χαρές δημόσιου χαρακτήρα σε χώρους του δήμου ενώ μία ακόμα είναι υπό κατασκευή. Ο Δήμος είναι υπεύθυνος για το σωστό σχεδιασμό & την εύρυθμη λειτουργία τους ενώ πιστοποιούνται από ανεξάρτητο αξιολογητή για την ασφαλή λειτουργία τους. Η υπηρεσία Πρασίνου-Καθαριότητας φροντίζει για τον περιβάλλοντα χώρο και η υπηρεσία Καθαριότητας για τον τακτικό καθαρισμό τους.

Πίνακας 9: Παιδικές Χαρές σε Πλατείες/Πάρκα του Δήμου Χαλανδρίου

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ/ ΟΝΟΜΑ ΧΩΡΟΥ	ΟΔΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (ΠΟΛΕΟΔ..ΕΝΟΤΗΤΑ)	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (Τ.Μ.)
ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ	A1. ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ & ΜΕΛΙΓΑΛΑ	ΤΟΥΦΑ	530
Κ.Χ.(με χώρο άθλησης & παιδική χαρά)	A2. ΟΛΥΜΠΟΥ & ΠΕΛΛΗΣ & ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	ΤΟΥΦΑ	610
ΠΛΑΤΕΙΑ/ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	A3. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΤΟΥΦΑ	540
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	A4. ΟΛΥΜΠΟΥ, ΕΔΕΣΣΗΣ & ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ 32Α	ΤΟΥΦΑ	1200
Κ.Χ. ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ	B1. ΠΡΟΦ. ΗΛΙΑ & ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ	ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ	490
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (ΧΩΡΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ)	B2. ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΟΔΟΣ ΡΟΔΟΔΑΦΝΗΣ, ΡΕΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ	400
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	B3. ΗΡ. ΑΤΤΙΚΟΥ, ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ & ΓΡΑΒΙΑΣ	ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ	1800

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου 2024 – 2029
Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός

Κ.Χ	Β4. ΑΚΑΚΙΩΝ & ΡΟΔΟΥ& ΚΡΙΝΩΝ	ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ	380
Κ.Χ	Β5. ΚΟΡΑΗ & ΠΙΑΣΕΜΙΩΝ (ΠΛ. ΚΙΟΣΕ)	ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ	700
ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ	Γ1. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ- ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ- ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΑΝΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	900
ΠΛΑΤΕΙΑ	ΖΗΝΩΝΟΣ & ΔΙΟΝΥΣΟΥ	ΑΝΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	120
Κ.Χ.	Δ1. ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑ- ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ- ΣΟΛΩΜΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ & ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ	650 (ΜΟΝΟ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)
Κ.Χ.	Δ2. ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑ- ΚΑΛΒΟΥ- ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ (ΧΡ. ΣΜΥΡΝΗΣ)- ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ & ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ	1500
Κ.Χ.	Δ3. ΡΟΥΜΕΛΗΣ-ΠΛΑΤΑΙΩΝ- ΜΥΚΗΝΩΝ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ & ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ	2300 (ΟΛΗ Η ΠΛΑΤΕΙΑ), 570 (ΜΟΝΟ Η Π.Χ)
Κ.Χ.	Δ4. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΟΥΡΗ- ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ & ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ	510
Κ.Χ.	Δ5. ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	1835 (ΟΛΗ Η ΠΛΑΤΕΙΑ), ~400 (ΜΟΝΟ Η Π.Χ.)
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	Δ6. ΠΛΑΤΕΙΑ ΗΡΩΩΝ (Β. ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΓΚΙΝΗ)	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	850 (ΜΟΝΟ Η ΠΑΙΔΙΚΗ)
Κ.Χ.	Ε1. ΙΘΩΜΗΣ- ΤΡΙΦΥΛΛΙΑΣ- ΑΛΣΟΥΣ	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	2200
Κ.Χ.	Ε2. ΒΟΙΩΤΙΑΣ & ΗΠΕΙΡΟΥ	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	1160 (ΟΛΗ Η ΠΛΑΤΕΙΑ), 560 (ΜΟΝΟ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)
Κ.Χ.	Ε3. ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ & ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗ	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	425
ΧΩΡΟΣ ΑΝΕΓΕΡΣΕΩΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	Ε4. ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ, ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ, ΜΕΘΩΝΗΣ & ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	2655 (ΟΛΗ Η ΠΛΑΤΕΙΑ), 250 (ΜΟΝΟ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)
Κ.Χ.	Ε5. ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ- ΧΑΡΑΥΓΗΣ- ΕΡΙΦΥΛΛΗΣ	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	720
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ (ΕΝΤΟΣ Κ.Χ.)	Ε6. ΠΑΝΔΩΡΑΣ- ΤΕΡΨΙΧΩΡΗΣ- ΝΕΦΕΛΗΣ	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	490
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	Ε7. ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ (ΦΙΛΥΡΑΣ & ΨΑΡΩΝ)	ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ	310
Κ.Χ.	ΣΤ1. ΚΟΔΡΟΥ & ΤΟΜΠΑΖΗ	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ	740 (ΜΟΝΟ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)
Κ.Χ.	ΣΤ2. ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ & ΤΟΜΠΑΖΗ	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ	600
Κ.Χ.	ΣΤ3. ΑΓΡΙΝΙΟΥ & ΑΓ. ΛΑΥΡΑΣ	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ	350

ΠΛΑΤΕΙΑ	Ζ1. ΔΡΟΣΙΑΣ	ΠΑΤΗΜΑ	1500 (ΟΛΗ Η ΠΛΑΤΕΙΑ), 170 (ΜΟΝΟ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ)
ΠΛΑΤΕΙΑ	Ζ3 ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ, ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ		350
Κ.Χ.	Ζ2ΚΑΡΟΛΟΥ ΚΟΥΝ, ΠΑΝ.ΛΥΤΡΩΤΡΙΑΣ		372
ΠΛΑΤΕΙΑ	Ζ4 ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ, ΑΓΡΑΜΠΕΛΗΣ, ΚΥΒΕΛΗΣ,ΝΤΑΛΙΑΣ		350
Κ.Χ.	Κ.Χ. 1126 ΔΡΥΟΠΙΔΟΣ, ΑΝΑΤΟΛΗΣ, ΑΝΤ. ΤΡΙΤΣΗ	ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας του Δήμου Χαλανδρίου (Ιανουάριος 2024), τα σημαντικότερα προβλήματα που αφορούν την προσβασιμότητα στις παιδικές χαρές περιλαμβάνουν την απουσία όδευσης τυφλών, την έλλειψη θέσης στάθμευσης ΑΜΕΑ και διάβασης πεζών. Αντιθέτως, είναι ενθαρρυντικά τα αποτελέσματα ως προς την επίτευξη κατάλληλου πλάτους πεζοδρομίου και νόμιμης στάθμευσης. Τα συνηθέστερα εμπόδια που εντοπίζονται επί της ελεύθερης όδευσης πεζών επί των πεζοδρομίων, είναι τα δέντρα, οι κάδοι και οι ιστοί σήμανσης και ΔΕΗ. Σε ότι αφορά τις ράμπες, αν και στις περισσότερες των περιπτώσεων καταγράφονται ράμπες πρόσβασης ΑΜΕΑ, σε αρκετές περιπτώσεις δεν πληρούνται οι προδιαγραφές.

1.2.2 Ποιότητα Περιβάλλοντος - Κλιματική Αλλαγή - Προβλήματα Ρύπανσης

Οι πόλεις κρατούν το κλειδί για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι αστικές περιοχές αποτελούν τόπο κατοικίας περίπου του 70% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανεξάρτητα από τις εφαρμοζόμενες πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος σε πλανητικό, ευρωπαϊκό και ελληνικό επίπεδο είναι δυνατό δράσεις σε τοπικό επίπεδο να συμβάλλουν έστω και σε μικρό βαθμό στον περιορισμό των συνεπειών από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

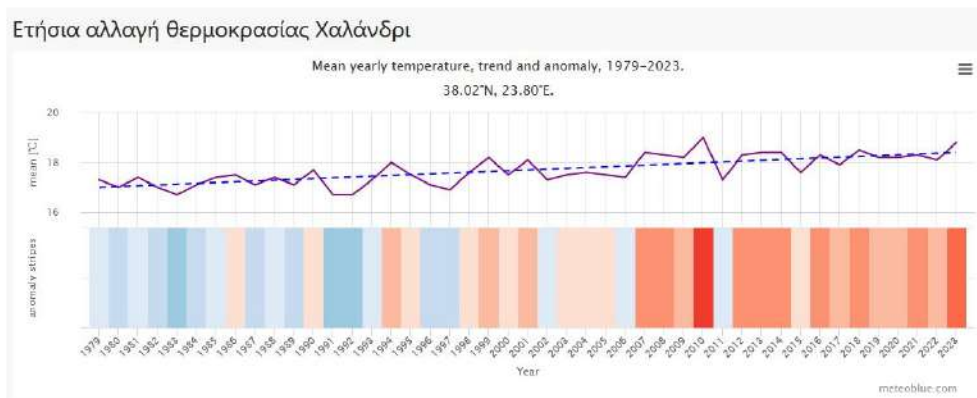
Κύρια πηγή της ατμοσφαιρικής ρύπανσης αποτελούν οι κεντρικές οδικές αρτηρίες (Λ. Μεσογείων, Λ. Κηφισίας, Αττική Οδός) καθώς και τα κορεσμένα τμήματα του εσωτερικού οδικού δικτύου. Επίσης, υπάρχει πολύ μεγάλη επιβάρυνση στην κυκλοφορία λόγω της εγκατάστασης εταιρειών τοπικών και υπερτοπικών ενδιαφερόντων στο Χαλάνδρι, καθώς και την ευρύτερη περιοχή. Επίσης, η ύπαρξη πυκνών εμπορικών δραστηριοτήτων στο κέντρο του Χαλανδρίου συνεισφέρει στην αύξηση των κυκλοφοριακών προβλημάτων καθώς και του επιπέδου ρύπανσης.

Οι αλλαγές που επιφέρει η κλιματική αλλαγή προφανώς επηρεάζουν και την πόλη του Χαλανδρίου. Τόσο στο φαινόμενο αύξησης του μέσου όρου της ετήσιας

θερμοκρασίας αλλά και του περιορισμού των βροχοπτώσεων όπως και της εκδήλωσής τους με ιδιαίτερη ένταση.

Τα γραφήματα που ακολουθούν αποτυπώνουν διαχρονικά αυτές τις αλλαγές:

Γράφημα 5: Ετήσια αλλαγή θερμοκρασίας στο Χαλάνδρι

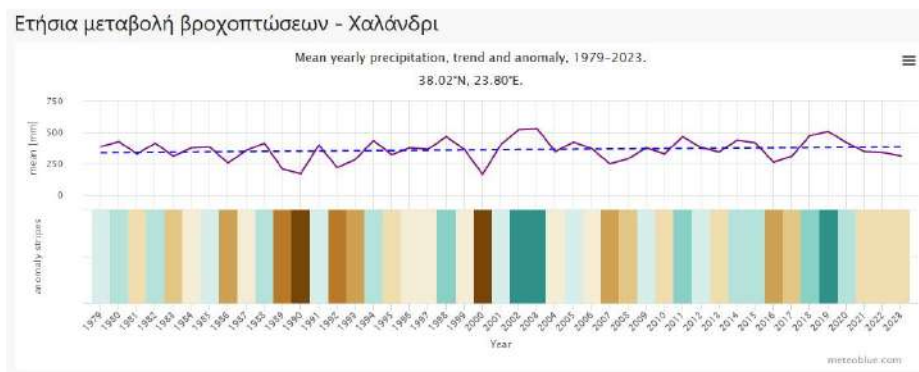

Το γράφημα δείχνει μια εκτίμηση της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας για την ευρύτερη περιοχή του Χαλανδρίου.

Η διακεκομμένη μπλε γραμμή είναι η γραμμική τάση της κλιματικής αλλαγής. Η συνεχής γραμμή τάσης δηλώνει το μέσο όρο ετήσιας θερμοκρασίας.

Στο κάτω μέρος του γραφήματος φαίνονται οι λεγόμενες λωρίδες θέρμανσης. Κάθε χρωματιστή λωρίδα αντιπροσωπεύει τη μέση θερμοκρασία για ένα έτος - μπλε για τα ψυχρότερα και κόκκινα για τα θερμότερα έτη. Σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα η μεταβολή στην ετήσια θερμοκρασία είναι αρκετά κοντά στην τάση της κλιματικής αλλαγής.

Γράφημα 6: Ετήσια μεταβολή βροχοπτώσεων στο Χαλάνδρι

Το γράφημα απεικονίζει μια εκτίμηση της μέσης συνολικής βροχόπτωσης για την ευρύτερη περιοχή του Χαλανδρίου. Η διακεκομμένη μπλε γραμμή είναι η γραμμική τάση της κλιματικής αλλαγής. Η συνεχής γραμμή αποτυπώνει το μέσο ετήσιο ύψος

βροχής. Στο κάτω μέρος του γραφήματος φαίνονται οι λεγόμενες λωρίδες κατακρήμνισης. Κάθε χρωματιστή λωρίδα αντιπροσωπεύει τη συνολική βροχόπτωση ενός έτους - πράσινο για τα πιο υγρά και καφέ για τα πιο ξηρά έτη.

Όσον αφορά την ατμοσφαιρική ρύπανση στο Δήμο Χαλανδρίου έχει παρατηρηθεί υπέρβαση των ορίων ασφαλείας για τα αιωρούμενα μικροσωματίδια σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ιδίως τους χειμερινούς μήνες κατά τις νυχτερινές ώρες όπου παρατηρείται το φαινόμενο της θερμοκρασιακής αναστροφής. Έτσι εμφανίζονται περίοδοι όπου οι τιμές των αιωρούμενων μικροσωματιδίων $-50\mu\text{g}/\text{m}^3$ υπερβαίνουν το επιτρεπόμενο όριο που θέτει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Το πρόβλημα παρουσιάζεται λόγω της καύσης ξυλείας σε αντικατάσταση των κλασσικών μεθόδων θέρμανσης (ηλεκτρική ενέργεια, πετρέλαιο ή φυσικό αέριο) λόγω ραγδαίας αύξησης του κόστους θέρμανσης.

Στο πλαίσιο προσπαθειών του Δήμου για την εξοικονόμηση ενέργειας και την προαγωγή της αειφόρου ενέργειας, στις 25/05/2017 υπογράφηκε το Σύμφωνο των Δημάρχων από το Δήμο Χαλανδρίου, ενώ το 2019 τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση και εγκρίθηκε το Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) του Δήμου. Επιπλέον, το 2019, με βάση τις κατευθύνσεις του ΣΔΑΕΚ ο Δήμος Χαλανδρίου προχώρησε στην έγκριση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), ενώ το 2024 εκπονήθηκε το Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ).

Το Σύμφωνο των Δημάρχων

Στις **25 Μαΐου 2017**, σε συνέχεια της με αριθμό 424/2017 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου, υπογράφηκε το **Σύμφωνο των Δημάρχων** από το Δήμο Χαλανδρίου.

Το Σύμφωνο των Δημάρχων αποτελεί την κυριότερη ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στην οποία συμμετέχουν τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες δεσμεύονται να αυξήσουν την Ενεργειακή Απόδοση και τη χρήση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στις περιοχές τους, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη.

Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα – ΣΔΑΕΚ.

Το **2019** τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση και τελικά εγκρίθηκε το **Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα – ΣΔΑΕΚ**. Το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) είναι το πρώτο ενεργειακό σχέδιο δράσης του Δήμου Χαλανδρίου που στοχεύει στην μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030, σε σχέση με το 2012, μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της ευρύτερης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενίσχυσης της χωροταξικής και πολεοδομικής ανάπτυξης και της ενδυνάμωσης της περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών.

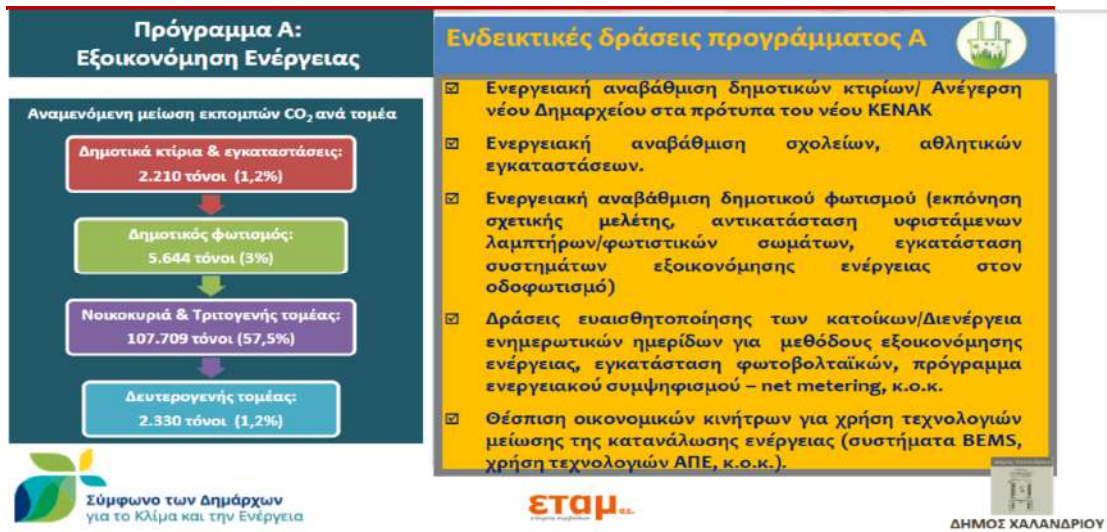
Ταυτόχρονα, δεσμεύει το Δήμο στην υιοθέτηση μιας κοινής προσέγγισης αναφορικά με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Πρόκειται για ένα απαιτητικό σχέδιο δράσης, που καλύπτει το σύνολο του Δήμου. Σχεδιάζεται από τη δημοτική αρχή και περιλαμβάνει στοχευμένες δράσεις που θα υλοποιηθούν με ευθύνη της, ενώ βασίζεται στην ενεργό συμμετοχή τοπικών οργανισμών και φορέων, κοινωνικών ομάδων, επιχειρήσεων, καθώς και της κοινωνίας των πολιτών. Αποτελεί ένα σύνολο παρεμβάσεων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας, που εκτείνεται από την αντικατάσταση λαμπτήρων και την ενεργειακή αναβάθμιση των δημοτικών κτηρίων μέχρι την αλλαγή στον τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων ή το σχεδιασμό και κατασκευή κατάλληλων υποδομών που θα συμβάλλουν στον περιορισμό μετακίνησης με αυτοκίνητο και την επιλογή ήπιων τρόπων μετακίνησης. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του σχεδιασμού δεν αποτελεί μόνο η αναζήτηση χρηματοδοτικών εργαλείων και η εκτέλεσή τους από το Δήμο Χαλανδρίου αλλά και η βούληση των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης να συμβάλλουν ενεργά με την παράλληλη προώθηση αντίστοιχης νομοθεσίας και προγραμμάτων χρηματοδότησης σε τομείς που δεν αποτελούν αρμοδιότητα του Δήμου. (εκσυγχρονισμός μέσω μεταφοράς, χρηματοδοτικά εργαλεία ενεργειακής αναβάθμισης ιδιωτικών κατοικιών, αντικατάσταση ιδιωτικών ρυπογόνων αυτοκινήτων κλπ).

Οι τρεις άξονες παρέμβασης του Δήμου Χαλανδρίου

Εικόνα 9: Τρεις άξονες παρέμβασης στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δήμου Χαλανδρίου

Εικόνα 10: Ενδεικτικές δράσεις Προγράμματος Α: Εξοικονόμηση Ενέργειας στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δ. Χαλανδρίου

Εικόνα 11: Ενδεικτικές δράσεις Προγράμματος Β: Βιώσιμες μεταφορές στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δ. Χαλανδρίου

Εικόνα 12: Ενδεικτικές Δράσεις Προγράμματος Γ: Αειφόρος Ανάπτυξη στο πλαίσιο του ΣΔΑΕΚ Δήμου Χαλανδρίου

Πρόγραμμα Γ: Αειφόρος Ανάπτυξη	Ενδεικτικές δράσεις προγράμματος Γ
Αναμενόμενη μείωση εκπομπών CO₂ 29% (56.000 τόνοι): ΑΠΕ	<ul style="list-style-type: none">☑ Διερεύνηση σύστασης Ενεργειακής Κοινότητας με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και της καινοτομίας στον ενεργειακό τομέα, την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας και την προαγωγή της ενεργειακής αειφορίας.☑ Δράσεις ενημέρωσης - εφαρμογές στα μέσα δικτύωσης για τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας.☑ Υιοθέτηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων στις προμήθειες και υπηρεσίες.☑ Διατήρηση Κυκλικής Οικονομίας στη διαχείριση των στερεών αστικών αποβλήτων του Δήμου και επέκταση εφαρμογής σε άλλους πιθανούς τομείς.☑ Εκπόνηση Master Plan για την κατασκευή και λειτουργία Περιβαλλοντικού Πάρκου Κυκλικής Οικονομίας στο Δήμο, με στόχο την εκπαίδευση, αναψυχή και προώθηση δράσεων και τεχνολογιών επαναχρησιμοποίησης.
 	

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).

Το 2019 με βάση τις κατευθύνσεις του ΣΔΑΕΚ ο Δήμος Χαλανδρίου προχώρησε στην έγκριση του **Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)**.

Το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας περιλαμβάνει τρία στάδια: Την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης.

Την πρόταση τριών διαφορετικών σεναρίων παρέμβασης με στόχο, την αύξηση της χρήσης των ΜΜΜ και της Δημοτικής Συγκοινωνίας, στον προσδιορισμό/ σχεδιασμό διαδρομών εξυπηρέτησης ήπιων μορφών μετακίνησης, στον προσδιορισμό/ σχεδιασμό μέτρων βελτίωσης της οδικής ασφάλειας, με προτεραιότητα σε ευαίσθητες περιοχές (πχ περιοχές σχολικών συγκροτημάτων), με έμφαση σε μέτρα για τη μείωση της ταχύτητας των οχημάτων τόσο στο τοπικό, όσο και στο ιεραρχημένο οδικό δίκτυο της πόλης, στη διαχείριση της στάθμευσης και στα συστήματα ελεγχόμενης στάθμευσης.

Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης καθώς οι όποιες παρεμβάσεις κατανέμονται σε ορίζοντα 5ετίας, 10ετίας και 15ετίας σε ένα πλέγμα κυκλοφοριακών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών παρεμβάσεων.

Το όραμα του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας είναι το Χαλάνδρι να μετασχηματιστεί σε μια πόλη κοινωνική, προσβάσιμη και φιλική προς το περιβάλλον, με περισσότερο περπάτημα, ποδήλατο και δημόσια συγκοινωνία. Περιορισμός της εξάρτησης από το αυτοκίνητο, μέσα από την ενίσχυση των παραπάνω βιώσιμων μέσων και τρόπων μετακίνησης. Αναδιαμόρφωση του δημόσιου χώρου του δρόμου

προκειμένου να είναι ανοικτός και προσιτός σε όλους και όλες χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Στόχευση σε ένα μετασχηματισμό της πόλης μέσα από ενεργό διάλογο με τους πολίτες και τους επισκέπτες της. Είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη για ένα μεταφορικό σύστημα σχεδιασμένο για τις ανάγκες της πόλης και των ανθρώπων της.

Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) Δήμου Χαλανδρίου

Τον Ιανουάριο του 2024 εκπονήθηκε το **Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ)**. Ως «Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας» ορίζεται το στρατηγικό σχέδιο των απαιτούμενων διαμορφώσεων, επεμβάσεων και κατασκευών για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας που εκπονήθηκε από τον Δήμο Χαλανδρίου για την περιοχή εντός των διοικητικών του ορίων. Κύριος στόχος του Σ.Α.Π. είναι να προσδιορίσει τα σημεία των απαιτούμενων διαμορφώσεων, επεμβάσεων και κατασκευών και τις προσβάσιμες γραμμικές διαδρομές μεταξύ αυτών ώστε να δημιουργείται σε επίπεδο δήμου ένα δίκτυο προσβάσιμων μετακινήσεων στην αρχή της «προσβάσιμης αλυσίδας» προς βασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις.

Επιπλέον των ανωτέρω, **με βάση τον υπάρχοντα στρατηγικό σχεδιασμό υλοποιήθηκε και συνεχίζει να υλοποιείται ένα σύνολο δράσεων, όπως:**

- Με χρήση γεωθερμίας εξασφαλίστηκε η μείωση της κατανάλωσης για τη θέρμανση της κολυμβητικής δεξαμενής στο «Νίκος Πέρκιζας» και σε δύο παιδικούς σταθμούς της πόλης.
- Η ενεργειακή αναβάθμιση δέκα (10) σχολικών κτηρίων του δήμου με έργο ύψους 1.250.000 ευρώ (αντικατάσταση κουφωμάτων 2.200 τ.μ, έργα στεγάνωσης και θερμομόνωσης 4.733 τ.μ, 1634 λαμπτήρες LED)
- Αντικατάσταση με λάμπες LED στα φωτιστικά σώματα σε κοινόχρηστους χώρους και δρόμους της πόλης με στόχο τη συνολική αντικατάσταση 7.690 λαμπτήρων του δημοτικού φωτισμού.
- Εγκρίθηκε το Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) Δήμου Χαλανδρίου» που συντάχθηκε με χρηματοδότηση της μελέτης από το Πράσινο Ταμείο. Προβλέπει τη χωροθέτηση χώρων στάθμευσης και φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης.
- -Εγκρίθηκε το Σχέδιο Αστικής Μικροκινητικότητας στο Δήμο Χαλανδρίου για την εγκατάσταση παραμετροποίηση και λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος μίσθωσης ηλεκτρικών ποδηλάτων, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τη κάλυψη των αναγκών του Δήμου. Η προμήθεια περιλαμβάνει την αγορά 45 ηλεκτρικών ποδηλάτων και το αντίστοιχο λογισμικό μίσθωσης και λειτουργίας, σε συνεργασία με το ΚΑΠΕ για χρηματοδότηση από το Ε.Π.«Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» στον Άξονα Προτεραιότητας 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ

ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)», ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής. Ο προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 371.929,32 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (24%).

- Κατάθεση πρότασης μέσω του χρηματοδοτικού προγράμματος «Ηλέκτρα» για την ενεργειακή αναβάθμιση όλων των δημοτικών κτηρίων.
- Αντικατάσταση δημοτικών οχημάτων με σύγχρονα αντιρυπαντικής τεχνολογίας καθώς και προμήθεια δύο ηλεκτρικών οχημάτων
- Συγκροτείται ενεργειακή κοινότητα με συμμετοχή του Δήμου και ιδιωτών στο πλαίσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος.
- Κατασκευάζεται το νέο Δημαρχείο με τις ανάλογες προδιαγραφές για την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Αναβαθμίστηκε το σύστημα ανακύκλωσης με ξεχωριστή περισυλλογή βιοαποβλήτων, γυαλιού, χαρτιού, ηλεκτρικών συσκευών κλπ.
- Εγκρίθηκε το έργο «Βιοκλιματικής Ανάπλασης του Κέντρου» ύψους 6.100.000 ευρώ με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την ανάπλαση πεζοδρομίων 36.000 τ.μ, δημιουργία 150 ραμπών ΑΜΕΑ, υποβίβαση πεζοδρομίων (150), δημιουργία οδεύσεων τυφλών 10.000 τ.μ, δημιουργία 199 θέσεων παρόδιας στάθμευσης, τοποθέτηση 163 νέων φωτιστικών LED με τηλεδιαχείριση, 700 νέες φυτεύσεις και εγκατάσταση εφαρμογών smart cities.
- Δημοπρατείται «πράσινη περιπατιτική διαδρομή» από το Άνω Χαλάνδρι στο κέντρο της πόλης μέσω των οδών Ευριπίδου, Στρ.Δ.Ρουμπέση, Σ.Καλλισπέρη και φ. Λίτσα προϋπολογισμού 1.909.000 με χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο.
- Εκτελείται παρέμβαση οδικής ασφάλειας στην οδό Αγίας Παρασκευής με στόχο τη μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου και βελτίωσης της προσβασιμότητας και των μετακινήσεων ύψους 980.000 ευρώ χρηματοδοτούμενη από το Ταμείο Ανάκαμψης.
- Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος CULTURAL HIDRANT εξελίσσονται έργα αναπλάσεων συνολικής έκτασης 21.400 τ.μ στις οδούς Ελ Αλαμίν (Συνοικισμός), Γυφτοπούλου και παραρεμάτια ζώνη (Κέντρο), Κόδρου, Επτανήσου (Αγ.Βαρβάρα) με πεζοδρομήσεις, δρόμους ήπιας κυκλοφορίας και 15.000 φυτεύσεις.
- Δημοπρατήθηκε η διαμόρφωση οδών Σ. Βενιζέλου & Ολύμπου και Μεταμορφώσεως. Το έργο των €8.646.094 από το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: διαπλάτυνση πεζοδρομίων, ανασχεδιασμό των διασταυρώσεων και υπερύψωση πεζοδρομίων, υπογειοποίηση δικτύων ΔΕΔΔΗΕ και ΟΤΕ, εφαρμογές smart cities και «έξυπνο» φωτισμό, τοποθέτηση βυθιζόμενων κάδων αύξηση των χώρων

φύτευσης και πρασίνου, διαμόρφωση του ποδηλατόδρομου, στην Τούφα, στο ίδιο ύψος με το πεζοδρόμιο.

- Εντός του 2024 δημοπρατήθηκε η σύνταξη Σχεδίου Δράσης για την Κλιματική Ουδετερότητα στο Δήμο Χαλανδρίου. Σκοπός του **Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης Κλιματικής Ουδετερότητας** είναι η κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης μέσω του οποίου θα προσδιορίζονται στοχευμένα τόσο το σύνολο δράσεων /έργων τα οποία θα πρέπει να υλοποιήσει ο Δήμος Χαλανδρίου προκειμένου να καταστεί κλιματικά ουδέτερος έως το 2030 σε ποσοστό 55% (σε σύγκριση με το 1990) και σε ποσοστό 100% έως το 2050, καθώς και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία και πόροι, η αποτελεσματική αξιοποίηση των οποίων θα οδηγήσει στην αποτελεσματική υλοποίησή του.

1.3 Υποδομές & Δίκτυα

1.3.1 Υποδομές Ύδρευσης & Αποχέτευσης

Η διαχείριση της ύδρευσης και της αποχέτευσης του Δήμου Χαλανδρίου είναι αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας). Η ΕΥΔΑΠ παρέχει το σύνολο των υπηρεσιών της αρμοδιότητάς της μέσω θυγατρικών Εταιριών και μέσω σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με τους ΟΤΑ.

Με δεδομένο ότι στο Χαλάνδρι μέρος του δικτύου ύδρευσης είναι πεπαλαιωμένο εκτελούνται εργασίες αντικατάστασης του δικτύου στο Κέντρο της πόλης προκειμένου να ακολουθήσει η αποκατάσταση από το Δήμο των χώρων με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον στο πλαίσιο των έργων βελτίωσης της προσβασιμότητας.

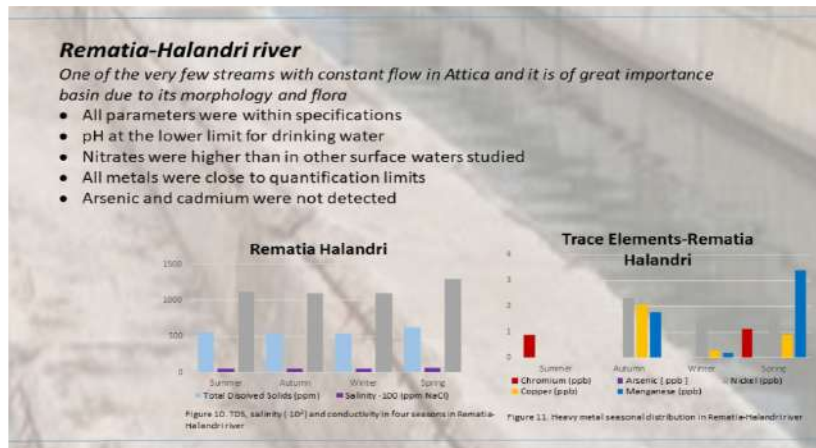
Για την προστασία των υδάτινων πόρων στο Δήμο Χαλανδρίου χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εκμετάλλευση του νερού από το Αδριάνειο Υδραγωγείο, ενώ η συστηματική συντήρηση και χρήση των δημοτικών γεωτρήσεων συμβάλει στη μείωση κατανάλωσης πόσιμου ύδατος για τη συντήρηση του πρασίνου στους κοινόχρηστους χώρους του Δήμου.

Παράλληλα ελέγχεται η ποιότητα του νερού του Ρέματος Χαλανδρίου ώστε να αντιμετωπιστούν πιθανά προβλήματα ρύπανσης.

Το 2023 στο πλαίσιο μελέτης του ΕΜΠ για την ποιότητα του νερού σε έξι ποταμούς της Ελλάδος ελέγχθηκε το νερό του Ρέματος Χαλανδρίου στο χρονικό διάστημα του ενός έτους. Η λήψη και ανάλυση των δειγμάτων νερού γινόταν ανά τρίμηνο Καταγράφηκαν διαφορές στην ποιότητα ανάλογα με την εποχή. Αν και παρατηρήθηκε ελαφρά αύξηση στα Νιτρικά όλες οι βασικές παράμετροι ήταν εντός των προδιαγραφών. Δεν ανιχνεύθηκαν τοξικές ουσίες όπως Αρσενικό και Κάδμιο ενώ

οι μετρήσεις όλων των άλλων μετάλλων ήταν κοντά στα ποσοτικά όρια. Οι συγκεντρώσεις φωσφορικών αλάτων ήταν επίσης χαμηλές (κάτω από 0,4 mg/l).

Εικόνα 13: Αποτελέσματα ελέγχου ποιότητας νερού Ρέματος Χαλανδρίου

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια γίνεται μια σημαντική προσπάθεια αξιοποίησης του νερού του **Αδριάνειου υδραγωγείου**, το οποίο αποτελεί ταυτόχρονα φυσικό πόρο αλλά και πηγή πολιτισμού για το Δήμο Χαλανδρίου. Για το λόγο αυτό επιδιώκεται η επανένταξη του Υδραγωγείου στη ζωή της πόλης μέσω της κατασκευής ενός υπόγειου δικτύου μη-πόσιμου νερού στο οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση οι κάτοικοι του Χαλανδρίου, αλλά και μέσω της δημιουργίας μίας Αδριάνειας Κοινότητας των κατοίκων του Χαλανδρίου με στόχο την φροντίδα και τη βιωσιμότητα του. Η επαναξιοποίηση του λοιπόν σαν τεχνικό – υλικό δίκτυο συνάδει με την ανάπτυξη δράσεων, σχέσεων και δικτύωσης ανάμεσα σε όλους όσους ενδιαφέρονται για το υδραγωγείο σαν κοινό υδάτινο, ιστορικό, πολιτιστικό και αστικό πόρο.

1.3.2 Υποδομές Διαχείρισης Όμβριων

Την περίοδο 2017-2021 υλοποιήθηκαν δύο μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα συνολικού ύψους 12.157.000 ευρώ καλύπτοντας μία αντιπλημμυρική λεκάνη 1.800.000 τ.μ. σε 9.500 μέτρα οδικού δικτύου στην πόλη του Χαλανδρίου.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, τα 6.807.000 ευρώ εξασφαλίστηκαν από το πρόγραμμα Φιλόδημος II (κατόπιν «Αντώνης Τρίτσης») του υπουργείου Εσωτερικών και τα 5.350.000 ευρώ από την Περιφέρεια Αττικής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα δύο έργα συνολικού ύψους 12.157.000 ευρώ έμειναν στα χαρτιά 54(!) χρόνια, μιας και είχαν προβλεφθεί από το 1968 στον πρώην «Οργανισμό Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας», αλλά δεν υλοποιήθηκαν ποτέ. Στο διάστημα αυτό του

μισού αιώνα κατασκευάστηκαν μόνο δύο από τους προβλεπόμενους κεντρικούς αγωγούς και όχι το σύνολο των αγωγών που προέβλεπε η μελέτη που αφορούσε την λεκάνη απορροής του Ποδονίφτη στο Χαλάνδρι. .

Εικόνα 14: Υποδομές διαχείρισης ομβρίων Δήμου Χαλανδρίου

1.3.3 Γραμμές υψηλής τάσης

Από το Δήμο Χαλανδρίου δεν διέρχονται γραμμές υψηλής τάσης.

1.3.4 Διαχείριση Απορριμμάτων

Η διαχείριση των στερεών απορριμμάτων αποτελεί ένα σύνολο σύνθετων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει τη συλλογή και μεταφορά τους καθώς και την επεξεργασία και διάθεσή τους.

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει θέσει τη διαχείριση των αποβλήτων ως πρώτη προτεραιότητα τόσο στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και την αύξηση του απασχολούμενου προσωπικού στην αποκομιδή των απορριμμάτων όσο και στη διαδικασία της ανακύκλωσης και του διαχωρισμού τους στην πηγή, προκειμένου να μειωθεί ο όγκος των απορριμμάτων που οδηγείται στο χώρο της Φυλής λόγω ακριβώς του συνεχώς αυξανόμενου κόστους ταφής.

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει προγραμματίσει και υλοποιήσει από το 2015 με βάση το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων σειρά δράσεων για την εναρμόνιση με το

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) του 2015 και την επίτευξη των επιδόσεων και δεσμευτικών στόχων. Οι δράσεις αυτές περιλάμβαναν:

1. Σχεδιασμό της αποκεντρωμένης διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την αρχή της εγγύτητας βάσει της οποίας τα απόβλητα πρέπει να υπόκεινται σε διαδικασία ανάκτησης ή διάθεσης στην εγκατάσταση που βρίσκεται πλησιέστερα στην περιοχή στην οποία παρήχθησαν.
2. Αγορά δύο οικοπέδων (ΧΕΥ9 το έτος 2016 και οικοπέδου στην οδό Τήνου στην περιοχή του Κοιμητηρίου στο Άνω Χαλάνδρι το έτος 2019) και θεσμοθέτηση των αντιστοίχων χρήσεων για την χωροθέτηση των κυρίων δραστηριοτήτων αποκεντρωμένης διαχείρισης.
3. Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα WASTE FOR THINK το οποίο υλοποιήθηκε σε τμήμα του Δήμου κατά το διάστημα Ιούνιος 2016-Φεβρουάριος 2020. Το πρόγραμμα αφορούσε στην εκτροπή με διαλογή στη πηγή των υπολειμμάτων τροφίμων (απόβλητα κουζίνας κατοικιών- 100 καφέ κάδοι των 120 lt) σε πιλοτική κλίμακα με συμμετοχή εθελοντών (250 κατοικίες περίπου 1000 κάτοικοι) και στη συνέχεια επεξεργασία του συλλεγόμενου υλικού (υπολείμματα τροφών, food waste) για την παραγωγή χρήσιμων προϊόντων και ενέργειας. Από την παραγωγή βιοαερίου κινήθηκαν δύο απορριμματοφόρα του δήμου ενώ αποδείχθηκε η δυνατότητα εκμετάλλευσης των βιοαποβλήτων σε πολλούς τομείς.
4. Έγκριση διαδικασιών και δημοπράτηση των μελετών για τον σχεδιασμό και την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων στο ΧΕΥ9 σε συμφωνία με τις επί μέρους χρήσεις που έχουν θεσπισθεί.
5. Υπογειοποίηση κάδων σε 5 σημεία υψηλής κυκλοφορίας, ενώ συστήματα υπόγειων κάδων προβλέπεται να τοποθετούνται σταδιακά στα σημεία εκτέλεσης των αστικών αναπλάσεων.
6. Αγορά, τοποθέτηση (2016) και χρήση νέων κάδων για τη χωριστή συλλογή του χαρτιού σε όλη την έκταση της πόλης (κίτρινος κάδος).
7. Αύξηση του αριθμού των μπλε και κίτρινων κάδων για τη διαλογή στη πηγή των συσκευασιών και του χαρτιού. Η αναλογία μπλε/ κίτρινων κάδων προς πράσινους κάδους έχει φθάσει περίπου το 4:5. Ειδικότερα, για τα σύμμεικτα υπάρχουν 3600 κάδοι και για τη συλλογή τους πραγματοποιούνται 14 δρομολόγια ημερησίως. Για τη συλλογή του χαρτιού, πλαστικού, γυαλιού και μετάλλων έχουν εγκατασταθεί στο Δήμο 1.893 μπλε κάδοι και για τη συλλογή τους πραγματοποιούνται 6 δρομολόγια ημερησίως. Για τη συλλογή του έντυπου χαρτιού έχουν εγκατασταθεί στο Δήμο 1.000 κίτρινοι κάδοι (2017). Για τη ξεχωριστή συλλογή του γυαλιού έχουν εγκατασταθεί 45 κώδωνες σε επιλεγμένα σημεία.
8. Επέκταση του συστήματος συλλογής βιοαποβλήτων (καφέ κάδος) σε όλα τα διαμερίσματα του Δήμου.

9. Αγορά και θέση σε χρήση νέων οχημάτων για την υπηρεσία Καθαριότητας (21 απορριματοφόρα διάφορων τύπων, 5 απορριματοφόρα- πλυντήρια βιοαποβλήτων, 3 αρπάγες για την αποκομιδή κλαδεμάτων, 3 υδροφόρες, 5 σάρωθρα, 5 φορτωτές όλων των μεγεθών, 3 πλυντήρια κάδων κλπ).
10. Πρόσληψη 127 εργαζομένων μέσω ΑΣΕΠ, στην υπηρεσία Καθαριότητας.
11. Δωρεάν διάθεση κάδων οικιακής κομποστοποίησης σε κατοίκους της πόλης.

Προκειμένου να διαπιστωθούν τα αποτελέσματα των δράσεων του Δήμου Χαλανδρίου στον τομέα της Ανακύκλωσης σε συνεργασία με ανεξάρτητους φορείς πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες, ενδεδειγμένες ποιοτικές αναλύσεις και χαρακτηρισμός των απορριμμάτων (προσδιορισμό της σύστασης σε επί μέρους υλικά) από τους κάδους ανακύκλωσης.

Στους κάδους ανακυκλώσιμων υλικών (μπλε και κίτρινος) το ποσοστό των ανακυκλώσιμων ήταν περίπου 79% και το ποσοστό των μη ανακυκλώσιμων (υπόλειμμα) 21%.

Αντίστοιχα στον πράσινο κάδο το ποσοστό των ανακυκλώσιμων ήταν περίπου 8,4% (ελέγχθηκαν 155 συνολικά κάδοι) σε αντιστοιχία με υλικά που έπρεπε να βρίσκονται στον πράσινο κάδο και ανέρχονταν σε ποσοστό 91,6%.

Σε συνδυασμό με τις ποιοτικές αναλύσεις του Δήμου (2019) διαπιστώθηκε ότι το πραγματικό υπόλειμμα από την επεξεργασία των υλικών μπλε και κίτρινου κάδου του Δ. Χαλανδρίου κυμαίνεται γύρω στο 25%. (χαμηλότερο του 63% που θεωρείται ως υπόλειμμα κατά μέσο όρο στην Αττική και χαμηλότερο του 57% με βάση το οποίο γίνεται η τιμολόγηση του Δ. Χαλανδρίου από τον ΕΔΣΝΑ) γεγονός που κατατάσσει το Δήμο Χαλανδρίου στους κορυφαίους Δήμους που έχουν επιτύχει τους εθνικούς στόχους στον τομέα της ανακύκλωσης.

Εικόνα 15: Ιεράρχηση επιλογών στον τομέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων

Με συμμετοχή σε τρία ευρωπαϊκά προγράμματα έχει συσταθεί στο Δήμο Μονάδα Αποτροπής Απωλειών Τροφίμων και Δημιουργίας Τροφικών Αποβλήτων προκειμένου να εξεταστούν προτάσεις πάντα με στόχο την αποτροπή υπολειμμάτων τροφής στον καφέ κάδο και την πιθανή επαναξιοποίησή τους.

Εικόνα 16: Ανακύκλωση Δήμος Χαλανδρίου

Συνολικά στο Δήμο Χαλανδρίου έχουν ενεργοποιηθεί 13 διαφορετικά ρεύματα διαχωρισμού των απορριμμάτων και ανακύκλωσης:

- Μπλε κάδοι διαλογής απορριμμάτων για ανακύκλωση,
- Κίτρινοι κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού/χαρτονιού,
- Καφέ κάδοι περισυλλογής και αξιοποίησης βιοαποβλήτων,

- Μωβ κάδοι ανακύκλωσης υποδημάτων & ενδυμάτων,
- Κώδωνες γυαλιού (49 ειδικές «καμπάνες»),
- Στήλες ανακύκλωσης μπαταριών (131 σημεία),
- Κάδος ανακύκλωσης ηλεκτρικών συσκευών (στο δημοτικό χώρο επί της Αττικής οδού αλλά και σε συνεργασία με εταιρεία περισυλλογής ηλεκτρικών συσκευών κατ' οίκον),
- Κάδοι ανακύκλωσης ορυκτελαίων,
- Κάδοι ανακύκλωσης τηγανέλαιων,
- Ανακύκλωση μεταχειρισμένων ελαστικών από το στόλο του Δήμου,
- Ανακύκλωση οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΖΚ) & scarp,
- Ανακύκλωση Ογκωδών & Αδρανών υλικών (ΑΕΕΚ-απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις),
- Τρίμμα Κλαδεμάτων (πριονίδι από κλαδέματα).

Σε καθημερινή βάση εκτελούνται:

- 14 δρομολόγια Αποκομιδής Απορριμμάτων (πράσινος κάδος)
- 7 δρομολόγια Ανακύκλωσης (μπλε κάδος)
- 1 δρομολόγιο χαρτιού (κίτρινος κάδος)
- 3 δρομολόγια βιοαπόβλητων (καφέ κάδος)
- 3-4 δρομολόγια κλαδιών (μεταφόρτωση)

Σε καθημερινή επίσης βάση κινούνται στην πόλη δύο Πλυντήρια κάδων, ένα μικρό όχημα πλυντηρίου για καθαρισμό σημείων στην πόλη, έξι υπηρεσίες μεγάλων ανοιχτών αυτοκινήτων (αρπάγες) για την αποκομιδή κλαδιών και ογκωδών αντικειμένων, 6 υπηρεσίες μικρών ανοιχτών οχημάτων άμεσης επέμβασης (express) για αποκομιδή σημείων (κλαδιών και ογκωδών αντικειμένων) στην πόλη και πέντε Μηχανοκίνητες Σκούπες.

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνονται οι συνολικές ετήσιες ποσότητες απορριμμάτων προς τον ΕΣΔΝΑ.

Πίνακας 5: Συνολικές ετήσιες ποσότητες απορριμμάτων προς ΕΣΔΝΑ

Έτη	Απορρίμματα ΕΔΣΝΑ (τόνοι)
2020	36.717
2021	35.877,730
2022	32.302,484
2023	31.535,984
2024	θα κυμανθεί κατά ~2,5 τόνους λιγότερο από 2023 ήτοι ~29.000tn

Αξίζει να σημειωθεί ότι τελικά οδηγούνται σε ταφή 24.739,200 τόνοι απορριμμάτων

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνονται οι ποσότητες που αξιοποιήθηκαν προς ανακύκλωση όσον αφορά στις συσκευασίες χαρτιού και γυαλιού τα έτη 2021 – 2024.

Πίνακας 6: Ποσότητες που αξιοποιήθηκαν προς Ανακύκλωση (συσκευασίες Χαρτιού-Γυαλιού)

Ανακύκλωση ΕΕΑΑ*	2024/τόνοι	2023/τόνοι	2022/τόνοι	2021/τόνοι
Μπλε κάδος	4.849,36	4.612,56	4.549,50	5.018,09
Κίτρινος κάδος	117,130	112,560	107,700	278,120
Μπλε κώδωνες	89,053	83,330	104,510	77,940

*Η ΕΕΑΑ θεωρεί το Ανακυκλώσιμο & Ανακτήσιμο του μπλε κάδου συσκευασιών, το 50% των ποσοτήτων.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι ποσότητες ογκωδών & ΑΕΚΚ, Τρίματα κλαδεμάτων και βιοαποδομήσιμων αποβλήτων κουζίνας και χώρων εστίασης για τα έτη 2021 – 2023.

Πίνακας 7: Ποσότητες ογκωδών & ΑΕΚΚ, Τρίμα κλαδεμάτων και Βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα κουζίνας & χώρων εστίασης είναι:

Ρεύματα Ανακύκλωσης	2023 (τόνοι)	2022 (τόνοι)	2021 (τόνοι)
Ογκώδη & ΑΕΚΚ (μπάζα)	8.283,580	6.228,750	2.722,770
Τρίμα Κλαδεμάτων	9,58	1.569,660	0,000
Βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα κουζίνας & χώρων εστίασης	925,780	0,000	334,300

Σύμφωνα με τα στοιχεία για ο έτος 2024 ο Δήμος εξέτρεψε 1.200 τόνους κλαδιών στην Geocycle ως ξεχωριστό ρεύμα και 1.200 τόνους βιοαπόβλητα.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι ποσότητες των υπόλοιπων ρευμάτων ανακύκλωσης (ένδυση-υπόδηση, ΑΗΗΕ, Τηγανέλαια, εγκαταλελειμμένα οχήματα 7 scrap, μπαταρίες και ελαστικά από τον στόλο οχημάτων του Δήμου, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια) για τα έτη 2021 – 2023.

Πίνακας 8: Ποσότητες υπόλοιπων ρευμάτων Ανακύκλωσης

Υπόλοιπα Ρεύματα Ανακύκλωσης	2023 (tn)	2022 (tn)	2021 (tn)
Ένδυση-Υπόδηση	139,355	56,330	0,000
ΑΗΗΕ (Ηλεκτρικός & Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός)	31,600	25,900	25,700
Τηγανέλαια	2,715	1,776	0,000
ΟΤΚΖ & Scrap (εγκαταλελειμμένα οχήματα & scrap)	37,560	73,630	56,850
Μπαταρίες Μόλυβδου (από τον στόλο του Δήμου)	0,240	0,000	0,470
Ελαστικά (από τον στόλο του Δήμου)	3,990	2,710	2,800
Χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια (από τον στόλο του Δήμου)	0,000	0,000	1,800

Με δεδομένο ότι τα απορρίμματα των νοικοκυριών αποτελούνται τουλάχιστον κατά 50% από οργανικά βιοααποδομήσιμα είναι ξεκάθαρο ότι η εκτροπή προς την ταφή θα προκύψει από την αύξηση των ποσοτήτων του καφέ κάδου, ποσότητες που θα μας επιτρέψουν να ανακτήσουμε ενεργειακές πηγές με διάφορες επιστημονικές μεθόδους και επεξεργασίες. Στρατηγική επιλογή της Διεύθυνσης Διαχείρισης Απορριμμάτων & Ανακύκλωσης είναι η συνεχής ενημέρωση των πολιτών στον μαραθώνιο αυτής της προσπάθειας παρά τις δυσκολίες που προκύπτουν από το θεσμικό πλαίσιο που το κράτος έχει επιβάλει στους ΟΤΑ.

1.3.5 Μεταφορές & Οδικό Δίκτυο

Λόγω της στρατηγικής θέσης του Δήμου στον βορειοανατολικό τομέα του Λεκανοπεδίου αλλά και της εγγύτητάς του με την Αθήνα, έχει διαμορφωθεί ένα σύνθετο πλέγμα δικτύων οδικών αξόνων με υπερτοπική σημασία, καθώς και ένα πυκνό δίκτυο Μαζικών Μέσων Μεταφοράς (MMM) και γραμμών μετρό. Όλο το σύστημα λειτουργεί μέσα από το σχετικό συντονισμό των φορέων, που σχεδιάζουν και λειτουργούν τα δίκτυα (ΟΑΣΑ, Αττικό Μετρό). Οι άξονες υπερτοπικής λειτουργίας που περικλείουν το μεγαλύτερο τμήμα της έκτασης του Δήμου και καθορίζουν γεωγραφικά την έκταση του είναι οι αρτηρίες Αττική Οδός, Λεωφόρος Κηφισιάς και Λεωφόρος Μεσογείων. Υπερτοπική σημασία έχουν και οι διαμπερείς άξονες που βρίσκονται στο εσωτερικό του Δήμου, στη γενική περιοχή του κέντρου του

Δίκτυο πεζών (πεζόδρομοι και ήπιας κυκλοφορίας)

Στον Δήμο Χαλανδρίου υπάρχουν 8 km πεζοδρόμων, εκ των οποίων τα 6,3 km αφορούν στην αποκλειστική χρήση για τους πεζούς, ενώ στα υπόλοιπα 1,7 km επιτρέπεται η ήπια διέλευση τροχοφόρων οχημάτων, έχοντας προτεραιότητα οι πεζοί. Το μεγαλύτερο μήκος των πεζοδρόμων παρατηρείται κυρίως στο εμπορικό κέντρο του Χαλανδρίου (οδοί Θουκυδίδου, Ηρακλείου, Ιφικράτους, Πλάτωνος, Χαϊμαντά, Κατσουλιέρη κ.α.) και στην περιοχή κοντά στο ρέμα Χαλανδρίου.

Εκτός από το δίκτυο πεζοδρόμων, ο Δήμος Χαλανδρίου διαθέτει ποδηλατόδρομο συνολικού μήκους 5,4 χλμ ο οποίος αναπτύσσεται εντός των περιοχών Πολυδρόσου και Τούφας και πρόσφατα- σε τμήμα της οδού Αγίας Παρασκευής. Σχεδόν σε όλο το μήκος του, ο ποδηλατόδρομος είναι διαστρωμένος με άσφαλτο και διαχωρισμένος από την κυκλοφορία. Ο ποδηλατόδρομος χωροθετείται κυρίως εντός των περιοχών Φραγκοκκλησιάς και Άνω Χαλανδρίου και διέρχεται από τις ακόλουθες οδούς: Παρ. Αττικής Οδού, Αργυροκάστρου, Μεταμορφώσεως, Ολύμπου, Έβρου, Χελμού, Ηρακλείδων, Θησέως, Αγίου Παντελεήμονος, Ηρ. Αττικού, Δάσους. Ο υφιστάμενος ποδηλατόδρομος συνδέει το κέντρο του Χαλανδρίου με την περιοχή της Φραγκοκκλησιάς. Νέοι πεζόδρομοι αλλά και ποδηλατόδρομοι θα προστεθούν λόγω των προαναφερόμενων έργων στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Επιπλέον, στο οδικό δίκτυο του Δήμου Χαλανδρίου καταγράφονται διαμορφώσεις – επισκευές πεζοδρομίων, καθώς και παρεμβάσεις (ράμπες, οδεύσεις τυφλών, κλπ) για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Σύμφωνα με στοιχεία του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου, υφίσταται ένα πυκνό δίκτυο δημόσιας συγκοινωνίας που περιλαμβάνει τόσο λεωφορειακές γραμμές, όσο και Μέσα Σταθερής Τροχιάς (ΜΣΤ). Ειδικότερα:

Μέσα Σταθερής Τροχιάς

Τα μέσα σταθερής τροχιάς, που διέρχονται από τον Δήμο Χαλανδρίου μέσω της γραμμής 3 του Μετρό της Αθήνας, εξυπηρετούν το κοινό με τους σταθμούς α) Χολαργός επί της Λεωφόρου Μεσογείων, β) Νομισματοκοπείο, επί της Λεωφόρου Μεσογείων, που πήρε το όνομά του από το Νομισματοκοπείο με το οποίο γειτνιάζει, γ) Χαλάνδρι, επί της Λεωφόρου Δουκίσσης Πλακεντίας, δ) Αγία Παρασκευή επί της οδού Αγ. Παρασκευής - Χαλανδρίου, ε) Δουκίσσης Πλακεντίας. Στο σταθμό αυτό υπάρχει και ανταπόκριση με την γραμμή Π3 του Προαστιακού. Έτσι εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χαλανδρίου, βρίσκονται πέντε (5) σταθμοί. Σύμφωνα με στοιχεία από την Αττικό Μετρό Α.Ε. προβλέπεται η κατασκευή της Γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας. Το τμήμα Β: "Γουδή - Μαρούσι", προβλεπόμενου μήκους 9,6χλμ.

θα εξυπηρετεί τον Δήμο Χαλανδρίου με τους σταθμούς "Φιλοθέη", "Σίδερα" και "Ολυμπιακό Στάδιο" οι οποίοι χωροθετούνται επί της Λ. Κηφισίας.

Προαστιακός Σιδηρόδρομος

Η εξυπηρέτηση του Δήμου Χαλανδρίου από τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο πραγματοποιείται μέσω του σταθμού "Δουκίσσης Πλακεντίας" που βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χαλανδρίου αλλά και μέσω του σταθμού "Πεντέλη" που βρίσκεται στα όρια αυτού με τον Δήμο Βριλησίων.

Συγκεκριμένα οι κάτοικοι του Δήμου, εξυπηρετούνται από τη Γραμμή Π1: "Πειραιάς - Αεροδρόμιο" καθώς και τη Γραμμή Π4: "Άνω Λιόσια - Κορωπί - Αεροδρόμιο" που διέρχονται και από τους 2 παραπάνω σταθμούς. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στο σταθμό "Δουκίσσης Πλακεντίας" γίνεται ανταπόκριση του Προαστιακού με τη Γραμμή 3 του Μετρό. Οι παραπάνω γραμμές εκτελούν ένα δρομολόγιο την ώρα ανά κατεύθυνση.

Η Γραμμή Π4: "Άνω- Λιόσια-Κορωπί" εκτελείται τις πρωινές και απογευματινές ώρες αιχμής με μεγαλύτερη συχνότητα, μόνο από Δευτέρα έως Παρασκευή και εκτός αργιών. Συνολικά τα ενδιάμεσα δρομολόγια από Άνω Λιόσια έως Κορωπί εκτελούνται 8 φορές την ημέρα.

Για τη μετακίνηση από και προς το Κέντρο της Αθήνας μέσω του Προαστιακού Σιδηρόδρομου η Γραμμή Π1 περνάει από τον "Σταθμό Λαρίσης" όπου υπάρχει ανταπόκριση με τη Γραμμή 2 του Μετρό. Εναλλακτικά, μετακίνηση προς/από το κέντρο της Αθήνας μπορεί να γίνει επίσης απευθείας με το Μετρό, ή χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε δρομολόγιο Προαστιακού με μετεπιβίβαση στον σταθμό Δουκίσσης Πλακεντίας (γραμμή 3 Μετρό), ή το σταθμό Νερατζιώτισσα (γραμμή 1 ΗΣΑΠ).

Λεωφορειακές γραμμές

Ο Δήμος Χαλανδρίου, εξυπηρετείται εκτός από τα Μέσα Σταθερής Τροχιάς και από ένα δίκτυο λεωφορειακών γραμμών, το οποίο περιλαμβάνει όχι μόνο γραμμές του ΟΑΣΑ, αλλά συγχρόνως και τοπικές δημοτικές γραμμές. Πιο αναλυτικά:

Γραμμές ΟΑΣΑ.

Εντός του Δήμου, διέρχονται συνολικά 14 γραμμές ΟΑΣΑ (λεωφορεία και τρόλεϊ) και επιπλέον 19 γραμμές ΟΑΣΑ που διέρχονται περιφερειακά, στα όρια του Δήμου. Με το δίκτυο αυτό εξασφαλίζεται η σύνδεση της περιοχής με τους γειτονικούς δήμους, το κέντρο της Αθήνας, τους κοντινούς σταθμούς Μετρό και Προαστιακού, όπως επίσης και με το Λιμάνι του Πειραιά και τον Αερολιμένα Αθηνών, εξυπηρετώντας τις καθημερινές ανάγκες μετακίνησης κατοίκων και επισκεπτών.

Πίνακας 9: Γραμμές ΟΑΣΑ (λεωφορεία & τρόλεϊ) διερχόμενες εντός του Δήμου Χαλανδρίου

ΑΡ. ΓΡΑΜΜΗΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΓΡΑΜΜΗΣ
10	ΤΖΙΤΖΙΦΙΕΣ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ
18	ΜΟΥΣΕΙΟ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ (ΕΘΝ.ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ)
19	ΜΟΥΣΕΙΟ - ΣΤ.ΧΑΛΑΝΔΡΙ (ΣΙΔΕΡΑ)
306	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΔΗΜ. ΓΕΡΑΚΑ - ΜΠΑΛΑΝΑ ΓΕΡΑΚΑ (ΚΥΚΛΙΚΗ)
402	ΣΤ. ΚΑΤΕΧΑΚΗ - ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ
404	ΣΤ. ΕΘΝ. ΑΜΥΝΑ - ΣΤ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ
405	ΣΤ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΜΕΛΙΣΣΙΑ
411	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ
421	ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
447	ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΑΝΩ ΒΡΙΛΗΣΣΙΑ
450	ΣΤ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ - Ν.ΠΕΝΤΕΛΗ
451	ΣΤ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ - Ν. ΠΕΝΤΕΛΗ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ
460	ΣΤ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ - Π. ΠΕΝΤΕΛΗ
461	ΣΤ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ - Π.ΠΕΝΤΕΛΗ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ

Πίνακας 10: Γραμμές ΟΑΣΑ (λεωφορεία & τρόλεϊ) διερχόμενες περιφερειακά (στα όρια) του Δήμου Χαλανδρίου

ΑΡ. ΓΡΑΜΜΗΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΓΡΑΜΜΗΣ
301	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΑΝΘΟΥΣΑ - ΠΕΝΤΕΛΗ (ΚΥΚΛΙΚΗ)
302	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΓΕΡΑΚΑΣ (ΚΥΚΛΙΚΗ)
304	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ (ΒΡΑΥΡΩΝΑ)
305	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ (ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ)
308	ΚΟΡΩΠΙ - ΠΑΙΑΝΙΑ - ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ
314	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - ΠΑΛΛΗΝΗ - ΡΑΦΗΝΑ
316	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ (ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ)
319	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΡΤΕΜΙΣ (ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ)
406	ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΤ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ
407	ΣΤ. ΔΟΥΚ. ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ - Ν. ΖΩΗ - ΣΤ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟ
550	ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟ - ΚΗΦΙΣΙΑ (ΠΛ.ΠΛΑΤΑΝΟΥ)
602	Ν. ΙΩΝΙΑ - ΚΑΛΟΓΡΕΖΑ - ΣΤ. ΠΑΝΟΡΜΟΥ
610	ΦΙΛΟΘΕΗ - ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ
A5	ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΑΝΘΟΥΣΑ
A7	ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ-ΚΗΦΙΣΙΑ (ΠΛ.ΠΛΑΤΑΝΟΥ)
B5	ΣΤ.ΛΑΡΙ ΣΗ Σ-Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ-ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
E14	ΣΥΝΤΑΓΜΑ-ΟΑΚΑ-ΥΠ.ΠΑΙΔΕΙΑΣ(EXPRESS)
X14	ΣΥΝΤΑΓΜΑ-ΚΗΦΙΣΙΑ (ΝΥΧΤ.ΚΑΘ.-ΣΑΒ/ΚΥΡ.24ΩΡ)
X95	ΣΥΝΤΑΓΜΑ-ΑΕΡ/ΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(EXPRESS)

Δημοτική Συγκοινωνία

Στο δήμο Χαλανδρίου λειτουργεί Δημοτική Συγκοινωνία η οποία είναι ακτινωτά διαρθρωμένη, με αρκετά κυκλικά δρομολόγια, σε ανταπόκριση και με γραμμές των

ΕΘΕΛ, ΗΛΠΑΠ, ΜΕΤΡΟ και Προαστιακό. Συγκεκριμένα υπάρχουν 4 λεωφορειακές γραμμές που εκτελούν τα εξής δρομολόγια:

ΓΡΑΜΜΗ Β1: ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ – ΚΕΝΤΡΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ – ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΠΑΤΗΜΑ – ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ

ΓΡΑΜΜΗ Β2: ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ – ΠΑΤΗΜΑ – ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ – ΚΕΝΤΡΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ – ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ

ΓΡΑΜΜΗ Γ: ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙ – ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

Γραμμή Ο: ΧΑΛΑΝΔΡΙ – ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ / EXPRESS (Σάββατο)

Πιο αναλυτικά:

- **Η Γραμμή Β1:** "Πολύδροσο-Κοιμητήριο" εκτελεί δρομολόγια από τις 7:50 έως τις 16:50 (τελευταίο δρομολόγιο), με συχνότητα κάθε μία ώρα. Η διαδρομή έχει αφητηρία τον Άγιο Αθανάσιο στο Πολύδροσο και τέρμα το Κοιμητήριο στο Πάτημα Χαλανδρίου. Η γραμμή διαθέτει 34 στάσεις και έχει διάρκεια περίπου 27 λεπτά. Η διαδρομή της περιλαμβάνει τους παρακάτω δρόμους: Ανθέων - Ακακιών - Επιδαύρου - Ιθάκης - Μικράς Ασίας - Βασ. Γεωργίου - Αγ. Παρασκευής - Διονύσου - Θρασύβουλου - Ολύμπου - Μεταμορφώσεως - Δουκ. Πλακεντίας - Ηρακλείτου - Αναπαύσεως - Τήνου
- **Η Γραμμή Β2:** "Κοιμητήριο-Πολύδροσο" λειτουργεί τις καθημερινές με πρώτο δρομολόγιο στις 7:50 (χειμερινό) ή 8:00 (θερινό) και τελευταίο δρομολόγιο στις 17:00. Έχει αφητηρία το Κοιμητήριο και τέρμα στο Ναό του Αγ. Αθανάσιου. Η συχνότητα των δρομολογίων είναι ανά μία ώρα. Η γραμμή διαθέτει 33 στάσεις και η συνολική της διάρκεια είναι περίπου 25 λεπτά. Η διαδρομή της περιλαμβάνει τους παρακάτω δρόμους: Τήνου - Γρ. Λαμπράκη - Ηρακλείτου - Μεταμορφώσεως - Αρτεμισίου - Έβρου - Ελίκωνος - Θησέως - Δουκ. Πλακεντίας - Διονύσου - Αγ. Γεωργίου - Βάρναλη - Γιασεμιών - Ροδοδάφνης
- **Η Γραμμή Γ:** "Κάτω Χαλάνδρι - Πλατεία Χαλανδρίου" πραγματοποιεί κυκλική διαδρομή με αφητηρία/ τέρμα την Πλατεία Χαλανδρίου. Λειτουργεί τις καθημερινές με πρώτο δρομολόγιο στις 8:00 και τελευταίο δρομολόγιο στις 17:00. Η συχνότητα των δρομολογίων είναι ανά 1 ώρα. Η γραμμή διαθέτει 19 στάσεις και η συνολική της διάρκεια είναι περίπου 15 λεπτά. Η διαδρομή της περιλαμβάνει τους παρακάτω δρόμους: Κολοκοτρώνη - Βασ. Γεωργίου - Αγ. Παρασκευής - Αριστοτέλους - Παπανικολή - Δαναΐδων - Σαρανταρόπου - Ζωοδόχου Πηγής - Κρήτης - Σοφ. Βενιζέλου - Ηρώων Πολυτεχνείου - Αποστολόπουλου - Εθν. Αντιστάσεως - Ανδρέα Παπανδρέου - Κολοκοτρωνη
- **Η Γραμμή "Κοιμητήριο"** λειτουργεί μόνο το Σάββατο με αναχωρήσεις προς το Κοιμητήριο στις 08:00 από την Κεντρική Πλατεία Χαλανδρίου και στις 09:00 από την Πλατεία Χίου και επιστροφή από το Κοιμητήριο με αναχωρήσεις στις 9:30 και 10:30.

Στον τομέα του οδικού δικτύου και των μεταφορών καθοριστική σημασία έχει το σύνολο των παρεμβάσεων που προτείνονται – πάντα με τις αντίστοιχες επικαιροποιήσεις – στο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) (Δεκέμβριος 2018), με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση των υφιστάμενων οδικών υποδομών για τη βελτιστοποίηση της ποιότητας ζωής των πολιτών του Δήμου, στο πλαίσιο της βιώσιμης κινητικότητας.

Εκτός των παρεμβάσεων που ήδη υλοποιούνται, μεταξύ άλλων, προβλέπεται:

- Παραμένουν σε ισχύ όλα όσα ισχύουν στο Δήμο και αφορούν στις υφιστάμενες χρήσεις γης, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κτλ (ΓΠΣ Χαλανδρίου, εγκεκριμένη κυκλοφοριακή μελέτη (2005), νέες χρήσεις γένεσης μετακινήσεων, πληθυσμιακή εξέλιξη, οικονομικές εξελίξεις, Δείκτης Ιδιοκτησίας ΙΧ, μελλοντικές επεκτάσεις ΜΜΜ, το Δίκτυο ποδηλατόδρομων, Κατανάλωση Ενέργειας, Θόρυβος, Τεχνολογικές εξελίξεις & Ηλεκτρικά αυτοκίνητα).
- Άμεση εφαρμογή των πεζοδρομήσεων και ηπιοποιήσεων στις ζώνες Α και Β της Ρεματιάς Χαλανδρίου, κατ' εφαρμογή του ΠΔ του 1995.
- Αντικατάσταση παράνομης στάθμευσης με διαπλάτυνση πεζοδρομίων και - όπου είναι εφικτό- δημιουργία ποδηλατόδρομων, ακόμη και σε τμήματα του ιεραρχημένου οδικού δικτύου.
- Σχεδιασμός μέτρων (π.χ. φύτευση ή/ και κιγκλιδώματα στο άκρο των πεζοδρομίων, κλπ.) αποτροπής/ κατάργησης της παράνομης στάθμευσης – ιδιαίτερα αυτής επί των πεζοδρομίων– στο ιεραρχημένο οδικό δίκτυο του Δήμου Χαλανδρίου. Στην υφιστάμενη κατάσταση, η παράνομη στάθμευση στο ιεραρχημένο οδικό δίκτυο μειώνει σε μεγάλο βαθμό το επίπεδο της οδικής ασφάλειας για πεζούς (καθώς τους ωθεί να κινηθούν σε μειωμένο πλάτος ή/ και επί του ενεργού οδοστρώματος) και για οχήματα (μείωση ορατότητας, ιδιαίτερα στις διασταυρώσεις).
- Στις παρεμβάσεις που ήδη υλοποιούνται, δίνεται προτεραιότητα στην προσβασιμότητα στις ευάλωτες ομάδες, με ιδιαίτερη πρόβλεψη σε ράμπες ΑΜΕΑ στις διασταυρώσεις και σε οδεύσεις τυφλών επί των πεζοδρομίων.
- Αποτροπή της διαμπερούς κίνησης οχημάτων από τις περιοχές κατοικίας.
- Μείωση της ταχύτητας κίνησης των οχημάτων. Επιτυγχάνεται κυρίως με χρήση πρόσθετης σηματοδότησης (φανάρια και πεζοφάναρα), νέων προγραμμάτων σηματοδότησης (gating), σήμανση (όρια ταχύτητας, κλπ.) στο ιεραρχημένο οδικό δίκτυο και με ηπιοποιήσεις και σχετικές αρχιτεκτονικές αναπλάσεις στο τοπικό οδικό δίκτυο.
- Επαναλειτουργία του Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης (ΣΕΣ) στο Κέντρο του Χαλανδρίου και επέκταση του Συστήματος σε επιβαρυσμένες περιοχές (π.χ. περίξ Σταθμών Μετρό).

- Περαιτέρω αναβάθμιση της Δημοτικής.
- Δημιουργία διευρυμένου Δικτύου Πράσινων Διαδρομών.
- Βιώσιμη διαχείριση εμπορικών μεταφορών.
- Ανάπλαση των υφιστάμενων πεζοδρομίων και βελτίωση των τεχνικών/γεωμετρικών χαρακτηριστικών για την ευχερέστερη πεζή μετακίνηση των χρηστών/ κατοίκων.
- Στις οδούς που επιτρέπεται η παρόδια στάθμευση προτείνονται αρχιτεκτονικές διαμορφώσεις με εγκιβωτισμό θέσεων στάθμευσης, έτσι ώστε να χωροθετείται η νόμιμη στάθμευση και να εξασφαλίζεται η ορατότητα των διασταυρώσεων προς όφελος της οδικής ασφάλειας.
- Προτεραιότητα του Δήμου αποτελεί η πλήρης εφαρμογή του Ρυμοτομικού και λαμβάνεται υπόψη στις προτάσεις του παρόντος σεναρίου.

1.3.6 Τηλεπικοινωνίες & Ευρυζωνικότητα

Τηλεφωνικό δίκτυο

Το Δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ αποτελεί το Εθνικό Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών για φορείς του Δημοσίου. Υλοποιήθηκε από την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. για λογαριασμό του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και παρέχει προηγμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες δεδομένων, φωνής και εικόνας.

Πλέον βρίσκεται σε εξέλιξη το ΣΥΖΕΥΞΙΣ II.

Το έργο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II αποτελεί το «έργο πυρήνα» για τη συγκρότηση του Δικτύου Δημοσίου Τομέα (ΔΔΤ) όπως αυτό προσδιορίζεται στο Κεφάλαιο Θ' του νόμου 3979/2011 για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Το ΣΥΖΕΥΞΙΣ II είναι ένα πολύ μεγάλο και σύνθετο έργο με πολλές φάσεις υλοποίησης και υποέργα. Ξεκίνησε να υλοποιείται τον Ιούλιο 2019. Με την ολοκλήρωσή του, πάνω από 34.000 κτίρια όπου στεγάζονται φορείς του Δημοσίου θα διαθέτουν αναβαθμισμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (φωνής, δεδομένων και εικόνας), με δραστική αύξηση των ταχυτήτων στο διαδίκτυο και μεγάλη μείωση του τηλεπικοινωνιακού κόστους. Εκτιμάται ότι το όφελος θα ανέλθει σε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο, καθώς η εξοικονόμηση πόρων για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες αναμένεται ότι θα ξεπεράσει το 40%.

Οφέλη του έργου

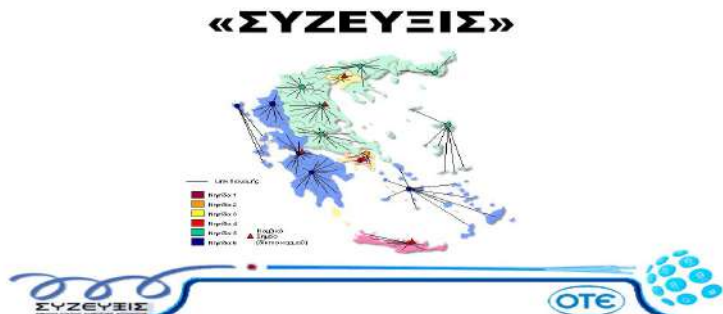
Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II» συνοψίζονται στα εξής:

- Η δημιουργία ενός κρατικού δικτύου τηλεπικοινωνιών, ειδικά για το Δημόσιο Τομέα.

- Η δημιουργία ενός «ευρυζωνικού περιβάλλοντος» για όλους τους δημόσιους φορείς και η άρση του «ψηφιακού αποκλεισμού» που υφίστανται σήμερα
- Η παροχή αναβαθμισμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους φορείς και ο εκσυγχρονισμός της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης
- Η μείωση της γραφειοκρατίας στο Ελληνικό Δημόσιο
- Η ηλεκτρονική επικοινωνία, διαλειτουργικότητα και συνεργασία δημοσίων υπηρεσιών
- Η αποτελεσματικότερη και πιο ευέλικτη συνεργασία των Φορέων της Δημόσιας Διοίκησης μέσω υπηρεσιών όπως η τηλεδιάσκεψη, η τηλεσυνεργασία, αλλά και η υπηρεσία απομακρυσμένης πρόσβασης
- Η αναβάθμιση του περιβάλλοντος εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων
- Η δημιουργία μιας «ψηφιακής κουλτούρας» στα στελέχη του ελληνικού Δημόσιου Τομέα
- Η ευκολότερη και ταχύτερη επικοινωνία του πολίτη και η εξυπηρέτησή του από τις Δημόσιες Υπηρεσίες
- Η αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες, μέσω αυτοματοποιημένων και φιλικών προς το χρήστη συστημάτων πληροφόρησης και διεκπεραίωσης συναλλαγών
- Η μείωση του «ψηφιακού χάσματος» στο πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής ψηφιακής στρατηγικής
- Η αξιοποίηση από το Δημόσιο των επενδύσεων του σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Η εξοικονόμηση πόρων για το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω της επιδιωκόμενης «άθροισης της ζήτησης».
- Θα εξυπηρετούνται όλες οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες Δημοσίων Φορέων
- Θα φιλοξενείται η πλειονότητα των Portals των Δημοσίων Φορέων
- Θα φιλοξενούνται 250.000 λογαριασμοί ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Οι Δημόσιοι Φορείς θα συνδέονται στο δίκτυο με ταχύτητες πρόσβασης έως και 1 Gbps
- Η συνολική παροχή internet στο δίκτυο κορμού θα είναι υψηλής διαθεσιμότητας και της τάξης των 10 Gbps
- Θα υιοθετηθούν και υλοποιηθούν όλες οι σύγχρονες τεχνολογίες και πρακτικές ασφάλειας υποδομών και προστασίας των δεδομένων (πηγή <https://syzefxis.ddt.gov.gr/syzefxis-ii/>)

Στο δήμο Χαλανδρίου, στο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, έχουν ενταχθεί ήδη πλήρως τα δεκαεπτά (17) από τα τριάντα ένα (31) κτίρια ενώ τα υπόλοιπα παραμένουν στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ I.

Εικόνα 18: Τηλεφωνικό Δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ

1.3.7 Ενέργεια

Η κατανάλωση ενέργειας στο Δήμο Χαλανδρίου προέρχεται στο μεγαλύτερο ποσοστό της από την κατανάλωση σε δημόσια κτίρια και εγκαταστάσεις. Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει στην κυριότητα του 56 κτίρια εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά σε σχολικά συγκροτήματα. Για την εξοικονόμηση ενέργειας κατατέθηκε πρόταση στο πρόγραμμα «Ηλέκτρα» για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, αλλά και άλλων παρεμβάσεων προκειμένου 11 σχολεία της πόλης να καταστούν ενεργειακά αυτόνομα.

Στους επόμενους πίνακες παρουσιάζονται τα έντεκα σχολεία, οι προτεινόμενες ενεργειακές παρεμβάσεις, η αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας, ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός του έργου, η χρηματοδότηση (από ευρωπαϊκούς και ιδίους πόρους), η αναμενόμενη μείωση εκπομπών αέριων ρύπων, η εγκατεστημένη ισχύς Φ/Β και η παραγόμενη ενέργεια.

Πίνακας 11: Προτεινόμενα σχολεία (α/α 1-5) – ενεργειακές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ»

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ kWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ kWh
1	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ & 1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ	135.774,84	386.134,94 €	270.294,00 €	115.840,00 €	56,53	35	49.000
		ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ							
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ LED							
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ									
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ kWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ kWh
2	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ & 2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ	100.221,35	335.533,06 €	204.608,00 €	130.924,00 €	37,20	33	46.200
		ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ							
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ							
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ kWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ kWh
3	3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ	46.521,54	228.833,00 €	105.649,00 €	123.184,00 €	20,47	17	23.800
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ LED							
		ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ							
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ kWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ kWh
4	6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ	51.836,58	203.012,00 €	117.098,00 €	85.914,00 €	34,69	22	30.800
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ							
		A/A							
5	7ο & 10ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ	117.682,98	369.738,00 €	227.769,00 €	141.968,00 €	42,11	38	53.200
		ΘΕΡΜΟΝΟΜΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ							
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ							

Πίνακας 12: Προτεινόμενα σχολεία (α/α 6-11) – ενεργειακές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ»

A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚWh
6	9ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ	36.826,35	281.210,00 €	86.774,00 €	194.437,00 €	25,11	18	25.200
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ							
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚWh
7	11ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ	83.032,90	366.494,00 €	174.681,00 €	191.812,00 €	32,51	26	36.400
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ LED							
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ									
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚWh
8	13ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ	49.823,59	241.024,00 €	113.108,00 €	127.916,00 €	21,20	17	23.800
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ LED							
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ									
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚWh
9	14ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ	117.672,20	383.051,00 €	240.550,00 €	142.502,00 €	46,34	38	53.200
		ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ							
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ LED							
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ									
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚWh
10	4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ	141.515,59	461.771,00 €	281.355,00 €	180.417,00 €	58,30	35	49.000
		ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ							
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΤΙΚΩΝ LED							
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ									
A/A	ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚWh	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΠΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΑΠΟ ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (tn)	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚWh
11	5ο ΛΥΚΕΙΟ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ ΣΤΟ ΔΩΜΑ	70.450,91	227.452,00 €	157.160,00 €	70.291,00 €	32,62	35	49.000
		ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΤΛΙΑΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ							
		ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ							
		ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ							
			951.358,83	3.484.253,00 €	1.979.046,00 €	1.505.205,00 €	407,08	314	439.600

Έχουν προηγηθεί και ολοκληρωθεί εντός του 2023 παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (αντικατάσταση λαμπτήρων, αντικατάσταση κουφωμάτων και θερμοστεγάνωση) στα σχολικά κτίρια: 4οΝΗΠ-4οΔΗΜ (Κτίριο Ι & ΙΙ) - 2 Κτίρια, 1οΓΥΜ-1οΛΥΚ (Κτίριο Ι & ΙΙ) - 2 Κτίρια, 5οΔΗΜ (Κτίριο Ι & ΙΙ) - 2 Κτίρια, 15οΝΗΠ-12οΔΗΜ (Κτίριο 2, 4 & 5) - 3 Κτίρια.

Παράλληλα σχεδιάζεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε επιπλέον δέκα (10) σχολεία της πόλης με τη μέθοδο του Net-metering.

Πίνακας 13: Προτεινόμενα σχολεία για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων

Φ/Β ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ - NET METERING / VIRTUAL NET METERING			
A/A	ΣΧΟΛΕΙΑ	ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ Φ/Β (kW)	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ kWh
1	Δ ΠΑΙΔ ΣΤΑΘ	37,40	52.360,00
2	Ε ΠΑΙΔ ΣΤΑΘ	31,45	44.030,00
3	ΣΤ ΠΑΙΔ ΣΤΑΘ	30,60	42.840,00
4	5ο ΔΗΜ	99,45	139.230,00
5	12ο ΔΗΜ	134,30	188.020,00
6	16ο ΔΗΜ	199,33	279.055,00
7	1ο ΓΥΜ	47,60	66.640,00
8	6ο ΓΥΜ	37,40	52.360,00
9	1ο ΓΕΛ	66,30	92.820,00
10	6ο ΓΕΛ	49,30	69.020,00
ΣΥΝΟΛΟ		733,13	1.026.375,00

Με Φυσικό Αέριο επίσης θερμαίνονται όλα τα κτήρια της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δημοτικά και Νηπιαγωγεία) καθώς και τρία σχολικά συγκροτήματα (Γυμνάσια και Λύκεια) Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Όσον αφορά στο Δίκτυο Φυσικού Αερίου, επισημαίνεται ότι αν και η αποκλειστική αρμοδιότητα επέκτασης του δικτύου φυσικού αερίου ανήκει κατά νόμο στην Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ), ο Δήμος Χαλανδρίου, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση αλλά και το περιβαλλοντικό όφελος, συνεχίζει να αναλαμβάνει συνεχώς πρωτοβουλίες προκειμένου να διευκολύνει την Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής να πυκνώσει και να επεκτείνει το δίκτυο της γενικότερα στο Χαλάνδρι αλλά και ειδικότερα προς την κατεύθυνση των σχολικών συγκροτημάτων που έχουν απομείνει. Παράλληλα με τον προγραμματισμό των επεκτάσεων ο Δήμος Χαλανδρίου προγραμματίζει και τα άλλα έργα που γίνονται στην πόλη, όπως ασφαλτοστρώσεις και αναπλάσεις, ώστε να αποφεύγεται η ταλαιπωρία των πολιτών και η άσκοπη σπατάλη πόρων.

1.3.8 Δίκτυο Οδοφωτισμού

Για το δημοτικό φωτισμό, οδοφωτισμό και φωτισμό κοινόχρηστων χώρων (πάρκα – πλατείες – πεζόδρομοι κλπ) στο Δήμο Χαλανδρίου υπάρχουν 7.690 φωτιστικά σώματα. Το σύνολο του δημοτικού φωτισμού σε πάρκα, πλατείες δρόμους ήπιας κυκλοφορίας κλπ, έχει αντικατασταθεί με λαμπτήρες σύγχρονης τεχνολογίας τύπου LED ενώ αντικαθίστανται σταδιακά και οι φθαρμένοι ιστοί των φωτιστικών σωμάτων. Όσον αφορά τον οδοφωτισμό από τους 5.500 περίπου λαμπτήρες, έχει αντικατασταθεί το 10%, ενώ η αντικατάσταση και των υπολοίπων εκτελείται σταδιακά.

1.4. Χωροταξικός Σχεδιασμός

1.4.1 Υφιστάμενο Ρυθμιστικό-Πολεοδομικό Πλαίσιο Αττικής

Σύμφωνα με το Νόμο 4277/2014: Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας Αττικής και άλλες διατάξεις, και συγκεκριμένα στο Άρθρο 8 (ΦΕΚ 156/Α/1-08-2014), λαμβάνοντας υπόψιν και τις τελευταίες αλλαγές από το Νόμο 5043/2023, **η Χωρική Υποενοότητα Βόρειας Αθήνας** περιλαμβάνει τους Δήμους Πεντέλης, Κηφισιάς, Μεταμορφώσεως, Πεύκης Λυκόβρυσης, Αμαρουσίου, Ψυχικού Φιλοθέης, Χολαργού, Παπάγου, Νέας Ιωνίας, Ηρακλείου, Βριλησίων, Αγ. Παρασκευής και Χαλανδρίου.

Σύμφωνα με το Νόμο 4277/2014: Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας Αττικής και άλλες διατάξεις, και συγκεκριμένα στο Άρθρο 9 - Κατευθύνσεις για την οργάνωση Χωρικών Ενοτήτων αναφέρεται ότι στην Χωρική Υποενοότητα Βόρειας Αθήνας, **διατηρείται ο χαρακτήρας της ως περιοχής κυρίως κατοικίας, αλλά και εμπορίου, υπηρεσιών και αναψυχής**. Κατεύθυνση αποτελεί η πολεοδομική οργάνωση των περιοχών, κυρίως με τον σχεδιασμό των χρήσεων μέσω των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, προς την κατεύθυνση της εξισορρόπησης των συγκρούσεων χρήσεων γης, κυρίως όσον αφορά την κατοικία, τις υπηρεσίες και το εμπόριο.

Στο Άρθρο 15, Παράγραφος 2, στα προγράμματα για την ανάδειξη συνόλων με ιδιαίτερα πολεοδομικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνεται Πρόγραμμα για την προστασία και ανάδειξη των αξιόλογων κτιριακών συνόλων με ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά και ιστορικό ενδιαφέρον, που εντοπίζονται στα παλαιά χωριά του Λεκανοπεδίου, όπως σε Μαρούσι, **Χαλάνδρι** και Πολύδροσο και τους παλιούς και νεότερους συνοικισμούς, όπως σε Ψυχικό, Φιλοθέη, Καλλιθέα, Παλαιό Φάληρο και Νέα Σμύρνη.

Το Στρατηγικό Σχέδιο συγκεντρώνει τις αδυναμίες αλλά και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Αττικής, ενώ παράλληλα κάνει πρόβλεψη προγραμματισμού των νέων πολιτικών που πρόκειται να εφαρμοστούν τα επόμενα

χρόνια από τη θεσμοθέτηση του Σχεδίου¹. Πιο συγκεκριμένα, οι Στρατηγικοί Στόχοι – Κατευθύνσεις του Νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας Αττικής είναι:

- ✚ Ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη, ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Αθήνας – Αττικής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων,
- ✚ Βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, εξοικονόμηση πόρων, αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,
- ✚ Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη.

Εξίσου, σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι στο Πέμπτο Κεφάλαιο (Κεφάλαιο Ε') του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας Αττικής δίδονται κατευθύνσεις για την Προστασία του Περιβάλλοντος, την Προστασία του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την Οργάνωση πλέγματος πρασίνου, τη Διαχείριση υδάτων και τις Περιβαλλοντικές υποδομές και παρακολούθηση κατάστασης περιβάλλοντος.

Στο Άρθρο 27 - Οργάνωση Δραστηριοτήτων Λιανικού Εμπορίου – Εμπορικά Κέντρα η στρατηγική για την οργάνωση και ανάπτυξη του λιανικού εμπορίου ακολουθεί τους παρακάτω βασικούς άξονες:

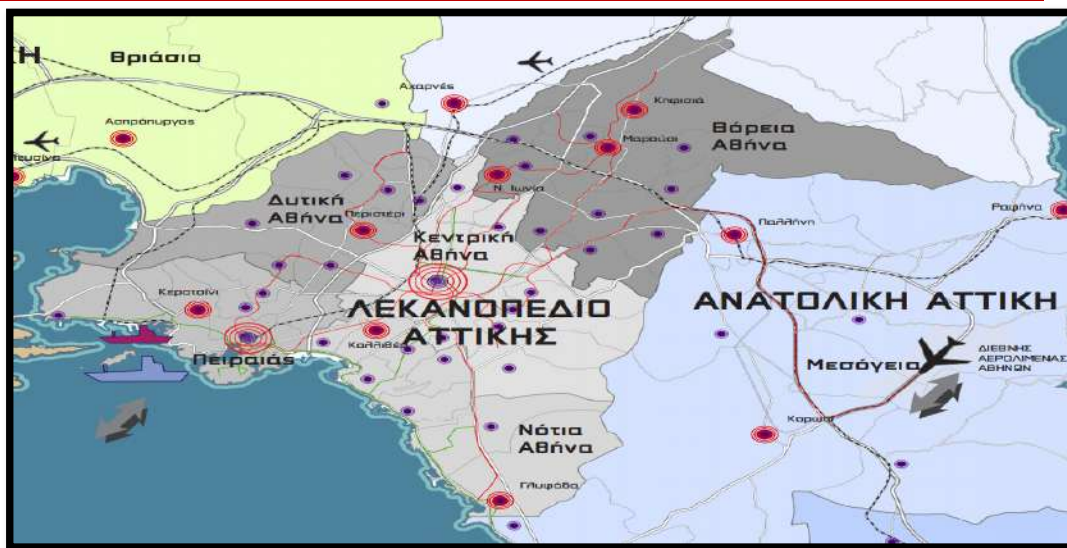
- α) Η αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του πλέγματος των εμπορικών δραστηριοτήτων γίνεται κατά προτεραιότητα εντός της πόλης, σε συνάρτηση με τους αναπτυξιακούς πόλους και τα κέντρα πόλεων όλων των βαθμίδων, με γνώμονα την ισόρροπη ανάπτυξη της Περιφέρειας και την υποστήριξη της πολυκεντρικότητας.
- β) Σκοπός είναι η εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τη διατήρηση και ανάπτυξη όλων των μορφών λιανικού εμπορίου και για την παροχή πολλαπλών επιλογών στους κατοίκους, αλλά και σε αυτούς που εξυπηρετούνται από την κάθε περιοχή.
- γ) Η οργάνωση των εμπορικών δραστηριοτήτων στο χώρο και ιδιαίτερα η χωροθέτηση και κατασκευή των μεγάλων εμπορικών επιφανειών εναρμονίζεται με τις επιταγές της βιώσιμης ανάπτυξης, λαμβάνεται δε ιδιαίτερη μέριμνα για τον περιορισμό των μετακινήσεων και για τα θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.

Τέλος, στο Άρθρο 29 - Μεταφορές, μετακινήσεις, στο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας Αττικής, με σκοπό την καλύτερη δυνατή οδική συγκοινωνία λαμβάνει τις εξής παραμέτρους:

¹ Το Σχέδιο συντάχθηκε και θεσμοθετήθηκε το 2014 αλλά έχει ισχύ και προβλέπει τους στρατηγικούς στόχους της Περιφέρειας Αττικής – Αθηνών έως το 2020.

- α) Ενίσχυση της συνεκτικής πόλης και της πολυκεντρικότητας μέσω της εφαρμογής των αρχών του ενιαίου χωροταξικού, πολεοδομικού, κυκλοφοριακού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού.
- β) Ανασχεδιασμός και η πυκνωση του δικτύου δημόσιας συγκοινωνίας, με στόχο την αυξανόμενη συμμετοχή του στην εξυπηρέτηση των καθημερινών μετακινήσεων.
- γ) Η εναρμόνιση της πολιτικής μεταφορών με την πολιτική εξοικονόμησης φυσικών και οικονομικών πόρων, στο πλαίσιο της βιωσιμότητας των δημόσιων συγκοινωνιών, της αναβάθμισης του περιβάλλοντος, της μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων σε επίπεδο εθνικής οικονομίας, της ενσωμάτωσης του εξωτερικού κόστους στη χρήση ανά μεταφορικό μέσο, της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στα αστικά κέντρα και της ανάσχεσης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής
- δ) Η οργάνωση της κυκλοφορίας σε επίπεδο δήμων και πολεοδομικών ενοτήτων, με βάση τις αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και έμφαση στις ήπιες μορφές μετακίνησης, όπως δημόσια συγκοινωνία, ποδήλατο, περπάτημα.
- ε) Η ελαχιστοποίηση των διαμπερών μετακινήσεων με μέσα ιδιωτικής χρήσης στην ευρύτερη κεντρική περιοχή του Λεκανοπεδίου και η ενθάρρυνση των ήπιων μορφών μετακίνησης.

Εικόνα 19: Χάρτης Χωρικών Ενοτήτων Ρυθμιστικού Σχεδίου Αττικής

1.4.2 Στρατηγικό Σχέδιο Περιφέρειας Αττικής

Η Περιφέρεια Αττικής αναδεικνύεται ως κυρίαρχος παράγοντας στην εθνική οικονομία, ειδικά στους τομείς της επιχειρηματικότητας, των μεταφορών, της χρηματοοικονομικής και εμπορικής δραστηριότητας, καθώς και της παραγωγικής

διάθρωσης. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της χώρας εν μέρει προέρχεται από αυτή την περιοχή, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 50% του συνολικού ΑΕΠ.

Σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Περιφέρειας Αττικής εξετάζεται η παρούσα κατάσταση των Περιφερειακών Ενοτήτων, αναλύονται προβλήματα και απειλές σε διάφορους τομείς όπως η οικονομία, το περιβάλλον και η κοινωνία, και διατυπώνονται προτάσεις για τη βελτίωση και την ανάπτυξη της περιοχής.

Όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, κύριος στόχος είναι η μείωση της ρύπανσης και η βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ειδικότερα, προτείνονται μέτρα για τη μείωση της εκπομπής ρυπογόνων ουσιών και του θορύβου, με σκοπό την βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος.

Στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, η υγεία, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός αναδεικνύονται ως προτεραιότητες. Προτείνονται μέτρα για την προώθηση της υγείας, την αντιμετώπιση κινδύνων στη δημόσια υγεία, την παροχή υπηρεσιών αθλητισμού και την ανάδειξη του πολιτισμού.

Στον τομέα της οικονομίας και της απασχόλησης, προτείνεται η ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και η υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενώ έχει αναδειχθεί η σημασία της τεχνογνωσίας και καινοτομίας. Παράλληλα, προωθείται η ανάπτυξη των τριών τομέων δράσης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης: Δημιουργικής, Γαλάζιας και Βιώσιμης Οικονομίας.

Η Δημιουργική Οικονομία αφορά στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες, περιλαμβάνοντας τέχνες, πολιτισμό, επιχειρήσεις και τεχνολογία, με στόχο τη μετατροπή της δημιουργικότητας σε αξία παραγωγικής χρήσης. Οι κλάδοι που εντάσσονται σε αυτήν περιλαμβάνουν πολιτισμό, χειροτεχνία, λογισμικό και εφαρμογές ΤΠΕ σε πολλούς τομείς, παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών και ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και τουρισμό και αναψυχή.

Επιπλέον, η “Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών” αποτελεί το τρίτο πεδίο εξειδίκευσης και σημαντικότερο αφού αναφέρεται στην ενίσχυση της ποιότητας ζωής σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας. Οι προκλήσεις που αφορούν στην ποιότητα ζωής περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων όπως η υγεία, η παιδεία, η διατροφή, η αναψυχή και ο τουρισμός, οι μεταφορές, η περιβαλλοντική διαχείριση κ.α.

Επιπλέον προτείνεται η προώθηση των Α.Π.Ε., και η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της περιφέρειας Αττικής.

Ο Περιφερειακός Σχεδιασμός έχει ως στόχο την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και την εφαρμογή πρακτικών και ενεργειών φιλικών προς το

περιβάλλον και τον άνθρωπο, (όπως το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας), οι οποίες βελτιστοποιούν τις μεταφορές μέσω των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ) για τη μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου, δημιουργούν συνδέσεις των Δήμων σε άτομα που δε μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στις μεταφορές (ΑΜΕΑ), φροντίζουν την οικονομική ανάπτυξη των πολεοδομικών κέντρων καθώς και προάγουν την κοινωνική μέριμνα, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

Ο Δήμος Χαλανδρίου οφείλει να εναρμονιστεί και να εφαρμόσει τις κατευθύνσεις που δίνει το Ρυθμιστικό Σχέδιο και ο Στρατηγικός Σχεδιασμός της Περιφέρειας Αττικής, στο επίπεδο που είναι εφικτό με βάση τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και της οικονομικής δυνατότητας. Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Χαλανδρίου λαμβάνονται υπόψη οι κατευθυντήριες αρχές του Ρυθμιστικού και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Περιφέρειας και η εθνική αναπτυξιακή στρατηγική.

1.4.3 Ισχύον ΓΠΣ Δήμου Χαλανδρίου

Το ισχύον ΓΠΣ του Δήμου Χαλανδρίου εγκρίθηκε με ΦΕΚ 419Δ/16-06-1989, τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 1266Δ/05-10-1993, καθώς και αναθεωρήθηκε με το ΦΕΚ 259/Δ/14-05-2021 και Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/82810/3602 «Αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) του Δήμου Χαλανδρίου (Ν. Αττικής)».

Συνοπτικά, το νέο ΓΠΣ Χαλανδρίου:

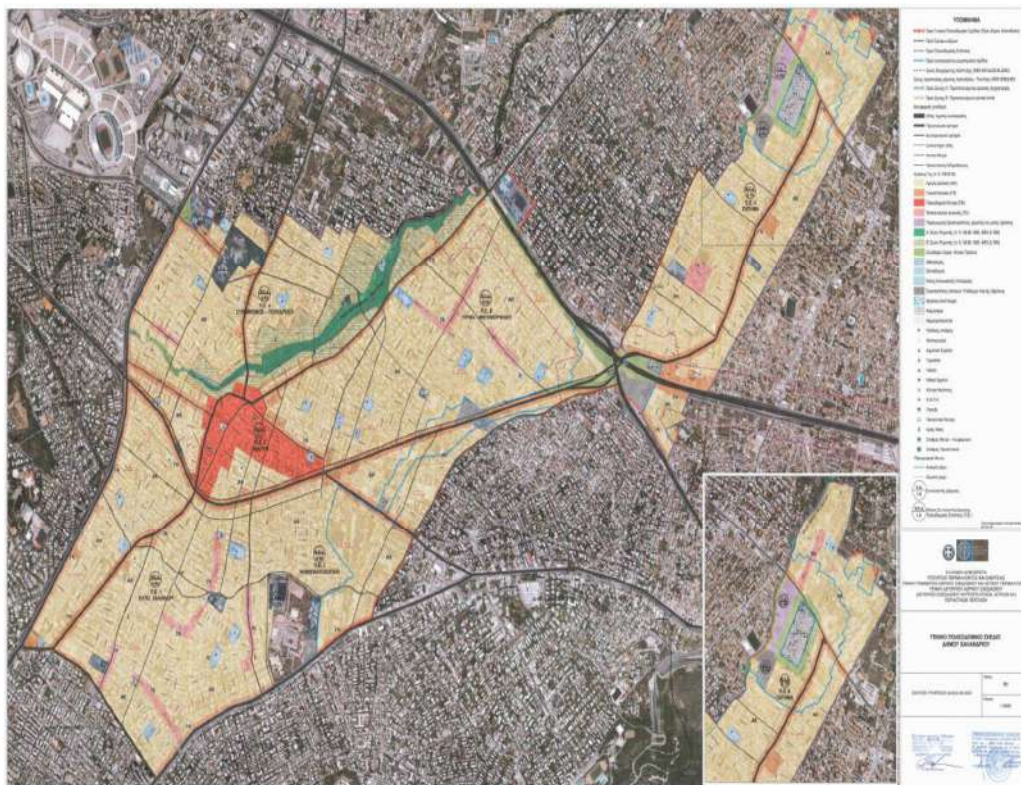
- ▶ **Θωρακίζει τις περιοχές κατοικίας από οχλούσες χρήσεις.** Ειδικά για την περιοχή του κέντρου προστίθεται στη μελέτη του 2014 η απαγόρευση των μεγάλων κέντρων διασκέδασης και αναψυχής ενώ προβλέπονται αλλαγές στις χρήσεις γης σε διάσπαρτα οικοδομικά τετράγωνα στην κατεύθυνση της προστασίας του οικιστικού χαρακτήρα της πόλης.
- ▶ **Αλλάζει τις χρήσεις γης σε συγκεκριμένα οικοδομικά τετράγωνα στην περιοχή του κέντρου του Χαλανδρίου,** όπου έχουν παγιωθεί χρήσεις διαφορετικές από αυτές που προτεινόταν στη μελέτη του 2014, με στόχο τη συρρίκνωση του Πολεοδομικού Κέντρου στις σημερινές του διαστάσεις και την προστασία υφιστάμενων περιοχών κατοικίας.
- ▶ **Ενισχύει την προστασία της Ρεματιάς,** καθώς ενσωματώνει πλήρως το ειδικό πολεοδομικό καθεστώς που προέβλεψε το Προεδρικό Διάταγμα του 1995 και του ρέματος Βριλησσού στο οποίο προβλέπεται πλέον και ζώνη περιπάτου και υπαίθριας αναψυχής.
- ▶ **Ενσωματώνει τις νέες θεσμικές ρυθμίσεις που έχουν προκύψει τα τελευταία χρόνια** (Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής, χρήσεις γης στα οικοπέδα ΧΕΥ8 και ΧΕΥ9, χρήσεις γης στη δημόσια έκταση 30 στρεμμάτων στο Νομισματοκοπείο που εκχωρήθηκε στο Δήμο το 2016 από το υπουργείο Οικονομικών, κατοχυρώνοντας τον περαιτέρω ως χώρο αθλητισμού και πρασίνου.

- ▶ Αποκλείει κερδοσκοπικές πιέσεις στα 64 στρέμματα της Ριζαρείου και στα 27 στρέμματα του Ιδρύματος Χατζηκώνστα, καθώς η περιοχή της Ριζαρείου λαμβάνει χρήσεις αποκλειστικά εκπαίδευσης και καθορίζεται μικρός συντελεστής δόμησης προκειμένου να προστατευτεί το υψηλό πράσινο της έκτασης ενώ το ίδρυμα Χατζηκώνστα λαμβάνει χρήσεις αποκλειστικά εκπαίδευσης – κοινωνικής πρόνοιας και πολιτιστικών εγκαταστάσεων.
- ▶ Περιορίζει τη χρήσης της Γενικής Κατοικίας στα μέτωπα των οικοδομικών τετραγώνων επί των βασικών οδικών αξόνων (Κηφισίας, Μεσογείων, Δουκίσσης Πλακεντίας, Αγίας Παρασκευής, Πεντέλης, Εθνικής Αντιστάσεως, Παλαιολόγου/Παπανικολή, Βάρναλη) αντί για το σύνολο των οικοδομικών τετραγώνων – όπως συνέβαινε σε αρκετές περιπτώσεις στην πρόταση του 2014 – με σκοπό την προστασία των περιοχών κατοικίας.
- ▶ Προσδιορίζει αλλαγές στην περιοχή του κοιμητηρίου (καθορισμός ζώνης παραγωγικών δραστηριοτήτων, ζώνης αστικών υποδομών δήμου δυτικά του νεκροταφείου και ζώνης πρασίνου σε απόσταση 50 μέτρων από το κοιμητήριο).

1.4.4 Χρήσεις Γης Δήμου Χαλανδρίου

Οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης σύμφωνα με το ισχύον ΓΠΣ του Δήμου Χαλανδρίου παρουσιάζονται στην επόμενη Εικόνα.

Εικόνα 20: Θεσμοθετημένες χρήσεις γης Δήμου Χαλανδρίου

Στο Δήμο Χαλανδρίου καθορίζονται περιοχές Γενικής Κατοικίας και Αμιγούς Κατοικίας, με επιτρεπόμενες τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 59/2018, χωρίς εξαιρέσεις (σύμφωνα με το ΦΕΚ 259Δ/14.5.2021). Οι περιοχές Αμιγούς Κατοικίας περιλαμβάνουν το σύνολο των περιοχών που έχουν οριστεί ως περιοχές αμιγούς κατοικίας με τις διοικητικές πράξεις ένταξης, επέκτασης ή αναθεώρησης του σχεδίου πόλης (Π.Ε. Πάτημα, Περιοχή Έθνος, Ζώνη Β Ρεματιάς), καθώς και το σύνολο των υπόλοιπων περιοχών κατοικίας του Δήμου (σύμφωνα με το ΦΕΚ 259Δ/14.5.2021). Επίσης, περιλαμβάνουν το μεγαλύτερο τμήμα της επέκτασης του σχεδίου πόλης, στην περιμετρική ζώνη του νεκροταφείου και εκτός της ζώνης προστασίας «Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο» των 50μ. Επιπλέον, καθορίζονται Τοπικά Κέντρα Συνοικίας - Γειτονιάς στις περιοχές αμιγούς κατοικίας των Π.Ε.1, Π.Ε.2, Π.Ε.4, Π.Ε.5, Π.Ε.6, με επιτρεπόμενες τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων (σύμφωνα με το ΦΕΚ 259Δ/14.5.2021).

Επιπλέον, στο Δήμο Χαλανδρίου περιλαμβάνονται Εγκαταστάσεις Αστικών Υποδομών Κοινής Ωφέλειας, όπως Χώρος Εγκαταστάσεων Υποστήριξης (Χ.Ε.Υ. 9) Δήμου, που βρίσκεται στον κόμβο Αττικής οδού και Ηρακλείτου, στην είσοδο της περιοχής Πάτημα, Αστικές Υποδομές στην Π.Ε. 6 και Σταθμοί Μετρό (σύμφωνα με το ΦΕΚ 259Δ/14.5.2021) .

Επιπρόσθετα, καθορίζεται γενική κατηγορία χρήσεων Παραγωγικές Δραστηριότητες χαμηλής και μέσης όχλησης, στην Π.Ε.6 - Πάτημα, στην περιοχή δυτικά του νεκροταφείου και μέχρι την παραρεμάτια ζώνη του ρέματος Αγ. Αντωνίου, νότια της Λεωφόρου Αναπαύσεως και μέχρι το όριο της περιοχής Αστικών Υποδομών, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ. 59/2018.

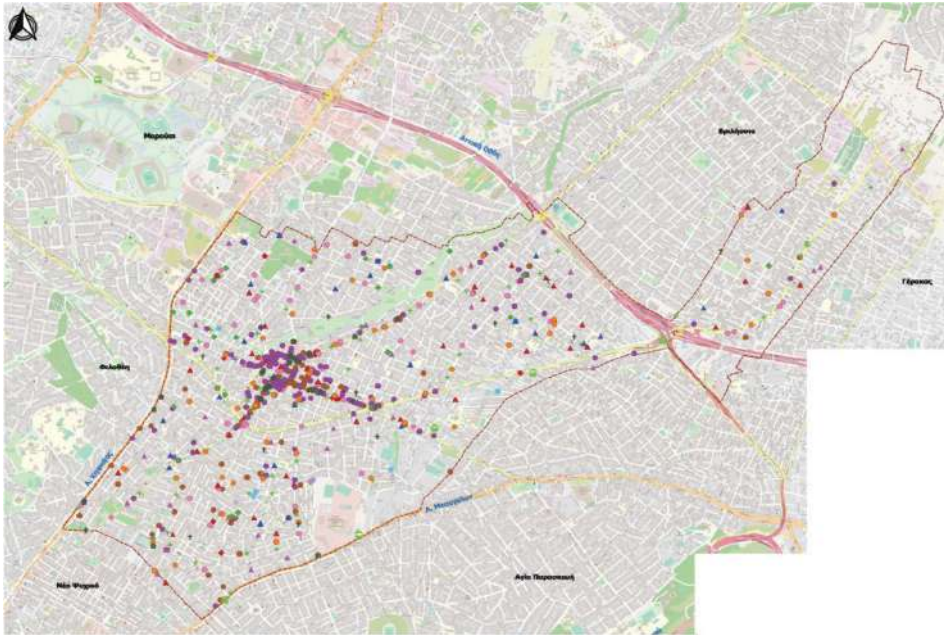
Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο ρέμα Βριλησσού (Αγ. Αντωνίου), για τον καθορισμό ζώνης προστασίας (πρασίνου) πλάτους τουλάχιστον 10μ., στην οποία να περιλαμβάνεται παραρεμάτια ζώνη περιπάτου και υπαίθριας αναψυχής, πλάτους τουλάχιστον 4μ., και στην περιοχή με ειδικό διάταγμα «Ρέμα Χαλανδρίου», η οποία χαρακτηρίζεται από το ΦΕΚ 419Δ/1989 ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλους.

Επίσης, στον Δήμο εντοπίζονται διάφοροι αλλά διάσπαρτοι κοινόχρηστοι χώροι και χώροι πρασίνου, όπως πλατείες και παιδικές χαρές. Κύριο χώρο πρασίνου στο Χαλάνδρι αποτελεί η Ρεματιά Χαλανδρίου η οποία έχει θεσμοθετηθεί βάσει του Προεδρικού Διατάγματος χαρακτηρισμού της (ΦΕΚ 659/Δ/1995) ως προστατευόμενο τοπίο. Ενδεικτικά, άλλοι κοινόχρηστοι χώροι και χώροι πρασίνου είναι οι εξής: Πλατεία Αγ. Λαύρας, Πλατεία Χίου, Πλατεία Ελ. Βενιζέλου (Δούρου), Κεντρική Πλατεία Χαλανδρίου, Πλατεία Ελευθερωτών, Πλατεία Αγίου Νικολάου κ.ά.

Όσον αφορά στις ιδιαίτερες χρήσεις, σε αυτές κατατάσσεται ο μεγάλος αριθμός θρησκευτικών χώρων-εκκλησιών του Δήμου, καθώς επίσης και το Κοιμητήριο

Χαλανδρίου που βρίσκεται στην Πολεοδομική Ενότητα του Πατήματος, επί της οδού Αναπαύσεως. Επιπλέον, στο Χαλάνδρι λειτουργεί Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής. Τέλος, εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου εντοπίζονται η Πρεσβεία του Καναδά, η Πρεσβεία της Ιαπωνίας, η Πρεσβεία της Δημοκρατίας της Αρμενίας, το Προξενείο της Ρωσίας, καθώς επίσης και το Νομισματοκοπείο.

Εικόνα 21: Υφιστάμενες χρήσεις γης Δήμου Χαλανδρίου (από ΣΑΠ Δ. Χαλανδρίου)

Με βάση το ισχύον ΓΠΣ καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια για την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων του Δήμου Χαλανδρίου που αφορούν κυρίως τις εκτός σχεδίου περιοχές. Η ένταξη των περιοχών αυτών ουσιαστικά πρόκειται να αναβαθμίσει το σύνολο της πόλης καθώς στις υπό ένταξη περιοχές θα ενσωματωθεί ένα σύνολο κοινόχρηστων και κοινωφελών χρήσεων.

Στο πλαίσιο ολοκληρωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού του Δήμου Χαλανδρίου έχουν εκπονηθεί / ολοκληρωθεί τα εξής:

- Ολοκλήρωση της Πολεοδομικής Μελέτης και Πράξη Εφαρμογής των Περιοχών «Ζώνη Δουκίσσης Πλακεντίας – Πεύκο Πολίτη – Έθνος» του Δήμου Χαλανδρίου»
- Εκπόνηση πολεοδομικής μελέτης της περιοχής «Νεκροταφείο» της 6ης Πολεοδομικής Ενότητας Δ. Χαλανδρίου
- Διαμορφωση και Υλοποίηση Πολεοδομικού Σχεδίου Στην Π.Ε. 16 Στην Περιοχή Εθνους.

Ολοκλήρωση της Πολεοδομικής Μελέτης και Πράξη Εφαρμογής των Περιοχών «Ζώνη Δουκίσσης Πλακεντίας – Πεύκο Πολίτη – Έθνος» του Δήμου Χαλανδρίου».

Ολοκληρώθηκε η ένταξη της περιοχής στο σχέδιο πόλης και βρίσκεται υπό εξέλιξη η έγκριση της Πράξης Εφαρμογής που καλύπτει συνολική έκταση 1.091.503,89τμ.

Στον πίνακα που ακοπλουθεί καταγράφονται οι χρήσεις γης με τους προβλεπόμενους κοινόχρηστους και κοινοφελείς χώρους που προβλέπονται:

Πίνακας 14: Χρήσεις γης και προβλεπόμενοι Κοινόχρηστοι και κοινοφελείς χώροι

ΧΡΗΣΗ	ΕΜΒΑΔΟ (τμ)	ΠΛΗΘΟΣ Ο.Τ.
Χώροι Άθλησης	51138.62	3
Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	2959.89	2
Εκπαίδευση	10117.76	2
Χώρος πράσινου σημείου	950.59	1
Πολιτιστικές Εγκαταστάσεις	2523.32	1
Σταθμοί ΜΕΤΡΟ	28774.45	3
Χώροι Πρασίνου	36714.05	29
Χώροι Στάθμευσης	7077.39	8
Πλατείες	12890.48	6
Οδοί	266101.85	
Πεζόδρομοι	54040.73	
Παιδ. Χαρές	5576.83	3
Ο.Τ. Κατοικία κλπ	612637.93	128
ΣΥΝΟΛΑ	1091503.89	186

Στην υπό ανάπτυξη περιοχή έχει ληφθεί υπόψη η διατήρηση της φυσιογνωμίας της περιοχής ως κυρίως αμιγούς κατοικίας σε μορφή γειτονιάς, παρότι στην περιοχή λειτουργούν 4 σταθμοί Μετρό (γεγονός που θα μπορούσε να συγκεντρώσει πολλές εμπορικές χρήσεις) καθώς η βούληση των κατοίκων και του Δήμου Χαλανδρίου είναι να παραμείνει μια περιοχή κατοικίας με σύγχρονα κτίρια και περιορισμό της όχλησης από άλλου τύπου δραστηριότητες. Παράλληλα για την εξασφάλιση των κοινοφελών – κοινόχρηστων υποδομών έχει ήδη υπολογιστεί η αναμενόμενη αύξηση του πληθυσμού λόγω οικοδόμησης των αδόμητων έως σήμερα οικοπέδων.

Αρνητική εξέλιξη μπορεί να θεωρηθεί η εξαίρεση από τη Μελέτη Ένταξης των 35 στρεμμάτων του Αμερικάνικου Κολλεγίου ACS από το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς αυτή η πολιτική επιλογή σημαίνει μία σημαντική αύξηση των εισφορών που πρέπει να καταβάλλουν οι ιδιοκτήτες.

Εκπόνηση πολεοδομικής μελέτης της περιοχής «Νεκροταφείο» της 6ης Πολεοδομικής Ενότητας Δ. Χαλανδρίου

Το αναθεωρημένο ΓΠΣ επιλύει εξαιρετικά σημαντικά θέματα της πόλης και πρωτίστως ανοίγει τον δρόμο για την μείωση της ζώνης των 250 μέτρων γύρω από το κοιμητήριο σε 50μ.

Το νέο ΓΠΣ προσδιορίζει αλλαγές στην περιοχή μελέτης και ειδικότερα:

A) Καθορίζεται ζώνη παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Στην περιοχή δυτικά του Νεκροταφείου και μέχρι την παραρεμάτια ζώνη του ρέματος Αγ. Αντωνίου, νότια της Λεωφόρου Αναπαύσεως και μέχρι το όριο της περιοχής Αστικών Υποδομών καθορίζεται γενική κατηγορία χρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΠΔ 59/2018 από το περιεχόμενο του οποίου εξαιρούνται:

- Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών
- Εγκαταστάσεις οχημάτων τέλους κύκλου ζωής.

Στη ζώνη αυτή καθορίζεται μέγιστος Σ.Δ. : 0,80

B) Καθορίζεται ζώνη αστικών υποδομών

Στην περιοχή δυτικά του νεκροταφείου και μέχρι την παραρεμάτια ζώνη του ρέματος Αγ. Αντωνίου, νότια της ζώνης παραγωγικών δραστηριοτήτων και μέχρι το όριο της περιοχής μελέτης καθορίζεται γενική κατηγορία χρήσεων εγκαταστάσεων αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ΠΔ 59/2018 από το περιεχόμενο του οποίου εξαιρούνται :

- Χώρος επεξεργασίας, αποθήκευσης και διάθεσης στερεών αποβλήτων/Χώρος επεξεργασίας, διάθεσης στερεών τοξικών αποβλήτων και - Χώρος επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων.

Στη ζώνη αυτή καθορίζεται μέγιστος Σ.Δ. : 0,40 και επιβάλλεται περιμετρικά της ζώνης αυτής, ζώνη πρασίνου για ηχητική και οπτική απομόνωση των περιοχών κατοικίας.

Γ) Καθορίζεται ζώνη πρασίνου σε απόσταση 50 μέτρων από το κοιμητήριο, με χρήσεις σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ΠΔ 59/2018 (Ελεύθεροι χώροι – Αστικό πράσινο) . Από την ζώνη αυτή απομακρύνονται εντός πενταετίας οι βιομηχανικές-

βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και συνοδευτικοί χώροι αποθήκευσης και επεξεργασίας μαρμάρου.

Δ) Καθορίζεται Περιοχή Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.)

Κατά μήκος της θεσμοθετημένης οριογραμμής (άρθρο 1 της υπ' αρ. 2479/21-01-2004 ΚΥΑ - ΦΕΚ 81Δ/2004) του ρέματος Βριλησσού (Αγ. Αντωνίου) εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Χαλανδρίου, ανάμεσα στη θεσμοθετημένη οριογραμμή του ρέματος και στις ζώνες Παραγωγικών Δραστηριοτήτων και Αστικών Υποδομών, που θεσμοθετούνται , καθορίζεται ζώνη προστασίας (πρασίνου) πλάτους τουλάχιστον 10μ, στην οποία περιλαμβάνεται παραρεμάτια ζώνη περιπάτου και υπαίθριας αναψυχής, πλάτους τουλάχιστον 4μ.

Διαμορφωση και Υλοποίηση Πολεοδομικού Σχεδίου Στην Π.Ε. 16 Στην Περιοχή Εθνους.

Η έγκριση της περιοχής του ΕΘΝΟΥΣ στο σχέδιο πόλης έγινε το 2013 με το ΦΕΚ44/19-2-2013 και η απόφαση κύρωσης της πράξης εφαρμογής της πολεοδομικής ενότητας για την περιοχή έγινε το 2019 με α.π.29600/15-04-2019 με ΑΔΑ: ΨΦ8Υ7Λ7-ΣΤ0.

Μετά την πάροδο δεκαετιών με ίδιους πόρους του δήμου Χαλανδρίου υλοποιήθηκε η εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδίου στην περιοχή του Έθνους. Το κόστος εφαρμογής ανήλθε σε 750.000 ευρώ και περιελάμβανε ασφαλτοστρώσεις, ανακατασκευή πεζοδρομίων, διάνοιξη και διάστρωση των χαρακτηρισμένων πεζοδρόμων.

1.4.5 Ελεύθεροι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι Δήμου Χαλανδρίου

Η έλλειψη ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του Δήμου, όχι μόνο στις παλιές και διαμορφωμένες, αλλά και στις νέες αναπτυσσόμενες και τις σχεδόν αδόμητες ακόμα περιοχές που αναμένεται να πολεοδομηθούν σύμφωνα με το ισχύον ΓΠΣ.

Το πρόβλημα της έλλειψης ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων γίνεται εντονότερο στις παλαιότερες περιοχές όπου από το ισχύον ρυμοτομικό σχέδιο δεν προβλέπονται επαρκείς παρόμοιοι χώροι που να εξυπηρετούν τόσο τις προβλεπόμενες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις που προκύπτουν από τους θεσπισμένους μέσους συντελεστές δόμησης των πολεοδομικών ενοτήτων όσο και τις απαιτήσεις στάθμευσης που τις συνοδεύουν. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο και ισχύον ΓΠΣ (ΦΕΚ 259Δ/14-5-2021) και μετά την ανάλυση του κοινωνικού εξοπλισμού σε κάθε μία από τις έξι Πολεοδομικές Ενοότητες του Δήμου συγκεντρώθηκαν τα επιμέρους στοιχεία του κοινωνικού εξοπλισμού και συγκεκριμένα τα στοιχεία των χώρων που

έχουν αποκτηθεί από το Δήμο, υλοποιημένα ή μη υλοποιημένα και στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ανάγκες για τον πληθυσμό χωρητικότητας:

Πίνακας 15: Ανάγκες χώρων σύμφωνα με τον πληθυσμό χωρητικότητας

Α/Α	Χρήσεις Περιοχής	Χρήστες - κάτοικοι	Σταθερότυπο ανά χρήση (τ.μ./κάτοικο)		Απαιτούμενη κοινωνική υποδομή (μονάδες/στρ.)		Αξιοποιούμενη υπάρχουσα κοιν. υποδομή (στρ.)		Αναγκαία νέα κοιν. υποδομή (μονάδες/στρ.)	
							Υλοποιημένη	Θεσμοθετημένη		
1	Διοίκηση	94000	0,1	1,0	9,4	94,0	9,565	10,726	-	73,70
2	Εκπαίδευση									
2.1	Νηπιαγωγείο	1880	15,0	24,0	28,2	45,12	27,973	0,7	-0,565	16,355
							16	1 μονάδα		
2.2	Δημοτικό	9400	7,0	11,0	65,8	103,4	32,162	11,386	22,252	59,852
							16	3 μονάδες		
2.3	Γυμνάσιο - Λύκειο - ΕΠΑΛ	8460	7,0	11,0	59,22	93,06	86,067	11,067	-	
							7	3 μονάδες	37,91	-4,074
							Γυμν/6		4	
2.4	Ειδικό Σχολείο							8,668		
								2 μονάδες		
3	Υγεία - Πρόνοια									
3.1	Βρεφονηπιακός/Παιδικός Σταθμός	1880	8,0			15,04	10,899	12,579		
							5 μονάδες	8 μονάδες	-8,438	
3.2	ΚΑΠΗ						2,476	1,315		
							4	1 μονάδα		
3.3	Υποδομές	94000					1,735			
4	Αθλητισμός	94000	5,5			517,0	40,366	7,794		468,84
5	Πολιτιστικές	94000	0,1			9,4	7,511	10,075		-8,186
6	Ενοριακοί Ναοί	94000	1,5			141,0	18,694			122,306
							17			
7	Νεκροταφεία	94000	0,5	1,0	47,0	94,0	49,401		-2,401	44,599
8	Ελεύθεροι Χώροι Π.Ε. - Πράσινο	94000	2,5			235,0	102,104	36,198		94,428
9	Πάρκο Πόλης	94000	5,5			517,0	211,729			305,271

Σύμφωνα λοιπόν με τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις του εγκεκριμένου ΓΠΣ του Δήμου Χαλανδρίου και υπό την προϋπόθεση υλοποίησης των παραπάνω θεσμοθετημένων χρήσεων οι επιπλέον ανάγκες του Δήμου Χαλανδρίου σε χώρους πρασίνου ανέρχονται σε 94,4 στρέμματα ενώ για αθλητικές χρήσεις σε 468,84 στρέμματα.

Επίσης ο Δήμος Χαλανδρίου έχει ανάγκη 4,14 στρ. χώρων βρεφονηπιακών σταθμών. Ομοίως πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τα ΚΑΠΗ καθώς τα τέσσερα που λειτουργούν σήμερα δεν ικανοποιούν τις σχετικές ανάγκες του Δήμου. Αντίστοιχες ανάγκες παρατηρούνται και σε χώρους εκπαίδευσης που με βάση τα ελάχιστα πολεοδομικά σταθερότυπα οι ελλείψεις ανέρχονται σε 22,25 στρέμματα χωρίς να υπολογίζεται η έλλειψη στην προβλεπόμενη δημιουργία δύο ειδικών σχολείων που ανέρχεται σε 15 περίπου στρέμματα.

Στο πλαίσιο εξασφάλισης των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων στο Δήμο Χαλανδρίου εκπονήθηκε στο δήμο Επιχειρησιακό σχέδιο για την εξασφάλιση των Κοινόχρηστων και Κοινωφελών χώρων Ε.Σ.Ε.Κ.Κ Δήμου Χαλανδρίου.

Επιχειρησιακό σχέδιο για την εξασφάλιση των Κοινόχρηστων και Κοινωφελών χώρων Ε.Σ.Ε.Κ.Κ Δήμου Χαλανδρίου.

Ο δήμος Χαλανδρίου έχει προβεί στην «Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου Χαλανδρίου για την εξασφάλιση Κοινόχρηστων και Κοινωφελών Χώρων» με χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο ήδη από το 2022.

Το Ε.Σ.Ε.Κ.Κ. στοχεύει στη συλλογή, καταγραφή, οργάνωση και αξιολόγηση των στοιχείων του Δήμου καταλήγοντας στην ιεράρχηση όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων που κινδυνεύουν να απωλέσουν τον κοινόχρηστο – κοινωφελή χαρακτήρα τους, εντός μιας πολεοδομικής ενότητας λόγω άρσης ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης. Στο πλαίσιο αυτό καταγράφηκαν όλα τα πολεοδομικά πολύγωνα που προσδιορίζουν κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις γης και που δύναται να επηρεάσουν τα πολεοδομικά μεγέθη μιας περιοχής λόγω άρσης ή μη ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης.

Κατά την υλοποίηση του Ε.Σ.Ε.Κ.Κ. πραγματοποιήθηκαν τα κάτωθι:

- Καταγραφή του Εγκεκριμένου Ρυμοτομικού Σχεδίου για το σύνολο του Δήμου με τη δημιουργία Γεωχωρικής Βάσης Δεδομένων όπου αποτυπώθηκαν τα χωρικά δεδομένα κάθε πολυγώνου με τα αντίστοιχα περιγραφικά τους στοιχεία.
- Από το Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο έγινε εξαγωγή μόνο του επιπέδου των κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων για τους οποίους δεν έχει συντελεστεί η ρυμοτομική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε δικαστική εκκρεμότητα ή είναι πολεοδομικά αρρύθμιστοι.
- Οι παραπάνω χώροι κατατάχθηκαν σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες όπως ορίζει η παρ. 2 του άρθρου 92 του Ν.4759/2020.
- Ακολούθησε η ιεράρχησή τους με βάση την αναγκαιότητα για τον ευρύτερο πολεοδομικό σχεδιασμό όπως ορίζει η παρ. 5 του άρθρου 92 του Ν.4759/2020.

- Συντάχθηκε Τεχνική Έκθεση η οποία περιλαμβάνει όλη την τεκμηρίωση των δεδομένων των κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων που δεν έχει συντελεστεί η απαλλοτρίωση, δίνοντας αναλυτικά στοιχεία για κάθε ένα από αυτούς.
- Το Ε.Σ.Ε.Κ.Κ. εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνονται οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι που δεν έχει συντελεστεί η απαλλοτρίωσή τους, καθώς και η κατά προσέγγιση έκταση και αντικειμενική τους αξία.

Πίνακας 16: Κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι προς απαλλοτρίωση, έκταση και αντικειμενική αξία (κατά προσέγγιση)

	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΠΟΛ. ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΛΕΟΔΟΜ. ΧΡΗΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (Τ.Μ.)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ 2023 (ΕΥΡΩ)
662	Εθνικής Αντιστάσεως, Λέσβου και Αδριανείου	Π.Ε.1	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	1.158,00	1.119.270,89
532α	Σοφοκλή Βενιζέλου 59 - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	748,85	450.828,21
596α	Ναυπλίου και Βύρωνος - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	936,00	669.190,55
617α	Σοφοκλή Βενιζέλου, Σαρανταπόρου και Κερκύρας - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Κοινωφελείς εξυπηρετήσεις	1.544,49	1.085.947,00
337	Κόδρου και Τοπάζη - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Κοινωφελείς εξυπηρετήσεις	1.321,00	751.459,30
276	Σοφ. Βενιζέλου και Σαλαμίνος - ΚΤΗΜΑ ΔΟΥΖΕΝΗ	Π.Ε.1	Πολιτιστικά κτίρια Κοινωφελείς εξυπηρετήσεις	2.997,20	2.601.076,52
ΚΧ	Φιλελλήνων και Σπετσών έναντι του Ο.Τ.209 -	Π.Ε.1	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	664,00	439.015,82
565	Ευρυτανίας - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Κτίρια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Κοινωφελείς εξυπηρετήσεις	227,00	172.139,55
533α	Αριστοφάνους - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	200,00	135.508,00

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου 2024 – 2029
Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός

	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΠΟΛ. ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΛΕΟΔΟΜ. ΧΡΗΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (Τ.Μ.)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ 2023 (ΕΥΡΩ)
362α	Ζαν Μωρεάς - Κάτω Χαλάνδρι	Π.Ε.1	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	482,00	245.496,10
546	Δημοσθένους, Θησέως, Ευρυπίδου και Ρουμπέση	Π.Ε.3	Πρόνοια Παιδικός Σταθμός Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	3.424,53	2.079.233,25
545α	Δημοσθένους, Θησέως, Ρουμπέση και Καλλισπέρη -	Π.Ε.3	Κτίρια ειδικής εκπαίδευσης. Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	2.150,00	1.314.587,11
Ρεματιά	Εκατέρωθεν οριογραμμής ρέματος	Π.Ε.3 Π.Ε.4, Π.Ε.5	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	15.773,00	9.500.000,00
150	Αγίου Παντελεήμονος	Π.Ε.3	Κέντρο Νεότητας Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	764,00	423.000,00
89	Αριστοτέλους	Π.Ε.3	Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας Παιδικός Σταθμός	800,00	506.752,00
808	Προφήτη Ηλία απέναντι από το Ευριπίδειο Θέατρο Ρεματιάς	Π.Ε.4	Πολιτιστικά κτίρια Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	3.911,44	3.158.170,04
808	Προφήτη Ηλία απέναντι από το Ευριπίδειο Θέατρο Ρεματιάς	Π.Ε.4	Πολιτιστικά κτίρια Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	931,37	649.133,60
808	Προφήτη Ηλία απέναντι από το Ευριπίδειο Θέατρο Ρεματιάς	Π.Ε.4	Πολιτιστικά κτίρια Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	702,37	446.628,77
788	Μ. Ασίας, Καστελόριζου, Μαυρομιχαλαίων	Π.Ε.4	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	1.126,70	887.259,34
213	Σολωμού και Παύλου Μελά	Π.Ε.4	ΚΑΠΗ Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	1.315,00	871.283,00
390	Κύπρου - Συνοικισμός Πολύδροσο Χαλανδρίου	Π.Ε.4	Παιδικός Σταθμός Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	910,00	685.694,10

	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΠΟΛ. ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΛΕΟΔΟΜ. ΧΡΗΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (Τ.Μ.)	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ 2023 (ΕΥΡΩ)
796	Ιθάκης, Χρυσοστόμου Σμύρνης και Δερβενακίων	Π.Ε.4	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	842,00	639.437,60
ΚΧ	Μεταξύ Ο.Τ. 682 και 684, επί της οδού Ρόδου	Π.Ε.5	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	196,02	98.049,20
705	Αργυροκάστρου, Αρκαδίας, Αδριανού και Ανώνυμη-	Π.Ε.5	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	2.968,00	1.673.846,15
712α	Πέλλης και Βόλου - Τούφα	Π.Ε.5	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	685,00	403.568,00
712γ	Πέλλης, χώρος Ιερού Ναού, Μεταμορφώσεως και αδιάνοικτου πεζόδρομου	Π.Ε.5	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	1.038,48	712.218,83
693	Αδριανού, Ηλείας, Μελιγαλά και Κορυτσάς	Π.Ε.5	Ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο	4.508,33	2.530.913,29
429	Ιωαννίνων	Π.Ε.5	Πολιτιστικά κτίρια Κοινοφελείς εξυπηρετήσεις	800,00	525.672,00
ΣΥΛΟΛΟ:				53.124,78	34.775.378,22

Με βάση τα άρθρα 88 έως 93 του ν.4759/2020 «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 245/Α/9-12-2020, προβλέπεται ότι: «Η ρυμοτομική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης, εάν παρέλθουν: Α) δεκαπέντε (15) έτη από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου, με το οποίο αυτή επιβλήθηκε για πρώτη φορά, ή Β) πέντε (5) έτη από την κύρωση της σχετικής πράξης εφαρμογής ή πράξης αναλογισμού ή Γ) δεκαοκτώ (18) μήνες από τον καθορισμό τιμής μονάδας, σύμφωνα με τα άρθρα 18 έως 20 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων (ν.2882/2001,Α' 17)».

Οι διατάξεις του παραπάνω νόμου δημιουργούν στην παρούσα φάση τρομερές πιέσεις στους δήμους καθώς με μια απλή αίτηση, (συνοδευόμενη από ελάχιστα πλέον δικαιολογητικά), αντί για έκδοση σχετικής δικαστικής απόφασης, οι ιδιοκτήτες των απαλλοτριούμενων εκτάσεων μπορούν να διεκδικήσουν την άρση της

απαλλοτριώσης που βαραίνει το ακίνητό τους. Από την άλλη πλευρά ο δήμος έχει τη δυνατότητα για απανεπιβολή της δέσμευσης μόνο όταν διαθέτει την οικονομική δυνατότητα για την άμεση καταβολή της αποζημίωσης, (η υπολογιζόμενη αξία με βάση το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών), στους δικαιούχους, που αποδεικνύεται από την εγγραφή της προσήκουσας αποζημίωσης σε ειδικό κωδικό στον προϋπολογισμό του.

Έτσι η επιβολή στα δημοτικά τέλη του ειδικού ανταποδοτικού τέλους 0,30 ευρώ/τετραγωνικό μέτρο αποτελεί το μοναδικό τρόπο να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι στο Δήμο Χαλανδρίου.

1.5 Κοινωνικές Υποδομές & Υποδομές Υγείας

1.5.1 Δομές και Υποδομές Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας

Ο Δήμος Χαλανδρίου εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων του σε θέματα υγείας, και γι' αυτό το λόγο στο Δήμο λαμβάνουν χώρα Δημοτικά Ιατρεία, Κοινωνικά φαρμακεία, τοπικά ιατρεία και άλλες μονάδες.

Κέντρο ψυχικής Υγείας Χαλανδρίου-Αγ.Παρασκευής

Το Κέντρο Ψυχικής Υγείας (Κ.Ψ.Υ.) Χαλανδρίου-Αγίας Παρασκευής αποτελεί αυτοτελή Διεύθυνση του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γ.Γεννηματάς» και βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή. Σκοπός του Κ.Ψ.Υ. είναι η ψυχοκοινωνική μέριμνα, η συμβουλευτική παρέμβαση στην κοινότητα και η διαφώτιση, η πρόληψη, η θεραπεία και η συμβολή στην αποκατάσταση και κοινωνική ένταξη του αρρώστου. Η υπηρεσία του Κ.Ψ.Υ. απαρτίζεται από:

- Ιατρεία Ψυχιατρικής και Παιδοψυχιατρικής
- Μονάδα μερικής νοσηλείας (δεν λειτουργεί ακόμα)
- Γραφείο Κοινωνικής Φροντίδας
- Γραφείο Γραμματείας

Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής

Το Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής του Δήμου Χαλανδρίου, εξυπηρετεί δωρεάν τους πολίτες του Δήμου που έχουν ανάγκη, παρέχοντας υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Με το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος, που πλαισιώνεται και από εθελοντές ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, λειτουργούν οι ακόλουθοι τομείς:

- Παιδιατρικό Ιατρείο, Παθολογικό Ιατρείο, Γυναικολογικό Ιατρείο, Ορθοπαιδικό Ιατρείο. Παρέχονται Νοσηλευτικές Υπηρεσίες και κατ' οίκων επισκέψεις.
- Λειτουργεί το Συμβουλευτικό Κέντρο Παιδιού – Εφήβου και Οικογένειας.

Κοινωνικό Ιατρείο Αλληλεγγύης Χαλανδρίου

Το Κοινωνικό Ιατρείο Αλληλεγγύης Χαλανδρίου (Κ.Ι.Α.Χ). ξεκίνησε την λειτουργία του το 2015 και λειτουργεί από τότε σε εθελοντική βάση. Αυτή την χρονική περίοδο λειτουργεί το φαρμακείο της δομής που είναι ανοιχτό κάθε Δευτέρα 5.30-7.30 μ.μ., για να εξυπηρετήσει όσους/ες το έχουν ανάγκη. Επίσης το τμήμα των ψυχολόγων λειτουργεί ανελλιπώς από το 2015 μέχρι σήμερα. Για ραντεβού επικοινωνία τηλεφωνικά κάθε Δευτέρα 5.30-7.30 μ.μ. στο 210 6894973 ή ηλεκτρονικά στο kifa.xal@gmail.com

Τοπικό ιατρείο κάτω Χαλανδρίου

Το Τοπικό Ιατρείο του Κάτω Χαλανδρίου εξυπηρετεί μεγάλη μερίδα του πληθυσμού του δήμου ενώ εξυπηρετεί και τμήματα όμορων περιοχών (Χολαργού, Αγ. Παρασκευής και Ψυχικού). Το Τοπικό Ιατρείο του Κάτω Χαλανδρίου είναι αρκετά υποστελεχομένο καθώς υπάρχουν ελάχιστοι γιατροί. Δεν υπάρχουν βασικές ειδικότητες όπως παθολόγος, γυναικολόγος, καρδιολόγος, ΩΡΛ κλπ.

Κέντρο Υγείας Χαλανδρίου πρώην ΠΕΔΥ

Το Κέντρο Υγείας Χαλανδρίου εδρεύει (πρώην ΠΕΔΥ Χαλανδρίου) στην οδό Δημοσθένους 8. Το Κέντρο Υγείας είναι νοσηλευτική μονάδα πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης.

1.5.2 Κοινωνική Πολιτική Δήμου Χαλανδρίου

Ο Δήμος Χαλανδρίου με ένα ευρύ δίκτυο δομών και υπηρεσιών καταβάλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης και να αντιμετωπιστούν τα οξυμένα προβλήματα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Πρόκειται για ένα ευρύ πλέγμα υπηρεσιών που εκτείνεται από την απαλλαγή από τα δημοτικά τέλη και τις δωρεάν προσφερόμενες υπηρεσίες στους τομείς του αθλητισμού και του πολιτισμού μέχρι την οικονομική ενίσχυση, περιοδικά, με επιδόματα ένδειας ή την ένταξη στο Κοινωνικό Παντοπωλείο – Συσσίτιο.

Ο πίνακας που ακολουθεί αναφέρει επιγραμματικά τα σημεία στα οποία εστιάζει ο Δήμος για να δώσει λύσεις στα προβλήματα των κατοίκων.

Πίνακας 17: Υπηρεσίες Κοινωνικής Μέριμνας Δήμου Χαλανδρίου

Υγεία	<ul style="list-style-type: none">○ Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής○ Κοινωνικό Φαρμακείο○ Κοινωνικό Ιατρείο Αλληλεγγύης○ Δημόσια Υγεία
Στήριξη και Αποκατάσταση	<ul style="list-style-type: none">○ Κοινωνικό Παντοπωλείο - Συσσίτιο○ Προνοιακά Επιδόματα○ Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ)

Ευπαθείς Ομάδες	<ul style="list-style-type: none">○ Άτομα με Αναπηρία○ Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών○ Κέντρο Κοινότητας○ Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά
Τρίτη Ηλικία	<ul style="list-style-type: none">○ Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων
Δημοτική Επιτροπή Ισότητας	<ul style="list-style-type: none">○ Δημοτική Επιτροπή Ισότητας

Υγεία

- Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής

Το Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής του Δήμου Χαλανδρίου, εξυπηρετεί δωρεάν τους πολίτες του Δήμου που έχουν ανάγκη, παρέχοντας υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

- Κοινωνικό Φαρμακείο

Το Κοινωνικό Φαρμακείο του Δήμου Χαλανδρίου λειτουργεί στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος της Περιφέρειας Αττικής «Αττική 2021-2027/ Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων» με τη συνεργασία του Γενικού Φιλόπτωχου Ταμείου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Στο Κοινωνικό Φαρμακείο διανέμονται δωρεάν ελληνικά γενόσημα φάρμακα που αποτελούν δωρεά της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας, καθώς και υγειονομικό υλικό. Οι ωφελούμενοι ανέρχονται σε περίπου 500 άτομα ενώ διανέμονται κατ' έτος περί τα 5.000-6.000 τεμάχια φαρμάκων.

- Κοινωνικό Ιατρείο Αλληλεγγύης

Η λειτουργία του Κοινωνικού Ιατρείου Αλληλεγγύης στηρίζεται στην εθελοντική προσφορά όλων των συντελεστών λειτουργίας του, ιατρών, νοσηλευτών, κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων, πολιτών.

- Δημόσια Υγεία

Με γνώμονα την προαγωγή της Δημόσιας Υγείας, ο Δήμος Χαλανδρίου έχει προχωρήσει σε μια σειρά από σημαντικές συνεργασίες:

- Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας
- Κέντρο Ημερήσιας Νοσηλείας «Νίκος Κούρκουλος» – Εκεί πραγματοποιούνται δωρεάν μαστογραφίες
- Χαμόγελο του Παιδιού – Το σύμφωνο συνεργασίας του Δήμου με το Χαμόγελο του Παιδιού περιλαμβάνει ιατρικούς ελέγχους σε παιδιά ανασφάλιστων γονέων.
- Ο.ΚΑ.ΝΑ. – Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας του Δήμου Χαλανδρίου με τον Οργανισμό Κατά των Ναρκωτικών προβλέπει τη συγκρότηση ενός

ολοκληρωμένου και συνεκτικού πλαισίου παρεμβάσεων και δράσεων στο Χαλάνδρι αλλά και στον καταυλισμό Ρομά.

- Εθελόντρια οδοντίατρος – Σε συνεργασία με εθελόντρια οδοντίατρο, πραγματοποιούνται οδοντιατρικές πράξεις στα παιδιά των εξυπηρετούμενων του Κοινωνικού Παντοπωλείου.

Στήριξη και Αποκατάσταση

- Κοινωνικό Παντοπωλείο - Συσσίτιο

Το Κοινωνικό Παντοπωλείο και το Συσσίτιο του Δήμου Χαλανδρίου ιδρύθηκαν το 2013 από την ΜΚΟ ΠΟΡΕΙΑ αρχικά και την ΜΚΟ Ε.Π.Α.Ψ.Υ. στη συνέχεια, μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ, ενώ από το 2020 συνεχίζουν την λειτουργία τους από τον Δήμο Χαλανδρίου, με ίδια μέσα ως Δομή που ανήκει στην Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας. Στηρίζονται περί τα 1200 άτομα, βάσει αντικειμενικής μοριοδότησης και μετά από την έγκριση διαπαραταξιακής επιτροπής. Διανέμονται τυποποιημένα και, κατά περίπτωση, νωπά τρόφιμα, είδη ατομικής υγιεινής και καθαριότητας, είδη καθημερινής χρήσης (ρούχα, παπούτσια, βιβλία κλπ). Η λειτουργία του στηρίζεται από το δημοτικό προϋπολογισμό (έχει δαπανηθεί 1.488.000 ευρώ την περίοδο 2015-2023) αλλά και από χορηγίες επιχειρήσεων, φορέων και ιδιωτών.

- Προνοιακά Επιδόματα

Σύμφωνα με τις διατάξεις της αρ. Δ12α/Γ.Π.οικ.68856/2202/28-12-2018 (ΦΕΚ Β5855) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, από 1-1-2019, ανατίθεται στον ΟΠΕΚΑ η αρμοδιότητα χορήγησης προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για τα διάφορα προνοιακά επιδόματα στο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Χαλανδρίου.

Ευπαθείς Ομάδες

- Άτομα με Αναπηρία

Ο όρος «αναπηρία» αναφέρεται σε άτομα που παρουσιάζουν κάποια ορατή ή μη ορατή, κινητική, αισθητηριακή, νοητική, αναπτυξιακή, γνωσιακή ή ψυχιατρική βλάβη. Ο Δήμος Χαλανδρίου στο πλαίσιο της ισότιμης αντιμετώπισης και της ενεργού συμμετοχής όλων των πολιτών στην κοινωνική ζωή καταβάλλει ιδιαίτερη προσπάθεια στη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών και εξοπλισμού όπως:

- Κατασκευή ραμπών και Ράμπες και χώρων υγιεινής ΑμεΑ στα σχολεία και στα κτήρια του Δήμου.
- Εγκατάσταση ανελκυστήρων στα σχολεία.
- Αναβατόρια για τις δημοτικές πισίνες και προγράμματα άθλησης για ανάπηρους πολίτες.
- Αναβατόριο στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου.

- Δια ζώσης εξυπηρέτηση στη νοηματική γλώσσα στα ΚΕΠ Χαλανδρίου. Ειδικό σχεδιασμό για την ένταξη των ΑμεΑ στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.
Καθολικά προσβάσιμες παραστάσεις στο Θέατρο Ρεματιάς Χωροθέτηση σχολικής μονάδας Ειδικής Αγωγής στο Πάτημα Χαλανδρίου. Άτομα με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67% δικαιούνται απαλλαγής από τα δημοτικά τέλη.

- Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών

Το «Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών» του Δήμου Χαλανδρίου λειτουργεί στο πλαίσιο του «Εθνικού Προγράμματος για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της βίας κατά των Γυναικών», που υλοποιεί η Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων και αποτελεί το πρώτο ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσης προς όφελος των γυναικών για την αντιμετώπιση της βίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Παρέχει υποστήριξη σε γυναίκες θύματα έμφυλης βίας (ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, σεξουαλική παρενόχληση, trafficking κ.λπ.) και πολλαπλών διακρίσεων (άνεργες, μετανάστριες, γυναίκες πρόσφυγες, ΑμεΑ, μονογονείς).

- Κέντρο Κοινότητας

Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Χαλανδρίου, λειτουργεί με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εποπτεύεται από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας, με στόχο οι κοινωνικές υπηρεσίες να προσεγγίσουν τον πολίτη, μέσα από μία εξατομικευμένη και σφαιρική προσέγγιση.

- Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά

Το Παράρτημα Ρομά του Δήμου Χαλανδρίου, ως επέκταση της δράσης του Κέντρου Κοινότητας στοχεύει κυρίως στην ομαλή κοινωνική ένταξη του πληθυσμού Ρομά, καθώς λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του χρειάζεται ένα πλέγμα εξειδικευμένης παροχής υπηρεσιών.

Τρίτη Ηλικία

- Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων

Το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς και άξονες Κοινωνικής Πολιτικής για την Τρίτη Ηλικία. Καλείται να προσφέρει υπηρεσίες πρόληψης και αντιμετώπισης αναγκών στο πλαίσιο της ανοιχτής και εξωιδρυματικής φροντίδας, με σκοπό να υπηρετήσει τον πολίτη, όταν αυτός βρίσκεται στην ευαίσθητη φάση των γηρατειών, με τις σωματικές, ψυχολογικές και κοινωνικές αλλαγές που αυτή συνεπάγεται.

Στον Δήμο Χαλανδρίου λειτουργούν τρία ΚΑΠΗ:

1. Κεντρικό ΚΑΠΗ
2. ΚΑΠΗ Κάτω Χαλανδρίου
3. ΚΑΠΗ Τούφας

Δημοτική Επιτροπή Ισότητας

- ο Δημοτική Επιτροπή Ισότητας

Με την απόφαση 235/2020 του Δημοτικού Συμβουλίου Χαλανδρίου, στις 18 Νοεμβρίου 2020, ιδρύθηκε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας (ΔΕΠΙΣ) Χαλανδρίου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4604/2019 (ΦΕΚ 50/τ. Α 26-03-2019), που θεσπίστηκε τον Μάρτιο του 2019. Στις αρμοδιότητες της ΔΕΠΙΣ είναι να υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του Δήμου, να εισηγείται και να συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα σε τοπικό επίπεδο και να διατυπώνει προτάσεις για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις δομές του Δικτύου της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Σε κάθε περίπτωση και παρά τις όποιες προσπάθειες καταβάλουν οι ΟΤΑ είναι αισθητή η απουσία ή υπολειτουργία κεντρικών δομών στήριξης ικανών να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες που παρουσιάστηκαν ειδικά μετά τη δεκαετή οικονομική κρίση.

1.5.3 Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Με βάση την απογραφή του 2021 στο Δήμο Χαλανδρίου καταγράφεται μικρό ποσοστό αλλοδαπών κατοίκων. Αποτελούν το 4% του συνολικού πληθυσμού ενώ το ποσοστό των κατοίκων που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται στο 3%. Το Χαλάνδρι δεν φαίνεται να αποτελεί πόλο συγκέντρωσης μεταναστών σε αντίθεση με άλλους δήμους όπως το Δήμο Αθηναίων που το ποσοστό κατοίκων που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται στο 17,5%.

Στο Δήμο Χαλανδρίου καταγράφεται μικρός πληθυσμός Ρομά, κατανεμημένος αρχικά σε δύο καταυλισμούς στην περιοχή του Νομισματοκοπείου και την περιοχή του Πατήματος καθώς και σε διάσπαρτες κατοικίες. Με βάση την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά υιοθετήθηκαν δράσεις στον τομέα της υγείας, της απασχόλησης και της εκπαίδευσης με θετικά αποτελέσματα. Παράλληλα υλοποιήθηκε, με ομόφωνες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, σχέδιο σταδιακής, ανά οικογένεια, μετεγκατάστασης των Ρομά, έως την οριστική διάλυση των καταυλισμών. Έτσι καταργήθηκε ο καταυλισμός των Ρομά στο Πάτημα, με την

μετεγκατάσταση 45 ατόμων και ο χώρος αποδόθηκε στους νόμιμους ιδιοκτήτες. Από τον καταυλισμό στο Νομισματοκοπείο απομακρύνθηκαν 122 άτομα.

Σε συνέχεια της πολιτικής αυτής, ο Δήμος έχει καταθέσει, από το 2021, προτάσεις χρηματοδότησης από κεντρικούς πόρους, προκειμένου να ολοκληρώσει τη δράση μετεγκατάστασης όλου του πληθυσμού που ζει στον καταυλισμό στο Νομισματοκοπείο και να δώσει οριστική λύση σε ένα χρόνιο ζήτημα.

Η προσπάθεια παρέμβασης θα ενταθεί το επόμενο διάστημα, ενόψει και της ούτως ή άλλως νομοτελειακής κατάργησης του καταυλισμού, λόγω της ένταξης της περιοχής στο Σχέδιο Πόλης.

1.6 Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός

1.6.1 Δομές και Υποδομές Παιδείας & Εκπαίδευσης

Στον τομέα της δημόσιας εκπαίδευσης, ο Δήμος Χαλανδρίου διαθέτει αρκετές εκπαιδευτικές μονάδες τις οποίες συνεχώς αναβαθμίζει και εκσυγχρονίζει, προκειμένου να καλύπτουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες που προκύπτουν. Οι εκπαιδευτικές μονάδες του Δήμου Χαλανδρίου καλύπτουν τις ανάγκες της προσχολικής αγωγής, της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στο Δήμο Χαλανδρίου, κατά το έτος 2024 (1/9/2024 έως 31/7/2025), λειτουργούν επτά (7) Δομές Προσχολικής Αγωγής (6 Βρεφονηπιακοί Σταθμοί και 1 Παιδικός), αδειοδοτημένοι σύμφωνα με το ΠΔ 99/2017 (ΦΕΚ Α' 141).

Ο Δήμος συμμετέχει στη δράση ΕΣΠΑ «Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση της Ε.Ε.Τ.Α.Α, μέσω του οποίου παρέχονται θέσεις φροντίδας και φιλοξενίας στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς με την χορήγηση αξιών τοποθέτησης (voucher) σε δικαιούχους, όπως αυτοί κάθε φορά καθορίζονται.

Ειδικότερα λειτουργούν:

1η Δομή Προσχολικής Αγωγής (Βρεφονηπιακός Σταθμός)

Έδρα :Ηρώδου Αττικού 39, ΤΚ 15233, ιδιόκτητος χώρος

Δύο Τμήματα Βρεφών (ηλικία 11 μηνών έως 30 μηνών) και δύο Τμήματα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση)
Δυναμικότητα :Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 106/2024 Απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής, με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Βρέφη 18 , Προνήπια 48. Εμβαδόν κύριων χώρων απασχόλησης βρεφών 52,59 τμ, και νηπίων 84,60 τμ.

3η Δομή Προσχολικής Αγωγής (Βρεφονηπιακός Σταθμός)

Έδρα : Κνωσσού και Ακαρνανίας, ΤΚ 15231 Χαλάνδρι, ιδιόκτητος χώρος.

Τρία Τμήματα Βρεφών (ηλικία 11 μηνών έως 30 μηνών) και ένα Τμήματα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση).

Δυναμικότητα: Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 106/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής, με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Βρέφη 40, Προνήπια 28. Εμβαδόν κύριων χώρων απασχόλησης βρεφών 98,29 τμ, και νηπίων 55, 99 τμ

4η Δομή Προσχολικής Αγωγής (Βρεφονηπιακός Σταθμός)

Έδρα : Κίρκης και Μίνωος 8, ΤΚ 15238 Πάτημα, Χαλάνδρι, ιδιόκτητος χώρος.

Δύο Τμήματα Βρεφών (ηλικία 11 μηνών έως 30 μηνών) και δύο Τμήματα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση)

Δυναμικότητα: Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 106/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής, με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Βρέφη 31 , Προνήπια 55. Εμβαδόν κύριων χώρων απασχόλησης βρεφών 71,77 τμ και νηπίων 108,46 τμ.

5η Δομή Προσχολικής Αγωγής (Βρεφονηπιακός Σταθμός)

Έδρα : Οιδίποδος 8 και Πρωτέως 20, ΤΚ 15238 Πάτημα, Χαλάνδρι, ιδιόκτητος χώρος

Τέσσερα Τμήματα Βρεφών (ηλικία 11 μηνών έως 30 μηνών) και τρία Τμήματα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση)

Δυναμικότητα: Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 106/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής, με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Βρέφη 53 , Προνήπια 83. Εμβαδόν κύριων χώρων απασχόλησης βρεφών 126,65 τμ και νηπίων 175,36 τμ

6η Δομή Προσχολικής Αγωγής (Βρεφονηπιακός Σταθμός)

Έδρα : Γαλήνης 55 και Παπαδάτου, ΤΚ15238 Πάτημα ΙΙ, Χαλάνδρι, ιδιόκτητος χώρος

Δύο Τμήματα Βρεφών (ηλικία 11 μηνών έως 30 μηνών) και ένα Τμήμα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση).

Δυναμικότητα: Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 106/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Βρέφη 31 , Προνήπια 28. Εμβαδόν κύριων χώρων απασχόλησης βρεφών 95,33 τμ και νηπίων 54,23 τμ

7η Δομή Προσχολικής Αγωγής (Παιδικός Σταθμός)

Έδρα : Σοφοκλή Βενιζέλου, 119 ΤΚ 15231 Χαλάνδρι , μισθωμένο κτίριο

Δύο Τμήματα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση)

Δυναμικότητα: Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 106/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής, με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Προνήπια 33 Εμβαδόν 65 τμ

8η Δομή Προσχολικής Αγωγής(Βρεφονηπιακός Σταθμός)

Έδρα : Διονύσου 46, ΤΚ 15234 Χαλάνδρι , μισθωμένο κτίριο

Δύο Τμήματα Βρεφών (ηλικία 11 μηνών έως 30 μηνών) και ένα Τμήμα Προνηπίων (ηλικία 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής στην υποχρεωτική εκπαίδευση).
Δυναμικότητα: Σύμφωνα με την υπ' αριθμ.106/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση της δυναμικότητας των τμημάτων προσχολικής αγωγής με βάση τα εμβαδά των επιφανειών και την προσαύξηση 10% Βρέφη 26 , Προνήπια 28. Εμβαδόν κύριων χώρων απασχόλησης βρεφών 63,10 τμ και νηπίων 38,90 τμ

Από τον Σεπτέμβριο του 2025 προβλέπεται να επαναλειτουργήσει και ο 2^{ος} Βρεφονηπιακός Σταθμός, στην οδό Κάλβου 16 σε ιδιόκτητο χώρο, στον οποίο ολοκληρώνονται οι εργασίες ανακαίνισης και επέκτασης του υφιστάμενου κτιρίου . Η δυναμικότητα του Σταθμού προβλέπεται να ανέλθει σε 25 Βρέφη και 25 Προνήπια, πλέον της νόμιμης προσαύξησης 10%. Με την προσθήκη του Σταθμού αυτού, η δυναμικότητα των Δομών Προσχολικής Αγωγής της πόλης αναμένεται να καλύψει το μεγαλύτερο μέρος των υφιστάμενων αναγκών σε υπηρεσίες φροντίδας Προσχολικής Αγωγής (βρεφικής και προνηπιακής, ήτοι από 11 μηνών έως 4 ετών). Οι ανάγκες αυτές τα τελευταία χρόνια κυμαίνονται περί τα 600 παιδιά, σύμφωνα με τούς αριθμούς των αιτήσεων εντός Δήμου Χαλανδρίου.

Η επιλογή των φιλοξενούμενων βρεφών και νηπίων γίνεται από την Ειδική Διαπαραταξιακή Επιτροπή Επιλογής, με βάση αντικειμενικό σύστημα μοριοδότησης, το οποίο περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη εγγραφών και είναι γνωστή στους ενδιαφερόμενους πολίτες.

Η εισήγηση της Επιτροπής εισάγεται προς λήψη απόφασης στο Δημοτικό Συμβούλιο το οποίο εγκρίνει τις εγγραφές, με μέριμνα την πλήρωση των εκάστοτε διαθέσιμων θέσεων βάσει της ισχύουσας δυναμικότητας.

Σε όλους τούς Βρεφονηπιακούς σταθμούς εφαρμόζεται από το 2024 Σύστημα HACCP/Σύστημα διασφάλισης της ποιότητας και της υγιεινής στη διαχείριση των τροφίμων, σύμφωνα με τις σύγχρονες προδιαγραφές .

Επίσης οι Σταθμοί συμμετέχουν ενεργά από το 2023, με μετρήσεις και παιδαγωγικές δράσεις ευαισθητοποίησης, στο πλαίσιο της Μονάδας Αποτροπής Απωλειών Τροφίμων (Food Save) τα οποία υλοποιούνται στο Δήμο Χαλανδρίου.

Η φοίτηση στους βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς του Δήμου Χαλανδρίου είναι δωρεάν για οικογενειακό εισόδημα έως 25.000 ευρώ.

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση καλύπτεται από 16 νηπιαγωγεία και 14 δημοτικά σχολεία, τα οποία παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 18: Νηπιαγωγεία & Δημοτικά Σχολεία Δήμου Χαλανδρίου

ΣΧΟΛΕΙΑ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
1ο	ΔΗΜ.	ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ 42 & ΚΑΡΑΟΛΗ & ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
1ο	ΝΗΠ.	ΚΑΡΑΟΛΗ & ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
2ο	ΔΗΜ.	Φ. ΛΙΤΣΑ & ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ
2ο	ΝΗΠ.	Φ. ΛΙΤΣΑ & ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ
3ο	ΔΗΜ.	ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ & Μ. ΑΣΙΑΣ
3ο	ΝΗΠ.	ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ & Μ. ΑΣΙΑΣ
4ο	ΔΗΜ.	ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
4ο	ΝΗΠ.	ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
10ο	ΝΗΠ.	ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
5ο	ΔΗΜ.	ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ 2 & ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣ
5ο	ΝΗΠ.	ΑΡΚΑΔΙΑΣ & ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ
6ο	ΔΗΜ.	ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 2
8ο	ΝΗΠ.	ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 2
7ο	ΔΗΜ.	ΚΡΗΤΗΣ 24
10ο	ΔΗΜ.	ΚΡΗΤΗΣ 24
6ο	ΝΗΠ.	ΚΡΗΤΗΣ 24
7ο	ΝΗΠ.	ΚΡΗΤΗΣ 24
9ο	ΝΗΠ.	ΚΡΗΤΗΣ 24
9ο	ΔΗΜ.	ΖΑΛΟΓΓΟΥ 17 & ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ
12ο	ΝΗΠ.	ΖΑΛΟΓΓΟΥ 17 & ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ
11ο	ΔΗΜ.	ΚΡΙΝΩΝ 24 & ΚΡΙΕΖΗ
14ο	ΝΗΠ.	ΚΡΙΝΩΝ 24 & ΚΡΙΕΖΗ
12ο	ΔΗΜ.	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & ΤΑΪΓΕΤΟΥ
15ο	ΝΗΠ.	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & ΤΑΪΓΕΤΟΥ

13ο	ΝΗΠ.	ΟΛΥΜΠΟΥ 13 & ΗΛΕΙΑΣ
13ο	ΔΗΜ.	ΟΛΥΜΠΟΥ 13 & ΗΛΕΙΑΣ
14ο	ΔΗΜ.	ΘΗΣΕΩΣ & ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
11ο	ΝΗΠ.	ΘΗΣΕΩΣ & ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
16.	ΔΗΜ.	ΤΡΙΤΣΗ & ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ 2
16 ^ο	ΝΗΠ.	ΤΡΙΤΣΗ & ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ 2

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο Δήμο Χαλανδρίου καλύπτεται από 8 Γυμνάσια, 6 Λύκεια και 4 Επαγγελματικά Λύκεια, τα οποία παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 19: Σχολικές Εγκαταστάσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Χαλανδρίου

ΣΧΟΛΕΙΑ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
1ο	ΓΥΜ.	ΔΙΟΝΥΣΟΥ & ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ
1ο	ΛΥΚ.	ΔΙΟΝΥΣΟΥ & ΚΑΛΛΙΣΠΕΡΗ
2ο	ΓΥΜ.	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & ΠΕΝΤΕΛΗΣ
2ο	ΛΥΚ.	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & ΠΕΝΤΕΛΗΣ
3ο	ΓΥΜ.	ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 89
3ο	ΛΥΚ.	ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 89
4ο	ΓΥΜ.	ΚΙΘΑΙΡΩΝΟΣ 2 & ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
4ο	ΛΥΚ.	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 45 & ΛΕΥΚΑΔΟΣ
5ο	ΓΥΜ.	ΛΟΚΡΙΔΟΣ & ΜΕΘΩΝΗΣ
5ο	ΛΥΚ.	ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ & ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ
6ο	ΓΥΜ.	ΓΡΙΒΑ 14 & ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑ
7ο	ΓΥΜ.	ΚΟΔΡΟΥ 24

8ο	ΓΥΜ.	28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - ΦΙΛΙΠΠΟΥ & ΑΓ. ΦΩΤΕΙΝΗΣ
6ο	ΛΥΚ.	28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - ΦΙΛΙΠΠΟΥ & ΑΓ. ΦΩΤΕΙΝΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΙΕΚ		ΕΛΛΗΣ 3
2ο	ΕΠΑΛ	ΕΛΛΗΣ 3
3ο	ΕΠΑΛ	ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ 22
7ο	ΕΠΑΛ	ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ 22
2ο ΕΚ		ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ 22

Ο δήμος Χαλανδρίου επενδύει και στη Δια Βίου μάθηση καθώς λειτουργεί το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης, στο οποίο υλοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων με εκπαιδευτικές δράσεις εθνικής και τοπικής εμβέλειας. Τα προσφερόμενα προγράμματα μπορούν να παρακολουθήσουν ενήλικες κάθε εθνικής προέλευσης, ηλικίας και μόρφωσης.

Στο δήμο Χαλανδρίου λειτουργεί και το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Χαλανδρίου. Ο σκοπός της λειτουργίας του είναι η συμμετοχή των δημοτών/κατοίκων σε μορφωτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες συμβάλλοντας θετικά στην ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης και κοινωνικής συνοχής του πληθυσμού του Δήμου. Στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο πραγματοποιούνται ημερίδες με θέματα τις επικαιρότητας όπως η οικονομική, ενεργειακή, υγειονομική, κλιματική αλλαγή, εμπόλεμες καταστάσεις, έμφυλη βία, διακρίσεις κλπ. Το εγχείρημα του Ε.ΠΑ.ΔΗ.Χ. συνοψίζεται στην προσπάθεια να ανοίξουμε συζητήσεις και να ανταλλάξουμε απόψεις ως κοινωνία σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος, αλλά και της επικαιρότητας, τα οποία θα τροφοδοτούν τον προβληματισμό, ώστε να διαχειριζόμαστε την πολυπλοκότητα της ζωής μας και της καθημερινότητάς μας.

1.6.2 Πολιτιστικές Υποδομές & Δράσεις

Η Διεύθυνση Πολιτισμού του Δήμου Χαλανδρίου αποτελείται από τρία τμήματα.

1. Τμήμα σχεδιασμού Πολιτιστικών Δράσεων.

Λειτουργεί στην έδρα της Δ/νσης, στο Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο, κληροδότημα της Μουστάκα – Αετοπούλου, επί των οδών Φιλικής Εταιρείας και Τομπάζη.

2. Τμήμα Δημοτικής Βιβλιοθήκης

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη στεγάζεται επίσης στο Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο, Φιλικής Εταιρείας και Τομπάζη. Περιλαμβάνει τη βιβλιοθήκη ενηλίκων, η οποία

λειτουργεί από το 1985. Η Βιβλιοθήκη ενηλίκων διαθέτει 20.000 τίτλους και 4.500 εγγεγραμμένα μέλη. Στο πλαίσιο της φιλαναγνωσίας υλοποιεί τα προγράμματα «Συνταγογραφώντας την Ανάγνωση» και «Λέσχη Ανάγνωσης βιβλίων».

Η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος», στεγάζεται σε χώρο επί των οδών Παλαιολόγου, Αβέρωφ και Σόλωνος. Η δαπάνη για τη διαμόρφωση του χώρου αποτέλεσε δωρεά των βιβλιοπωλείων ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, προς τιμή του Μίμη Βασιλόπουλου, και λειτουργεί από το 2005.

Η Παιδική Βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» διαθέτει 22.000 τίτλους βιβλίων και 7.500 μέλη εγγεγραμμένα μέλη. Συμμετέχει σταθερά, τα τελευταία 11 χρόνια, στην Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας, για παιδιά 8 έως 12 ετών ενώ υλοποιεί, επί 18 χρόνια, τον διαγωνισμό φιλαναγνωσίας «Μαραθώνιος Ανάγνωσης» με τη συμμετοχή δημοτικών σχολείων από όλη την Αττική. Στο χώρο της βιβλιοθήκης πραγματοποιούνται πρωινές επισκέψεις σχολείων ενώ υλοποιούνται εργαστήρια δημιουργίας και έκφρασης για παιδιά.

3. Τμήμα Φιλαρμονικής και Μουσικής Εκπαίδευσης

Εδρεύει στο κτίριο του Δήμου, στη συμβολή των οδών Φιλίππου Λίτσα και Αγίου Γεωργίου. Η Διεύθυνση Πολιτισμού έχει τη συνολική ευθύνη για τη συμμετοχή του Δήμου στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης αλλά και για την ενεργή διαμόρφωση πολιτιστικών γεγονότων και θεσμών. Βασικές της αρμοδιότητες αποτελούν ο σχεδιασμός, η εποπτεία, η διοργάνωση και η εφαρμογή παρεμβάσεων στο πεδίο του Πολιτισμού, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δήμου Χαλανδρίου. Επίσης έχει την ευθύνη της φροντίδας του οικήματος του «Αετοπουλείου» και της συνεχούς ανάδειξής του ως χώρου πολιτισμικών δράσεων, σύμφωνα με την επιθυμία των κληροδοτών του.

Στο πλαίσιο διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων, ιδιαίτερη θέση κατέχει το Θέατρο της Ρεματιάς το οποίο, από το 1985 και εφεξής, φιλοξενεί κάθε καλοκαίρι κατά τον μήνα Ιούνιο τις εκδηλώσεις των φορέων της πόλης και από την 1η Ιουλίου έως τις 25 Σεπτεμβρίου το Φεστιβάλ Ρεματιάς.

Σταθερή μέριμνα της Διεύθυνσης Πολιτισμού αποτελεί ακόμη η παρουσίαση πολιτιστικών δράσεων σε όλο το φάσμα της σχολικής κοινότητας καθώς επίσης η συνεχής ανάπτυξη της δανειστικής βιβλιοθήκης και η δωρεάν εκμάθηση μουσικών οργάνων από το τμήμα Φιλαρμονικής. Κατά το πρόσφατο χρονικό διάστημα είναι επίσης αυξημένη η λειτουργία καλλιτεχνικών εργαστηρίων.

Επιπλέον, στο Δήμο Χαλανδρίου λειτουργούν αρκετοί χώροι πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Κέντρο Νεότητας Δήμου Χαλανδρίου

Το πλήρως ανακαινισμένο πλέον Κέντρο Νεότητας του Δήμου Χαλανδρίου, λειτουργεί ως χώρος Πολιτισμού, φιλοξενώντας σειρά εκδηλώσεων και σημαντικές εκθέσεις.

Εικόνα 22: Έκθεση Ζωγραφικής στο ανανεωμένο Κέντρο Νεότητας

Ευριπίδειο Θέατρο Ρεματιάς και Φεστιβάλ Ρεματιάς

Το Φεστιβάλ Ρεματιάς είναι η μεγαλύτερη γιορτή της πόλης, την οποία συντροφεύει σταθερά επί 40 χρόνια, ως ένας διαχρονικός πυλώνας έμπνευσης και ψυχαγωγίας. Η διαδρομή αυτή ξεκίνησε το 1984 στο χώρο του Ευριπίδειου Θεάτρου Ρεματιάς, ο οποίος είχε διαμορφωθεί δύο χρόνια νωρίτερα από τον τότε δήμαρχο Χαλανδρίου Νικόλαο Πέρκιζα. Έκτοτε, αντηχεί το μήνυμα μιας ανοιχτής σε όλες και όλους γιορτής αλληλεγγύης και συντροφικότητας, με σημείο αναφοράς την Τέχνη και τον Πολιτισμό, διευρύνοντας σταθερά τις καλλιτεχνικές του εκφράσεις και το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Την τελευταία δεκαετία φιλοξενεί περισσότερες από 40 εκδηλώσεις και υποδέχεται, ετησίως, περισσότερους από 30.000 θεατές! Στην πορεία των 40 χρόνων, το Φεστιβάλ, έχει να επιδείξει ιδιαίτερα παραγωγικές περιόδους, που χαρακτηρίζονται από την υψηλή ποιότητα των παραστάσεων που περιλήφθηκαν στο πρόγραμμά του, αλλά και την πρωτοπορία των δημιουργών τους. Οι παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου, του Θεάτρου Τέχνης, οι συναυλίες συμφωνικής μουσικής, αλλά και οι διεθνείς συνεργασίες της περιόδου 1984-2003 συνιστούν παρακαταθήκη για τον Πολιτισμό στο Χαλάνδρι. Ορόσημο στην ιστορία του Φεστιβάλ αποτελεί η πλήρης «αναγέννηση» του Ευριπίδειου Θεάτρου, μετά την ολοσχερή καταστροφή

του από εμπρησμό, τον Μάιο του 2015. Το νέο θέατρο, που «γεννήθηκε» μέσα από τις στάχτες του, σήμανε και την αρχή μιας νέας καλλιτεχνικής περιόδου για το Φεστιβάλ. Η θέσπιση δωρεάν παραστάσεων για το κοινό, η στήριξη νέων δημιουργών και καλλιτεχνικών σχημάτων, αλλά και η καθιέρωση καθολικά προσβάσιμων παραστάσεων, αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της νέας αρχής, τα οποία διαμορφώνουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του και διαφοροποιούν πλήρως το Φεστιβάλ Ρεματιάς από ό,τι αντίστοιχο παράγεται σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εικόνα 23: Ευρυπίδειο Θέατρο Ρεματιάς

Φιλαρμονική Ορχήστρα

Εβδομήντα χρόνια μετά την ίδρυση της, η Φιλαρμονική του Δήμου Χαλανδρίου αποτελεί ένα δομικό πολιτισμικό στοιχείο της πόλης μας, λειτουργώντας ως τμήμα της Διεύθυνσης Πολιτισμού του Δήμου. Οι παρουσίες της στο Φεστιβάλ Ρεματιάς, οι συναυλίες της στην πόλη και έξω απ' αυτήν, οι μουσικοί της περίπατοι στους δρόμους του Χαλανδρίου, οι εκπαιδευτικές της δράσεις συνιστούν ένα μεγάλο κεφάλαιο για το Δήμο μας. Η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Χαλανδρίου ιδρύθηκε στις 17 Ιουνίου 1954, αποτελώντας το πρώτο Νομικό Πρόσωπο του Δήμου. Τα πρώτα όργανα της Φιλαρμονικής αποτελούσαν «προϊόν» επανορθώσεων από τους Ιταλούς και ήταν τύμπανα, κάσσα, τρομπόνια, ευφώνια, κλαρίνα, φλάουτο και κουαρτίνο (μικρό κλαρίνο που τώρα δεν χρησιμοποιείται). Το 1960 συγκροτείται Διοικητικό Συμβούλιο και η Δημοτική Φιλαρμονική αρχίζει να λειτουργεί με εθελοντική παρουσία. Ο δήμαρχος Τριαντάφυλλος Σπυρόπουλος καλεί τον μαέστρο Γρηγόρη Αδάμο να έρθει από την Ερμούπολη και να αναλάβει τη Φιλαρμονική. Δημιουργείται σιγά – σιγά πρώτο φυτώριο μουσικών, μεταξύ των οποίων και ο μετέπειτα μαέστρος Γιώργος Καλαϊτζής.

Μετά τη μεταπολίτευση και κυρίως από τη δεκαετία του '80, μια σειρά από νέες αρμοδιότητες και κυρίως πρωτοβουλίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα του Πολιτισμού δίνουν στα συγκεκριμένα μουσικά σχήματα ευρύτερη καλλιτεχνική οντότητα. Αποτελείται από μουσικούς υψηλού καλλιτεχνικού επιπέδου, ενώ οι εμφανίσεις της εντός του Δήμου αλλά και έκτος των ορίων αυτού την καθιστούν μία από τις καλύτερες Ορχήστρες της Ελλάδας με πληθώρα τιμητικών διακρίσεων. Η Φιλαρμονική του Δήμου Χαλανδρίου έχει συνεργαστεί με καταξιωμένους σολίστ, τραγουδιστές, σημαντικούς Έλληνες συνθέτες αλλά και με νέους δημιουργούς. Η Φιλαρμονική δημιούργησε, λειτουργεί και καθοδηγεί τη συμφωνική ορχήστρα Νέων Δήμου Χαλανδρίου. Παράλληλα, έχει αναλάβει έναν σπουδαίο κοινωνικό εκπαιδευτικό ρόλο, παρέχοντας δωρεάν μαθήματα –σε όργανα ορχήστρας αρχικά αλλά και άλλα όργανα τα τελευταία χρόνια– σε 400 παιδιά δημοτών και κατοίκων της πόλης

Εικόνα 24: Άποψη Φιλαρμονικής Ορχήστρας

Καλλιτεχνικά Εργαστήρια

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει μια σημαντική παράδοση στη λειτουργία των καλλιτεχνικών – εκπαιδευτικών εργαστηρίων, η οποία, από το 2016, ενισχύθηκε με τη σημαντική διεύρυνση του αριθμού τους. Με σχέδιο και επιμονή τα καλλιτεχνικά εργαστήρια άνθισαν προσελκύοντας πάνω από 200 συμμετέχοντες ετησίως.

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών εργαστηρίων υπό τη σκέπη του Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου, έδωσε τη δυνατότητα στην κοινωνία του Χαλανδρίου να ενταχθεί σε μια καλλιτεχνική και μορφωτική διαδικασία. Την περίοδο 2024-2025 στο Δήμο Χαλανδρίου υλοποιούνται τα εργαστήρια: Βιβλιοδεσίας, Κεραμικής, Εικαστικών τεχνών (σχέδιο, ζωγραφική, χαρακτική), Φωτογραφίας, Θεατρικό Ενηλίκων, Θεατρικό Εφήβων, Δημιουργικής γραφής (ποίηση), Εργαστήριο παιδιών & εφήβων «Ο κόσμος της Ζωρζ Σαρή», Καλλιτεχνικό εργαστήριο χορού (ballet, μοντέρνος χορός, Barre a terre, Pilates), Εργαστήριο Χορού Latin.

Ο Δήμος Χαλανδρίου κάθε χρόνο ετοιμάζει πολιτιστικές εκδηλώσεις και φεστιβάλ τα οποία έχουν ως στόχο την ψυχαγωγία των δημοτών.

«Αετοπούλειο» Πολιτιστικό Κέντρο

Το Αετοπούλειο Πολιτιστικό Κέντρο αποτελεί κληροδότημα της Καλλιόπης Μουστάκα -Αετοπούλου και από το 1982, στηρίζει κάθε πρωτοβουλία που προάγει τον πολιτισμό στο Χαλάνδρι. Διοργανώνει το Φεστιβάλ Ρεματιάς, άλλα θεματικά φεστιβάλ, αλλά και τα καλλιτεχνικά εργαστήρια του Δήμου, ενώ παράλληλα επιμελείται εκδόσεις για την Τέχνη, τον Πολιτισμό και την ιστορική μνήμη.

Η Διεύθυνση Πολιτισμού και «Αετοπούλειου» Πολιτιστικού Κέντρου έχει τη συνολική ευθύνη για τη συμμετοχή του Δήμου στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης και στη δημιουργία πολιτιστικών γεγονότων που υποστηρίζουν την πολιτισμική ανάπτυξη των πολιτών. Βασική ευθύνη της Δ/σης είναι ο σχεδιασμός, η εποπτεία, η οργάνωση και η εφαρμογή παρεμβάσεων στο πεδίο του Πολιτισμού, στο πλαίσιο των αποφάσεων του Δήμου και σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα. Επίσης έχει τη συνολική ευθύνη φροντίδας των πολιτιστικών χώρων του Δήμου, με ιδιαίτερη μέριμνα στο κληροδότημα της Μουστάκα –Αετοπούλου, του οικήματος που στεγάζει την παιδική βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος», και του Θεάτρου της Ρεματιάς.

Το Αετοπούλειο έχει οργανώσει τα τελευταία χρόνια σειρά φεστιβάλ και έχει υλοποιήσει σημαντικές μουσικές συνεργασίες: Φεστιβάλ Θεάτρου σκιών (2015), Φεστιβάλ κουκλοθέατρου (2016), Φεστιβάλ Παραμυθιού 2017- 2019), Φεστιβάλ Stand-Up Comedy (2017), Συναντήσεις βυζαντινών χορωδιών σε εκκλησίες της πόλης (2003- 2009), Συναυλίες σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Μουσουργών (2008-2009). Από το 2016, με πρωτοβουλία του Αετοπούλειου, υλοποιήθηκε ένα πρόγραμμα θεατρικών παραστάσεων για όλα τα δημόσια σχολεία της πόλης. Δημοτική Βιβλιοθήκη των 42.000 τίτλων

Μικτή Πολυφωνική Χορωδία 60+

Δραστήριο τμήμα της δ/σης Πολιτισμού, ιδρύθηκε το 1990 με πρωτοβουλία του ψάλτη Γεωργίου Δαμίρη, που ήταν και ο πρώτος μαέστρος της. Σήμερα αριθμεί 60 μέλη και υπό τη δ/ση της πιανίστας και μουσικοπαιδαγωγού Ρίας Θεοδώρου έχει αναπτύξει πλούσια δράση: αφιερώματα στο παραδοσιακό και έντεχνο ελληνικό τραγούδι, καντάδες, αφιερώματα σε συνθέτες όπως οι Μίκης Θεοδωράκης, Μάνος Χατζηδάκης, Νότης Μαυρουδής, Γιάννης Μαρκόπουλος κ.α. Κάθε χρόνο γιορτάζει την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης στις 21 Μαρτίου με μια συναυλία αφιερωμένη στη μελοποιημένη ποίηση ενώ πραγματοποιεί πλήθος συναυλιών σε ιδρύματα και σωφρονιστικά καταστήματα.

Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ Τρίτης Ηλικίας

Στο πλαίσιο του Καλλιτεχνικού Φεστιβάλ Τρίτης Ηλικίας Χαλανδρίου που διοργανώνεται σταθερά από το 2016, υπό τη δ/ση Πολιτισμού, φιλοξενείται στο Θέατρο Ρεματιάς ένα πανελλήνιο χορωδιακό φεστιβάλ, με τη συμμετοχή 6 έως 8 χορωδιών.

Πολύτιμες εκδόσεις για την τέχνη και την ιστορική μνήμη

Ξεχωριστή όσο και σημαντική δραστηριότητα της δ/σης Πολιτισμού του Δήμου, αποτελεί η έκδοση δίσκων, CD, βιβλίων και πολύτιμων λευκωμάτων για την Τέχνη, τον Πολιτισμό και την ιστορική μνήμη.

Εικόνα 25: Αφιέρωμα στη Μικρασιατική Καταστροφή

Η πληθώρα των εκδόσεων βιβλίων και λευκωμάτων είναι εντυπωσιακή:

- Έκδοση «Το αίνιγμα του δάσους» – Τάσος Βρεττός (2024)
- Άλμπουμ «Φωτογραφικά Εργαστήρια 2017-2022», με επιλεγμένες φωτογραφίες από τα μέλη των εργαστηρίων (2023).
- Σχολικά τετράδια αφιερωμένα στη μνήμη της Μικρασιατικής Καταστροφής (2022).
- Επετειακό ημερολόγιο «Τέχνες και 1821» (2021), με αφορμή τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821.
- «Χαλάνδρι 1821, οι αφανείς ήρωες», ιστορική μελέτη του ερευνητή Παναγιώτη Στουραϊτή (2021).
- «Δεκαετία του '40 και οι Χαλανδραίοι» (2020)
- «Ποιητές της νεότερης γενιάς» (1992)

- «Φλύα. Μελέτη για το Αρχαίο Χαλάνδρι», του Ιωάννη Λουκά (1985)
- «Πολιτιστικές προτιμήσεις και προσδοκίες των μαθητών», των Κούλα Κασιμάτη – Κώστα Τσακίρη (1985)
- «Η προβληματική της εμπειρικής έρευνας – Δύο εφαρμογές με επίκεντρο το παιδί», των Καλλιόπη Μουστάκα – Κούλα Κασιμάτη» (1984)
- «Παιδαγωγικά Ανάλεκτα», της δωρήτριας του Αετοπούλειου Καλλιόπης Μουστάκα (1979).

Ήδη από τη δεκαετία του '90 η δ/ση Πολιτισμού έχει προχωρήσει στην παραγωγή των κάτωθι δίσκων βινυλίου:

- «Arie Antiche», με τους Κική Μορφονιού και Άρη Γαρουφαλή
- «Κασσάνδρα, τραγική καντάτα, έργο 47», του Γιώργου Σισιλιάνου
- «Τραγούδια για φωνή και πιάνο σε ποίηση Σεφέρη, Καβάφη, Λόρκα», με τους Αργύρη Κουνάδη, Γιώργο Κουρουπό και Σπύρο Σακκά.
- «Giuseppe Verdi», με τον Κώστα Πασχάλη.

Τα τελευταία χρόνια, ο Δήμος Χαλανδρίου έχει προχωρήσει στην παραγωγή CD: «Άγρυπνο φεγγάρι» του Νότη Μαυρουδή (2019), «Μικρασιάτικα του Αιγαίου» (2019) και «11 στιχοπλόκοι» (2012), καρπός του εργαστηρίου δημιουργικής γραφής. Στίχοι των συμμετεχόντων στο εργαστήριο μελοποιήθηκαν αφιλοκεδώς από επαγγελματίες μουσικούς.

Ο Δήμος Χαλανδρίου, θεωρώντας ως πράξη ευθύνης τη συμβολή του στα νομικά έξοδα των δικηγόρων Πολιτικής Αγωγής στη δίκη της εγκληματικής οργάνωσης «Χρυσή Αυγή», αγόρασε και διέθεσε στα σχολεία της πόλης διακόσια (200) αντίτυπα του βιβλίου «ο μαύρος χάρτης της ρατσιστικής βίας», στο οποίο εκτός από το εφιαλτικό χρονικό, προτείνονται και τρόποι αντιμετώπισης του γενικότερου φαινομένου του ρατσισμού και της βίας που αυτός γεννάει.

Παράλληλα προχώρησε στην παραγωγή ντοκιμαντέρ και ταινιών. Η παραγωγή ντοκιμαντέρ και ταινιών αποτέλεσε μια αυτοτελή δράση της Δ/σης Πολιτισμού και του Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου, η οποία ξεπέρασε κατά πολύ τα σύνορα του Δήμου Χαλανδρίου.

Το ντοκιμαντέρ «Μικρασία 100 χρόνια μετά», του Αντώνη Τσάβαλου αποτέλεσε την κορυφαία δράση του Δήμου Χαλανδρίου για το έτος Προσφυγικού Ελληνισμού (1922-2022). Πρόκειται για ιστορική έρευνα που βασίζεται στις αφηγήσεις κατοίκων των προσφυγικών συνοικισμών του Χαλανδρίου αλλά όχι μόνο. Προβλήθηκε σε ειδική εκδήλωση του Δήμου στον κινηματογράφο «Αθηνά», ενώ το καλοκαίρι του '23 ταξίδεψε στις Οινούσσες και προβλήθηκε στο εκεί φεστιβάλ.

Για να τιμήσει την επέτειο των 50 χρόνων από την εξέγερση του Πολυτεχνείου, ο Δήμος Χαλανδρίου δημιούργησε το ντοκιμαντέρ «50 χρόνια Πολυτεχνείο», σε σκηνοθεσία Σταύρου Στάγκου. Το ντοκιμαντέρ ανατρέχει στα γεγονότα της εξέγερσης μέσα από προσωπικές αφηγήσεις κυρίως «ανωνύμων» ανθρώπων, που συμμετείχαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο σε αυτά και διερευνά την ουσία και το αποτύπωμα της εξέγερσης. Το υλικό του ντοκιμαντέρ ο Δήμος το παρείχε στον σκηνοθέτη για την συμπαραγωγή με την ΕΡΤ της ταινίας «Εγώ όχι εμείς», που προβλήθηκε το 2024 στην ΕΤ3, στην ERT World αλλά και στην πλατφόρμα ERTFLIX. Έγινε επίσης προβολή του σε σχολεία του Δήμου, στο πλαίσιο των επετειακών εκδηλώσεων για το Πολυτεχνείο.

Επιπλέον, το ντοκιμαντέρ «Οι Λαϊκοί Βάρδοι – Στιγμές από τη ζωή τους και τη ζωή μας» του Θάνου Κουτσανδρέα είναι αφιερωμένο στον δημοσιογράφο – ραδιοφωνικό παραγωγό και ερευνητή του λαϊκού τραγουδιού, Πάνο Γεραμάνη. Εντάχθηκε στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Αθήνας «Νύχτες Πρεμιέρας», το 2023, ενώ το 2024 προβλήθηκε στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, στο Greek London Festival, Στο Los Angeles Festival, στο Πανόραμα Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου αλλά και στα Φεστιβάλ Επιδαύρου και Ιεράπετρας, όπου απέσπασε και βραβείο.

Μεγάλη παρακαταθήκη του Αετοπούλειου αποτελεί η παραγωγή των ταινιών, «Καλλιόπη Μουστάκα – Το πορτραίτο μιας λέξης», της Στρατούλας Θεοδωράτου και το «Εδώ Αετοπούλειο! Ιστορίες Πολιτισμού μέρος Α'», της Δήμητρας Μπαμπαδήμα.

Επίσης στο πλαίσιο του κινηματογραφικού εργαστηρίου της δ/σης Πολιτισμού δημιουργήθηκαν οι ταινίες «Μαγική καλίμπα», «Murdered murderers» και «Θέρος», του Νίκου Κορνήλιου.

Στους μελλοντικούς σχεδιασμούς του Δήμου Χαλανδρίου εντάσσεται και πραγματοποιούμενη συλλογή βιβλίων που έχουν γραφτεί για το Χαλάνδρι, φωτογραφιών, ταινιών, βίντεο, αλλά και προσωπικών ντοκουμέντων στο πλαίσιο ίδρυσης ενός μουσείου μνήμης της πόλης.

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η συλλογή έργων τέχνης για τη δημιουργία Δημοτικής Πινακοθήκης.

Κτίριο «ΝΟΜΠΕΛ»

Πρόκειται για τριώροφο ημιτελές (στο στάδιο των επιχειρημάτων) κτίριο 2.255,92 τμ που διαθέτει επιπλέον υπόγειους χώρους στάθμευσης συνολικού εμβαδού 939,31.

Το κτίσμα, του οποίου η κατασκευή ολοκληρώθηκε το 2008, διαθέτει αίθουσα εκδηλώσεων και θέατρο 300 περίπου θέσεων, απέχει 400 μέτρα από τον σταθμό του μετρό και 280 μέτρα από την Δ. Πλακεντίας. Μετά από διαπραγμάτευση της

διοίκησης του Δήμου με τους ιδιοκτήτες το κτίριο αγοράστηκε από το Δήμο Χαλανδρίου αντί 1.450.000 ευρώ.

Εικόνα 26: Κτίριο «Νόμπελ»

Το εμβληματικό κτήριο «Νόμπελ» φιλοξένησε ήδη τρεις εικαστικές εκθέσεις, που χαρακτηρίστηκαν πολιτιστικά γεγονότα και προσέλκυσαν χιλιάδες επισκέπτες. Όραμα της διοίκησης του Δήμου αποτελεί η αποπεράτωσή του ώστε το Χαλάνδρι να αποκτήσει έναν χώρο Πολιτισμού, όπου θα συναντιούνται οι πιο δημιουργικοί άνθρωποι και οι πιο καινοτόμες ιδέες της πόλης.

Ομάδα Προφορικής Ιστορίας

Η Ομάδας Προφορικής Ιστορίας του Χαλανδρίου (ΟΠΙΔΗΧ) δημιουργήθηκε το 2015, έπειτα από πρωτοβουλία της ομότιμης καθηγήτριας του ΕΚΠΑ Νάσης Σιαφάκα και με τη συνδρομή της ιστορικού Τασούλας Βερβενιώτη, η οποία εμπνέει και στηρίζει τη λειτουργία των ΟΠΙ στη χώρα μας. Η ιδέα έγινε πράξη με τη συνεργασία μεταξύ δραστήριων συμπολιτών και τη στήριξη της Δημοτικής Αρχής Χαλανδρίου, που έθεσε το εγχείρημα υπό την αιγίδα του και ιδιαίτερα του αντιδημάρχου Πολιτισμού Στέργιου Γκάκα.

Στο χώρο του Αετοπούλειου Πολιτιστικού Κέντρου πραγματοποιήθηκαν τα σεμινάρια για την εκπαίδευση των μελών της Ομάδας, τα οποία ανέλαβαν να καταγράψουν τις εμπειρίες ζωής των αφηγητών και των αφηγητριών, για να μην χαθεί η ιστορική μνήμη των πολλών, η μνήμη της καθημερινής ζωής των ανθρώπων.

Με τη συνδρομή του Δήμου εκδόθηκαν σε έναν καλαίσθητο τόμο οι πολύτιμες βιωμένες εμπειρίες πολλών Χαλανδραίων από τα χρόνια της Κατοχής, της Αντίστασης και του Εμφυλίου, ο οποίος φέρει τον τίτλο «Δεκαετία του '40 και οι Χαλανδραίοι».

Η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας του Δήμου Χαλανδρίου είναι ιδρυτικό μέλος του Αρχείου Τοπικής Ιστορίας του Δήμου, που συστάθηκε με στόχο την περαιτέρω επέκταση, θεματική και χρονική, του ψηφιακού αρχείου ιστορίας www.archalandri.gr που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Cultural H.ID.RA.N.T., για την ανάδειξη του Αδριάνειου Υδραγωγείου.

Από την ίδρυσή της, συμμετέχει σταθερά στην ετήσια Γιορτή Προφορικής Ιστορίας.

1.6.3 Αθλητικές Εγκαταστάσεις & Δραστηριότητες

Ο δήμος Χαλανδρίου διαθέτει αθλητικές εγκαταστάσεις, πραγματοποιεί αθλητικά προγράμματα και διοργανώνει αθλητικά γεγονότα για τους δημότες του. Ο Δήμος Χαλανδρίου διαθέτει 3 αθλητικά κέντρα αλλά και υπαίθριους αθλητικούς χώρους.

Αθλητικό Κέντρο "Νίκος Πέρκιζας" το οποίο διαθέτει τις παρακάτω εγκαταστάσεις :

- Κλειστό κολυμβητήριο 25μ με 13 διαδρομές
- Κλειστό γήπεδο Καλαθοσφαίρισης (Basket) – Πετοσφαίρισης (Volley)
- Ανοιχτό γήπεδο ποδοσφαίρου διαστάσεων 104μ x 70μ, με συνθετικό χλοοτάπητα
- Ανοιχτά γήπεδα Καλαθοσφαίρισης (Basket)
- Ανοιχτά γήπεδα Πετοσφαίρισης (Volley)
- Στίβο 400 μ. με έξι διαδρομές και μία βοηθητική
- Υπαίθρια όργανα γυμναστικής
- Υπαίθρια Τραπέζια Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης (Ping Pong)

Αθλητικό Κέντρο «Μάρκος Παπαδάκης» βρίσκεται στο Κάτω Χαλάνδρι και διαθέτει τις παρακάτω εγκαταστάσεις:

- Κλειστό Γήπεδο Καλαθοσφαίρισης (Basket) – Πετοσφαίρισης (Volley)
- Ανοιχτό Γήπεδο Καλαθοσφαίρισης (Basket)
- Ανοιχτό Γήπεδο Ποδοσφαίρου «5Χ5», με συνθετικό χλοοτάπητα
- Τραπέζια Υπαίθριας Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης (Ping Pong)
- Υπαίθριο Κυλικείο

Αθλητικό Κέντρο "Π. Παπαγιαννόπουλος" στο οποίο λειτουργούν:

- Ανοιχτό Κολυμβητήριο «Π.Παπαγιαννόπουλος»
- Γήπεδο Αντισφαίρισης (Tennis)
- Γήπεδα Καλαθοσφαίρισης (Basket)
- Γήπεδα Πετοσφαίρισης (Volley)

Επιπλέον, στο Δήμο Χαλανδρίου υφίστανται οι εξής **υπαίθριοι αθλητικοί χώροι:**

- Πολύδροσο: Ακακιών & Κρίνων Καλαθοσφαίριση (Basket) – Πετοσφαίριση (Volley)
- Κεντρικό Χαλάνδρι: Παπανικολή – βιβλιοθήκη Καλαθοσφαίριση (Basket) – Πετοσφαίριση (Volley)
- Αγία Βαρβάρα: Κόδρου & Τομπάζη Καλαθοσφαίριση (Basket)
- Κάτω Χαλάνδρι: Σαραντοπόρου & Λευκωσίας Ποδόσφαιρο
- Τούφα: Μεταμορφώσεως & Ολύμπου Καλαθοσφαίριση (Basket)
- Τούφα: Ιωαννίνων & Ταυγέτου Καλαθοσφαίριση (Basket)
- Συνοικισμός: Μ. Ασίας & Ποταμού Καλαμά Καλαθοσφαίριση (Basket) – Πετοσφαίριση (Volley) – Πάρκο Καλλισθενικής Γυμναστικής
- Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής Χαλανδρίου, Τήνου 130 Πάτημα Χαλανδρίου [Καλαθοσφαίριση (Basket)-Αντισφαίριση (Tennis)
- Πίστα Τροχοσανίδας (Skateboard) στο Αθλητικό Κέντρο «Μ.Παπαδάκης»

Εκτός από τις παραπάνω εγκαταστάσεις, στο δήμο Χαλανδρίου έχουν εγκατασταθεί **υπαίθρια Όργανα Γυμναστικής** στους εξής χώρους:

- στο πάρκο της Αττικής Οδού
- στον Κοινόχρηστο Χώρο Παιδιού «Π. Ζωγράφου» (μεταξύ οδών Ιθώμης και Τριφυλλίας)
- στον Κοινόχρηστο Χώρο στον Συνοικισμό (οδός Ποταμού Καλαμά)
- στην Πλατεία Κιοσσέ (οδός Γιασεμιών και Κοραή)
- στην Πλατεία επί των οδών Ιωαννίνων και Τυμφρηστού
- στο Αθλητικό Κέντρο «Ν.Πέρκιζας»
- στον Κοινόχρηστο Χώρο πλησίον του κολυμβητηρίου «Π. Παπαγιαννόπουλος» (οδός Ιωάννου Αποστολοπούλου Κάτω Χαλάνδρι)
- στο Πάρκο Καλλισθενικής Γυμναστικής (Πάρκο Συνοικισμού)

Στις προαναφερθείσες εγκαταστάσεις 5.200 άτομα αθλούνται μέσω των δημοτικών προγραμμάτων. Τα προγράμματα απευθύνονται σε όλο τον πληθυσμό, παιδιά, ενήλικες, ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία. Στο δήμο διοργανώνονται διάφορα αθλητικά γεγονότα μερικά των οποίων επισημαίνονται ως:

- Μαθητικοί Αγώνες Στίβου «Ευριπίδεια»
- Διαδημοτική Συνάντηση Κολύμβησης, με τη συμμετοχή κολυμβητών και κολυμβητριών δημοτικών προγραμμάτων επτά Δήμων
- Αγώνας Δρόμου Ρεματιάς Χαλανδρίου
- Αγώνας Δρόμου Παιδιών στη Μαραθώνια Διαδρομή
- Αγώνας Τριάθλου «In Pool Triathlon Chalandri»
- Νυχτερινός Αγώνας Δρόμου «Chalandri Run the Christmas Night»
- «Χαλάνδρι Bravo» η μεγάλη γιορτή του Αθλητισμού για τα σωματεία της πόλης
- Circuit Ποδηλασίας στο πάρκο της Αττικής Οδού

- «Peiratiko kalesma» Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου 5x5 των γυμνασίων της πόλης
- «Κυνηγώντας την ουρά μας» η πρωτότυπη δράση Δυναμικού Βαδίσματος με ζώα συντροφιάς
- «Plogging», δράση για τους μαθητές της πόλης, που συνδυάζει το τρέξιμο με τη συλλογή απορριμμάτων
- «Οι άθλοι του Ηρακλή» για τα παιδιά Α' - Δ' Δημοτικού

1.6.4 Αδελφοποιήσεις

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει αδελφοποιηθεί με τέσσερις πόλεις.

- Η πρώτη αδελφοποίηση που έκανε ο Δήμος Χαλανδρίου, το 1982, ήταν αυτή με την πόλη Καλημέρα (ιταλικά Calimera) της νότιας Ιταλίας.
- Η δεύτερη αδελφοποίηση πραγματοποιήθηκε το 2009, με το προάστιο του Λονδίνου Ένφιλντ (αγγλικά Enfield) στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- Την ίδια χρονιά ο Δήμος Χαλανδρίου αδελφοποιήθηκε επίσης με την πόλη **Χαρμπίν** της βορειοδυτικής Κίνας.
- Τέλος, η πιο πρόσφατη αδελφοποίηση για το Χαλάνδρι πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2015 με την παλαιστινιακή πόλη Ναμπλούς

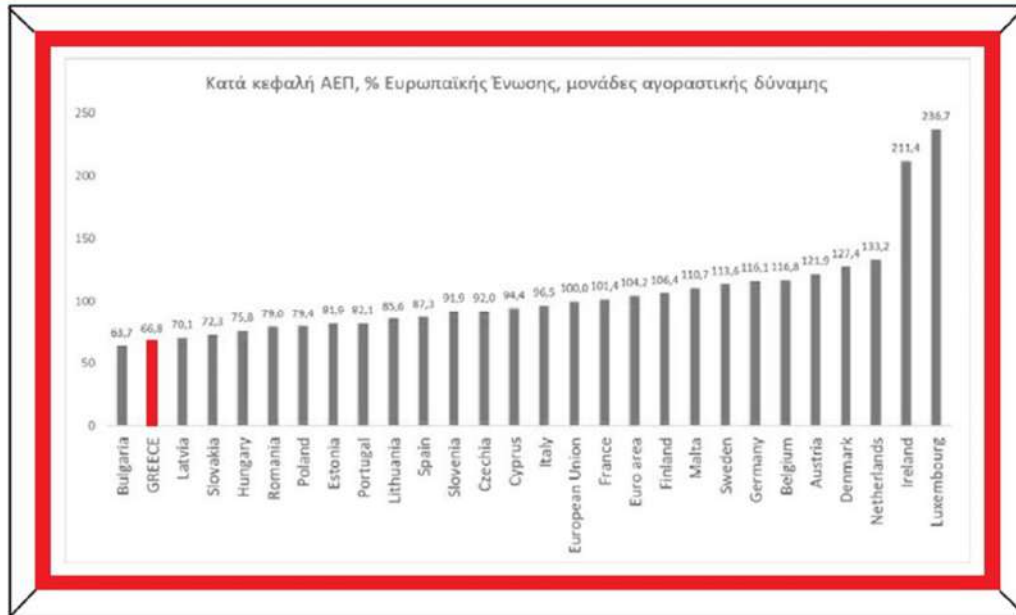
1.7 Τοπική Οικονομία & Απασχόληση

1.7.1 Εθνική Οικονομία

Οι επιπτώσεις που σωρεύθηκαν λόγω της οικονομικής κρίσης που εκδηλώθηκε διεθνώς το 2008 και εκφράστηκε στην ελληνική οικονομική πραγματικότητα την τελευταία δεκαετία 2010-2020 σε συνδυασμό με τις αβεβαιότητες που επιφυλάσσει η τρέχουσα συγκυρία επιτείνουν τους κινδύνους που σχετίζονται με τον περιορισμό της οικονομικής δραστηριότητας. Η κρίση είχε σημαντικό κόστος σε όρους προϊόντος, εισοδημάτων και πλούτου. Από το 2008 έως το 2016 η Ελλάδα έχασε πάνω από το 1/4 του ΑΕΠ της σε σταθερές τιμές, ενώ το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε κατά περίπου 16 ποσοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ισοδύναμα αγοραστικής δύναμης μειώθηκε στο 67,4% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2018, από 93,3% το 2008. Παράλληλα, ο λόγος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) προς το σύνολο των δανείων εκτινάχθηκε στο 50% περίπου, υπήρξε μεγάλο κύμα μετανάστευσης μορφωμένων Ελλήνων (brain drain) και σημαντική αποεπένδυση, με πολύ σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Παρά τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος (αύξηση ΑΕΠ, μείωση ανεργίας, κλπ) οι πιέσεις προς τα νοικοκυριά συνεχίζουν να υπάρχουν. Ενδεικτικά στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (66,8% του μέσου όρου), μετά τη Βουλγαρία, και στην τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης.

Εικόνα 27: Κατά κεφαλή ΑΕΠ, % Ευρωπαϊκής Ένωσης, μονάδες αγοραστικής δύναμης

Παρά τη μείωση της ανεργίας, μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2024, οι μακροχρόνια άνεργοι στην Ελλάδα ήταν 54,8% του συνόλου των ανέργων, στην τρίτη υψηλότερη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά τη Σλοβακία και την Ιταλία.

Επιπλέον, οι μακροχρόνια άνεργοι δεν υπολογίζονται μόνο ως ποσοστό των ανέργων αλλά και ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (όπως και το γενικό ποσοστό ανεργίας). Σε αυτό το ποσοστό η Ελλάδα βρίσκεται εδώ και χρόνια στην πρώτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με σημαντική διαφορά από την Ισπανία και την Ιταλία. Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της Eurostat, το πρώτο τρίμηνο του 2024 το ποσοστό της μακροχρόνιας ανεργίας στην Ελλάδα ήταν 6,2%, έναντι 4,1% στην Ιταλία και 3,9% στην Ισπανία.

Την προσεχή περίοδο η Ελλάδα καλείται να αντιμετωπίσει μια σειρά προκλήσεων, οι οποίες είναι κυρίως, αλλά όχι μόνο, κληρονομιά της κρίσης, και επιβαρύνουν τις μεσομακροπρόθεσμες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Οι προκλήσεις αυτές αφορούν: το υψηλό δημόσιο χρέος (παρά βεβαίως τη σημαντική βελτίωση της βιωσιμότητάς του, που θεωρείται εξασφαλισμένη μεσοπρόθεσμα με τα μέτρα που ενέκρινε το Eurogroup από το 2012 έως το 2018), το πολύ υψηλό ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τη μεγάλη αρνητική καθαρή διεθνή επενδυτική θέση της χώρας, το υψηλό ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, την προβλεπόμενη δημογραφική επιδείνωση λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, τον αργό ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας, το μεγάλο επενδυτικό κενό, περίπου 10% του ΑΕΠ ετησίως, που δημιουργήθηκε εξαιτίας της πολυετούς ύφεσης, τη χαμηλή διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, τη φυγή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain), την κλιματική αλλαγή (που ως Μεσογειακή χώρα, η Ελλάδα ενδεχομένως να υποστεί

νωρίτερα ορισμένες από τις συνέπειές της), και το κόστος μετάβασης σε πιο καθαρές μορφές ενέργειας.

Σε αυτό το κλίμα ο Δήμος οφείλει να προσαρμόσει τον προγραμματισμό του και να περιορίσει, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του, τις επιπτώσεις στους δημότες και τις επιχειρήσεις, αξιοποιώντας πολιτικές και προγράμματα για την στήριξη της τοπικής οικονομίας με όρους βιώσιμης ανάπτυξης.

1.7.2 Τοπική Οικονομία

Το Χαλάνδρι ανήκει στην ΠΕ Βορείου Τομέα Αθηνών η οποία αποτελείται από δώδεκα (12) Δήμους και συγκεκριμένα τους Δήμους Αμαρουσίου, Αγίας Παρασκευής, Βριλησίων, Ηρακλείου, Κηφισίας, Λυκόβρυσης- Πεύκης, Μεταμορφώσεως, Νέας Ιωνίας, Παπάγου-Χολαργού, Πεντέλης, Φιλοθέης-Ψυχικού και Χαλανδρίου.

Αναφορικά με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, για το 2021 ο Βόρειος Τομέας Αθηνών με 28.408 €/κάτοικο έχει τη δεύτερη υψηλότερη τιμή στην Αττική, πίσω μόνο από τον Κεντρικό Τομέα Αθηνών που σημειώνει 33.445 €/κάτοικο. Παράλληλα αξίζει να αναφερθεί ότι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Βορείου Τομέα είναι αισθητά υψηλότερο σε σχέση με τον μέσο όρο της Αττικής (28.408 έναντι 23.335) και πολύ υψηλότερο έναντι του εθνικού μέσου όρου (28.408 έναντι 17.058 €/κάτοικο).

Πίνακας 20: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά ΠΕ της Αττικής και στο σύνολο της χώρας (σε €) τα έτη 2011 - 2021, ΕΛΣΤΑΤ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
ΕΛΛΑΔΑ	18.308	17.056	16.405	16.272	16.299	16.193	16.449	16.730	17.101	15.424	17.058
ΑΤΤΙΚΗ	24.796	22.890	22.158	22.023	21.992	21.975	22.453	22.854	23.510	21.294	23.335
Βόρειος Τομέας Αθηνών	28.021	26.485	25.849	25.917	25.977	26.003	26.759	26.757	28.124	26.036	28.408
Δυτικός Τομέας Αθηνών	12.581	11.849	11.380	11.480	11.327	11.336	11.391	11.628	12.152	11.008	12.247
Κεντρικός Τομέας Αθηνών	33.083	31.023	30.547	31.029	31.231	31.577	32.507	33.084	33.692	30.487	33.445
Νότιος Τομέας Αθηνών	20.754	19.209	18.603	18.527	18.381	18.466	19.122	19.541	20.048	17.939	19.916
Ανατολική Αττική	23.101	20.232	18.936	18.135	18.066	17.751	17.627	17.923	18.316	16.309	17.926
Δυτική Αττική	29.921	25.780	24.373	21.953	22.195	21.727	21.422	22.571	23.457	21.005	22.625
Πειραιάς, Νήσοι	20.522	18.940	18.348	18.303	18.182	18.153	18.950	19.549	19.969	18.242	19.824

Παρά την αποκατάσταση του οικονομικού κλίματος στο Βόρειο Τομέα της Αττικής γίνεται φανερό ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ προσεγγίζει το αντίστοιχο του 2011 και υπολείπεται των αντίστοιχων στις αρχές του 2000.

Ανεξάρτητα από τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες που ισχύουν μεταξύ των δήμων του Βόρειου Τομέα σημαντικό ρόλο αποτελεί η κοινωνικοοικονομική σύνθεση του πληθυσμού στο Βόρειο Τομέα της Αττικής και φυσικά και στην πόλη του Χαλανδρίου.

Ενδεικτικοί είναι οι πίνακες που ακολουθούν:

Πίνακας 21: Οικονομικά Ενεργός και Μη Ενεργός πληθυσμός Δήμου Χαλανδρίου

Περιγραφή Ομάδες ηλικιών	Κατάσταση ασχολίας											
	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί					Οικονομικά μη ενεργοί					
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι			Σύνολο	Μαθητές Σπουδαστές	Συνταξιούχοι	Εισοδηματίες	Οικιακά	Λοιποί
				Σύνολο	Πρώην απασχολούμενοι	Νέοι άνεργοι						
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	77.100	36.446	32.933	3.510	2.803	710	40.656	13.177	16.896	434	5.743	4.406
0-14	10.728	0	0	0	0	0	10.728	7.474	0	0	3	3.257
15-29	10.146	4.291	3.434	861	369	489	5.857	5.579	0	9	92	179
30-44	15.936	14.503	13.356	1.143	948	198	1.431	129	18	73	892	320
45-59	17.612	14.366	13.199	1.164	1.143	23	3.244	0	1.018	194	1.624	409
60-74	13.702	3.233	2.890	345	345	0	10.467	0	8.238	125	1.922	178
75+	8.978	54	54	0	0	0	8.927	0	7.619	33	1.213	59
									22%			

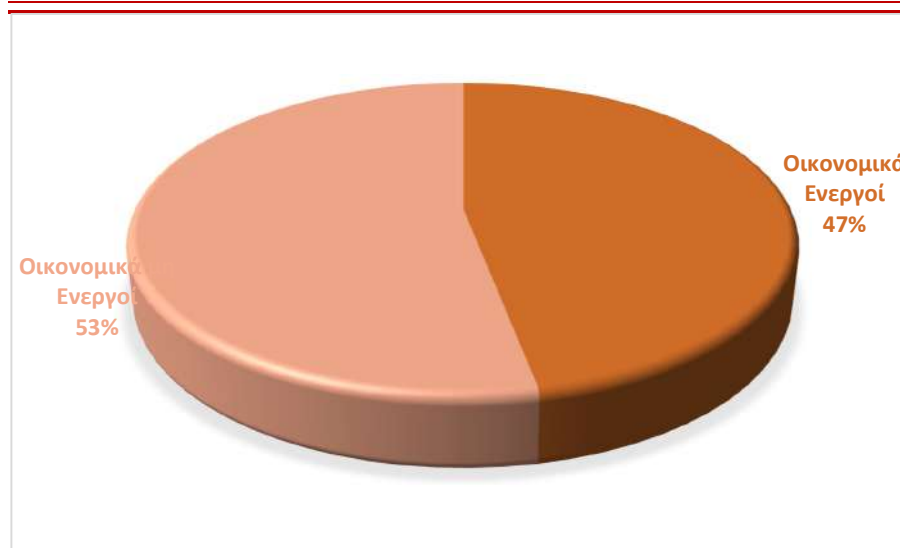
Πίνακας 22: Οικονομικά Ενεργός και Μη Ενεργός πληθυσμός Δήμου Χαλανδρίου κατά επίπεδο εκπαίδευσης

Περιγραφή/Επίπεδο εκπαίδευσης	Σύνολο	Κατάσταση ασχολίας						Λοιποί
		Οικονομικά ενεργοί			Οικονομικά μη ενεργοί			
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Σύνολο	Μαθητές-σπουδαστές	Συνταξιούχοι	
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	77.100	36.446	32.933	3.510	40.656	13.177	16.896	10.583
Διδακτορικό / Μεταπτυχιακό / Πτυχίο Πανεπιστημίου- Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, Ανώτερων Επαγγελματικών Σχολών και ισότιμων σχολών	31.446	22.383	20.853	1.528	9.065	689	6.515	1.860
Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.)	6.283	4.194	3.599	598	2.086	115	1.063	914
Απολυτήριο Λυκείου (Γενικού, Επαγγελματικού, Εκκλησιαστικού κ.λπ. ή εξαταξίου Γυμνασίου)	18.046	7.745	6.704	1.038	10.298	2.798	4.859	2.641

Πτυχίο Επαγγελματικών Σχολών / Απολυτήριο τριτάξιου Γυμνασίου	6.021	1.549	1.307	239	4.475	2.116	1.625	734
Απολυτήριο Δημοτικού	6.095	451	371	77	5.647	2.428	2.334	885
Εγκατέλειψε ή δε φοίτησε στο Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσε την προσχολική αγωγή / Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	5.380	133	97	33	5.250	4.442	497	311
Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2016)	3.829	0	0	0	3.829	588	0	3.244

Όπως παρουσιάζεται στο επόμενο γράφημα, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της πόλης ανέρχεται στο 47% ποσοστό που προσεγγίζει τα πληθυσμιακά δεδομένα για την ηλικιακή ομάδα 20-59 ετών (52%) στην οποία περιλαμβάνεται και μη ενεργός πληθυσμός (φοιτητές, στρατιώτες, κλπ). Από τα στατιστικά δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑ.Τ. (2021 & 2011) διαπιστώνεται ότι οι οικονομικά μη ενεργοί (~53%) υπερτερούν των οικονομικά ενεργών (~47%).

Γράφημα 7: Ποσοστά Οικονομικά Ενεργού και μη Πληθυσμού

Όσον αφορά τον τόπο εργασίας ένα σημαντικό ποσοστό 41% δηλώνει ότι απασχολείται στον τόπο διαμονής. Ένας στους τρεις επίσης δηλώνει ότι εργάζεται σε άλλη περιφερειακή ενότητα εντός της Περιφέρειας Αττικής

Πίνακας 23: Τόπος εργασίας πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου

Περιγραφή	Τόπος εργασίας					
	Σύνολο	Σε μη μόνιμο μέρος	Στον Δήμο μόνιμης διαμονής	Σε άλλο Δήμο της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας	Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα της ίδιας Περιφέρειας	Σε άλλη Περιφέρεια ή σε χώρα εξωτερικού
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	32.933	2.150	13.424	5.962	10.817	574
		7%	41%	18%	33%	2%

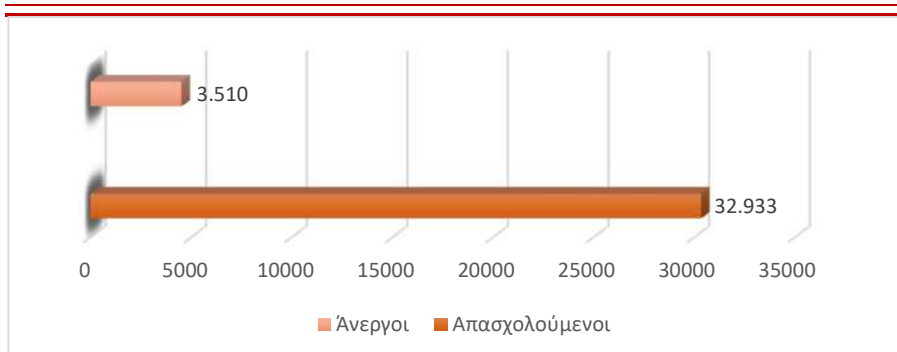
Επιπλέον, ενδιαφέρον παρουσιάζει η εργασιακή κατανομή του ενεργού πληθυσμού. Η πλειοψηφία του πληθυσμού δηλώνει επαγγελματίες, ούτως ή άλλως το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολείται στον τριτογενή τομέα ενώ το ποσοστό απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα είναι σχεδόν αμελητέο.

Πίνακας 24: Κατανομή πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου ανά επάγγελμα

Περιγραφή/Επάγγελμα	Σύνολο	Φύλο	
		Άρρενες	Θήλεις
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	32.933	16.814	16.121
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	1.512	1.041	473
Επαγγελματίες	12.550	5.991	6.556
Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	4.588	2.256	2.330
Υπάλληλοι γραφείου	4.585	1.797	2.791
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	5.794	2.849	2.947
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	212	150	60
Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	1.324	1.104	217
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	1.139	1.016	121
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	1.230	610	622

Το ποσοστό καταγεγραμμένων ανέργων στο δήμο Χαλανδρίου παρουσιάζει διακυμάνσεις, καθώς στην απογραφή του 2011 καταγράφηκαν 4.517 άτομα ενώ του 2021 καταγράφηκαν 3.510 άτομα. Στο επόμενο γράφημα παρουσιάζονται άνεργοι και απασχολούμενοι στο Δήμο Χαλανδρίου βάσει στοιχείων απογραφής 2021.

Γράφημα 8: Άνεργοι και Απασχολούμενοι του Δήμου Χαλανδρίου

Παρόλα αυτά το ποσοστό παραμένει υψηλό καθώς αποτελεί περίπου το 9,6% του ενεργού πληθυσμού. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η ανεργία του πληθυσμού με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού του Δήμου.

Πίνακας 25: Καταγραφή ανεργίας με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού Δήμου Χαλανδρίου

Περιγραφή	Επίπεδο εκπαίδευσης						
	Σύνολο	Διδακτορικό / Μεταπτυχιακό / Πτυχίο Πανεπιστημίου- Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, Ανώτερων Επαγγελματικών Σχολών και Ιστίμιων σχολών	Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κ.λπ.)	Απολυτήριο Λυκείου (Γενικού, Επαγγελματικού, Εκκλησιαστικού κ.λπ. ή εξαταξίου Γυμνασίου)	Πτυχίο Επαγγελματικών Σχολών / Απολυτήριο τριτάξιου Γυμνασίου	Απολυτήριο Δημοτικού	Εγκατέλειψε ή δε φοίτησε στο Δημοτικό, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσε την προσχολική αγωγή / Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	3.510	1.528	598	1.038	239	77	33

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Χαλανδρίου και όμορων αυτού Δήμων.

Πίνακας 26: Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός Δήμων (2011 & 2021)

Περιοχή	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2021			ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011		
	Σύνολο Πληθυσμού	Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	Οικονομικά Ενεργός πληθυσμός ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού	Σύνολο Πληθυσμού	Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	Οικονομικά Ενεργός πληθυσμός ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	77.102	36.446	47,3%	74.192	34.846	46,97%
ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	71.830	34.008	47,34%	72.333	34.143	47,20%
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΨΥΧΙΚΟΥ	27.636	12.490	45,17%	26.968	11.267	41,78%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ	59.459	29.032	48,82%	54.415	27.154	49,90%

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου 2024 – 2029
Α' Φάση: Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	62.147	29.218	47,1%	59.704	28.166	47,18%	
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ ΧΟΛΑΡΓΟΥ	-	45.266	20.627	45,57%	44.539	19.773	44,39%

1.7.3 Εκπαιδευτικό Επίπεδο & Επίπεδο Απασχόλησης

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό επίπεδο των δημοτών Δήμου Χαλανδρίου, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και του 2021.

Πίνακας 27: Εκπαιδευτικό Επίπεδο πληθυσμού Δ Χαλανδρίου (2011 & 2021)

Τόπος μόνιμης διαμονής	Και των δύο φύλων							
	Σύνολο	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Δημοτικού	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)
2011	74.192	36,41%	7,17%	23,93%	8,13%	10,67%	7,39%	6,31%
2021	77.100	40,8%	8,1%	23,4%	7,8%	7,9%	7,0%	5,0%

Λόγω του υψηλού επιπέδου οικονομικά ενεργού πληθυσμού και απασχολουμένων στο Δήμο, καθίσταται σημαντικό να αναλυθεί και το επίπεδο εκπαίδευσης. Παρατηρείται ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά του πληθυσμιακού δυναμικού είναι είτε κάτοχοι διδακτορικού, μεταπτυχιακού τίτλου, πτυχιούχοι ΑΕΙ κ.λπ., είτε απόφοιτοι λυκείου.

1.8 Αναπτυξιακή Φυσιογνωμία Δήμου Χαλανδρίου

1.8.1 Δημοτικά τέλη

Τα Δημοτικά Τέλη αποτελούνται από τα Τέλη Καθαριότητας (ΔΤ) και το Φόρο Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων (ΔΦ) που συνεισπράττονται σαν ενιαίο ανταποδοτικό τέλος. Βαραίνουν κάθε ακίνητο που βρίσκεται εντός της διοικητικής περιφέρειας των Δήμων και προορίζονται για την κάλυψη των πάσης φύσεως δαπανών που αφορούν την παροχή των υπηρεσιών της αποκομιδής και διαχείρισης των απορριμμάτων, του

ηλεκτροφωτισμού των οδών, των πλατειών και του συνόλου των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και κάθε άλλης, παγίας παρεχόμενης από τους δήμους, υπηρεσίας, που σχετίζεται ή είναι συναφής με αυτές.

Πίνακας 28: Τέλος Καθαριότητας (ΔΤ) για οικίες και στεγασμένους χώρους 2014 - 2023

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1,32	1,15	1,15	1,15	1,12	1,10	1,10	1,10	1,25	1,25

Πίνακας 29: Τέλος Καθαριότητας (ΔΤ) για οικίες και στεγασμένους χώρους 2024 - 2025

2024	2025
1,70	1,96

Τα Τέλη Καθαριότητας στο Δήμο Χαλανδρίου παρέμειναν ιδιαίτερα χαμηλά για μεγάλη χρονική περίοδο, κυρίως λόγω της έντασης της οικονομικής κρίσης. Η αναπόφευκτη αύξηση τα δύο τελευταία χρόνια οφείλεται στην ενεργειακή κρίση και στο επακόλουθο των αυξήσεων σε καύσιμα, ηλεκτρικό ρεύμα αλλά και σε όλα τα υπόλοιπα προϊόντα. Παράλληλα οφείλεται στις παράλογες αυξήσεις των τελών διαχείρισης – ταφής των απορριμμάτων από τον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ). Επίσης στο αυξημένο τέλος περιλαμβάνεται το ειδικό τέλος των 30 λεπτών που έχει επιβληθεί προκειμένου να αποτελέσει το Ταμείο Απαλλοτριώσεων του Δήμου Χαλανδρίου. Αποφασίστηκε σε μία προσπάθεια να περισωθούν ελεύθεροι χώροι της πόλης αλλά και εμβληματικά κτίρια καθώς με την αλλαγή της νομοθεσίας χώροι που δεσμεύονται από το Δήμο για κοινόχρηστη – κοινωφελή χρήση θα πρέπει να συνοδεύονται και με τη δέσμευση του αντίστοιχου ποσού απαλλοτρίωσης στο δημοτικό προϋπολογισμό στερώντας του τη δυνατότητα για μήνες ή και χρόνια, όσο διαρκεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης να δαπανήσει αυτά τα ποσά για άλλες προτεραιότητες.

Πίνακας 30: Δημοτικοί φόροι 2014 - 2025

2014	2015	2016 - 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0,28	0,33	0,40	0,50	0,70	0,88	0,98	0,98	1,22

Οι αυξήσεις στο δημοτικό φόρο (ΔΦ) που καταγράφονται αποτέλεσαν κυρίως το μέσο χρηματοδότησης των σχολικών επιτροπών προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή και σωστή λειτουργία των σχολικών μονάδων με την κάλυψη των καθημερινών αναγκών σε υλικά και εξοπλισμό.

Πίνακας 31: Δημοτικά τέλη για επαγγελματικά ακίνητα

ΕΤΗ 2009-2012	2013-2014	2015-2017	2018	2019	
0 τ.μ. – 200 τ.μ. / 5,15€	0 τ.μ. – 200 τ.μ. / 5,15€	0 τ.μ. – 70 τ.μ. / 4,75€	0 τ.μ. – 70 τ.μ. / 4,60€	0 τ.μ. – 70 τ.μ. / 4,50€	
201 τ.μ. & άνω / 8,48€	201 τ.μ. & άνω / 6,60€	71 τ.μ. – 1000 τ.μ. / 5,15€	71 τ.μ. – 1000 τ.μ. / 5,00€	71 τ.μ. – 750 τ.μ. / 4,90€	
		1001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,75€	1001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,58€	750 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 5,50€	
				6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 3,30€	
ΕΤΟΣ 2020	ΕΤΟΣ 2021	ΕΤΟΣ 2022	ΕΤΟΣ 2023	ΕΤΟΣ 2024	ΕΤΟΣ 2025
1 τ.μ. – 70 τ.μ. / 4,50€	1 τ.μ. – 70 τ.μ. / 4,50€	1 τ.μ. – 300 τ.μ. / 5,50€	1 τ.μ. – 200 τ.μ. / 5,50€	1 τ.μ. – 150 τ.μ. / 5,80€	1 τ.μ. – 150 τ.μ. / 6,30€
71 τ.μ. – 500 τ.μ. / 5,00€	71 τ.μ. – 400 τ.μ. / 5,00€	301 τ.μ. – 700 τ.μ. / 6,00€	201 τ.μ. – 600 τ.μ. / 6,00€	150 τ.μ. – 600 τ.μ. / 6,80€	150 τ.μ. – 600 τ.μ. / 7,30€
501 τ.μ. – 900 τ.μ. / 6,00€	401 τ.μ. – 800 τ.μ. / 6,00€	701 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 8,50€	601 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 9,00€	601 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 9,30€	601 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 12,30€
901 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 8,50€	801 τ.μ. – 6000 τ.μ. / 8,50€	6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,10€	6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,40€	6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,70€	6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 7,50€
6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,10€	6001 τ.μ. & άνω τ.μ. / 5,10€			Για τα SUPER MARKET / 10,30€	Για τα SUPER MARKET / 14,30€

Για την επαγγελματική στέγη καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια περιορισμού των τελών στα ακίνητα με λιγότερα τετραγωνικά και επιβάρυνση των μεγάλων επιχειρήσεων ή Super Market που διαθέτουν και περισσότερα τετραγωνικά.

Για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού προβλέπεται πλήρης απαλλαγή από τα δημοτικά τέλη. Η απαλλαγή αφορά όσους δικαιούνται το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, άτομα με αναπηρία άνω του 67%, πολύτεκνους και τρίτεκνους με εισοδηματικά κριτήρια.

1.8.2 Προοπτικές Ανάπτυξης Δήμου Χαλανδρίου

Οι αναπτυξιακές προκλήσεις του Δήμου Χαλανδρίου διαμορφώνονται μέσα σε ένα ιδιαίτερα πολυπαραγοντικό πλαίσιο ενδογενών και εξωγενών οικονομικών, γεωχωρικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων.

Η σημερινή αναπτυξιακή ταυτότητα του Δήμου Χαλανδρίου διαμορφώνεται από τρεις επιμέρους δυναμικές:

- Την κομβική γεωχωρική του θέση στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας και τα υπερτοπικά χαρακτηριστικά του δικτύου υποδομών (κυρίως οδικών και μεταφορικών) που τον διατρέχουν.
- Τον εκτεταμένο οικιστικό του πυρήνα, σε συνδυασμό με το ανεπτυγμένο εμπορικό του κέντρο και τη φιλοξενία σημαντικών χώρων επιχειρήσεων και υπηρεσιών (ξένες Πρεσβείες, κεντρικά γραφεία μεγάλων επιχειρήσεων, κλπ).
- Την ένταξη στο Σχέδιο Πόλης της Περιφέρειας Πεύκο Πολίτη και την αναπτυξιακή προοπτική που αυτό θα δημιουργήσει με την εξασφάλιση νέων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων καθώς και την προγραμματιζόμενη επέκταση του Σχεδίου Πόλης στην περιοχή του Κοιμητηρίου.
- Το περιβαλλοντικό του απόθεμα, κυρίως με τη Ρεματιά Πεντέλης- Χαλανδρίου και την ιδιαίτερη πολιτιστική του ταυτότητα.

Από την άλλη πλευρά, ο Δήμος πρέπει να διαχειριστεί συνθήκες που λειτουργούν περιοριστικά για την αναπτυξιακή του δυναμική, όπως την εκτίναξη των τιμών και τις πληθωριστικές πιέσεις, οι οποίες επηρεάζουν καταλυτικά την πορεία των εκτελούμενων αλλά και των υπό δημοπράτηση έργων. Επιπροσθέτως, αντιμετωπίζει σειρά νέων προκλήσεων, όπως τη συσσώρευση μεγάλων οικιστικών μονάδων και καταστημάτων εστίασης, τους περιορισμένους διαθέσιμους ανοικτούς χώρους, την εύθραυστη ισορροπία όσον αφορά στους φυσικούς και περιβαλλοντικούς πόρους. κλπ.

Η στρατηγική κατεύθυνση που καλείται να ακολουθήσει ο Δήμος Χαλανδρίου, στο πλαίσιο υλοποίησης του οράματός του, έχει συνεπώς στο επίκεντρό της, την ανάγκη ενίσχυσης των εισοδημάτων των δημοτών, τη βελτίωση των υποδομών, τη διασφάλιση κοινόχρηστων ανοικτών χώρων, την ανάδειξη της πολιτιστικής του ταυτότητας και την ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητάς του.

Εξειδικεύεται δε στους παρακάτω άξονες:

- Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών σε μια διαρκώς αναπτυσσόμενη περιοχή, με ολοκληρωμένες πολιτικές χωροταξικής οργάνωσης, κυκλοφοριακής ρύθμισης και περιβαλλοντικής προστασίας.
- Προώθηση της χρήσης νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των δημοτών και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.
- Ενίσχυση της τοπικής αγοράς εργασίας και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την ενίσχυση της απασχολησιμότητάς του.
- Ενίσχυση της κοινωνικής ανθεκτικότητας, με την παροχή σύγχρονων και υψηλού επιπέδου κοινωνικών υπηρεσιών προς τους δημότες, την ενίσχυση των πολιτικών κοινωνικής αλληλεγγύης και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και των αποκλεισμών.

- Αντιμετώπιση των επιπτώσεων που έχουν αφήσει στην οικονομική δραστηριότητα τα κατάλοιπα της πολυετούς οικονομικής κρίσης, της υγειονομικής, της ενεργειακής κρίσης, αλλά και της πλέον πρόσφατης οικονομικής πίεσης που υφίστανται νοικοκυριά και επιχειρήσεις από τη διαρκή άνοδο του κόστους αγαθών και υπηρεσιών.
- Ενίσχυση του δικτύου προστασίας για τους απόρους, τις ευπαθείς ομάδες και τα νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής για τους κατοίκους και τους επισκέπτες, μέσα από την προώθηση της βιώσιμης οργάνωσης του χώρου και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, τη βελτίωση της κινητικότητας και προσβασιμότητας και την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών και άμεσης εξυπηρέτησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους επισκέπτες.
- Έμφαση στην ισορροπία μεταξύ αστικού οικοσυστήματος και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου, με προώθηση της αειφόρου διαχείρισης των πόρων και μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, καθώς και με πρόληψη, προετοιμασία και έγκαιρη αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων.
- Προώθηση ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων που αναζωογονούν τις γειτονιές και συμβάλλουν στην ανάδειξη των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, τη δικτύωση και την τόνωση της τοπικής οικονομίας.

Αναμφίβολα, έχουν προστεθεί νέες πλέον προκλήσεις στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί ένας Δήμος μέσω αποτελεσματικών δομών διαχείρισης και αξιοποίησης αναπτυξιακών χρηματοδοτικών εργαλείων (λ.χ Ταμείο Ανάκαμψης).

Στο πλαίσιο αυτό, εξίσου σημαντική με την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων προκλήσεων είναι η ανάγκη έγκαιρης και κατάλληλης προετοιμασίας καθώς και η πλήρης ετοιμότητα των μηχανισμών του Δήμου για την επόμενη ημέρα.

Για να ανταποκριθεί σε αυτήν την κρίσιμη αποστολή, ο Δήμος Χαλανδρίου πρέπει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει σύγχρονα πρότυπα άσκησης αναπτυξιακών πολιτικών, αξιοποιώντας τόσο την τεχνογνωσία και τις βέλτιστες πρακτικές σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο όσο και τη δημιουργικότητα των τοπικών δυνάμεων.

Η απόφαση για την ίδρυση **Αναπτυξιακού Οργανισμού στο Δήμο Χαλανδρίου** το 2024 εντάσσεται σε αυτή την κατεύθυνση.

1.9 Αξιολόγηση Περιβάλλοντος Δήμου Χαλανδρίου

1.9.1 Ανάλυση PESTLE – DG (πολιτικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί, τεχνολογικοί, νομικοί και περιβαλλοντικοί – Δημογραφικοί και Παγκόσμιοι παράγοντες)

Η PEST Analysis αποτελεί ένα στρατηγικό εργαλείο βάσει του οποίου αξιολογείται το μάκρο-περιβάλλον, στο οποίο δραστηριοποιείται ένας φορέας, οργανισμός, επιχείρηση. Ουσιαστικά σχεδιάσθηκε και αρχικά χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο Μάρκετινγκ, αλλά αξιοποιείται ευρέως από διάφορους φορείς προκειμένου να αξιολογούν το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται. Η PEST Analysis περιλαμβάνει την ανάλυση πολιτικών (political), οικονομικών (economic), κοινωνικών (Social) και Τεχνολογικών (Technological) παραγόντων για την αξιολόγηση αντιστοίχως τους πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος. Σήμερα, χρησιμοποιούνται πολλές διαφορετικές παραλλαγές της PEST Analysis, μια από τις πλέον διαδεδομένες η ανάλυση PESTLE, η οποία εκτός από τις βασικές θεματικές, περιλαμβάνει επιπλέον την ανάλυση νομικού (Legal) και φυσικού (Environment) περιβάλλοντος.

Political – Πολιτικοί Παράγοντες

- Πολιτική Σταθερότητα. Ο Δήμος δρα και εξελίσσεται σε ένα περιβάλλον πολιτικής σταθερότητας, παράγοντας ο οποίος επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ομαλή λειτουργία του και την εξέλιξη του δημοτικού έργου. Με τις επόμενες αυτοδιοικητικές εκλογές να λαμβάνουν χώρα το καλοκαίρι του 2028, δεν εκτιμάται ως σημαντική η πιθανότητα πολιτικής αστάθειας σε επίπεδο τοπικής διοίκησης. Επιπλέον, με τις προγραμματισμένες εθνικές εκλογές για το καλοκαίρι του 2027 δεν προβλέπεται προς το παρόν κάποια σημαντική αλλαγή στο πολιτικό σκηνικό σε εθνικό επίπεδο. Επισημαίνεται ότι ενδεχόμενη πολιτική αστάθεια σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο θα επηρέαζε σημαντικά το Δήμο Χαλανδρίου, όπως και το σύνολο των ΟΤΑ τόσο σε επίπεδο κατευθύνσεων και γενικού σχεδιαστικού πλαισίου όσο και σε επίπεδο χρηματοδοτήσεων.
- Συνεργασία με το κεντρικό κράτος και την Περιφέρεια Αττικής: Για την ομαλή λειτουργία του δήμου Χαλανδρίου κρίνεται ως ιδιαίτερα κρίσιμη η συνεργασία του με την Περιφέρεια Αττικής, αλλά και με την κεντρική κυβέρνηση. Οι εν λόγω συνεργασίες επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία του Δήμου σε επίπεδο χρηματοδότησης έργων υποδομής και την ανάπτυξη διαφόρων πολιτικών και προγραμμάτων. Η διεκδίκηση πόρων από την κεντρική κυβέρνηση και την Περιφέρεια παραμένει ένα σημαντικό θέμα για το Δήμο Χαλανδρίου όπως και για το σύνολο των ΟΤΑ.
- Αποφάσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης σχετικά με τους ΟΤΑ: Ένας παράγοντας ιδιαίτερα κρίσιμος για την πορεία των Δήμων εν γένει είναι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης και αφορούν στους ΟΤΑ. Οι

κυβερνητικές πολιτικές οι οποίες εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο τόσο όσον αφορά στις χρηματοδοτήσεις, όσο και τη διοικητική δομή, οργάνωση και λειτουργία τους αποτελούν στοιχεία επιρροής για την τοπική ανάπτυξη των Δήμων.

Economic – Οικονομικοί Παράγοντες

- Εθνική οικονομία & Δείκτες απασχόλησης. Δεδομένου ότι η εθνική οικονομία και οι τάσεις της απασχόλησης σε εθνικό επίπεδο επηρεάζουν την τοπική οικονομία, είναι κατανοητό ότι πιθανή επιβράδυνση της εθνικής οικονομίας θα δημιουργήσει απειλές στην τοπική οικονομική δραστηριότητα στον Δήμο Χαλανδρίου, το οποίο δύναται να επηρεάσει αρνητικά τα ποσοστά απασχόλησης στο Δήμο, τη μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, του μεγέθους της τοπικής οικονομίας εν γένει.
- Εθνικές και ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις. Είναι ευρέως γνωστό ότι το μεγαλύτερο μέρος συνήθως των πόρων των Δήμων προέρχεται από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους. Η εξάρτηση όλων των Δήμων από τις εξωτερικές χρηματοδοτήσεις είναι τέτοια που ενδεχόμενη περικοπή κονδυλίων εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων να δυσχεράνει την οικονομική τους αποδοτικότητα, αλλά και την αποτελεσματικότητα τους σε επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών. Επιπλέον, η χρηματοδότηση των ΟΤΑ προέρχεται από τη συλλογή δημοτικών τελών και λοιπών φόρων. Η τρέχουσα χρηματοδότηση του Δήμου Χαλανδρίου από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους βρίσκεται σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα, όμως οποιαδήποτε μείωση σε εθνικό επίπεδο δύναται να επηρεάσει σημαντικά την αναπτυξιακή πορεία του Δήμου.

Social – Κοινωνικοί Παράγοντες

- Ποιότητα Ζωής. Ο όρος ποιότητα ζωής είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τη ζωή στις σύγχρονες πόλεις. Για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας ζωής για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της εκάστοτε περιοχής σε ένα δήμου απαραίτητη προϋπόθεση είναι μεταξύ άλλων η διαθεσιμότητα ποιοτικών δημόσιων χώρων, κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, υψηλό επίπεδο περιβάλλοντος, ενισχυμένες και εξατομικευμένες δημόσιες υπηρεσίες και προδιαγραφές προσβασιμότητας. Η ενίσχυση των άυλων και υλικών υποδομών στο Δήμο Χαλανδρίου αποτελεί σημαντικό ζητούμενο της επόμενης περιόδου.
- Ειδικές πληθυσμιακές Ομάδες – ΡΟΜΑ: Ο Δήμος Χαλανδρίου φιλοξενεί μια ιδιαίτερα μεγάλη ομάδα ΡΟΜΑ στα διοικητικά του όρια. Η ύπαρξη ειδικών πληθυσμιακών ομάδων και η βέλτιστη διαχείριση τους αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τους ΟΤΑ, δεδομένου ότι επηρεάζουν την κοινωνική σύνθεση της περιοχής. Για το λόγο αυτό, ο Δήμος Χαλανδρίου λειτουργεί

Παράρτημα Ρομά, ως επέκταση της δράσης του Κέντρου Κοινότητας το οποίο με τη συμμετοχή του σε μια σειρά από ευρωπαϊκά προγράμματα, υλοποιεί στοχευμένες δράσεις για την προώθηση της υγείας, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της στέγασης των Ρομά, που διαβιούν στο Χαλάνδρι. Παραμένει το πρόβλημα ανταπόκρισης της κεντρικής κυβέρνησης στις προτάσεις του Δήμου Χαλανδρίου για κατάργηση του Καταυλισμού

- Κοινωνική Συμμετοχή: Εξαιρετικά σημαντική για τον Δήμο Χαλανδρίου κρίνεται η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών σε διαδικασίες του δήμου (π.χ., διαβουλεύσεις, συμμετοχικοί προϋπολογισμοί κτλ). Για την επιτυχή ανάπτυξη του Δήμου κρίνεται απαραίτητη τα επόμενα έτη να ενισχυθεί η αλληλεπίδραση Δήμου - δημότη, να αυξηθεί η διαφάνεια και να προαχθεί η τοπική και συμμετοχική δημοκρατία.
- Δημογραφικές μεταβολές. Σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη ενός Δήμου είναι ο πληθυσμός του. Η γήρανση του πληθυσμού, η αλλαγή στην κοινωνική σύνθεση με την είσοδο μεταναστευτικών ροών, η μετανάστευση των κατοίκων του Δήμου σε άλλες περιοχές αποτελούν παράγοντες οι οποίοι δύναται να επηρεάσουν αρνητικά την αναπτυξιακή πορεία του Δήμου. Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη η λήψη μέτρων προκειμένου να επιτευχθεί αύξηση του πληθυσμού του Δήμου και δει των κατοίκων που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία (κίνητρα απασχόλησης και διαμονής στο Δήμο). Επιπλέον, όσον αφορά την κοινωνική σύνθεση αξίζει να σημειωθεί ότι οι αλλαγές στην οικογενειακή δομή, με την πιθανή αύξηση μονογονεϊκών νοικοκυριών δύναται να επηρεάσει σημαντικά τον σχεδιασμό της δημοτικής πολιτικής αναφορικά με ζητήματα εκπαίδευσης και κοινωνικής φροντίδας. Ειδικά η γήρανση του πληθυσμού και η αυξητική τάση που παρατηρείται στα μοναχικά ηλικιωμένα άτομα οφείλει -απουσία και κεντρικών πολιτικών στήριξης – να προσανατολίσει το Δήμο στην υιοθέτηση ειδικών πολιτικών για την κάλυψη των αναγκών αυτής πληθυσμιακής ομάδας.

Technological – Τεχνολογικοί Παράγοντες

- Τεχνολογικές Υποδομές. Για την ανάπτυξη του Δήμου κρίνεται απαραίτητη η υιοθέτηση και εφαρμογή των νέων τεχνολογικών ΤΠΕ και η χρήση δικτύων νέας γενιάς (5G και οπτικών ινών) που μπορούν συνδυαστικά με την εκπαίδευση των πολιτών να δημιουργήσουν νέα δεδομένα οικονομικής ανάπτυξης και συμμετοχής στον Δήμο Χαλανδρίου.
- Ψηφιοποίηση Υπηρεσιών. Η επένδυση σε ψηφιακές πλατφόρμες για την παροχή δημοτικών υπηρεσιών αποτελεί σήμερα βασική προϋπόθεση για τη βελτίωση τόσο της εξυπηρέτησης των κατοίκων και επισκεπτών ενός Δήμου, όσο και για την ενίσχυση της διοικητικής και επιχειρησιακή του ικανότητας. Η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών μπορεί να ενισχύσει πολλούς τομείς της καθημερινής δραστηριότητας του Δήμου αλλά και να εκσυγχρονίσει πολλές

πλευρές της λειτουργίας του (κτιριακές, υλικοτεχνικές υποδομές και ανθρώπινους πόρους).

- Έξυπνες Πόλεις (Smart Cities). Η εισαγωγή των ψηφιακών τεχνολογιών στη δημόσια διοίκηση έχει δημιουργήσει ένα ιδιαίτερα θετικό πλαίσιο για την ανάπτυξη τους. Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει προχωρήσει σε ενέργειες για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του και την εισαγωγή ολοκληρωμένων τεχνολογικών λύσεων στη λειτουργία του. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η εγκεκριμένη χρηματοδότηση ύψους 1.854.066 ευρώ, από το πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027» του ΕΣΠΑ για την υλοποίηση έξυπνων εφαρμογών.

Legal – Νομικοί Παράγοντες

- Θεσμικό πλαίσιο. Όλοι οι δήμοι της χώρας οφείλουν να συμμορφώνονται σε εθνικούς και ευρωπαϊκούς κανονισμούς (πχ πολεοδομικούς κανονισμούς, μέτρα για την ενεργειακή απόδοση, περιβαλλοντικά μέτρα, ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας, θέματα διαφάνειας). Οποιαδήποτε αλλαγή του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των ΟΤΑ δύναται να επηρεάσει το Δήμο Χαλανδρίου τα επόμενα έτη θετικά ή αρνητικά ανάλογα με τις προτεινόμενες μεταβολές.
- Διαδικασίες Προμηθειών και Συμβάσεων. Πολλά από τα έργα και τις δράσεις που υλοποιούνται στο Δήμο Χαλανδρίου, καθώς και μεγάλο εύρος των αρμοδιοτήτων του εκτελείται μέσα από τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με διάφορους εξωτερικούς συνεργάτες, προμηθευτές και εργολάβους. Επομένως, γίνεται κατανοητό ότι οποιαδήποτε αλλαγή στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τη λειτουργία του Δήμου.
- Δικαιώματα Πολιτών. Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται πολλές νομοθετικές αλλαγές και ρυθμίσεις οι οποίες αλλάζουν τα έως τώρα δεδομένα στα δικαιώματα των πολιτών (π.χ. γάμος ομόφυλων ζευγαριών). Οι εν λόγω ρυθμίσεις και αλλαγές δύναται να επηρεάσουν άμεσα και σημαντικά τις σχέσεις του Δήμου με τους πολίτες του και να διαμορφώσουν την καθημερινότητα τους.

Environmental – Περιβαλλοντικοί Παράγοντες

- Κλιματική Αλλαγή. Η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει σημαντικά την καθημερινότητα των ανθρώπων και τη ζωή σε όλες τις περιοχές. Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει αντιμετωπίσει αρκετές φορές διάφορους κινδύνους από ακραία καιρικά φαινόμενα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Επομένως, οφείλει σήμερα να είναι προετοιμασμένος για κάθε πιθανή εκδήλωση ακραίων φαινομένων, τα οποία δύναται να επηρεάσουν την ασφάλεια των κατοίκων του.

- Φυσικές καταστροφές. Οι φυσικές καταστροφές μπορεί να επηρεάσουν καθοριστικά την πορεία ενός Δήμου. Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει αντιμετωπίσει στο παρελθόν αρκετά ζητήματα λόγω πλημμυρών και σεισμών. Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή μέτρων προστασίας του Δήμου και των πολιτών από τις συνέπειες φυσικών καταστροφών και η ενίσχυση δράσεων πολιτικής προστασίας.
- Βιώσιμη κινητικότητα. Η βιώσιμη κινητικότητα αποτελεί έντονο θέμα συζήτησης τα τελευταία χρόνια, δεδομένου ότι η επιρροή των μετακινήσεων στον τομέα του περιβάλλοντος είναι πολύ σημαντική. Επομένως, κρίνεται απαραίτητη η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, μέσω της ενίσχυσης της χρήσης ποδηλάτων, ηλεκτρικών οχημάτων και της δημόσιας συγκοινωνίας τα οποία θα συμβάλλουν στη μείωση της ρύπανσης. Στο Δήμο Χαλανδρίου ήδη υλοποιείται πρόγραμμα ενίσχυσης της μικροκινητικότητας, ενώ υπάρχει και σχέδιο φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων για την προώθηση της χρήσης των Η/Ο στα διοικητικά του όρια. Παράλληλα υλοποιούνται σημαντικά έργα αναπλάσεων συμβάλλοντας στη βελτίωση και προώθηση εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης.

1.9.2 Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης – Ανάλυση SWOT

Στις προηγούμενες ενότητες αναλύθηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου Χαλανδρίου. Έγινε μια προσπάθεια καταγραφής των χαρακτηριστικών του Χαλανδρίου, ενός αστικού δήμου με όλες τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει. Η οικονομία του Δήμου Χαλανδρίου στηρίζεται κυρίως στον τριτογενή τομέα, λιγότερο στον δευτερογενή ενώ υπάρχει απουσία του πρωτογενή. Συνεπώς, η οικονομία του δήμου Χαλανδρίου στηρίζεται στις υπηρεσίες.

Το αστικό κέντρο της Χαλανδρίου, λόγω της εγγύτητάς του με τον κύριο αστικό πόλο της Αθήνας, καθώς και την χωροταξική του θέση με τη καλή συνδεσιμότητα των δικτύων, λόγω ύπαρξης κεντρικών λεωφόρων διαθέτει όλα τα πλεονεκτήματα δημιουργίας ενός σύγχρονου Δήμου με βάσεις στην νέα τεχνολογία και στην καινοτομία. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι εκτός την ευνοϊκή γεωγραφική θέση και την εγγύτητα του Δήμου με το κέντρο της Αθήνας.

Σύμφωνα με τα βασικά γεωγραφικά, κοινωνικοοικονομικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του Δήμου Χαλανδρίου, πραγματοποιείται η ανάλυση SWOT, με απώτερο στόχο να αναδειχθούν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης, ανά θεματικό τομέα, με βάση τα οποία θα προσδιοριστεί ο Στρατηγικός Σχεδιασμός του Δήμου, για την επόμενη τετραετία.

Εικόνα 28 Ανάλυση SWOT

Πλεονεκτήματα (Strengths): Τα δυνατά σημεία είναι οι εσωτερικοί παράγοντες που προσδίδουν σε έναν οργανισμό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν μοναδικές δεξιότητες, πόρους, ισχυρή φήμη ή ταλαντούχο εργατικό δυναμικό. Ο προσδιορισμός των δυνατών σημείων επιτρέπει στους οργανισμούς να αξιοποιούν τα πλεονεκτήματά τους και να διαφοροποιούνται.

Αδυναμίες (Weaknesses): Οι αδυναμίες είναι οι εσωτερικοί παράγοντες που εμποδίζουν την ανάπτυξη ή την απόδοση ενός οργανισμού. Αυτοί μπορεί να περιλαμβάνουν περιορισμένους πόρους, ξεπερασμένη τεχνολογία, κακή εξυπηρέτηση ή έλλειψη γνώσης των αλλαγών. Η αναγνώριση των αδυναμιών δίνει τη δυνατότητα στους οργανισμούς να αντιμετωπίσουν τομείς βελτίωσης και να ελαχιστοποιήσουν τους κινδύνους.

Ευκαιρίες (Opportunities): Οι ευκαιρίες είναι εξωτερικοί παράγοντες που μπορούν να ωφελήσουν έναν οργανισμό εάν αξιοποιηθούν αποτελεσματικά. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν νέες τεχνολογίες, χρηματοδοτήσεις κλπ. Ο εντοπισμός των ευκαιριών επιτρέπει στους οργανισμούς να εκμεταλλευτούν νέους δρόμους ανάπτυξης και καινοτομίας.

Απειλές (Threats): Οι απειλές είναι εξωτερικοί παράγοντες που θέτουν προκλήσεις ή κινδύνους για την επιτυχία ενός οργανισμού. Σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται ανταγωνιστικές πιέσεις, οικονομικές υφέσεις, μεταβαλλόμενοι κανονισμοί ή ανατρεπτικές τεχνολογίες. Η αναγνώριση των απειλών βοηθά τους οργανισμούς να μετριάσουν προληπτικά τους κινδύνους και να παραμείνουν μπροστά από τον ανταγωνισμό.

Πίνακας 32 Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
<i>Ενότητες: φυσικό περιβάλλον, οικιστικό περιβάλλον, τεχνικές υποδομές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες)</i>	
Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> • Κομβική Γεωγραφική Θέση στην Περιφερειακή Ενότητα Αττικής • Εύκρατο κλίμα • Προστατευόμενη περιοχή η Ρεματιά Χαλανδρίου • Υψηλό ποσοστό κάλυψης τηλεπικοινωνιακού δικτύου • Εκμετάλλευση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας • Σημαντικό ποσοστό Ανακύκλωσης • Έργα Υποδομών ενίσχυσης της μικροκινητικότητας σε εξέλιξη • Εύκολη συνδεσιμότητα Δήμου Χαλανδρίου με όμορους Δήμους • Πρόσβαση σε Μ.Μ.Μ. • Σημαντικά περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας στα δημοτικά κτίρια • Ένταξη νέων περιοχών στο Σχέδιο Πόλης 	<ul style="list-style-type: none"> • Συγκρούσεις μεταξύ διαφορετικών τύπων χρήσεων γης και απειλή υποβάθμισης του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος της περιοχής από τον νέο οικοδομικό κανονισμό. • Αυξημένα ποσοστά κυκλοφοριακής όχλησης • Έλλειψη κοινόχρηστων και κοινοφελών χώρων κατά τόπους • Μέτρια ποιοτική κατάσταση πεζοδρομίων. • Περιορισμένο δίκτυο πεζοδρόμων • Μη ύπαρξη τεχνολογικών εφαρμογών που διευκολύνουν την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων • Μη εγκεκριμένο Περιφερειακό Σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων • Έλλειψη ιδιόκτητων δημοτικών κτιρίων που να καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες. • Έλλειψη θέσεων στάθμευσης) • Σημαντική περιβαλλοντική καταστροφή λόγω πυρκαγιάς στην περιοχή του Πατήματος
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> • Πυκνό δίκτυο Μ.Μ.Μ. (λεωφορείο, τρένο, μετρό)– 	<ul style="list-style-type: none"> • Δυσμενής κοινωνικοοικονομική συγκυρία

<p>ταυτόχρονη μείωση επιβατικών οχημάτων</p> <ul style="list-style-type: none">• Αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας• Ηλεκτροκίνηση• Νέες χρηματοδοτικές πηγές (ΕΣΠΑ 2021-2027 κλπ.)• Αύξηση Πεζοδρόμων• Ενίσχυση εθελοντικών δράσεων• Αξιοποίηση πολιτιστικού αποθέματος• Εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των πλημμυρών και των σεισμών• Αξιοποίηση των ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων του Δήμου• Εφαρμογή δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε ιδιωτικά και δημόσια κτίρια• Συνεργασία με περιβαλλοντικούς & τοπικούς φορείς για την προώθηση των δράσεων ορθολογικής διαχείρισης του περιβάλλοντος	<ul style="list-style-type: none">• Ένταση φαινομένων κλιματικής αλλαγής• Έλλειψη χρηματοδότησης για εξοπλισμό στο τομέα Πολιτικής Προστασίας (αντιμετώπιση πυρκαγιών, πλημμυρών κτλ)• Αύξηση ανεργίας• Κουλτούρα χρήσης αυτοκινήτου• Μη ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση από τμήμα του πληθυσμού• Μη ορθολογική διαχείριση διάθεσης απορριμμάτων από την κεντρική κυβέρνηση• Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση έργων
---	--

Πίνακας 33: Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 2: Υγεία, Παιδεία, Κοινωνική Πολιτική, Αθλητισμός & Πολιτισμός

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 2: Υγεία, Παιδεία, Κοινωνική Πολιτική, Αθλητισμός & Πολιτισμός
<i>Ενότητες: δημογραφικά χαρακτηριστικά, κοινωνικές υποδομές, δομές υγείας- πρόνοιας, δομές εκπαίδευσης, πολιτιστικές – αθλητικές υποδομές</i>

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις ενίσχυσης των ευάλωτων δημοτών από το Δήμο (απαλλαγή από δημοτικά τέλη, κλπ) • Πολιτιστικό ενδιαφέρον δήμου (πολιτιστικές εκδηλώσεις κ.α.) • Εθελοντικές δράσεις • Επάρκεια παιδικών, βρεφονηπιακών σταθμών • Ύπαρξη δομών εκπαίδευσης • Ύπαρξη δομών υγείας • Ύπαρξη υποδομών κοινωνικής μέριμνας (π.χ. ΚΑΠΗ, Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Φαρμακείο) • Ύπαρξη δομών αθλητισμού • Αξιόλογη πολιτιστική δραστηριότητα και εκδηλώσεις • Σημαντικός αριθμός ιστορικών και θρησκευτικών χώρων • Υψηλό μορφωτικό επίπεδο πληθυσμού 	<ul style="list-style-type: none"> • Μη ορθή αξιοποίηση οικονομικά ενεργού πληθυσμού • Μη επαρκείς υποδομές υγείας, εκπαίδευσης και αθλητισμού • Περιορισμένη δυνατότητα συνέχισης και βελτίωσης προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας χωρίς κρατική και κοινοτική χρηματοδότηση • Μη επαρκής κάλυψη των σύγχρονων εκπαιδευτικών αναγκών (εργαστήρια, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων) • Υψηλό κόστος συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια οικονομικών πόρων
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> • Εισχώρηση νέων και καινοτόμων τεχνολογιών με την αξιοποίηση του νεανικού παραγωγικού εργατικού δυναμικού • Ισχυροποίηση και ανάδειξη πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> • Όξυνση κοινωνικών ανισοτήτων • Επιδείνωση κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος εξαιτίας της οικονομικής κρίσης (οικονομική κρίση) • Περιορισμένη δυνατότητα συνέχισης και βελτίωσης προγραμμάτων κοινωνικής

<ul style="list-style-type: none">• Προώθηση προγραμμάτων και πολιτικών που ενισχύουν την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, την πρόληψη και προαγωγή υγείας, την παιδεία και δια βίου μάθηση• Αξιοποίηση ΤΠΕ στην ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της ευρύτερης περιοχής• Ενίσχυση των υπηρεσιών υποστήριξης προς τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (ανέργους, γυναίκες, ΑΜΕΑ, μειονότητες, κ.λπ.)• Συνεργασία Δήμου, πολιτιστικών συλλόγων, εθελοντικών οργανώσεων και άλλων φορέων για την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος και την ενδυνάμωση των πολιτιστικών δράσεων• Ευαισθητοποίηση-κινητοποίηση των τοπικών κοινωνιών σε εθελοντικές δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης• Ανταλλαγή εμπειριών και στρατηγικές συνεργασίες με άλλους Δήμους• Διασύνδεση με τη νεολαία μέσω βιωματικών αθλητικών-εκπαιδευτικών προγραμμάτων• Προετοιμασία και αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων	<p>πρόνοιας χωρίς κρατική και κοινοτική χρηματοδότηση</p> <ul style="list-style-type: none">• Μη αναβάθμιση/εκσυγχρονισμός υποδομών υγείας, εκπαίδευσης και αθλητισμού• Μακροπρόθεσμη ένταση των κοινωνικών προκλήσεων των ευάλωτων ομάδων λόγω του αυξανόμενα γηρασμένου πληθυσμού.• Περαιτέρω υποβάθμιση των υπαρχουσών υποδομών εκπαίδευσης, ως επακόλουθο πιθανής μειωμένης χρηματοδότησης λόγω της νέας κρίσης• Περιορισμένη ή και καθόλου χρηματοδότηση των πολιτιστικών και αθλητικών δράσεων• Συνεχώς αυξανόμενος αριθμός των ευπαθών κοινωνικών ομάδων
---	---

<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού 	
---	--

Πίνακας 34: Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 3: Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
<i>Ενότητες: απασχόληση, ανεργία, παραγωγικές δραστηριότητες περιοχής</i>	
Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> Μικρά ποσοστά ανεργίας Μεγάλη απορρόφηση οικονομικά ενεργού πληθυσμού Το 88% πληθυσμού δραστηριοποιείται στο τριτογενή τομέα παραγωγής Δημιουργία επενδύσεων και νέων θέσεων εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> Οικονομική και υγειονομική κρίση Μικρός ανταγωνισμός τοπικών επιχειρήσεων Μειωμένη ανάπτυξη πρωτογενούς & δευτερογενούς τομέα παραγωγής Οικονομική Εξάρτηση από τις γύρω περιοχές
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και προγραμμάτων Αύξηση τεχνογνωσίας Ενίσχυση επιχειρηματικότητας Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού 	<ul style="list-style-type: none"> Οικονομική κρίση Ασταθές διεθνές περιβάλλον Περιορισμός των πόρων του ΕΣΠΑ που αξιοποιούνται για την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας, με σκοπό την αξιοποίηση τους για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών (πχ πανδημίες, φυσικές καταστροφές, κ.α.) Οι οικονομικές επιπτώσεις από την πανδημία Covid-19 στις επιχειρήσεις και στο ανθρώπινο δυναμικό

Πίνακας 35 Ανάλυση SWOT Θεματικού Τομέα 4: Διοικητική Ικανότητα και Οικονομική Κατάσταση Δήμου

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 4: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ	
Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> Χρόνια εμπειρία προσωπικού σε θέματα οργάνωσης και επίλυσης προβλημάτων Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων Εξυπηρέτηση πολιτών μέσω διαδικτύου Ενημέρωση και συμμετοχή πολιτών στις αποφάσεις του Δήμου Εξασφάλιση χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκά προγράμματα Συνεργασία με άλλες υπηρεσίες, φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις 	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη οργανωμένης επικοινωνίας μεταξύ υπηρεσιών και αποδεκτών/ χρηστών Μικρή προσαρμοστικότητα σε νέες μεθόδους διοίκησης και χρήση νέων τεχνολογιών Ανισοκατανομή υλικοτεχνικής υποδομής και ανθρώπινου δυναμικού Μερική αξιοποίηση δυνατοτήτων Έλλειψη μόνιμου προσωπικού σε κρίσιμους τομείς - υπηρεσίες του Δήμου. Κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό μέσω προγραμμάτων περιορισμένης χρονικής διάρκειας Δυσλειτουργίες που προκύπτουν από τον υφιστάμενο ΟΕΥ
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> Ορθολογική διαχείριση δημοτικής περιουσίας Αύξηση γνωστοποίησης νέων τεχνολογιών και χρήση τους από τους πολίτες Στελέχωση εξειδικευμένου προσωπικού Αναβάθμιση ηλεκτρονικών υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> Χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες Μείωση οικονομικών πόρων Υποστελέχωση εξειδικευμένου προσωπικού Αδυναμία ανταπόκρισης πολιτών στις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το Δήμο Μειωμένη χρηματοδότηση και επιχορηγήσεις για την αγορά νέου πάγιου εξοπλισμού

- Δυνατότητες βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών Δήμου μέσω ΤΠΕ
- Επέκταση και συνεχής αναβάθμιση ηλεκτρονικών υποδομών
- Δημιουργία ψηφιακού Δήμου
- Διαδραστικές υπηρεσίες
- Ενεργός συμμετοχή δημοτών στα κοινά
- Προγραμματισμός - σχεδιασμός Τεχνικών Έργων

- Μη αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών
- Χαμηλή παραγωγικότητα υπαλλήλων λόγω απουσίας κινήτρων

Κεφάλαιο 2. Εσωτερική Οργάνωση Δήμου Χαλανδρίου

2.1 Συνοπτική Παρουσίαση και Αξιολόγηση των υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου

2.1.1 Οργανωτική Δομή Δήμου Χαλανδρίου

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Ο νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους. (Αρθ. 102 Παρ. 1 Συντ.). Οι υπηρεσίες και αρμοδιότητες των δήμων χωρίζονται σε οικείες (τοπικές) και σε δοτές (κρατικές). Στην περίπτωση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, δεσμεύονται οι δήμοι από την καθοδήγηση των κρατικών Υπηρεσιών. Σε κάθε περίπτωση όμως η εποπτεία εκ μέρους της πολιτείας εφαρμόζεται ισοδύναμα για όλες τις αρμοδιότητες.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου (Συμβούλιο της Επικρατείας), δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η μεταβίβαση στους δήμους αρμοδιοτήτων, οι οποίες έχουν ορισθεί συνταγματικά να ασκούνται από το κράτος. Έτσι αναλαμβάνει ο δήμος τον έλεγχο των οικοδομών, αλλά όχι και τον πολεοδομικό σχεδιασμό, διότι ο τελευταίος αποτελεί μέρος ενός ενιαίου χωροταξικού σχεδιασμού, ο οποίος επαφίεται στην ευθύνη του κράτους σύμφωνα με το Άρθρο 24 του Ελληνικού Συντάγματος. Το ίδιο ισχύει (Άρθρο 16) και για τα θέματα προσωπικού και διδακτικής ύλης στην εκπαίδευση, ενώ οι δήμοι επικεντρώνονται μόνο στην κατασκευή και συντήρηση της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολείων.

Οι δήμοι στην Ελλάδα δεν διαθέτουν κανονιστική αυτονομία. Σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το Άρθρο 102, Παρ. 1 του Συντάγματος αφορά μόνο διοικητικές πράξεις. Κατά τα άλλα, ισχύουν για τους δήμους, όπως και για το σύνολο της εκτελεστικής εξουσίας, οι προϋποθέσεις του Άρθρου 43, Παρ. 2 του Συντάγματος. Αυτό σημαίνει ότι μόνο όταν συντρέχουν λόγοι ρύθμισης ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό, επιτρέπεται οι δήμοι να εκδίδουν κανονιστικές πράξεις και μόνο μετά από ειδική εξουσιοδότηση. Τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να αφορούν το κυκλοφοριακό, τα ωράρια λειτουργίας της αγοράς και τους όρους χρήσης κοινωφελών εγκαταστάσεων. Σε σύγκριση με τους δήμους πολλών ευρωπαϊκών χωρών, είναι περιορισμένο το εύρος αρμοδιοτήτων των ελληνικών δήμων σε ιδιαίτερα σημαντικούς τομείς που αφορούν την τοπική κοινωνία και την αστική ανάπτυξη. Παράδειγμα τέτοιων τομέων είναι ο σχεδιασμός χρήσεων γης, ο πολεοδομικός σχεδιασμός, η προστασία του περιβάλλοντος ή η κοινωνική πολιτική.

Επιπλέον δεν διαθέτουν οι δήμοι το δικαίωμα επιβολής φόρων. Σύμφωνα με το Άρθρο 78 Παρ. 4 του Συντάγματος, το αντικείμενο της φορολογίας, ο φορολογικός συντελεστής, οι απαλλαγές ή εξαιρέσεις από τη φορολογία πρέπει να καθορίζονται με νόμο ψηφισμένο από τη Βουλή. Κατ' αυτόν τον τρόπο έχουν οι δήμοι σχετικά περιορισμένη δημοσιονομική αυτονομία. Σχετικά με τον εύρος των αρμοδιοτήτων, πολύ σπάνια γίνεται στον νόμο διαφοροποίηση ανάλογα με το μέγεθος και τις δυνατότητες ενός δήμου. Λαμβάνοντας υπόψη την εξαιρετικά άνιση κατανομή του πληθυσμού (περισσότερο από το μισό του πληθυσμού έχει συσσωρευθεί στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης), υπάρχει μεγάλη διαφορά διάρθρωσης όχι μόνο μεταξύ των 325 δήμων, αλλά και των περιφερειών. Το γεγονός αυτό περιπλέκει το θέμα των πόρων και των δυνατοτήτων, παρόλο που οι δήμοι ή οι περιφέρειες στην Ελλάδα από την πλευρά του νόμου έχουν προδιαγραφεί ενιαία. Τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση μιας διαφοροποίησης στην κατανομή αρμοδιοτήτων έγιναν από τον νόμο «Πρόγραμμα Καλλικράτης» Εκτός των ιδιαίτερων ρυθμίσεων για τις περιφέρειες των δύο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας και αυτών για τις περιφέρειες των νησιών, προβλέπονται πλέον και ιδιαίτερες διατάξεις για τους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους. Η μεταφορά όμως αυτών των αρμοδιοτήτων δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί από το έτος 2010 της ψήφισης του νόμου.

Ο Δήμος Χαλανδρίου υποστηρίζεται διοικητικά για τις αρμοδιότητες ΥΔΟΜ από την ΥΔΟΜ του Δήμου Αγίας Παρασκευής.

Από το έτος 2021 ο Δήμος Χαλανδρίου με τον Δήμο Αγίας Παρασκευής έχουν υπογράψει Σύμβαση Διαδημοτικής Συνεργασίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 99 του ν. 3852/2010, για την υποστήριξη του Δήμου Χαλανδρίου από το Δήμο Αγίας Παρασκευής στην άσκηση αρμοδιοτήτων Υπηρεσίας Δόμησης, ενώ έχει διαθέσει για την υποστήριξη αυτή τέσσερις υπαλλήλους του

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4804/2021, όπως ισχύει, κάθε Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Δημοτική Επιτροπή και τον Δήμαρχο, οι οποίοι αποτελούν τα όργανα διοίκησης του Δήμου με σαφώς προσδιορισμένες από το νόμο αρμοδιότητες.

Ο Δήμαρχος και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου εκλέγονται για πενταετή θητεία ενώ ο αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου προσδιορίζεται από το νόμο ανάλογα με τον πληθυσμό του Δήμου.

Το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Χαλανδρίου, σύμφωνα με τον πληθυσμό του αποτελείται από 35 μέλη. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Ο Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος είναι ο πολιτικο-διοικητικός προϊστάμενος του διοικητικού μηχανισμού του Δήμου και επικεφαλής της πλειοψηφούσας δημοτικής παράταξης, η οποία καθορίζει την πορεία του Δήμου διαμέσου των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, για τις οποίες δίνει τις κατευθύνσεις για την δράση των δημοτικών υπηρεσιών και την υλοποίηση του οράματος της δημοτικής αρχής. Ταυτόχρονα υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντα από τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται ρητά από το νόμο ή του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του.

Το Δημοτικό Συμβούλιο

Το δημοτικό συμβούλιο είναι το κυρίαρχο όργανο διοίκησης του δήμου, το οποίο διαθέτει γενική αποφασιστική αρμοδιότητα, αποφασίζει, δηλαδή, για όλα τα θέματα που δεν ανατίθενται ρητά σε άλλο όργανο διοίκησης του δήμου δηλαδή το Δήμαρχο και τη Δημοτική Επιτροπή.

Η Δημοτική Επιτροπή

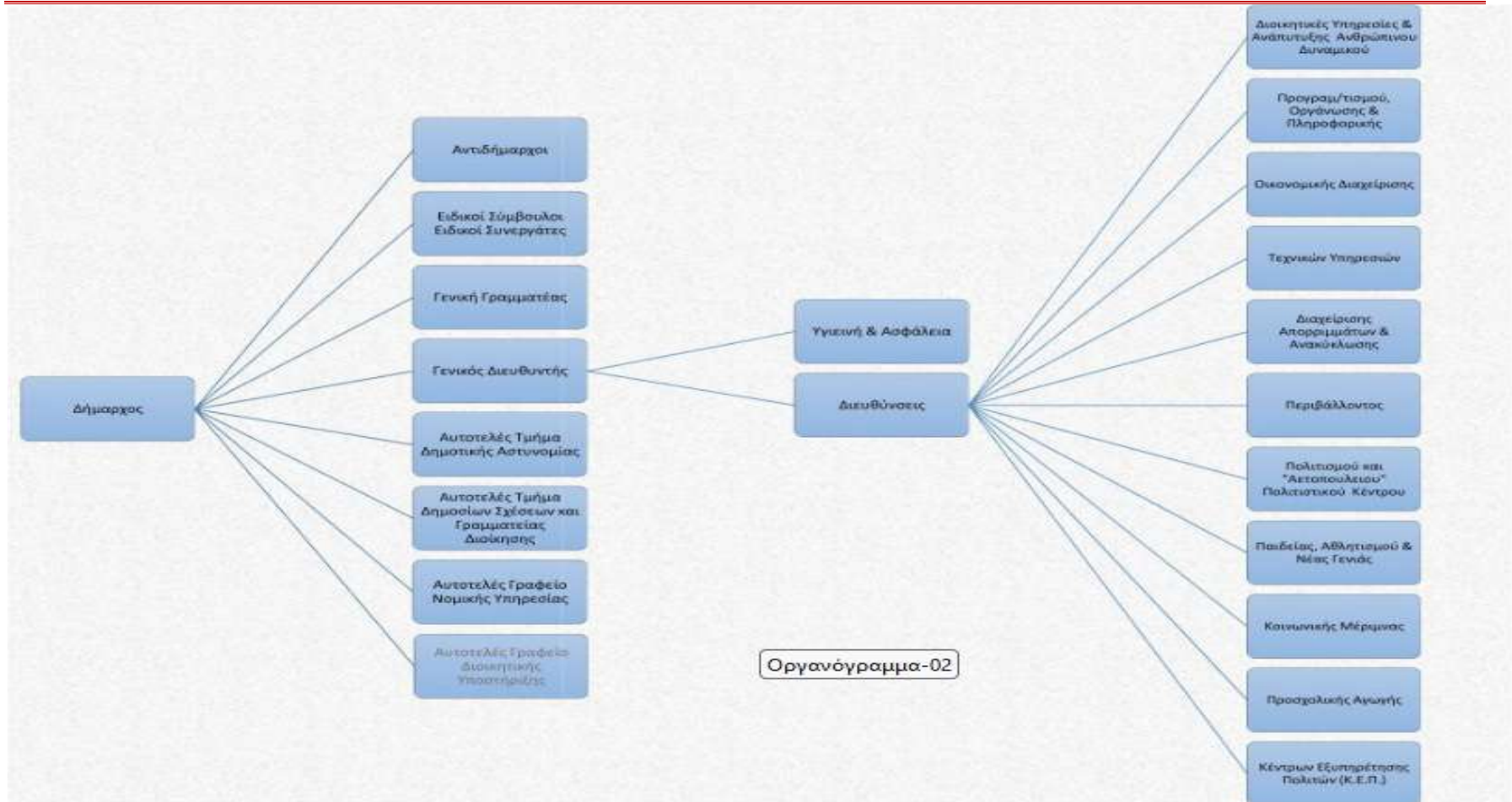
Η δημοτική επιτροπή αποτελεί το νέο συλλογικό όργανο διοίκησης του δήμου, το οποίο ασκεί τις αρμοδιότητες της εκτελεστικής επιτροπής, της οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής, οι οποίες από την 1η Ιανουαρίου 2024 καταργήθηκαν. Η δημοτική επιτροπή συγκροτείται και λειτουργεί για συγκεκριμένη θητεία, τριάντα (30) μηνών, σε όλους τους δήμους, μετά από τη διεξαγωγή των δημαιρεσιών. Συγκεκριμένα, τα μέλη της δημοτικής επιτροπής εκλέγονται κατά το πρώτο έτος της δημοτικής περιόδου και κατά το τρίτο έτος αυτής. Η Δημοτική Επιτροπή έχει ως κύριο αντικείμενο την παρακολούθηση της εφαρμογής της δημοτικής πολιτικής και του επιχειρησιακού σχεδίου του δήμου, τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας του, καθώς και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, ασκώντας αποφασιστικές, ελεγκτικές, συντονιστικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες.

Με την με αριθμό 1849/1611 απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, εγκρίθηκε η υπ' αριθ. 354/2013 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Χαλανδρίου περί τροποποίησης τους Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας ΦΕΚ 325/τ.Β'/12-2-2014. Έκτοτε ο Οργανισμός αυτός τροποποιήθηκε μερικώς και ισχύει έως σήμερα. Η ανάγκη τροποποίησης του ΟΕΥ έχει γίνει επιτακτική και ήδη ετοιμάζεται νέο σχέδιο, το οποίο έχει τεθεί προς διαβούλευση με τις υπηρεσίες του Δήμου.

Η διάρθρωση και οι δραστηριότητες των υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου με βάση τον ισχύοντα ΟΕΥ κατανομονται ως ακολούθως.

(<https://www.chalandri.gr/dhmos/%CE%BF%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1/>):

Εικόνα 29: Οργανόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου

Εικόνα 30: Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Δήμαρχο

- Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
- Αυτοτελές Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Γραμματείας Δημάρχου
- Γενική Διεύθυνση
- Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας
- Αυτοτελές γραφείο Διοικητικής Βοήθειας

Το **Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας** παρέχει νομική υποστήριξη στις υπηρεσίες και τα πολιτικά όργανα του Δήμου για την προώθηση των επιδιώξεων και την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.

Το **Αυτοτελές Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Γραμματείας Δημάρχου** απαρτίζεται από το Γραφείο Δημάρχου, το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων και το Γραφείο Τύπου.

Το Γραφείο Δημάρχου:

Έχει ιδίως τη συνολική επιμέλεια για τη διεκπεραίωση της προσωπικής αλληλογραφίας, των αποφάσεων και των εγγράφων του Δημάρχου (Αρχειοθέτηση, διεκπεραίωση, αναπαραγωγή, δακτυλογράφηση κλπ) και τηρεί το εμπιστευτικό πρωτόκολλο.

Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων:

Έχει ιδίως την ευθύνη για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων προβολής του Δημοτικού Έργου και των υπηρεσιών καθώς και μεριμνά για τη συστηματική και έγκυρη παροχή πληροφοριών στους πολίτες.

Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο, οργανώνει και υποστηρίζει την υλοποίηση εκδηλώσεων, ημερίδων, συνεδρίων, διασκέψεων καθώς και οποιαδήποτε σχετική δραστηριότητα γίνεται υπό την αιγίδα του Δήμου.

Επιμελείται της φιλοξενίας ξένων Δημόσιων Αντιπροσωπειών καθώς και της διαδικασίας μετάβασης στο εξωτερικό Δημοτικής Αντιπροσωπείας.

Φροντίζει για τη προώθηση των διαδικασιών αδελφοποίησης του Δήμου με άλλες πόλεις και επιμελείται όλων όσων προβλέπονται στα αντίστοιχα πρωτόκολλα συνεργασίας.

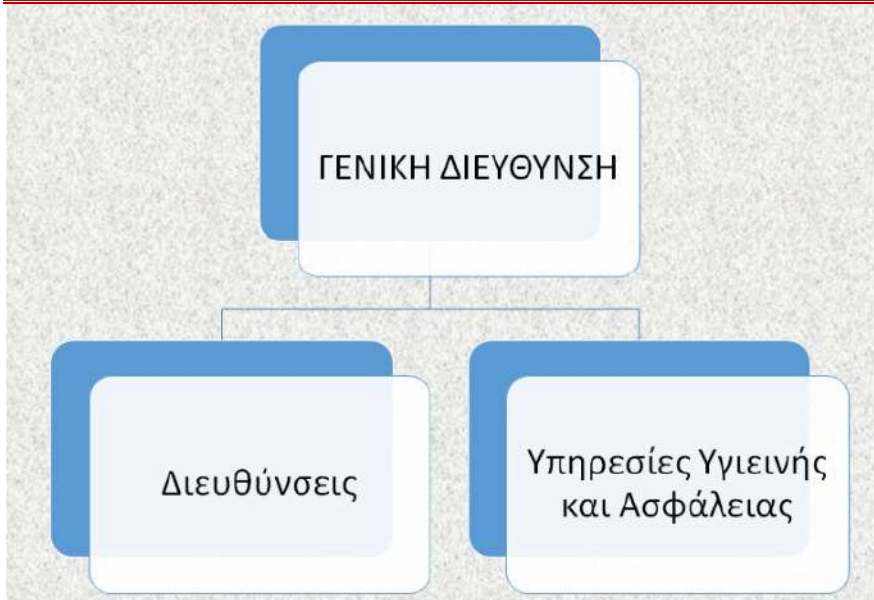
Το Γραφείο Τύπου ιδίως:

Παρακολουθεί, συγκεντρώνει και αρχειοθετεί όλες τις σχετικές με το Δήμο αναφορές, από το χώρο της έντυπης ή ηλεκτρονικής ενημέρωσης, επεξεργάζεται το υλικό και επιμελείται, σε συνεργασία με το Δήμαρχο, των επίσημων απαντήσεων από πλευράς του Δήμου.

Συνεργάζεται με τους δημοσιογράφους του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου και οργανώνει, σε συνεργασία με το γραφείο Δημοσίων Σχέσεων και το Γραφείο Δημάρχου, συνεντεύξεις τύπου.

Όσον αφορά στη **Γενική Διεύθυνση**, στην επόμενη εικόνα παρουσιάζεται η δομή της.

Εικόνα 31: Οργανόγραμμα Γενικής Διεύθυνσης

Ο Γενικός Διευθυντής:

Συντονίζει, παρακολουθεί και ελέγχει τις λειτουργίες όλων των υπηρεσιών εκτός των αυτοτελών οι οποίες αναφέρονται στο Δήμαρχο.

Κατευθύνει το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων και των αντιστοίχων προγραμμάτων δράσης των υπηρεσιών, συνεργαζόμενος με τον Γενικό Γραμματέα και τους αντίστοιχους προϊστάμενους των υπηρεσιών, έτσι ώστε να εναρμονίζονται προς τους περιοδικούς στόχους του Δήμου.

1. Αξιολογεί τους Προϊσταμένους των Δ/σεων και εκτιμά την αξιολόγηση των Προϊστάμενων των Τμημάτων από τους Διευθυντές αυτών.
2. Παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί την καλή λειτουργία των υπηρεσιών σε σχέση πάντοτε προς τις δραστηριότητές τους και την επίτευξη των περιοδικών προγραμμάτων δράσης τους.
3. Αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των πόρων της κάθε υπηρεσίας (ανθρώπινο δυναμικό, τεχνικά μέσα κ.λπ) και διατυπώνει προτάσεις, σε συνεργασία με το Τμήμα Ποιότητας και Οργάνωσης, της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, για τη συμπλήρωσή τους ή τη βελτίωση της απόδοσής τους.

4. Εποπτεύει τις δράσεις της υπηρεσίας Υγιεινής και Ασφάλειας για την καταλληλότητα των εργασιακών συνθηκών.

Όσον αφορά την **Υπηρεσία Υγιεινής και Ασφάλειας** αποτελείται από τον Επόπτη Δημόσιας Υγείας, τον Τεχνικό Ασφαλείας και τον Γιατρό Εργασίας. Έχει ως διοικητικό υπεύθυνο και συντονιστή τον Επόπτη Δημόσιας Υγείας, ο οποίος αναφέρεται και συνεργάζεται για θέματα της υπηρεσίας με τον Γενικό Δ/ντή και έχει την ευθύνη του προγραμματισμού και του συντονισμού των ενεργειών της υπηρεσίας. Επίσης διατηρεί, σε συνεργασία με τον Γιατρό Εργασίας και τον Τεχνικό Ασφαλείας, το αρχείο της υπηρεσίας. Επίσης ο Επόπτης Δημόσιας Υγείας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αναλαμβάνει δράσεις συνολικά για τη δημόσια υγεία των πολιτών για τις οποίες συνεργάζεται με τα αρμόδια τμήματα της Δ/σης Κοινωνικής Μέριμνας και με το Δήμαρχο.

Στην εν λόγω υπηρεσία υπάγεται ο Ιατρός Εργασίας, οι υποχρεώσεις του οποίου ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Ν. 3850/2010 ΦΕΚ 84Α' 2/6/2010. Ιδίως ο ιατρός εργασίας:

- Προβαίνει σε ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων σχετικά με τη θέση εργασίας τους μετά την πρόσληψη τους και την αλλαγή θέσεων εργασίας καθώς και σε περιοδικό ιατρικό έλεγχο κατά την κρίση του Επιθεωρητή Εργασίας ύστερα από αίτημα της Ε.Υ.Α.Ε, όταν τούτο δεν ορίζεται από το νόμο.
- Μεριμνά για την διενέργεια ιατρικών εξετάσεων και μετρήσεων παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος σε εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά.
- Επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζόμενων και πρόληψης των ατυχημάτων επιθεωρώντας τακτικά τις θέσεις εργασίας, αναφέροντας τις παραλείψεις και προτείνοντας μέτρα αντιμετώπισης τους.
- Συνεργάζεται με τον Επόπτη Δημόσιας Υγείας και τον Τεχνικό ασφαλείας για θέματα υγιεινής και ασφάλειας αντίστοιχα, σωστής χρήσης των ατομικών μέτρων προστασίας κ.α.

Επιπλέον, στην υπηρεσία υπάγεται Τεχνικός Ασφαλείας ο οποίος ιδίως:

- Ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των τεχνικών μέσων, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, καθώς και των παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια εφαρμογής τους.
- Συμβουλεύει τη Διοίκηση σε θέματα σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και την πρόληψη εργατικών ατυχημάτων.
- Επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας στους χώρους εργασίας, την ορθή χρήση των ατομικών μέσων προστασίας και των μέτρων πρόληψης ατυχημάτων και ενημερώνει τον Γενικό Γραμματέα και τους αντίστοιχους κάθε

φορά Προϊστάμενους Διευθύνσεων. Για το σκοπό αυτό φροντίζει να επιθεωρεί τακτικά τους χώρους εργασίας.

Όσον αφορά στις υπόλοιπες Διευθύνσεις του Δήμου περιλαμβάνονται οι εξής:

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ “ΑΕΤΟΠΟΥΛΕΙΟΥ” ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**
- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (Κ.Ε.Π.)**

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι ανωτέρω διευθύνσεις, τα τμήματα και συνοπτικά οι αρμοδιότητές τους.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής οργανώνεται από τα Τμήματα:

- Προγραμματισμού & Ανάπτυξης ,
- Ποιότητας & Οργάνωσης και
- Πληροφορικής & Νέων Τεχνολογιών, όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα.

Εικόνα 32: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής του Δήμου αποτελεί τον επιχειρησιακό σύμβουλο ανάπτυξης του Δήμου και της Διοίκησης και είναι αρμόδια:

Για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης καθώς και για την αξιοποίηση κάθε είδους συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και το σχεδιασμό παρεμβάσεων για την τοπική ανάπτυξη.

Την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου, για τη διασφάλιση του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου και τον ψηφιακή διακυβέρνηση

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Η Διεύθυνση διοικητικών υπηρεσιών και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού οργανώνεται από τα Τμήματα όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα:

- Διοικητικών Υπηρεσιών
- Υποστήριξης Δημοτικών Οργάνων
- Δημοτικής & Αστικής Κατάστασης
- Ληξιαρχείου
- Διαχείρισης Μόνιμου Προσωπικού
- Διαχείρισης Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου
- Μισθοδοσίας

Εικόνα 33: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού έχει την ευθύνη να εποπτεύει και επιμελείται όλων των διοικητικών διαδικασιών και της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου.

Είναι αρμόδια για την τήρηση διαδικασιών και αρχείων που αφορούν τη δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιφέρεια του Δήμου ενώ παράλληλα είναι αρμόδια για τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου και τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα συλλογικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου.

Σχεδιάζει και εφαρμόζει, σε συνεργασία με το Τμήμα Ποιότητας και Οργάνωσης, της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, συστήματα και διαδικασίες που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης έχει τη συνολική διοικητική ευθύνη για την προετοιμασία των εκλογών και μεριμνά για κάθε εργασία που έχει σχέση με την προετοιμασία και τη διεξαγωγή των Ευρωεκλογών, Βουλευτικών, Περιφερειακών και Δημοτικών εκλογών και για την προμήθεια, αποθήκευση και συντήρηση του εκλογικού υλικού.

Για το σκοπό αυτό συγκροτεί Συντονιστική Δια-τμηματική Ομάδα Εργασίας, με συντονιστή τον ίδιο και την συμμετοχή υπηρεσιακών παραγόντων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η οργάνωση της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα και απαρτίζεται από τα εξής τμήματα:

- Τμήμα Λογιστηρίου
- Τμήμα Εισπράξεων και Πληρωμών (Ταμειακή Υπηρεσία)
- Τμήμα Εσόδων
- Τμήμα Προμηθειών & Διαχείρισης Υλικού
- Τμήμα Αδειών Εμπορικών Δραστηριοτήτων

Εικόνα 34: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης

Η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και για τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας. Παράλληλα μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου και γενικότερα για την εφαρμογή των γενικών αρχών της δημοσιονομικής διαχείρισης του Δήμου.

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης ως ΠΟΥ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Δήμου, εποπτεύει την ομαλή λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών, την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων αυτού.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών οργανώνεται όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα από τα Τμήματα:

- Διοικητικών Υπηρεσιών Ανάθεσης Έργων και Μελετών,
- Μελετών Τεχνικών Έργων,
- Έργων,
- Αυτεπιστασίας και Τεχνικών Συνεργείων,
- Σχεδίου Πόλης και
- Συγκοινωνιών & Κυκλοφορίας .

Εικόνα 35: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για θέματα πολεοδομικού σχεδιασμού και για τον έλεγχο

εγκαταστάσεων και την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών, κυρίως στον τομέα των μεταφορών.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης έχει την ευθύνη για τη σύνταξη του ετήσιου τεχνικού προγράμματος στο οποίο, σε συνεννόηση με τις άλλες Διευθύνσεις, εντάσσει το σύνολο των τεχνικών έργων του Δήμου και το οποίο εισηγείται στο Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, της Δ/σης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής, για την ένταξή του στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης. Επίσης ορίζει τους επιβλέποντες μηχανικούς για κάθε τεχνικό έργο που εντάσσεται στον τομέα ευθύνης των Τεχνικών Υπηρεσιών.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Η Οργάνωση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα, απαρτίζεται από τα Τμήματα:

- Διοικητικής Υποστήριξης
- Αποκομιδής Απορριμμάτων και Καθαρισμού Κοινόχρηστων Χώρων
- Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών
- Κίνησης, Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων και Μηχανημάτων

Εικόνα 36: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής

αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου. Ιδιαίτερα μεριμνά για τη διαρκή ανάπτυξη και διεύρυνση της ανακύκλωσης και εναλλακτικών μεθόδων διαχείρισης των απορριμμάτων. Επιμελείται και εισηγείται τη σύνταξη και συνεχή βελτίωση του κανονισμού καθαριότητας.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος οργανώνεται όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα. Απαρτίζεται από τα Τμήματα:

- Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού,
- Ανάπλασης και Συντήρησης Πρασίνου,
- Δημοτικού Κοιμητηρίου,
- Πολιτικής Προστασίας.

Εικόνα 37: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Περιβάλλοντος

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος είναι αρμόδια για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, τη λειτουργία του κοιμητηρίου και την ενεργειακή διαχείριση. Η Διεύθυνση έχει επίσης

την αρμοδιότητα της Πολιτικής Προστασίας στο επίπεδο του Δήμου και την ευθύνη του επιχειρησιακού σχεδιασμού. Μεριμνά για την διάθεση και συντονίζει τη δράση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόσληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του Δήμου, σύμφωνα με το Τοπικό σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών για φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές απειλές στην περιφέρεια του Δήμου, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου.

Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την διαχείριση και προστασία των αδέσποτων ζώων συντροφιάς σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ “ΑΕΤΟΠΟΥΛΕΙΟΥ” ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Η Οργάνωση της Διεύθυνσης Πολιτισμού και ΑΕΤΟΠΟΥΛΕΙΟΥ Πολιτιστικού Κέντρου παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα και αποτελείται από τα εξής Τμήματα:

Σχεδιασμού Πολιτιστικών Δράσεων & Φροντίδας του «Αετοπούλειου ως χώρου Πολιτισμού”.

Δημοτικής Βιβλιοθήκης

Δημοτικής Φιλαρμονικής και Μουσικής Εκπαίδευσης

Εικόνα 38: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Πολιτισμού και «Αετοπούλειου» Πολιτιστικού Κέντρου

Η Διεύθυνση Πολιτισμού και «Αετοπούλειου» Πολιτιστικού Κέντρου έχει τη συνολική ευθύνη για τη συμμετοχή του Δήμου στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης και στη δημιουργία πολιτιστικών γεγονότων που υποστηρίζουν την πολιτισμική ανάπτυξη των πολιτών. Βασική ευθύνη της Δ/σης είναι, σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα, ο σχεδιασμός, η εποπτεία, η οργάνωση και η εφαρμογή παρεμβάσεων στο πεδίο του Πολιτισμού, στο πλαίσιο των αποφάσεων του Δήμου.

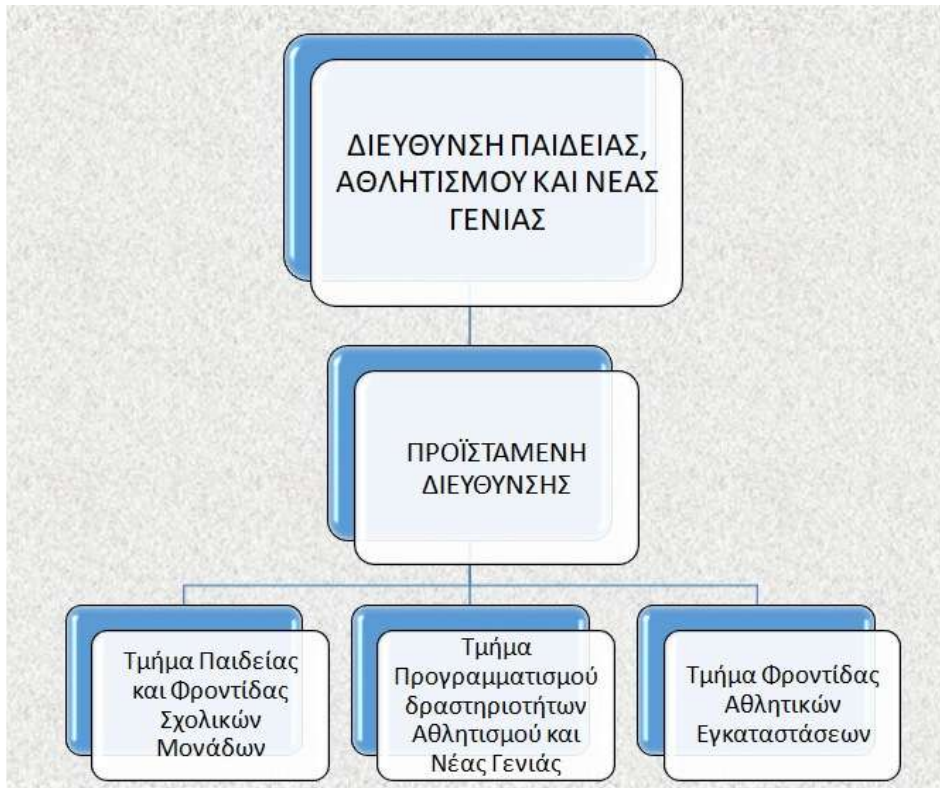
Επίσης έχει τη συνολική ευθύνη φροντίδας των πολιτιστικών χώρων του Δήμου, με ιδιαίτερη μέριμνα στο κληροδότημα της Μουστάκα –Αετοπούλου, του οικήματος που στεγάζει την παιδική βιβλιοθήκη «Μίμης Βασιλόπουλος» και του θεάτρου της Ρεματιάς. Επιπλέον, προβαίνει σε ενέργειες, σε συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα Δημοσιών Σχέσεων και Γραμματείας Δημάρχου, για την υποστήριξη του συνόλου των δράσεων της Δ/σης.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

Η οργάνωση της Διεύθυνσης Παιδείας, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα απαρτίζεται από τα Τμήματα:

- Παιδείας & Φροντίδας Σχολικών Μονάδων
- Προγραμματισμού δραστηριοτήτων Αθλητισμού & Νέας Γενιάς
- Φροντίδας Αθλητικών Εγκαταστάσεων

Εικόνα 39: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Παιδείας, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς

Βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Παιδείας, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς είναι, σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα, ο σχεδιασμός, η εποπτεία, η οργάνωση και η εφαρμογή παρεμβάσεων στο χώρο της Παιδείας, του Αθλητισμού και της Νέας Γενιάς, στο πλαίσιο των αποφάσεων του Δήμου. Επίσης έχει τη συνολική ευθύνη διαχείρισης, φύλαξης, συντήρησης, καθαριότητας των αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου και του εξοπλισμού τους. Παράλληλα έχει την ευθύνη φροντίδας των σχολικών κτιρίων του Δήμου καθώς και τη ρύθμιση ζητημάτων εύρυθμης λειτουργίας των νηπιαγωγείων και των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στους Δήμους. Προβαίνει σε ενέργειες, σε συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα Δημοσιών Σχέσεων και Γραμματείας Δημάρχου, για την υποστήριξη του συνόλου των δράσεων της Δ/νσης.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Η οργάνωση της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα απαρτίζεται από τα εξής Τμήματα:

-Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας , Εποπτείας, Εθελοντισμού & Πολιτικών Ισότητας των δυο φύλων.

-Τμήμα Λειτουργίας των Κέντρων Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)

-Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής

Εικόνα 40: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας

Βασική ευθύνη της Δ/νσης είναι ο σχεδιασμός, η εποπτεία, η οργάνωση και η εφαρμογή παρεμβάσεων με κοινωνικό χαρακτήρα στο πλαίσιο των αποφάσεων του Δήμου.

Ειδικότερα σε συνεργασία με τα αρμόδια Τμήματα μεριμνά για την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής προστασίας των δημοτών, ιδιαίτερα των ευάλωτων και των ηλικιωμένων, των πολιτικών ισότητας των φύλων και την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων.

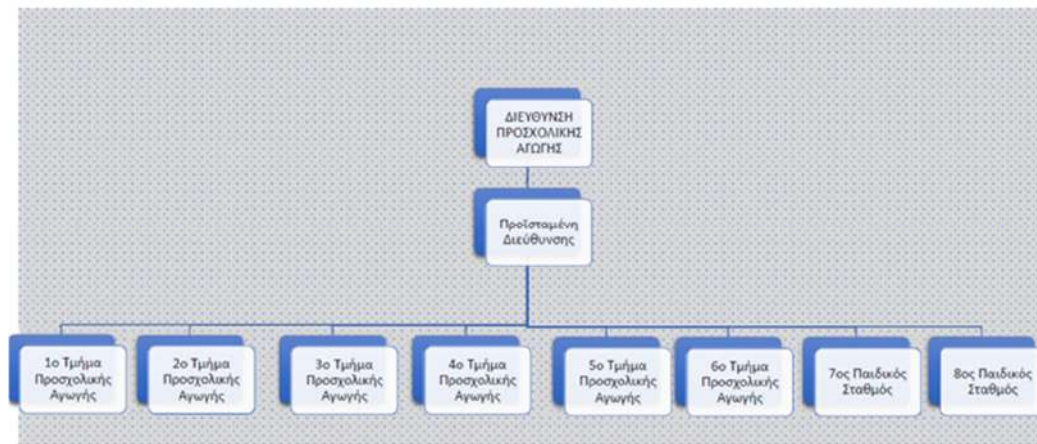
Υλοποιεί προγράμματα για την παροχή υπηρεσιών και την καταπολέμηση της φτώχειας, τη στήριξη και φροντίδα των ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και των οικονομικά αδύνατων πολιτών.

ΑΣΚΕΪ ΕΠΟΠΤΕΪΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΙΣ ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ, ΣΤΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Η Οργάνωση της Διεύθυνσης Προσχολικής Αγωγής, όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα, απαρτίζεται από έξι Τμήματα που αντιστοιχούν σε έξι Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, όπως αποτυπώνονται στον ισχύοντα ΟΕΥ, ενώ στην ευθύνη της έχει ακόμη τη λειτουργία ενός επιπλέον Β/Ν Σταθμού, ο οποίος δεν έχει ακόμη οργανωθεί ως Τμήμα. Το προσεχές διάστημα στη Δ/ση θα ανήκει ένας επί πλέον Σταθμός, ο οποίος βρίσκεται σε στάδιο ανακαίνισης.

Εικόνα 41: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Προσχολικής Αγωγής

Η Διεύθυνση έχει τη συνολική διοικητική και παιδαγωγική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας όλων των βρεφονηπιακών σταθμών του Δήμου ανεξάρτητα από το αν ο κάθε σταθμός οργανώνεται σε τμήμα ή όχι.

Όλοι οι Β/Ν σταθμοί καλύπτουν παιδιά ηλικίας από 11 μηνών βρέφη μέχρι την ένταξη των παιδιών στο Νηπιαγωγείο, το οποίο εντάσσεται στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Η Διεύθυνση στο μέτρο των δυνατοτήτων του Δήμου σε προσωπικό και διασφάλιση κατάλληλων υποδομών, (διαθέσιμες θέσεις βάσει της ισχύουσας δυναμικότητας) μεριμνά για την ένταξή τους στους σταθμούς του δήμου.

Η επιλογή των φιλοξενούμενων βρεφών και νηπίων γίνεται από την Ειδική Διαπαραταξιακή Επιτροπή Επιλογής, με βάση αντικειμενικό σύστημα μοριοδότησης, το οποίο περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη εγγραφών και είναι γνωστό στους ενδιαφερόμενους πολίτες. Η εισήγηση της Επιτροπής εισάγεται προς λήψη απόφασης στο Δημοτικό Συμβούλιο το οποίο εγκρίνει τις εγγραφές

Μεριμνά για τις δυνατότητες συμμετοχής του Δήμου σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα για τα παιδιά των παιδικών σταθμών.

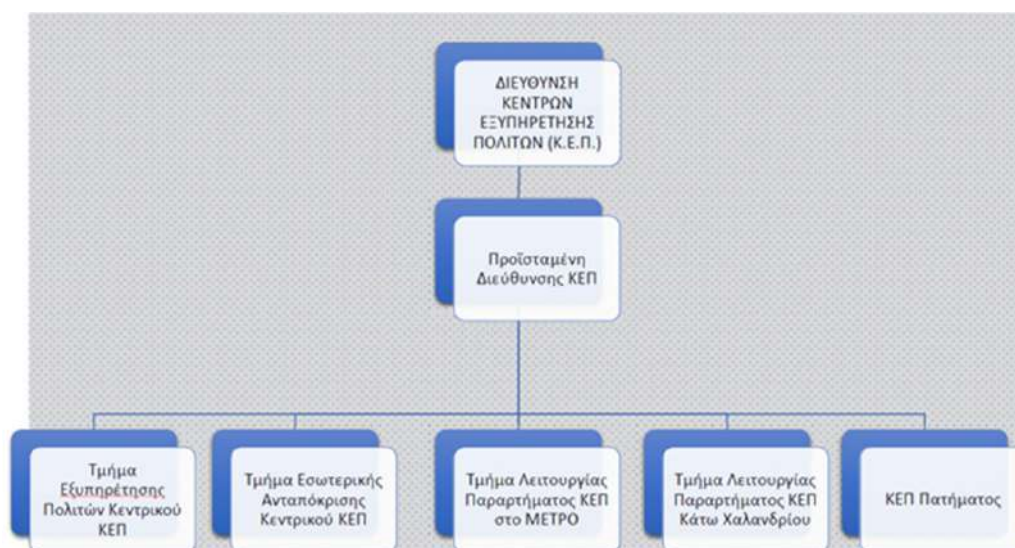
Σε συνεργασία με τους υπεύθυνους των Παιδικών Σταθμών:

- Μεριμνά για την υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων, (εκδηλώσεις, εκδρομές, παρουσιάσεις, παραστάσεις κ.ά.) για τα παιδιά των παιδικών σταθμών.
- Μεριμνά για την προμήθεια του αναγκαίου παιδαγωγικού εξοπλισμού και υλικού, καθώς και για την προμήθεια των υλικών που απαιτούνται για την παρασκευή των γευμάτων που προσφέρονται στα φιλοξενούμενα παιδιά και του εξοπλισμού που απαιτείται για την παρασκευή τους.
- Το εκπαιδευτικό προσωπικό στους Παιδικούς Σταθμούς έχει τη συλλογική αλλά και την ατομική ευθύνη για την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών, για την εκπαίδευση, την ασφάλεια και την φροντίδα τους. Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται και με το βοηθητικό προσωπικό, σε ανάλογα θέματα που το αφορούν.
- Παράλληλα συνεργάζεται με τους γονείς σε όλα τα θέματα που αφορούν τη ζωή και την εξέλιξη των παιδιών μέσα στον Σταθμό και τους ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα για τη συνολική εξέλιξη του παιδιού τους.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (Κ.Ε.Π.)

Η οργάνωση της Διεύθυνσης Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) όπως παρουσιάζεται στην επόμενη εικόνα έχει στην ευθύνη της τη λειτουργία του κεντρικού ΚΕΠ, το οποίο σύμφωνα με τον ισχύοντα ΟΕΥ, απαρτίζεται από δύο Τμήματα και των τριών συνολικά Παραρτημάτων (ΚΕΠ ΜΕΤΡΟ, ΚΕΠ ΚΑΤΩ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ που οργανώνονται σε επίπεδο Τμήματος) και το νεοσυσταθέν Παράρτημα ΚΕΠ ΠΑΤΗΜΑΤΟΣ.

Εικόνα 42: Οργανόγραμμα Διεύθυνσης Κέντρων Εξυπηρέτησης πολιτών

Η Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) είναι αρμόδια για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και σύμφωνα με τον κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Συνεργάζεται και παρέχει κάθε δυνατή διοικητική υποστήριξη στο Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας. Έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του κεντρικού ΚΕΠ και των Παραρτημάτων.

2.1.2 Ανθρώπινο Δυναμικό Δήμου Χαλανδρίου: Οργάνωση & Στελέχωση

Το συνολικό ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου Χαλανδρίου (Μόνιμο και ΙΔΑΧ) ανέρχεται σε 514 εργαζομένους, εκ των οποίων 317 είναι μόνιμοι υπάλληλοι του Δήμου και 197 ΙΔΑΧ.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων του Δήμου είναι ΔΕ (36,77%), ενώ ακολουθούν σε ποσοστό της τάξης του 25,88% οι ΥΕ και σε ποσοστό της τάξης του 20,23% οι ΠΕ. Ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 17,12% είναι κατηγορίας ΤΕ. Αναλυτικά, το προσωπικό του Δήμου παρουσιάζεται στους επόμενους πίνακες.

Πίνακας 36: Μόνιμο προσωπικό Δήμου Χαλανδρίου

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ
ΠΕ	60

ΤΕ	32
ΔΕ	117
ΥΕ	108
ΣΥΝΟΛΟ	317

Πίνακας 37: Προσωπικό ΙΔΑΧ Δήμου Χαλανδρίου

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΙΔΑΧ
ΠΕ	44
ΤΕ	56
ΔΕ	72
ΥΕ	25
ΣΥΝΟΛΟ	197

Πίνακας 38: Σύνολο Προσωπικού Δήμου Χαλανδρίου

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΙ ΙΔΑΧ	%
ΠΕ	104	20,23%
ΤΕ	88	17,12%
ΔΕ	189	36,77%
ΥΕ	133	25,88%
ΣΥΝΟΛΟ	514	100,00%

Επιπλέον στο Δήμο απασχολείται προσωπικό με συμβάσεις ορισμένου χρόνου (προσωπικό ΙΔΟΧ). Το συνολικό προσωπικό ΙΔΟΧ στο Δήμο Χαλανδρίου ανέρχεται σε 94 εργαζομένους, οι οποίοι παρουσιάζονται αναλυτικά στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 39: Προσωπικό ΙΔΟΧ Δήμου Χαλανδρίου

Αριθμός Ατόμων	Ειδικότητα	Έργο / Πράξη
3	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΣΠΑ
16	ΤΕ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ	
19	ΔΕ ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ	
7	ΠΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	

15	ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	
8	ΔΕ ΜΑΓΕΙΡΩΝ	
4	ΤΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ ΠΡΩΙΜΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	
1	ΠΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ ΠΡΩΙΜΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	
1	ΠΕ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	
1	ΠΕ ΝΟΜΙΚΩΝ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
1	ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ	
1	ΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	
1	ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ	
3	ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΡΟΜΑ
4	ΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	
1	ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	
2	ΥΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΡΙΩΝ	
1	ΠΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ	
1	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
1	ΔΕ ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ	
2	ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
1	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ (ΝΟΜΙΚΩΝ)	

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων ΙΔΟΧ του Δήμου, της τάξης του 78,7% απασχολείται στο πρόγραμμα των παιδικών σταθμών / ΕΣΠΑ, το 4,3% στο Συμβουλευτικό Κέντρο Κακοποιημένων Γυναικών και το υπόλοιπο 17% στο Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα ΡΟΜΑ. Όσον αφορά στην κατηγορία εκπαίδευσης των εργαζομένων ΙΔΟΧ, το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξης του 29,79% είναι ΔΕ, το 26,6% είναι εργαζόμενοι ΤΕ και το 25,53% είναι εργαζόμενοι ΠΕ. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται συγκεντρωτικά ανά κατηγορία εκπαίδευσης οι εργαζόμενοι ΙΔΟΧ στο Δήμο Χαλανδρίου.

Πίνακας 40: Αριθμός εργαζομένων ΙΔΟΧ ανά κατηγορία εκπαίδευσης

ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΙΔΟΧ	%

ΠΕ	24	25,53%
ΤΕ	25	26,60%
ΔΕ	28	29,79%
ΥΕ	17	18,09%
ΣΥΝΟΛΟ	94	100%

2.2 Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Χαλανδρίου 2020 - 2022

2.2.1 Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων χρήσεων 2020 – 2022

Τα οικονομικά στοιχεία του Δήμου Χαλανδρίου για τις χρήσεις 2020 – 2022 προέρχονται από δημοσιευμένους ισολογισμούς των εν λόγω χρήσεων από την ιστοσελίδα του Δήμου Χαλανδρίου (<https://www.chalandri.gr/dhmos/dimotikoi-isologismoi/>).

Πίνακας 41: Παρουσίαση Ισολογισμών Χρήσεων 2020 - 2022

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
	2020	2021	2022		2020	2021	2022
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ				Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
4. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	826.208,61 €	672.120,82 €	521.238,90 €	I. Κεφάλαιο	23.212.088,11 €	24.213.529,15 €	24.213.529,15 €
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				II. Διαφορές αναπροσαρμογής και Επιχορηγήσεις επενδύσεων-Δωρεές Παγίων			
II. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις				3. Δωρεές παγίων	2.417.354,37 €	2.368.989,42 €	2.330.615,44 €
1. Γήπεδα - Οικόπεδα	17.467.802,83 €	17.467.933,03 €	18.219.392,33 €	4. Επιχορηγήσεις επενδύσεων	15.278.231,28 €	19.374.756,92 €	20.359.702,02 €
1α. Πλατείες - Πάρκα - Παιδότοποι κοινής χρήσης	810.759,87 €	1.698.634,19 €	1.892.795,87 €		17.695.585,65 €	21.743.746,34 €	22.690.317,46 €
1β. Οδοί - Οδοστρώματα κοινής χρήσης	1.413.320,01 €	1.046.703,09 €	628.729,82 €	III. Αποθεματικά Κεφάλαια			
1γ. Πεζοδρόμια κοινής χρήσης	189.365,27 €	117.945,87 €	63.520,28 €				
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	14.214.881,17 €	13.658.664,78 €	16.550.964,22 €	IV. Αποτελέσματα εις νέο			
3α. Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσης	71.005,96 €	61.287,55 €	51.569,14 €	Υπόλοιπο πλεονάσματος χρήσεως εις νέο	- 694.680,47 €	697.615,92 €	- 1.918.414,98 €

3β.Εγκ/σεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	149.451,70 €	219.859,24 €	256.264,90 €	Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων	11.780.805,35 €	11.086.124,88 €	11.783.740,80 €
3γ.Λοιπές μόνιμες εγκ/σεις κοινής χρήσης	1.241.047,92 €	1.037.920,31 €	1.483.016,08 €		11.086.124,88 €	11.783.740,80 €	9.865.325,82 €
4. Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	435.086,59 €	370.456,26 €	481.195,65 €	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (ΑΙ+ΑΙΙ+ΑΙΥ)	51.993.798,64 €	57.741.016,29 €	56.769.172,43 €
5. Μεταφορικά μέσα	2.119.803,70 €	1.769.147,63 €	1.826.861,39 €				
6. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	611.828,54 €	628.061,92 €	835.351,97 €	Β.ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ			
7. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές	1.167.523,77 €	7.186.461,48 €	6.911.558,93 €	1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	1.799.090,90 €	1.820.004,00 €	1.892.080,32 €
Σύνολο ακινήτοποιήσεων (ΓΙ+ΓΙΙ)	39.891.877,33 €	45.263.075,35 €	49.201.220,58 €	2. Λοιπές προβλέψεις	818.717,28 €	428.329,21 €	258.667,48 €
					2.617.808,18 €	2.248.333,21 €	2.150.747,80 €
III. Τίτλοι πάγιας επένδυσης & Άλλες 1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου μακροπρόθεσμες Χρηματοοικονομικές Απαιτήσεις				Γ.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
1.Τίτλοι πάγιας επένδυσης	865.482,17 €	865.482,17 €	865.482,17 €	I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μείον: Προβλέψεις για υποτίμηση	334.506,28 €	334.506,28 €	321.926,06 €	2. Δάνεια Τραπεζών	4.239.075,86 €	6.901.844,14 €	7.083.693,76 €

	530.975,89 €	530.975,89 €	543.556,11 €	4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (ΓΙ+ΓΙΙ+ΓΙΙΙ)	40.422.853,22 €	45.794.051,24 €	49.744.776,69 €		4.239.075,86 €	6.901.844,14 €	7.083.693,76 €
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
I. Αποθέματα				1. Προμηθευτές	3.132.622,12 €	2.235.402,58 €	2.877.778,96 €
4. Πρώτες και βοηθητικές ύλες, Αναλώσιμα υλικά Ανταλλακτικά και Είδη συσκευασίας	15.275,51 €			5. Υποχρεώσεις από φόρους & Τέλη	53.452,01 €	82.828,62 €	91.070,35 €
II. Απαιτήσεις				6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	3.817,73 €	7.430,24 €	6.175,85 €
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών (μείον: προβλέψεις)	7.298.279,17 €	5.259.003,04 €	3.603.019,16 €	7. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	177.225,05 €		
3. Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	17.959,44 €	17.959,44 €	17.959,44 €	8. Πιστωτές διάφοροι	74.930,01 €	84.476,84 €	143.977,55 €
4. Επισφαλείς - Επίδικες απαιτήσεις και χρεώστες (μείον: προβλέψεις)					3.442.046,92 €	2.410.138,28 €	3.119.002,71 €
				Σύνολο υποχρεώσεων (ΓΙ+ΓΙΙ)	7.681.122,78 €	9.311.982,42 €	10.202.696,47 €

11. Χρεώστες διάφοροι	724.784,50 €	561.832,25 €	501.592,37 €				
12. Λογαριασμοί διαχ/σεως προκαταβολών & πιστώσεων		991,60 €					
	8.041.023,11 €	5.839.786,33 €	4.122.570,97 €				
IV. Διαθέσιμα							
1. Ταμείο	1.500,00 €	1.500,00 €	1.500,00 €				
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	10.891.028,38 €	13.970.024,11 €	12.745.271,73 €				
	10.892.528,38 €	13.971.524,11 €	12.746.771,73 €				
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙV)	18.948.827,00 €	19.811.310,44 €	16.869.342,70 €	Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			
				2. Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	1.024.130,08	1.717.915,68	2.093.150,22
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					1.024.130,08 €	1.717.915,68 €	2.093.150,22 €
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	3.118.970,85 €	4.741.765,10 €	4.080.408,63 €				
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)	63.316.859,68 €	71.019.247,60 €	71.215.766,92 €	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	63.316.859,68 €	71.019.247,60 €	71.215.766,92 €

Πίνακας 42: Παρουσίαση Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεων 2020 - 2022

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ			
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	2020	2021	2022
1. Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	12.842.637,96 €	13.617.273,27 €	15.975.965,41 €
2 Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-προσαυξήσεις	2.803.589,18 €	3.835.921,81 €	5.223.721,42 €
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	9.409.377,15 €	9.407.327,77 €	9.528.931,24 €
	25.055.604,29 €	26.860.522,85 €	30.728.618,07 €
Μείον:			
Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	26.044.573,95 €	26.639.764,82 €	31.871.913,04 €
Μικτά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως	- 988.969,66 €	220.758,03 €	- 1.143.294,97 €
Πλέον:			
1. Άλλα έσοδα	1.173.492,46 €	1.749.304,71 €	2.515.118,94 €
Σύνολο	184.522,80 €	1.970.062,74 €	1.371.823,97 €
ΜΕΙΟΝ: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	3.584.984,54 €	3.738.831,45 €	4.100.000,33 €
3. Έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων	10.635,21 €	10.561,76 €	24.476,69 €
Μερικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως	- 3.411.096,95 €	- 1.779.330,47 €	- 2.752.653,05 €
ΠΛΕΟΝ:			
4. Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	148.209,74 €	148.975,13 €	87.105,50 €
Μείον:			
2. Προβλέψεις αποτιμήσεως τίτλων και χρεογράφων			
3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	304.663,75 €	316.741,46 €	341.028,10 €
Ολικά αποτελέσματα (ζημία) εκμεταλλεύσεως	- 3.567.550,96 €	- 1.947.096,80 €	- 3.006.575,65 €
II ΠΛΕΟΝ: Έκτακτα αποτελέσματα			

1. Έκτακτα & Ανόργανα έσοδα	1.574.473,31 €	1.589.450,89 €	1.503.079,57 €
2. Έκτακτα κέρδη	0,01 €	46,17 €	- €
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.814.427,91 €	2.784.107,73 €	2.195.901,56 €
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	767.454,12 €	592.990,81 €	228.447,00 €
Μείον:			
1. Έκτακτα & Ανόργανα έξοδα	117,10 €	4,00 €	1.951,22 €
2. Έκτακτές ζημιές	0,44 €	- €	- €
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	282.431,38 €	359.818,13 €	529.144,40 €
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	1.000.935,94 €	1.962.060,75 €	2.308.171,84 €
Οργανικά & Έκτακτα αποτελέσματα (ζημία)	- 694.680,47 €	697.615,92 €	- 1.918.414,98 €
ΜΕΙΟΝ:			
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	2.891.935,83 €	2.857.468,49 €	3.186.640,22 €
Μείον: Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	2.891.935,83 €	2.857.468,49 €	3.186.640,22 €
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	- 694.680,47 €	697.615,92 €	- 1.918.414,98 €

2.2.2 Δείκτες αποδοτικότητας χρήσεων 2020 – 2022

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των χρήσεων 2020-2022 που παρουσιάζονται στην προηγούμενη ενότητα παρατηρείται αύξηση στο Πάγιο ενεργητικό του Δήμου, κατά 13% τις χρήσεις 2020-2021 και κατά 9% τις χρήσεις 2021-2022 λόγω της αύξησης των ακινητοποιήσεων. Όσον αφορά στις απαιτήσεις του Δήμου είναι μειούμενες και συγκεκριμένα από 8,04 εκατ. € το 2020 μειώθηκαν σε ~5,84 εκατ. € το 2021, ήτοι κατά ~27%, ενώ το 2022 μειώθηκαν περαιτέρω σε ~4,11 εκατ. €, ήτοι κατά ~29% συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση. Όσον αφορά στη ρευστότητα του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη τα Διαθέσιμα του ισολογισμού για τις εν λόγω χρήσεις αυξήθηκε κατά 28% το 2021 συγκριτικά με το 2020 (από ~10,9 εκατ.€ σε ~13,97 εκατ. €), ενώ μειώθηκε κατά 9% το 2022 σε ~12,74 εκατ. €.

Παρατηρείται επίσης, ότι όλες τις χρήσεις τα Ιδία Κεφάλαια του Δήμου παραμένουν θετικά και αποτελούν το ~80% του συνόλου του Παθητικού του. Όσον αφορά στο υπόλοιπο ποσοστό του παθητικού απαρτίζεται κυρίως από τις υποχρεώσεις του Δήμου οι οποίες τείνουν αυξανόμενες λόγω του μεγάλου αριθμού έργων που υλοποιούνται στην πόλη καθώς και των αντίστοιχων επενδύσεων- προμηθειών.

Ειδικότερα, το σύνολο των υποχρεώσεων του Δήμου αυξήθηκε από ~7,68 εκατ. € το 2020 σε ~9,31 εκατ. € το 2021, ήτοι κατά ~21% και αυξήθηκε εκ νέου το 2022 σε ~10,2 εκατ. €, ήτοι κατά ~9,5%. Από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου, το μεγαλύτερο μέρος αποτελείται από τις υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές, οι οποίες διαμορφώθηκαν στο ~91%, ~93% και ~92% των ετήσιων βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων των ετών 2020, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό σε σχέση με τα έσοδα του δήμου παραμένει ιδιαίτερα χαμηλός, καθώς αποτελεί περίπου το 10% του προϋπολογισμού εσόδων του Δήμου.

Τα έσοδα του Δήμου αυξάνονται τις χρήσεις 2020 – 2022 και συγκεκριμένα από 25.055.604€ το 2020 αυξήθηκαν σε 26.860.522€ το 2021, ήτοι κατά 21% και σε 30.728.618,07€ το 2022 ήτοι κατά 14% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Η αύξηση των εσόδων του δήμου παρά τη δυσμενή οικονομική συγκυρία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των χρηματοδοτήσεων που κατάφερε να διεκδικήσει ο Δήμος από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. Παρόλη την αύξηση των εσόδων, το μικτό αποτέλεσμα χρήσεων είναι ιδιαίτερα περιορισμένο και μάλιστα διαμορφώθηκε αρνητικό τις χρήσεις 2020 και 2022, σε -988.969,66 € και -1.143.294,97 € αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι σημαντικό μέρος του λειτουργικού κόστους (κόστους πωλήσεων) του Δήμου αποτελούν οι αποσβέσεις οι οποίες διαμορφώνονται μεσοσταθμικά για τα τρία έτη σε ποσοστό ~10.6% επί του κόστους πωλήσεων.

Επιπλέον, αυξημένο είναι το κόστος διοικητικής λειτουργίας το οποίο κυμάνθηκε από ~3,5 εκατ. € το 2020 σε ~4,1 εκατ. € το 2022.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται βασικοί αριθμοδείκτες αποδοτικότητας για το Δήμο Χαλανδρίου.

Πίνακας 43: Αριθμοδείκτες χρήσεων 2020 - 2022

	2020	2021	2022
Δείκτης γενικής ρευστότητας: σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού / σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	5,51	8,22	5,41
Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού: κύκλος εργασιών / γενικό σύνολο ενεργητικού	0,40	0,38	0,43
Δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων: κύκλος εργασιών / απαιτήσεις	3,12	4,60	7,45
Δείκτης κάλυψης τόκων: κέρδη προ τόκων και φόρων / σύνολο χρεωστικών τόκων	-11,20	-5,62	-8,07
Δείκτης οικονομικής μοχλεύσεως: γενικό σύνολο ενεργητικού / σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1,22	1,23	1,25
Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων: καθαρά κέρδη χρήσης / σύνολο ιδίων κεφαλαίων	-1,34%	1,21%	-3,38%
Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού: καθαρά κέρδη χρήσης / σύνολο ενεργητικού X 100	-1,10%	0,98%	-2,69%
Δείκτης μεικτού κέρδους: μεικτά κέρδη εκμετάλλευσης / κύκλος εργασιών	-3,9%	0,8%	-3,7%
Δείκτης καθαρού κέρδους: καθαρά κέρδη χρήσης / κύκλος εργασιών	-2,8%	2,6%	-6,2%

2.3 Τεχνικό Πρόγραμμα & Χρηματοδοτούμενα Προγράμματα

2.3.1 Συνοπτική παρουσίαση Τεχνικού Προγράμματος Δήμου Χαλανδρίου

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη στο Δήμο Χαλανδρίου ή / και είναι σε διαδικασία συμβασιοποίησης.

Πίνακας 44: Συνοπτικό Τεχνικό Πρόγραμμα Δήμου Χαλανδρίου

A/A Μελέτης	ΕΣΟΔΑ	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΦΠΑ	ΠΟΣΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	ΠΟΡΕΙΑ
17/2018	ΠΔΕ	Νέο Κτίριο Δημαρχείου Χαλανδρίου με θέατρο, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, Ισόγειο Κ.Υ.Ε. (CAFÉ, Αναψυκτήριο), υπόγειους χώρους στάθμευσης και υπόγειο χώρο Υ/Σ	20.500.000,00 €	11748083,13	36 μήνες	Σε εξέλιξη
14/2021	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Συντήρηση και αναβάθμιση αθλητικών χώρων	900.000,00 €	567.917,89 €	10 μήνες	Σε εξέλιξη
8/2022	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ & ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Ανάπλαση της περιοχής του Αδριάνειου Υδραγωγείου στο πλαίσιο της επένδυσης του προγράμματος UIA05-255 Cultural Hidrant (URBAN INNOVATIVE ACTIONS)	5.850.000,00 €	5.096.330,51 €	12 μήνες	Σε εξέλιξη
9	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	Διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων πρασίνου στους Κ.Χ. 1126 και Κ.Χ. 1228 στο ΠΑΤΗΜΑ Ι	1.046.000,00 €	858.389,60 €	18 μήνες	Σε εξέλιξη
10/2022	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Έργο Οδοστρώσεων 2022	2.000.000,00 €	870.912,87 €	9 μήνες	Σε εξέλιξη
11/2022	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Διάνοιξη - Διαμόρφωση Οδών	600.000,00 €	411.275,33 €	12 μήνες	Σε εξέλιξη
12/2022	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Επισκευές - Κατασκευές πεζοδρομίων στο Δήμο Χαλανδρίου 2022	2.000.000,00 €	1.388.045,88 €	12 μήνες	Σε εξέλιξη
1/2023	ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ	Ανακατασκευή και ανάπλαση στην περιοχή της Τούφας επί των οδών Ολύμπου & Μεταμορφώσεως και πέριξ αυτών και στην περιοχή του Κάτω Χαλανδρίου στην οδό Σοφοκλή Βενιζέλου και πέριξ αυτής	8.646.094,80 €	7.044.802,39 €	24 μήνες	Σε εξέλιξη

2/2023	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ & ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Βιοκλιματική Αστική Ανάπλαση του Εμπορικού Κέντρου Δήμου Χαλανδρίου	5.234.257,00 €	4.120.149,88 €	15 μήνες	Σε εξέλιξη
3/2023	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Έργο Αποκατάστασης Γηπέδων στο κέντρο κυκλοφοριακής αγωγής	230.000,00 €	176.782,83 €	12 μήνες	Σε εξέλιξη
12/2023	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ & ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Δράσεις Βελτίωσης Οδικής Ασφάλειας Δήμου Χαλανδρίου	1.100.000,00 €	801.254,84 €	12 μήνες	Σε εξέλιξη
5/2024	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ & ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Δίκτυο παρεμβάσεων βιώσιμης αστικής κινητικότητας στις οδούς Ευριπίδου, Στρ. Δ. Ρουπέση, Σ. Καλλισπέρη και Φιλίππου Λίτσα του Δήμου Χαλανδρίου	2.500.000,00 €	2.037.252,43 €	12 μήνες	Συμβασιοποίηση
7/2024	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	Συντηρήσεις και λοιπές κατασκευές σε εκπαιδευτικά κτίρια	1.200.000,00 €	656.656,69 €	18 μήνες	Συμβασιοποίηση

Επιπλέον, στο δήμο Χαλανδρίου:

- 1) Είναι σε εξέλιξη η Μελέτη για την «Κτηματογράφηση, Πολεοδομία και Πράξη Εφαρμογής της περιοχής ΠΕ 6 Νεκροταφείο Δήμου Χαλανδρίου»
- 2) Έχει ολοκληρωθεί και εγκριθεί η Πολεοδομική Μελέτη και Πράξη Εφαρμογής των περιοχών «Ζώνη Δουκίσσης Πλακεντίας – Πεύκο Πολίτη – Έθνος του Δήμου Χαλανδρίου» και είναι σε εξέλιξη η πράξη εφαρμογής
- 3) Έχει ολοκληρωθεί και απαιτείται επικαιροποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου για την Εξασφάλιση κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων Ε.Σ.Ε.Κ.Κ.

Σε επίπεδο μελετών προς δημοπράτηση το 2025 για κατασκευές έργων είναι οι εξής:

- 1) Μελέτη ΑΜ 09.24 με τίτλο «Διαμόρφωση πεζοδρομίων και οδών ήπιας κυκλοφορίας» προϋπολογισμού 1.500.000€ που έχει εκδοθεί το ΦΕΚ 5305B/20-09-2024
- 2) Μελέτη 13/2023 «Μελέτη βιωσιμότητας προσβασιμότητας στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου του Χαλανδρίου, η οποία συντάσσεται από συμβαλλόμενο συνεργάτη του Δήμου, ώστε να δημοπρατηθεί. Ο προϋπολογισμός δεν έχει οριστικοποιηθεί αλλά εκτιμάται σε 3.330.000€.
- 3) Η ανάπλαση της οδού Αγ. Γεωργίου που συντάσσεται με προϋπολογισμό που εκτιμάται σε 1.100.000€
- 4) ΑΜ 2/23 Εκπόνηση μελετών πυροπροστασίας σε όλα τα σχολικά κτίρια

2.3.2 Χρηματοδοτούμενα έργα και Δράσεις Δήμου Χαλανδρίου

Οι ανάγκες της πόλης και η υλοποίηση των ποικίλων παρεμβάσεων συνδυάζεται με την αναζήτηση των κατάλληλων χρηματοδοτήσεων προκειμένου να μην επιβαρυνθεί ο δημοτικός προϋπολογισμός και κατ'επέκταση οι κάτοικοι της πόλης. Προϋπόθεση αποτελεί η ωρίμανση των αντίστοιχων μελετών αλλά και η σύνταξη ανταγωνιστικών προτάσεων.

Όσον αφορά στα Χρηματοδοτούμενα έργα και προγράμματα που υλοποιούνται ή υλοποιήθηκαν το τελευταίο χρονικό διάστημα αναφέρονται τα εξής:

1. Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ / Ταμείο Ανάκαμψης / Ποσό προϋπολογισμού δράση1: 40.176,00 , δράση2: 28.892,00 & δράση3: 70.191,44 / Υλοποίηση από τη Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής.
2. Βιοκλιματική – αστική ανάπλαση του εμπορικού κέντρου του Δήμου Χαλανδρίου / Ταμείο Ανάκαμψης / Προϋπολογισμός περίπου στα 6.000.000,00€ / Υλοποίηση από την Τεχνική Υπηρεσία.
3. Βιώσιμη Μικροκινητικότητα / ΥΜΕΠΕΡΑΑ / Προϋπολογισμός 379.929,32€ / Υλοποίηση από την Τεχνική Υπηρεσία.
4. Εκπόνηση Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) / Πράσινο Ταμείο / Ποσό προϋπολογισμού 74.400,00€ / Υλοποίηση από την Τεχνική Υπηρεσία.

5. Σ.Β.Α.Κ. / Πράσινο Ταμείο / Υλοποίηση από την Τεχνική Υπηρεσία. /Ολοκληρώθηκε Εκκρεμεί μια απόφαση για την ένταξη του Δήμου Χαλανδρίου στους Δήμους που έχουν ολοκληρώσει προγράμματα ΣΒΑΚ
6. Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) / Πράσινο Ταμείο / Προϋπολογισμός 59.520,00€ / Τεχνική Υπηρεσία.
7. Δράσεις διαχείρισης βιοαποβλήτων στο Δήμο Χαλανδρίου / ΥΜΕΠΕΡΑΑ / Προϋπολογισμός 808.356,00€ / Υλοποίηση από Δ/νση Διαχείρισης Απορριμμάτων.
8. Δράσεις Ηλεκτροκίνησης / ΥΜΕΠΕΡΑΑ / έχει παγώσει η χρηματοδότηση.
9. Συνέχιση κέντρων κοινότητας / ΠΕΠ Αττικής
10. Συνέχιση λειτουργίας Συμβουλευτικού κέντρου γυναικών / ΠΕΠ Αττικής
11. Ενεργειακές παρεμβάσεις κτιρίων Δήμου Χαλανδρίου / ΠΕΠ Αττικής / Υλοποίηση από Τεχνική Υπηρεσία.
12. Γωνιές ανακύκλωσης και εξοπλισμός διακριτής συλλογής στο Δήμο Χαλανδρίου / Αντώνης Τρίτσης / Προϋπολογισμός 234.585,90€
13. CULTURAL HIDRANT – Hidden Identities ReAppear through Networks of water UIA / Ολοκληρώθηκε
14. FOODRUS – An innovative collaborative circular food system to reduce food waste and losses in the agrifood gain / Horizon 2020 / Ολοκληρώθηκε
15. ToNoWaste – Towards a new zero food waste mindset based on holistic assessment / Horizon / Προϋπολογισμός 150.125,00€ / Είναι σε εξέλιξη η υλοποίησή του.
16. Rome Health Care II / Erasmus+ / Υλοποίηση από τη Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας/Ολοκληρώθηκε
17. Power Saving Check Goes Citizens / Erasmus + / Προϋπολογισμός 32.346,00€ / Υλοποίηση από τη Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας/σε εξέλιξη
18. Food Connections / Erasmus+ / Υλοποίηση από τη Δ/νση Κοινωνικής Μέριμνας/ολοκληρώθηκε
19. Δράσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας Δήμου Χαλανδρίου / Ταμείο Ανάκαμψης / Προϋπολογισμός 980.000,00€ / Υλοποίηση από τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών.
20. Πιλοτικές δράσεις διαχείρισης της χωριστής συλλογής αστικών αποβλήτων – «Πληρώνω όσο πετάω» του Δήμου Χαλανδρίου / Ταμείο Ανάκαμψης / Προϋπολογισμός 800.606,00€ / Υλοποίηση από τη Δ/νση Διαχείρισης Απορριμμάτων & Ανακύκλωσης.
21. DUT Driving Urban Transition /Έχει υποβληθεί αίτηση συμμετοχής/ Εγκρίθηκε / Έχει υπογραφεί σύμβαση
22. Green – D (Green nature – based solutions network for biodiversity and drought mitigation) / έχει υποβληθεί αίτηση συμμετοχής
23. Interreg Next Med / Θα υποβληθεί νέα πρόταση 15/4.

24. URBACT innovation transfer networks / εγκρίθηκε
25. Proceed goes practise/ Erasmus+ / Υλοποίηση από τη Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας/σε εξέλιξη
26. Green deal goes citizens /Erasmus+ / Υλοποίηση από τη Δ/ση Περιβάλλοντος
27. «Στέγαση και εργασία για τους αστέγους II»/ΥΠΕΣ/ Υλοποίηση από τη Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας/Ολοκληρώθηκε
28. Στέγαση και Εργασία III- εθνικό πρόγραμμα/ Υλοποίηση από τη Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας/ Εγκρίθηκε

Επιπλέον, αξίζει να γίνει **ενδεικτική αναφορά σε κάποια από τα ευρωπαϊκά προγράμματα που υλοποιήθηκαν ή και υλοποιούνται στο Δήμο Χαλανδρίου**, τα οποία είναι τα εξής:

Cultural H.ID.RA.N.T

Το έργο Cultural Hidden IDentities ReAppear through Networks of WaTer-Cultural H.ID.RA.N.T. συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω της Πρωτοβουλίας Αστικές Καινοτόμες Δράσεις Urban Innovative Actions (UIA). Το έργο έχει τοπική και υπερτοπική σημασία, μέσα από το οποίο το νερό γίνεται το μέσο της πολιτιστικής κληρονομιάς και η πολιτιστική κληρονομιά οδηγεί στην επανα-αξιοποίηση του νερού μέσα στην πόλη. Στους στόχους του προγράμματος βρίσκονται η αξιοποίηση του υδραγωγείου ως πολιτιστικού και περιβαλλοντικού Κοινού για την πόλη, πέρα από τη συνηθισμένη προσέγγιση του «αξιοθέατου» και η ενεργή συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στη διαμόρφωση του προγράμματος και τον σχεδιασμό των νέων δημόσιων χώρων. Οι δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του CULTURAL HIDRANT περιλαμβάνουν:

- Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και της σχέσης της πόλης με το νερό, μέσα από τη δημιουργία ιστορικού [ψηφιακού και φυσικού] αρχείου, τη διοργάνωση φεστιβάλ, πολιτιστικών δράσεων και ιστορικών περιπάτων.
- Ανάδειξη του ίδιου του μνημείου του υδραγωγείου μέσα από την ανάπλαση 8.500 τ.μ. Σύνδεση του σημαντικότερου σημείου του Αδριάνειου - που βρίσκεται στην περιοχή του Συνοικισμού - με το κέντρο της πόλης μέσω της παραρεμάτιας ζώνης αλλά και τοπικές παρεμβάσεις σε άλλα σημεία. Συνολικά δημιουργούνται:21.400 τ.μ νέων κοινόχρηστων χώρων, 15.000 νέες φυτεύσεις, 4000 μέτρα αρδευτικού δικτύου μη πόσιμου νερού για χρήση καθώς και διανομή με υδροφόρες προς άλλα σημεία της πόλης, εκεί όπου δεν φτάνει το δίκτυο..
- Δημιουργία μιας αλληλέγγυας κοινότητας νερού.

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει τεθεί από τον Σεπτέμβριο του 2024 επικεφαλής του δικτύου URBACT «Hydro-Heritage Cities, από το οποίο χρηματοδοτείται με €549.983

για την περίοδο Σεπτέμβριος 2024 – Αύγουστος 2026. Το δίκτυο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο των Δικτύων Μεταφοράς Τεχνογνωσίας του URBACT και σε αυτό συμμετέχουν εκτός από τον Δήμο Χαλανδρίου, οι πόλεις: Ρώμη (Ιταλία), Σομπόρ (Σερβία), Ρουσελάρε (Βέλγιο), Έλτσε (Ισπανία), Σέρπα (Πορτογαλία). Σκοπός του δικτύου «Hydro-Heritage Cities» είναι η μεταφορά της τεχνογνωσίας του προγράμματος UIA – Cultural H.ID.RA.N.T. του Δήμου Χαλανδρίου μέσω της προσαρμογής του στις συνθήκες κάθε μίας από τις άλλες πόλεις. Τελικό στόχο αποτελεί η δοκιμασία και εξέλιξη της μεθοδολογίας του Cultural H.ID.RA.N.T. ως πρότυπου ολοκληρωμένης διαχείρισης στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς σχετιζόμενων με το νερό με βιώσιμο και συμμετοχικό τρόπο, που αντιμετωπίζει ταυτόχρονα τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και ενισχύει την αίσθηση του ανήκειν και την ευημερία των πολιτών. Ο Δήμος Χαλανδρίου, πέρα από το συντονισμό του όλου δικτύου επιτελεί ένα διπλό καθήκον. Από τη μία, οφείλει να κωδικοποιήσει και μεταφέρει την τεχνογνωσία και εμπειρία του από την υλοποίηση του Cultural H.ID.RA.N.T. σε κάθε συμμετέχουσα πόλη, και από την άλλη να καταρτίσει ο ίδιος ένα σχέδιο για την συνέχεια και ανάπτυξη των αποτελεσμάτων του τελευταίου. Αντίστοιχα κάθε μία από τις πέντε πόλεις του «Hydro-Heritage Cities» οφείλει να καταρτίσει και ωριμάσει (προς υλοποίηση) ένα επενδυτικό σχέδιο ανάδειξης και αναζωογόνησης στοιχείων της «υδατικής πολιτιστικής κληρονομιάς», αξιοποιώντας και εξειδικεύοντας στις τοπικές συνθήκες τη μεθοδολογία και προσέγγιση του Cultural HIDRANT.

FoodRUs

Ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα «Horizon 2020 FoodRUs», που στόχο έχει τη δημιουργία ενός καινοτόμου, συνεργατικού, κυκλικού τροφικού συστήματος για τη μείωση των τροφικών αποβλήτων και των απωλειών στην αγρο-διατροφική αλυσίδα. Ο Δήμος Χαλανδρίου διεκδίκησε τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα με την πρόταση ενός κονσόρτσιουμ 10 χωρών και 30 συνολικά εταιρών, με συντονιστή την ισπανική πόλη Δέουστο (Deusto). Πρόκειται για μια πρόταση η οποία συγκέντρωσε την εξαιρετικά υψηλή βαθμολογία 14/15. Το FoodRUs -που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος για την έρευνα και την καινοτομία HORIZON 2020- στοχεύει στην ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών που θα περιορίσουν τις απώλειες σε όλη την τροφική αλυσίδα –από την παραγωγή έως την τελική κατανάλωση σε επίπεδο νοικοκυριών- και θα οδηγήσουν στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των τροφικών πόρων. Ο Δήμος Χαλανδρίου θα συμβάλει στο πρόγραμμα με συγκεκριμένες προτάσεις και καλές πρακτικές που θα αφορούν μεταξύ άλλων καμπάνιες για την αποτροπή δημιουργίας αποβλήτων, διαμόρφωση κινήτρων για τα καταστήματα εφοδιασμού και εστίασης, τις κοινωνικές κουζίνες και βέβαια τις πρακτικές συλλογής και αξιοποίησης βιοαποβλήτων, τις οποίες ανέπτυξε ο Δήμος στο πλαίσιο του Waste4Think.

ToNoWaste

Ο Δήμος Χαλανδρίου, συμμετέχει ως εταίρος στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα ToNoWaste του HORIZON 2020, που αφορά σε καινοτόμες δράσεις για την πρόληψη στην σπατάλη τροφίμων, θέμα κρίσιμο στην πολιτική ατζέντα της ΕΕ, δεδομένων των πολύ σημαντικών οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνεπάγεται η σπατάλη τροφίμων κατά την παραγωγή, τη μεταποίηση και φυσικά την κατανάλωσή τους. Βασικό στόχος του προγράμματος είναι να «συμπορευτεί» η πρόληψη στην σπατάλη τροφίμων με τη βιωσιμότητα της διαχείρισης τροφίμων, αποβλέποντας στη «λήψη καλύτερων αποφάσεων» από καταναλωτές, κερδοσκοπικούς και μη οργανισμούς και φορείς χάραξης πολιτικής. Κύριοι παράγοντες στην υλοποίηση του είναι ο προσδιορισμός του ρόλου του καθενός που παίρνει σχετικές αποφάσεις, όπως επίσης το χρονοδιάγραμμα και η κλίμακα εφαρμογής της κάθε απόφασης. Το πρόγραμμα «γεννήθηκε» από την ανάγκη να υπάρξει ουσιαστική σύγκλιση μεταξύ των δράσεων πρόληψης σπατάλης τροφίμων που υλοποιούνται σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Γι' αυτό, το ToNoWaste θα σχεδιάσει και θα αναπτύξει ένα νέο πλαίσιο αξιολόγησης των σχετικών δράσεων, που θα βασίζεται στην επιστήμη και θα ενσωματώνει όλες τις εισροές από προηγούμενες βάσεις δεδομένων, τα έργα και τις δράσεις, για να πραγματοποιηθεί μια ολιστική αξιολόγηση της βιωσιμότητάς τους. Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμος Χαλανδρίου, που είναι ο μοναδικός από την Ελλάδα που συμμετέχει στο πρόγραμμα, στοχεύει στην ανάπτυξη και υλοποίηση μίας σειράς καινοτόμων δράσεων στην κατεύθυνση της ολιστικής προσέγγισης της πρόληψης της σπατάλης τροφίμων στον αστικό χώρο, σε συμφωνία με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις.

Food Connections

Ολοκληρώθηκε το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ERASMUS+ Food Connections, με μακροπρόθεσμο στόχο τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και την καταπολέμηση της φτώχειας. Το πρόγραμμα διήρκεσε έως το Δεκέμβριο του 2023. Συμμετείχαν, επίσης, εταίροι από τη Γερμανία, την Ουγγαρία, την Ιταλία, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σερβία. Στο πλαίσιο του προγράμματος διενεργούνται έρευνες, με στόχο να καταγραφούν οι αγοραστικές συνήθειες των πολιτών και ο τρόπος που διαχειρίζονται τη συντήρηση και το μαγείρεμα των τροφών. Το πρόγραμμα Food Connections, συμμετέχει, μαζί με τα ευρωπαϊκά προγράμματα FoodRus και ToNoWaste στη νεοσύστατη Μονάδα Αποτροπής Απωλειών και Δημιουργίας Τροφικών Αποβλήτων. Η Μονάδα δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2022 και διενεργεί τις πρώτες στην Ελλάδα έρευνες – μετρήσεις για τις απώλειες τροφίμων, σε συνεργασία με τους Παιδικούς Σταθμούς και το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Χαλανδρίου, τα καταστήματα εστίασης και λιανικής πώλησης, αλλά και νοικοκυριά που συμμετέχουν εθελοντικά, πραγματοποιώντας μετρήσεις στην κουζίνα τους.

Power Saving Check

Το Power Saving Check είναι άλλο ένα συγχρηματοδοτούμενο ευρωπαϊκό πρόγραμμα που υλοποιείται στον Δήμο Χαλανδρίου, με στόχο της διοίκησης την περαιτέρω ενίσχυση των πολιτικών, οι οποίες ήδη εφαρμόζονται για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και των ευάλωτων κοινωνικά νοικοκυριών. Πρόκειται για ένα τριετούς διάρκειας πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν εταίροι και δήμοι από άλλες χώρες της Ευρώπης (Γερμανία, Σλοβακία, Ρουμανία, Κύπρος, Ισπανία, Βόρεια Μακεδονία, Ουγγαρία). Η δράση, με βάση τη δημοτική Αρχή, αποσκοπεί στην ενημέρωση, εκπαίδευση και εφαρμογή καλών πρακτικών στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας, στο πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος και περιορισμού των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους

Σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής αξιοσημείωτη είναι η συμμετοχή του Δήμου Χαλανδρίου στο Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους II» με τίτλο «Άλμα» με Δικαιούχους Φορείς τους **Δήμους Μεταμόρφωσης, Λυκόβρυσσης-Πεύκης, Ηρακλείου Αττικής και Χαλανδρίου** και Διαχειριστή Φορέα την **ΑμΚΕ ΙΑΣΙΣ**. Κατόπιν της αξιολόγησης και αναμόρφωσης της αρχικής αίτησης χρηματοδότησης, το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους II», κάλυψε για το Δήμο Χαλανδρίου 3 μονομελή νοικοκυριά, 2 οικογένειες 3 ατόμων και 2 οικογένειες των 4 ατόμων. Μέσα στον επόμενο χρόνο στεγάστηκαν και τα 7 νοικοκυριά τα οποία προτάθηκαν στην αίτηση χρηματοδότησης όπως αυτή αναμορφώθηκε, και είναι σε εξέλιξη. Παράλληλα κατατέθηκε και νέα πρόταση για ένταξη στο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους III» η οποία εγκρίθηκε.

Παράλληλα το Παράρτημα Ρομά του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου Χαλανδρίου υλοποίησε το τριετές ευρωπαϊκό πρόγραμμα RHCI που έχει να κάνει με τη βελτίωση της κατάστασης της υγείας των Ρομά, δημιουργώντας κέντρα εκπαίδευσης για την υγεία και εκπαιδευμένους διαμεσολαβητές υγείας. Εταίροι του προγράμματος, εκτός από τον Δήμο Χαλανδρίου, είναι οι: JugendStil (Γερμανία), Δήμος Buzau (Ρουμανία), Sumnal (B. Μακεδονία), HEEDA (Ουγγαρία), Δήμος Μέλυκút (Ουγγαρία), Δήμος Bitola (B. Μακεδονία), Nevo Drom (Βουλγαρία), Δήμος Σόφιας (Βουλγαρία). Επιπλέον, το Παράρτημα Ρομά του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου Χαλανδρίου υλοποιεί το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Proceed goes practice, το οποίο στοχεύει στον επαγγελματικό προσανατολισμό των Ρομά και την προώθησή τους στην αγορά εργασίας, μέσα από τις βαθμίδες σχολικής εκπαίδευσης, την εκπαίδευση και πιστοποίηση τους με ΚΕΚ (ειδικά για την Ελλάδα στις ειδικότητες καθαρισμός δημόσιων χώρων και κηπουρική δημόσιων χώρων) και την πρακτική τους άσκηση στις συγκεκριμένες ειδικότητες. Εταίροι του προγράμματος, εκτός από τον Δήμο Χαλανδρίου, είναι οι: JugendStil (Γερμανία), Sumnal (B. Μακεδονία), HEEDA (Ουγγαρία), Nevo Drom (Βουλγαρία), Το Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας iED (Ελλάδα), Newport (Σλοβακία). Ένα

άλλο πρόγραμμα που υλοποιήθηκε από το Παράρτημα ΡΟΜΑ είναι το πρόγραμμα REACH, που είχε ως στόχο την ενδυνάμωση και την εκπαίδευση γυναικών Ρομά, έτσι ώστε να μπορέσουν, λειτουργώντας πολλαπλασιαστικά, να επιτύχουν την ισότιμη και χωρίς αρνητικά στερεότυπα πρόσβαση των γυναικών Ρομά στην υγεία. Εταίροι του προγράμματος, εκτός από τον Δήμο Χαλανδρίου, ήταν οι: Δήμος Λάρισας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, CMT Prooptiki, Ένωση Διαμεσολαβητών Ελλάδας.

Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ

Σε επίπεδο διοικητικού εκσυγχρονισμού, ο Δήμος Χαλανδρίου συμμετείχε στο πρόγραμμα «**Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ**» το οποίο υλοποιείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. Το έργο ενισχύει ελληνικούς Δήμους στην προσπάθειά τους, μέσω της χρήσης σύγχρονων τεχνολογιών, την ηλεκτρονική διεκπεραίωση υποθέσεων, τη χωροταξική διάρθρωση με γνώμονα την εξυπηρέτηση των πολιτών καθώς και ομάδων ειδικών κατηγοριών όπως ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, πολίτες χωρίς ψηφιακές δεξιότητες, να μετασχηματίσουν τα ΚΕΠ όχι μόνο σε πραγματικές υπηρεσίες μιας στάσης, αλλά και δίαυλο επικοινωνίας και συνεργασίας του κράτους με τους πολίτες. Με το εν λόγω έργο επιτυγχάνεται η αναβάθμιση των υποδομών των ΚΕΠ σε τρία βασικά επίπεδα:

- Την ανακαίνιση των κτιριακών υποδομών των ΚΕΠ μέσω αντίστοιχων εργασιών (ανακαινίσεις δαπέδων, φωτιστικών σωμάτων, εγκατάσταση επιγραφών κ.α),
- Την προμήθεια tablets για την χρήση της εφαρμογής wallet του gov.gr για τον έλεγχο ηλεκτρονικών εγγράφων που προσκομίζουν οι πολίτες στα ΚΕΠ και,
- Την υλοποίηση δράσεων εκσυγχρονισμού των πληροφοριακών υποδομών των ΚΕΠ που περιλαμβάνουν αφενός την προμήθεια μηχανογραφικού εξοπλισμού (Η/Υ, Εκτυπωτών, Tablets για τη χρήση της εφαρμογής wallet του gov.gr) για τους χρήστες των ΚΕΠ και αφετέρου την υλοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Επισκεπτών σε 200 ΚΕΠ με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα.

Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Τέλος, σε επίπεδο ψηφιακού μετασχηματισμού, ο Δήμος Χαλανδρίου εγκρίθηκε στα μέσα Νοεμβρίου 2024 από το Υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης και εξασφάλισε χρηματοδότηση ύψους 1.854.066 ευρώ, από το πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027» του ΕΣΠΑ για την υλοποίηση των εξής έξυπνων δράσεων:

- Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης.

- Προμήθεια και εγκατάσταση τριλαντα «έξυπνων» στάσεων Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
- Προμήθεια και εγκατάσταση 16 «έξυπνων» διαβάσεων πεζών, που θα είναι φιλικές προς τα άτομα με αναπηρία.
- Ανάπτυξη έξυπνου οδηγού πόλης με την καταχώρηση 1.000 τοπικών επιχειρήσεων, παρουσίαση και ανάδειξη προϊόντων και προσφορών.
- Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος προειδοποίησης και αντιμετώπισης κινδύνων (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί κλπ).
- Ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας διαχείρισης ευπαθών ομάδων.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης αστικού πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων.
- Ψηφιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Ολοκληρωμένη υποδομή προστασίας από κυβερνοεπιθέσεις και σύστημα τηλεργασίας.

2.4 Σημαντικές πρωτοβουλίες και διακρίσεις – Συμμετοχές σε δίκτυα

Ο Δήμος Χαλανδρίου συμμετέχει σε αρκετά προγράμματα λαμβάνοντας και αρκετές διακρίσεις σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Βραβείο Αστικής Καινοτομίας²

Το πρώτο βραβείο στον 6ο Διεθνή Διαγωνισμό Αστικής Καινοτομίας της Κουανγκτσόου (Καντόνα), στην κατηγορία «Βιώσιμη Διαχείριση Πολιτιστικής Κληρονομιάς» εξασφάλισε το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Cultural Hidrant για την ανάδειξη του Αδριάνειου Υδραγωγείου, που υλοποιεί ο Δήμος Χαλανδρίου.

Ο διεθνής διαγωνισμός διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια από το μητροπολιτικό Δήμο της Guangzhou, με τη συνεργασία της UCLG δηλαδή της διεθνούς δικτύωσης των Ενωμένων Πόλεων και Τοπικών Κυβερνήσεων, με έδρα την Βαρκελώνη, όπου συμμετέχουν πάνω από 500 δήμοι και τοπικές κυβερνήσεις και της Παγκόσμιας Ένωσης Μεγάλων Μητροπόλεων.

Το Χαλάνδρι είχε προκριθεί στον τελικό μεταξύ 274 υποψηφιοτήτων από 193 δήμους 54 χωρών, ως ένα από τα κορυφαία παραδείγματα αστικής καινοτομίας, γεγονός που επέτρεψε στο Cultural Hidrant να διεκδικήσει ένα από τα βραβεία στις πέντε κατηγορίες του διαγωνισμού και στο Χαλάνδρι να συμμετάσχει στο Παγκόσμιο Φόρουμ των δημάρχων. Η επιλογή των 15 φιναλίστ έγινε με βάση τα κριτήρια: καινοτομία, αποτελεσματικότητα, πλαίσιο/συνθήκες, αναπαραγωγικότητα και συνάφεια με την τοπική εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και της Νέας Ατζέντας για τις Πόλεις (NUA) των Ηνωμένων Εθνών.

² <https://culturalhidrant.eu/> ; <https://kede.gr/diethnes-vraveio-astikis-kainotomias-ston-dimo-chalandriou/>

-Ο Δήμος, βραβεύτηκε στα Βραβεία Αυτοδιοίκησης – «OTA Awards 2023», που έλαβε χώρα στο Ζάππειο Μέγαρο, στις 20 Σεπτεμβρίου 2023, με τη συμμετοχή δεκάδων αιρετών από όλη τη χώρα.

Ο Δήμος Χαλανδρίου τιμήθηκε με 8 βραβεία για τις παρακάτω δράσεις του:

- Δημιουργία αντιπλημμυρικής «ασπίδα» 1.800.000 τ.μ. με δύο έργα ομβρίων.
- Έργα οδοποιίας σε όλο το Χαλάνδρι ύψους 13.100.000 ευρώ.
- Έργα στα σχολεία, που τα καθιστούν λειτουργικά, προσβάσιμα και όμορφα.
- Δια ζώσης εξυπηρέτηση στη νοηματική γλώσσα στα ΚΕΠ.
- Μετεγκατάσταση Ρομά ανά οικογένεια με στόχο την οριστική διάλυση των καταυλισμών.
- «Κυνηγώντας την ουρά μας!» – Εκδήλωση δυναμικού βαδίσματος με ζώα συντροφιάς.
- Λειτουργία Μονάδας Αποτροπής Απωλειών και Δημιουργίας Τροφικών Αποβλήτων.
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των μαθητών για τον καφέ κάδο, με βιωματικές δράσεις στις αυλές των σχολείων.
- Δύο βραβεία, για τις δύο καινοτόμες πρακτικές του κυκλικής οικονομίας, εξασφάλισε ο Δήμος Χαλανδρίου στα Greek Green Awards που γίνονται στο πλαίσιο της **5ης Verde.tec**, της έκθεσης για τις τεχνολογίες περιβάλλοντος την κυκλική οικονομία και τις έξυπνες πόλεις.

Στην ειδική εκδήλωση που έγινε το απόγευμα της Παρασκευής 17 Μαρτίου στη συνεδριακή αίθουσα του MEC Παιανίας, ο Δήμος Χαλανδρίου βραβεύτηκε για το καινοτόμο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Cultural Hidrant για την ανάδειξη του ρωμαϊκού Αδριάνειου Υδραγωγείου, αλλά και για τις πολιτικές πρόληψης απωλειών τροφικών αποβλήτων που εφαρμόζονται στην πόλη, μέσω των τριών ευρωπαϊκών προγραμμάτων FoodRUs, ToNoWaste και Food Connection.

Μια ακόμα σημαντική διάκριση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επιφύλαξε για το Δήμο Χαλανδρίου η διοργάνωση των βραβείων Καινοτομίας στην Πολιτική. Η Μονάδα Αποτροπής Απωλειών Τροφίμων και Δημιουργίας Τροφικών Αποβλήτων του Δήμου (Food Loss and Waste Prevention Unit), για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, προκρίθηκε στους 10 φιναλίστ, στην κατηγορία «Προστασία του Κλίματος – Climate Protection» και διεκδίκησε ένα βραβείο στην εκδήλωση της απονομής, που θα γίνει, στις 2 Μαΐου, στο Ναυτικό Μουσείο της Βαρκελώνης, στην Καταλονία. Υποβλήθηκαν συνολικά 334 πολιτικά έργα από 26 χώρες, εκ των οποίων 314 έργα αξιολογήθηκαν ως επιλέξιμα και παρουσιάστηκαν στην κριτική επιτροπή που αποτελούνταν από 1086 ευρωπαίους πολίτες.

2.5 Αξιολόγηση εσωτερικού περιβάλλοντος

2.5.1 Οργανωτική Δομή

Όσον αφορά στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Δήμου γενικότερα κρίνεται ως ιδιαίτερα ικανοποιητική, γεγονός που συμβάλλει στην απρόσκοπτη λειτουργία των τμημάτων σε διοικητικό επίπεδο, αλλά και επίπεδο δράσεων.

Ο προγραμματισμός του έργου των τμημάτων γίνεται τακτικά και βάσει αιτημάτων και τρεχουσών αναγκών που διαπιστώνονται από τους διευθυντές κυρίως, ενώ η αξιολόγηση των υπηρεσιών είναι συνεχής μέσα από επικοινωνία των στελεχών του εκάστοτε τμήματος με τους προϊσταμένους και τους διευθυντές. Εν γένει μπορεί να σημειωθεί ότι όλα τα τμήματα, παρόλες τις δυσκολίες και τα προβλήματα που δύναται να αντιμετωπίζουν καθημερινά, λόγω του όγκου των εργασιών και των ελλείψεων που κατά περιπτώσεις υπάρχουν, ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στις απαιτήσεις που υφίστανται. Πολλά τμήματα πραγματοποιούν εβδομαδιαίες / μηνιαίες συναντήσεις για τον προγραμματισμό των εργασιών τους και τη συζήτηση προβλημάτων και ενδεχόμενων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η τροποποίηση του ΟΕΥ του Δήμου κρίνεται χρήσιμη και αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί βέλτιστος προγραμματισμός των αναγκών των υπηρεσιών αλλά και ο καλύτερος συντονισμός τους.

2.5.2 Ψηφιακή Διακυβέρνηση

Ο δήμος Χαλανδρίου διαθέτει ιδιαίτερα σύγχρονες ψηφιακές υποδομές και εφαρμογές για τη διευκόλυνση των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Λειτουργεί η **Γραμμή Δημότη, καθημερινά από τις 8.00 πμ-10 μμ** με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Ιστοσελίδα www.chalandri.gr

Η επίσημη ιστοσελίδα του δήμου, αναπτύχθηκε το 2017 και αποτελεί το κύριο ηλεκτρονικό μέσο ενημέρωσης και επικοινωνίας με τους πολίτες. Πέραν της καθημερινής επικαιρότητας, παρέχει πληροφορίες για όλο το εύρος των δραστηριοτήτων. Ενδεικτικά για τις υπηρεσίες του δήμου, τις αθλητικές -πολιτιστικές δράσεις, τις προκηρύξεις διαγωνισμών και προσλήψεων, τις αποφάσεων συλλογικών οργάνων. Στην ιστοσελίδα είναι αναρτημένες ψηφιακές εφαρμογές προς εξυπηρέτηση των πολιτών:

Η εφαρμογή «Chalandri Reports» μέσω της οποίας ο δημότης, με εύκολο και απλό τρόπο, υποβάλλει ηλεκτρονικά το αίτημά του προς το δήμο.

Καταγραφή των **κοινωνικών φορέων στην Αττική** και των υπηρεσιών που προσφέρουν για άμεση επικοινωνία των πολιτών με τις δομές αυτές.

Η Εφαρμογή Διαχείρισης Αθλητικών Χώρων που αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των μελών αθλητικών χώρων και αθλητικών συλλόγων το οποίο, στην αναβαθμισμένη του έκδοση, λειτουργεί από το 2018. Το 2022 εμπλουτίστηκε με τις λειτουργίες εγγραφής στα προγράμματα αθλητικών κατασκηνώσεων και καλοκαιρινής δημιουργικής απασχόλησης στα σχολεία καθώς και δυνατότητα ηλεκτρονικών πληρωμών. Είναι web εφαρμογή με την οποία ο πολίτης μπορεί αν κάνει εγγραφή σε αθλητικά προγράμματα και πληρωμή της συνδρομής ηλεκτρονικά.

Η Εφαρμογή Διαχείρισης Παιδικών Σταθμών που αποτελεί ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό σύστημα αξιολόγησης των αιτήσεων εγγραφής στους παιδικούς σταθμούς, παρακολούθησης των τροφείων, παρακολούθησης των παρουσιών των εργαζομένων και των εαυδίων και παρακολούθησης της αποθήκης και των παγιών των Βρεφονηπιακών & Παιδικών Σταθμών των Δήμων το οποίο λειτουργεί στη Διεύθυνση Προσχολικής Αγωγής από το 2018. Είναι web εφαρμογή που δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να πραγματοποιούν την εγγραφή των παιδιών μέσω διαδικτύου.

Η Ηλεκτρονική Εξυπηρέτηση του πολίτη, στην οποία ο πολίτης μπορεί να εισέλθει και να πληροφορηθεί ή/και να εκδώσει αιτήσεις, έγγραφα, πιστοποιητικά κ.ά.

Το Γεωγραφικό πληροφοριακό σύστημα, μέσω του οποίου διατίθεται όλη η πληροφορία αναφορικά με τα χαρτογραφικά υπόβαθρα, τη ρυμοτομία, το σχέδιο πόλης, τις χρήσεις γης τα ΚΑΕΚ και όρους δόμησης.

Ιστορικός διαδραστικός χάρτης, μέσω του οποίου ο επισκέπτης μπορεί να πληροφορηθεί για αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής, να εντοπίσει αρχείο παλαιών φωτογραφιών καθώς και να αντλήσει ιστορικές και λαογραφικές πληροφορίες.

Ανοιχτά δεδομένα (Open data). Στο συγκεκριμένο σύστημα περιλαμβάνονται δεδομένα σε μορφή shp (shapefiles) τα οποία χρησιμοποιεί ο δήμος για την ψηφιακή χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασής του.

Βιώσιμη Κινητικότητα, όπου στην ψηφιακή πλατφόρμα της βιώσιμης κινητικότητας ο δημότης μπορεί να πληροφορηθεί για το ΣΒΑΚ (Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας) που δύναται να υλοποιηθεί στο δήμο Χαλανδρίου.

Το σύστημα Gi-polis όπου μετά την εγκατάσταση της εφαρμογής στο κινητό ενημερώνεται ο πολίτης για έκτακτα γεγονότα ή φαινόμενα από την Πολιτική Προστασία του Δήμου μέσω sms.

Τα σημεία με **Δωρεάν WiFi**. Το 2019 τοποθετήθηκαν συνολικά 18 σημεία (εσωτερικά και εξωτερικά) ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο, σε δημοτικά κτίρια, αθλητικά κέντρα και υπαίθριους χώρους συνάθροισης τα οποία υποστηρίζονται από διαδικτυακές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας. Παράλληλα ένα σύνολο εφαρμογών χρησιμοποιείται από τις υπηρεσίες του Δήμου στο πλαίσιο της ψηφιακής οργάνωσής του.

Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων

Μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων, αξιοποιώντας την τεχνολογία και τις υποδομές, η αρχειοθέτηση, διαχείριση, πρωτοκόλληση, διακίνηση και διεκπεραίωση εγγράφων γίνεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο. Το σύστημα τέθηκε σε λειτουργία 2020 και η μετάβαση έγινε για όλες τις υπηρεσίες του δήμου και για όλες τις κατηγορίες εγγράφων. Ιδιαίτερα το διάστημα της τηλεργασίας λόγω COVID-19 αποτέλεσε ισχυρό εργαλείο επιχειρησιακής συνέχειας του δήμου.

Σύστημα Ωρομέτρησης Και Καταγραφής Παρουσίας Εργαζομένων

Διαχείριση και έλεγχος παρουσίας εργαζομένων μέσω ηλεκτρονικών συσκευών καταγραφής ωρομέτρησης. Ηλεκτρονικά, μέσω προσωπικής κάρτας του κάθε εργαζόμενου, καταγράφεται η προσέλευση και αποχώρησή του από την υπηρεσία. Λειτουργεί από το 2018.

Εφαρμογή Οικονομικής Διαχείρισης

Αποτελεί ένα ενιαίο σύστημα Οικονομικών εφαρμογών οι οποίες καλύπτουν όλες τις ανάγκες της υπηρεσίας για την παρακολούθηση της οικονομικής διαχείρισης (Τέλη 2-5% & παρεπιδημούντων, Άδειες καταστημάτων, Διαχείριση κλήσεων, Τέλη νεκροταφείων, Τέλη Ακίνητης Περιουσίας κ.ά.). Έχει υλοποιηθεί διασύνδεση με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) για την αναζήτηση στοιχείων Φυσικών Προσώπων, Στοιχείων κατόχου οχήματος, Περιουσιολογίου κ.ά.

Εφαρμογή Business Intelligence

Εφαρμογή για την μετατροπή πρωτογενών οικονομικών δεδομένων σε χρήσιμες πληροφορίες, τόσο για την αποτελεσματική πληροφόρηση των στελεχών του δήμου και της διοίκησης, όσο και την στήριξη λήψης στρατηγικών αποφάσεων. Λειτουργεί από το 2015 ενώ στις αρχές του 2022 εγκαταστάθηκε η αναβαθμισμένη έκδοση σε web Περιβάλλον, που προσφέρει στις υπηρεσίες και τη διοίκηση ένα εργαλείο αξιόπιστο, λειτουργικό, ασφαλές και γρήγορο για την απεικόνιση των οικονομικών στοιχείων, σε όλο το φάσμα και σε οποιοδήποτε βαθμό (συγκεντρωτικό ή αναλυτικό). Με αυτοματοποιημένη παραγωγή εκθέσεων, δημιουργία γραφημάτων, σύνθεσης τύπων και ενισχυμένη δυνατότητα ταξινόμησης και φίλτρων μπορεί να αποτελεί εργαλείο για την πιο γρήγορη και σωστή λήψη αποφάσεων.

Εφαρμογή Προσωπικού Και Μισθοδοσίας

Αποτελεί τι πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού & Μισθοδοσίας καλύπτοντας τις απαιτήσεις τήρησης και διαχείρισης στοιχείων: Μητρώο προσωπικού, Οργανωτική δομή, Βαθμολογική / Μισθολογική εξέλιξη υπαλλήλων, Κανονισμοί εργασίας, Προσλήψεις προσωπικού, Αξιολόγηση, Άδειες – Απουσίες - Ασθένειες προσωπικού, Αποδοχές, Εισφορές, Συμβάσεις, Υπολογισμοί / Εκτυπώσεις, Αποστολή δεδομένων, Παραγωγή αρχείων XML για αποστολή τους στην ΕΑΠ (Ενιαία Αρχή Πληρωμών)

Εφαρμογή Διαχείρισης Δημοσίων Έργων

Η εφαρμογή καλύπτει όλες τις ανάγκες της τεχνικής, οικονομικής και κοστολογικής διαχείρισης κάθε δημοπρατούμενου δημόσιου έργου που εκτελεί η υπηρεσία. Περιλαμβάνει Μελέτη και Κοστολόγηση για τη σύνταξη τευχών δημοπράτησης, Παρακολούθηση της προόδου του έργου και σύνταξη - έλεγχος λογαριασμών, αναθεωρήσεων, ανακεφαλαιωτικών πινάκων, ΣΑΥ/ΦΑΥ, Επιμετρήσεις κ.ά.). Λειτουργεί από το 2020.

Εφαρμογή Κίνησης Οχημάτων

Με την εγκατάσταση συστήματος GPS στα οχήματα του Δήμου είναι δυνατή η παρακολούθησή τους σε πραγματικό χρόνο ενώ καταγράφεται και η ημερήσια κίνηση προκειμένου να εντοπιστούν βέλτιστες αλλαγές στο καθημερινό δρομολόγιο.

Εξειδικευμένες Εφαρμογές Μικρής Κλίμακας

Πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα "ΕΣΤΙΑ" της Δνσης Κοινωνικής Μέριμνας καθώς και στην εφαρμογή «Νοιάζομαι»

Εφαρμογή "ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ"

Παράλληλα υπάρχει συνδρομητική πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων για παρακολούθηση αλλαγών στη νομοθεσία: Εφαρμογή Αντικειμενικών Αξιών "eAXIES», Βάση δεδομένων «NOMOTEΛΕΙΑ», Βάση δεδομένων "ΔΗΜΟΣNET" ΚΑΙ "4412.gr"

Σε όλες τις υπηρεσίες του Δήμου υπάρχει σύγχρονος εξοπλισμός υποστηριζόμενος από σύστημα 15 VIRTUAL SERVERS (Application, File και Web servers) και οκτώ αυτόνομους SERVERS (Application και File Servers). Υπάρχουν εγκατεστημένοι 350 Σταθμοί εργασίας (H/Y) σε 30 κτίρια του δήμου και 84 πολυμηχανήματα και εκτυπωτές ενσωματωμένα στο δίκτυο του κάθε κτιρίου.

Ο Δήμος Χαλανδρίου λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική των σύγχρονων μέσων ΤΠΕ και των σύγχρονων τεχνολογιών καθώς και την ανάγκη για τον σταδιακό ψηφιακό μετασχηματισμό του, προκειμένου να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις που υφίστανται, θέτει ως στόχο τη λειτουργία και την ανάπτυξη του μέσω της δημιουργίας ενός δυναμικού, βιώσιμου και ανθεκτικού μοντέλου αστικής οικονομίας και αστικού

συστήματος, σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, καθώς και την προώθηση ανθεκτικών μορφών αειφόρου ανάπτυξης. Για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, ο Δήμος Χαλανδρίου έχει προβεί στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένης Ψηφιακής Στρατηγικής, η οποία αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία θα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις ποικίλες προκλήσεις που δύναται να επηρεάσουν αρνητικά τη λειτουργία του.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της εγκεκριμένης ψηφιακής στρατηγικής του και στην υλοποίηση των δράσεων που εντάσσονται σε αυτή (βάσει της χρηματοδότησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ύψους 1.854.066,40€,) θα επιτύχει τη βελτίωση του ψηφιακού του προφίλ τα επόμενα έτη. Ειδικότερα, με την υλοποίηση της στρατηγικής έξυπνης πόλης, υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης δεκάδων ψηφιακών εφαρμογών οι οποίες θα αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες προκλήσεις και θα βελτιώσουν αισθητά μερικούς από τους βασικούς δείκτες ποιότητας ζωής, όπως αύξηση της ασφάλειας του αστικού περιβάλλοντος, συντομότερες, περισσότερο ασφαλείς και εύκολες μετακινήσεις, μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, εξοικονόμηση ενέργειας, βελτίωση της ποιότητας του αέρα και περιορισμός της ρύπανσης του περιβάλλοντος συνολικά κα. Επιπλέον, η υλοποίηση της Στρατηγικής Ψηφιακού Μετασχηματισμού θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην τοπική οικονομία, καθώς δύναται να ενισχύσει ποικίλες επιχειρηματικές δραστηριότητες, να εμπλουτίσει και να αναβαθμίσει υφιστάμενες δραστηριότητες της οικονομίας, αλλά και να δημιουργήσει νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και οικονομικές δραστηριότητες. Οι εφαρμογές, οι πρωτοβουλίες και οι πρακτικές οι οποίες θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο Ψηφιακού Μετασχηματισμού του Δήμου Χαλανδρίου δύναται επιπλέον να μειώσουν το λειτουργικό κόστος του Δήμου και να ενισχύσουν τη διοικητική του ικανότητα και τη συνολική του λειτουργία, ενώ παράλληλα θα διευκολύνουν τη συλλογή μεγάλου όγκου δεδομένων, θα συμβάλλουν στη βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης, την αύξηση της απασχόλησης με τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης σε καινοτόμες επιχειρήσεις κα.

2.5.3 Ανθρώπινο δυναμικό

Όσον αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου Χαλανδρίου στη συντριπτική πλειοψηφία του είναι αρκετά εξειδικευμένο προκειμένου να ανταπεξέρχεται στις καθημερινές ανάγκες και απαιτήσεις. Επιπλέον πολλά από τα τμήματα του Δήμου δεν εντοπίζουν ανάγκες για πρόσληψη επιπλέον προσωπικού.

Σε ορισμένα τμήμα (πχ τμήμα Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Ανάπλασης και Συντήρησης Πρασίνου, Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, Τμήμα Μελετών, Τμήματα Προσχολικής Αγωγής, Τμήματα Κοινωνικής Μέριμνας) εντοπίζεται η ανάγκη άμεσης πρόσληψης επιπλέον προσωπικού (κυρίως μόνιμου και εξειδικευμένου), αλλά και η ανάγκη για πρακτική εκπαίδευση και επιμόρφωση του υφιστάμενου προσωπικού σε ποικίλα θέματα (πχ πολιτικής προστασίας και διαχείρισης κρίσεων και πολιτικής

άμυνας, τομέα της καθαριότητας και φύλαξης, αλλά και υπαλλήλων διοικητικού – οικονομικού τομέα), συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που αφορούν στην καλύτερη διαχείριση των υφιστάμενων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, αλλά και σε τομείς που απορρέουν από τις συνεχείς αλλαγές της Δημόσιας Διοίκησης και των νέων τεχνολογιών.

Επιπλέον, κρίνεται απαραίτητη η αξιοποίηση της επιμόρφωσης των υπαλλήλων μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η συνεχής επιβράβευση του έργου τους.

2.5.4 Κτιριακές υποδομές

Η ολοκλήρωση του νέου Δημαρχιακού Μεγάρου θα επιλύσει ένα χρόνιο πρόβλημα στέγασης σημαντικού μέρους των δημοτικών υπηρεσιών που εργάζονται σε οριακές συνθήκες ενώ παράλληλα θα εξοικονομηθούν σημαντικά χρηματικά ποσά που σήμερα δαπανώνται σε ενοίκια των κτιρίων. Παραμένει το πρόβλημα ενοικίασης αρκετών κτιρίων, παρά τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό τους, για τη στέγαση διαφόρων υπηρεσιών (κεντρικό ΚΑΠΗ, Κέντρο Νεότητας, κλπ) καθώς για δεκαετίες δεν είχε ληφθεί μέριμνα για την απόκτηση ιδιόκτητων κτηριακών εγκαταστάσεων. Παράλληλα συνεχίζεται το σημαντικό έργο εκσυγχρονισμού των σχολικών υποδομών καθώς τα σχολικά κτήρια αποτελούν και το μεγαλύτερο μέρος της κτηριακής υποδομής του Δήμου Χαλανδρίου.

Η εξασφάλιση χρηματοδότησης για την ολοκλήρωση του κτιρίου Νόμπελ θα προσφέρει ένα μοναδικό χώρο πολιτισμού που αποτελεί ζητούμενο για την πόλη.

Στρατηγικό σχέδιο αξιοποίησης της Δημοτικής Περιουσίας

Ο Δήμος Χαλανδρίου θέτει ως κύριο στόχο την οικοδόμηση μιας νέας ταυτότητας, αξιοποιώντας κάθε επενδυτική ευκαιρία και δυνατότητα της σύγχρονης οικονομίας. Υπό το πρίσμα αυτό, προτείνεται η αξιολόγηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας με στόχο τη διαμόρφωση μιας πρότασης συνολικής στρατηγικής αξιοποίησης που θα λαμβάνει υπόψη όλες τις απαιτούμενες παραμέτρους (τεχνικές, θεσμικές).

Ως αρχικό βήμα στον σχεδιασμό αυτής της πρωτοβουλίας, βρίσκεται υπό εξέλιξη μελέτη καταγραφής και αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, μέσω απογραφής της ακίνητης περιουσίας, για την μετέπειτα αξιολόγηση και υποβολή προτάσεων αναδιάρθρωσης των χρήσεων γης που έχουν θεσμοθετηθεί στο ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο. Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου Χαλανδρίου αποσκοπεί στην ενσωμάτωσή της σε ένα σχέδιο τοπικής ανάπτυξης που θα προσελκύει νέες επενδυτικές ευκαιρίες.

Στην πρώτη φάση θα γίνει:

- Ακριβής καταγραφή των ακινήτων που ανήκουν στο Δήμο, συμπεριλαμβανομένων περιγραφών, διευθύνσεων και τύπων ακινήτων (π.χ. κτίρια, οικόπεδα, δημόσιοι χώροι).

- Πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση (π.χ. πληροφορίες σχετικά με τυχόν ανακαινίσεις ή επισκευές που απαιτούνται) και τη χρήση των κτιρίων.
- Καταγραφή των γεωγραφικών δεδομένων (δεδομένα για τοποθεσία, έκταση κ.ά.).
- Πληροφορίες σχετικά με τους κατοίκους/ δημότες που ενδέχεται να επηρεάζουν τη διαχείριση των ακινήτων (πληθυσμιακά στοιχεία και δεδομένα για τις ανάγκες της κοινότητας).
- Καταγραφή των νομικών εγγράφων και πληροφοριών σχετικά με την ιδιοκτησία, τα δικαιώματα χρήσης και τυχόν νομικές δεσμεύσεις σχετικά με τα δημοτικά ακίνητα.
- Καταγραφή πληροφοριών που αφορούν στα εξεταζόμενα δημοτικά κτίρια και σχετίζονται με τα Κτιριολογικά Προγράμματα, τις υφιστάμενες οικοδομικές άδειες και τυχόν υπαγωγές στους Νόμους των αυθαιρέτων για τα δημοτικά κτίρια.

Στη δεύτερη φάση πρόκειται να εξεταστούν διαφορετικά σενάρια αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας. Αυτό προϋποθέτει:

- Προσδιορισμό Στρατηγικών Στόχων σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.
- Αντιμετώπιση προβλημάτων για αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας – Ενέργειες ωρίμανσης.
- Καθορισμό προτεραιοτήτων και κριτηρίων ιεράρχησης για την αξιοποίηση των δημοτικών ακινήτων.
- Προσδιορισμό της τελικής πρότασης αξιοποίησης ανά ακίνητο.
- Οριστικοποίηση του Τελικού Στρατηγικού Σχεδίου αναλόγως των τελικών προτάσεων αξιοποίησης και της ωριμότητάς τους.

Οικία Καλλισπέρη

Σημαντικό περιουσιακό στοιχείο του Δήμου Χαλανδρίου αποτελεί η Οικία Καλλισπέρη που βρίσκεται στο Δήμο Αθηναίων.

Πρόκειται για κτιριακό συγκρότημα εντός οικοπέδου επιφανείας 1.342,86 τ.μ., με ΚΑΕΚ 05009 7487001/0/0, που βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του Ο.Τ. 55/004 του Δήμου Αθηναίων και περιβάλλεται από τις οδούς Καλλισπέρη, Παρθενώνος και Διονυσίου Αρεοπαγίτου, εντός αρχαιολογικού χώρου και ιστορικού κέντρου Αθηνών, γνωστό και ως «Οικία Καλλισπέρη».

Συγκεκριμένα, στο κτιριακό συγκρότημα περιλαμβάνονται τρία (3) αυτοτελή κτίρια (I, II και III):

- το κεντρικό κτίριο I, στη συμβολή των οδών Παρθενώνος και Καλλισπέρη εμβαδού 332,01 τ.μ.

- το βοηθητικό κτίριο II, με όψη επί της οδού Καλλισπέρη, στη νότια πλευρά του οικοπέδου, εμβαδού 127,40 τ.μ. και
- το νεότερο κτίριο III, με όψη επί της οδού Διονύσου Αρεοπαγίτου στη βόρεια πλευρά του οικοπέδου εμβαδού 102,49 τ.μ.

Ειδικότερα το Συγκρότημα «Οικία Καλλισπέρη» βρίσκεται:

- Νοτίως της Ακροπόλεως, στο ανατολικό τμήμα ενός οικοδομικού τετραγώνου, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως αρχαιολογικός χώρος και ιστορικό διατηρητέο μνημείο βάσει υπουργικής απόφασης.

Εντός του αρχαιολογικού χώρου της πόλεως των Αθηνών και εντός οικοδομικού τετραγώνου που εντάσσεται στον αρχαιολογικό χώρο που περιλαμβάνει και περιβάλλει το Βράχο της Ακροπόλεως ο οποίος έχει ανακηρυχθεί από την UNESCO Μνημείο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (1987).

Τα κελύφη του κτηρίου II και μέρος του κελύφους του κτηρίου I έχουν χαρακτηριστεί ως μνημεία.

Το ακίνητο είναι κληροδότημα της Σεβαστής Καλλισπέρη και διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Κοινοφελών Περιουσιών (Ν. 4182/2013). Αποτελεί κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης και τελεί υπό την εποπτεία της Αποκ/νης Διοίκησης Αττικής - Δ/ση Εθνικών Κληροδοτημάτων – Τμήμα Εποπτείας, έχει δε περιέλθει στην κυριότητα του Δήμου Χαλανδρίου δυνάμει της με αριθμό 6258/1977 Απόφασης του Δικαστηρίου Εφετών Αθηνών που έχει μεταγράψει νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών. Η Σεβαστή Καλλισπέρη απεβίωσε το έτος 1953 και από τότε το ακίνητο έχει παραμείνει ακατοίκητο και δεν έχει συντηρηθεί μέχρι σήμερα παρουσιάζοντας σημαντικές φθορές.

Το τμήμα του ακινήτου με πρόσοψη επί της οδού Διονυσίου Αρεοπαγίτου, επιφάνειας 531,98 τμ, βρίσκεται υπό την κατοχή του ΝΠΙΔ-Ιδρύματος με την επωνυμία «Σώμα Ελλήνων Προσκόπων» (Σ.Ε.Π.) από παλιά, λόγω παραχώρησης της χρήσης από την Σεβαστή Καλλισπέρη και έχει καταστεί επίδικο, δεδομένου ότι το Σ.Ε.Π. αρνείται να το αποδώσει στο Δήμο Χαλανδρίου και επιχειρεί να το ιδιοποιηθεί, επικαλούμενο έκτακτη χρησικτησία.

Ο Δήμος Χαλανδρίου έχει ασκήσει κατά του Σ.Ε.Π., την από 31/12/2024 «Αναγνωριστική- Διεκδικητική Αγωγή» του, ζητώντας την αποβολή του αντίδικου από την κατοχή του ακινήτου και την απόδοσή στον νόμιμο ιδιοκτήτη. Το «επίδικο» τμήμα είναι ίσως το σπουδαιότερο και αναπόσπαστο τμήμα του κληροδοτήματος, και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν να δρομολογηθεί οποιαδήποτε διαδικασία αξιοποίησης της «Οικίας Καλλισπέρη» πριν την ολοκλήρωση των νομικών διαδικασιών με την έκδοση αμετακλήτων δικαστικών αποφάσεων, πράγμα το οποίο δεν αναμένεται να συμβεί πριν την πάροδο 2-3 ετών.

Ως εκ τούτου, ο Δήμος Χαλανδρίου προτίθεται να προβεί στις απαραίτητες νόμιμες διαδικασίες για την αξιοποίησή του μόλις αναλάβει την κατοχή του επιδίκου τμήματος.

2.5.5 Υλικοτεχνική υποδομή & εξοπλισμός

Ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός κρίνεται επαρκής ενώ είτε με ίδιους πόρους είτε με ένταξη σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα εκσυγχρονίζεται συνεχώς. Οι μεγαλύτερες επενδύσεις σε εξοπλισμό αφορούν την Υπηρεσία Καθαριότητας.

Πίνακας 45: Οχήματα και μηχανήματα έργου Δήμου Χαλανδρίου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΑΠΟΡ/ΡΟ ΠΡΕΣΕΣ	24
ΔΙΚΥΚΛΑ	18
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ	12
ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ	10
ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ	7
ΣΑΡΩΘΡΑ	5
ΑΝΟΙΧΤΟ ΦΟΡΤΗΓΟ ΜΕ ΑΡΠΑΓΗ	6
ΑΠΟΡ/ΡΟΙ ΜΥΛΟΙ	6
ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΑ (ΚΙΒΩΤΑΜΑΞΕΣ)	6
ΥΔΡΟΦΟΡΕΣ	5
ΚΑΦΕ ΑΠΟΡ/ΡΟΙ ΜΥΛΟΙ	5
ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ - ΦΟΡΤΩΤΗΣ	3
ΓΕΡΑΝΟΙ ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟΙ	3
ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ ΚΑΔΩΝ	3
ΦΟΡΤΩΤΑΚΙΑ	2
ΚΛΑΔΟΘΡΥΜΜΑΤΙΣΤΕΣ	2
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΑ (ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ)	3
ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ ΗΛ/ΚΟ	2
ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΑ	2
ΓΑΝΤΖΟΦΟΡΑ	1
ΤΡΑΚΤΟΡΑΣ ΦΟΡΤΗΓΟ ΜΕ ΡΥΜΟΥΛΚΑ	1
ΦΟΡΤΗΓΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΤΕΤΡΑΞΟΝΙΚΟ	1
ΦΟΡΤΗΓΟ PICK UP	1
ΣΥΝΟΛΟ	128

2.6 Ανάλυση SWOT Εσωτερικού Περιβάλλοντος Δήμου Χαλανδρίου

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα δυνατά και αδύνατα σημεία του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου Χαλανδρίου, καθώς και οι ευκαιρίες και απειλές που δύναται να αντιμετωπίσει από το εξωτερικό του περιβάλλον, βάσει αξιολόγησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας αλλά και των συμπερασμάτων από την αποτύπωση της λειτουργίας των Διευθύνσεων και των τμημάτων του.

Πίνακας 46: Ανάλυση SWOT Εσωτερικού περιβάλλοντος Δήμου Χαλανδρίου

Εσωτερικό Περιβάλλον Δήμου Χαλανδρίου	
Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση των δυνατοτήτων του εξειδικευμένου και έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού των υπηρεσιών Κατάλληλο προσωπικό σε όλες τις Διευθύνσεις Καταρτισμένο προσωπικό Πληθώρα εσωτερικών υπηρεσιών οργάνωσης Ανταπόκριση στις νέες αυξημένες απαιτήσεις Αξιοποίηση του ΣΥΖΕΥΞΙΣ και άλλων οριζόντιων εφαρμογών της δημόσιας διοίκησης Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών ΤΠΕ για τη λειτουργία των τμημάτων Υποστήριξη υπηρεσιών του Δήμου από εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες Συμμετοχή/ βραβεία σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα Αναπτυξιακός Οργανισμός Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> Ελλείψεις και προβλήματα λειτουργίας σε υποδομές Έλλειψη αποθηκευτικών χώρων Περιορισμένος χώρος εργασίας για πολλές υπηρεσίες του Δήμου Σημαντική ανάγκη για την επιπλέον στελέχωση τμημάτων του Δήμου Υποστελέχωση υπηρεσιών λόγω συμβάσεων που λήγουν και έκτακτου προσωπικού που αποχωρεί Αυξημένο κόστος αντικατάστασης παλαιού και μη λειτουργικού εξοπλισμού Αυξημένο κόστος συνεχών προμηθειών σε αναλώσιμα Αυξημένο κόστος επισκευών και συντηρήσεων σε πολλούς χώρους των υπηρεσιών Ανισοκατανομή υλικοτεχνικής υποδομής και ανθρώπινου δυναμικού Μη ολοκληρωμένη ανάπτυξη νέων τεχνολογιών

	<ul style="list-style-type: none">• Έλλειψη νέου προσωπικού δυναμικού με τεχνογνωσία• Ορθολογικότερη διαχείριση δημόσιας περιουσίας• Περιορισμένες συνεργασίες με όμορους δήμους
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none">• Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης• Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων• Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών• Ορθολογική αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας• Αξιοποίηση εθνικών προγραμμάτων για την πρόσληψη νέου προσωπικού• Ανάπτυξη συνεργασιών με όμορους δήμου• Σημαντική αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που έχει επαφή με την τεχνολογία	<ul style="list-style-type: none">• Γραφειοκρατία• Οικονομική κρίση• Μείωση πόρων• Ανελαστικές δαπάνες

Κεφάλαιο 3. Καθορισμός Στρατηγικής και Αναπτυξιακών προτεραιοτήτων Δήμου Χαλανδρίου

3.1 Το Πλαίσιο και οι Παράμετροι Στρατηγικής

Στην παρούσα ενότητα καθορίζεται η Στρατηγική και οι Αναπτυξιακές Προτεραιότητες του Δήμου Χαλανδρίου, για το διάστημα 2025-2029, διασυνδέοντας το όραμα με τους επιμέρους άξονες και τα μέτρα του Επιχειρησιακού Σχεδίου, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Ο καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου αποτελεί μια πολυδιάστατη διαδικασία που επιτάσσει την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και τον καθορισμό των μελλοντικών στόχων του, λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά από βασικούς δείκτες που διέπουν την περιοχή μελέτης και περιλαμβάνουν τους δημότες και τους επισκέπτες της, την παραγωγική της βάση, τους φυσικούς, περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς πόρους και τις αναπτυξιακές προοπτικές στο σύνολό της. Τα μέσα για την επίτευξη των στόχων που τίθενται από τη στρατηγική περιλαμβάνουν μια σειρά από επιμέρους στόχους και μέτρα, με ειδική στόχευση για τις ανάγκες της περιοχής.

Ακολουθώντας τις αρχές της βιωσιμότητας και της ολοκληρωμένης προσέγγισης, ο Δήμος θέτει στον πυρήνα της αναπτυξιακής του στρατηγικής την «εσωτερική» του ενδυνάμωση αλλά και την ενίσχυση της εξωστρέφειάς του. Ταυτόχρονα, εξίσου μεγάλη σημασία αποδίδεται στη βελτίωση της παραγωγικής του δυναμικής και στην αποτελεσματική αξιοποίηση των ενδογενών του πόρων (φυσικών, πολιτιστικών, κλπ.).

Με σκοπό την οργάνωση ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Χαλανδρίου, για την προγραμματική περίοδο 2024 – 2029 στηρίζεται στις εξής βασικές παραμέτρους:

- 1. Ισχυροποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου και ταυτόχρονη διαχείριση των αδυναμιών του**
- 2. Απορρόφηση χρηματοδοτικών επενδυτικών προγραμμάτων με σκοπό την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων αναβάθμισης του Δήμου**
- 3. Προσαρμογή στη νέα πραγματικότητα και εισαγωγή της έννοιας της βιωσιμότητας & της ανθεκτικότητας**
- 4. Ρεαλιστικές κατευθύνσεις της στρατηγικής σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο αλλά και σε χρονικό περιθώριο**
- 5. Ορθολογική διαχείριση της δημοτικής περιουσίας με βάση τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου**

Στο προτεινόμενο Στρατηγικό Σχέδιο λαμβάνονται υπόψη, αφενός η εθνική και περιφερειακή αναπτυξιακή στρατηγική εντός της νέας προγραμματικής περιόδου και αφετέρου οι δυνατότητες, όπως και οι κυριότερες προκλήσεις και τα σημαντικότερα προβλήματα για το Δήμο Χαλανδρίου. Επιπλέον, είναι σημαντικό να τονισθεί ότι ο στρατηγικός σχεδιασμός του Δήμου έχει εκπονηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις έννοιες της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης, την έννοια της Αστικής Ανθεκτικότητας, τις δυνατότητες του ψηφιακού μετασχηματισμού των ΟΤΑ και της Έξυπνης Πόλης. Επιπλέον, τίθενται ως κύριες προτεραιότητες η προστασία φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, η άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και η κοινωνική ένταξη, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και η ενίσχυση του επιπέδου εξυπηρέτησης από το Δήμο και τις υπηρεσίες του, προς όφελος των πολιτών για τη δημιουργία μιας **πόλης σύγχρονης, κοινωνικής, ανθεκτικής, προσβάσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον στην οποία θα διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή όλων των πολιτών.**

Οι βασικές προτεραιότητες και οι τομείς παρέμβασης της Δημοτικής Αρχής για την επόμενη πενταετία, βασίζονται στον καθορισμό επιμέρους «ταυτοτήτων» υπερκείμενων των Αξόνων Προτεραιότητας και άρρηκτα διασυνδεδεμένων με αυτούς. Οι τρεις (3) βασικές ταυτότητες του Δήμου Χαλανδρίου οι οποίες θα χαρακτηρίζουν την πορεία και την αναπτυξιακή του συνοχή για την πενταετία 2024-2029 και αναλύονται στις επόμενες ενότητες είναι οι εξής:

- **Βιώσιμος & Πράσινος:** ενεργειακά αποδοτικός, με ισχυρή προστασία του περιβάλλοντος, εξασφάλιση προσβασιμότητας και βιώσιμης αστικής κινητικότητας
- **Έξυπνος & Ψηφιακός Δήμος:** τόπος καινοτομίας, ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας, βελτιωμένης ποιότητας ζωής, ηλεκτρονικής και συμμετοχικής διακυβέρνησης
- **Ανθεκτικός:** τόπος με αποτελεσματικές υποδομές και δομημένη κοινωνική πολιτική, με οργανωμένες δομές πολιτικής προστασίας, συμμετοχικά δίκτυα αλληλεγγύης και προστασία της απασχόλησης και της ασφάλειας των πολιτών

3.2 Αποστολή & Όραμα Δήμου Χαλανδρίου

Ο Επιχειρησιακός Προγραμματισμός του Δήμου Χαλανδρίου έχει ως στρατηγικό στόχο την ευρύτερη ανάπτυξη του Δήμου, όσον αφορά την **κοινωνία, την οικονομία, το περιβάλλον, την εσωτερική του διάρθρωση και διακυβέρνηση** με σκοπό τη δημιουργία ενός Δήμου, σύγχρονου, ανθεκτικού, πράσινου και βιώσιμου, με συνεκτικό κοινωνικό πλαίσιο που θα παρέχει το βέλτιστο επίπεδο ποιότητας ζωής στους κατοίκους του.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το **όραμα του Δήμου Χαλανδρίου για την προγραμματική περίοδο 2024 - 2029** είναι η:

«Δημιουργία ενός Δήμου σύγχρονου, εξωστρεφούς, έξυπνου, και ανθεκτικού, κοινωνικά αλληλέγγυου, αποδοτικού & βιώσιμου, ικανού να προάγει την κοινωνική συνοχή ενισχύοντας τη συμμετοχικότητα και την υπευθυνότητα των πολιτών, που θα αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του, τις Νέες Τεχνολογίες και τα ψηφιακά μέσα, εξασφαλίζοντας σταθερότητα, υγεία, πολιτισμό, καθαρό περιβάλλον, εκπαίδευση, ασφάλεια, με έμφαση στην ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών και υπηρεσιών και στη διατήρηση και προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με σκοπό τη δημιουργία ισχυρής ταυτότητας, ασφαλών συνθηκών διαβίωσης και υψηλής ποιότητας ζωής, χωρίς αποκλεισμούς και με ευκαιρίες για όλους»

Οι αρχές και οι μέθοδοι πάνω στις οποίες θα στηρίξει ο Δήμος το όραμά του είναι:

- ✚ Αστική Ανθεκτικότητα
- ✚ Βιώσιμη και Αειφόρος Ανάπτυξη - Ανάπτυξη Πράσινης Οικονομίας
- ✚ Εναρμόνιση παλαιών με νέες και καινοτόμες πολιτικές ανάπτυξης
- ✚ Περιορισμός Κοινωνικής Ανισότητας & στήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων
- ✚ Βελτίωση Ποιότητας Ζωής & οικονομικής ευημερίας των κατοίκων
- ✚ Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας & μείωση ψηφιακού χάσματος
- ✚ Δημιουργία ενός Δήμου με Έξυπνες Υπηρεσίες και Ψηφιακές Λειτουργίες για τον Πολίτη
- ✚ Ενίσχυση του τομέα της Εκπαίδευσης & επένδυση στη Γνώση, με κοινωνικές και επαγγελματικές δεξιότητες χωρίς αποκλεισμούς
- ✚ Αναβάθμιση της προσβασιμότητας και ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας της περιοχής
- ✚ Αναβάθμιση υποδομών καθημερινότητας και προστασία του Δικαιώματος της Προσβασιμότητας σε ΌΛΟΥΣ τους πολίτες
- ✚ Ανάδειξη πολιτιστικών στοιχείων Δήμου και ενίσχυση της πολιτιστικής πολιτικής για τη δημιουργία μιας πόλης – προτύπου με εμβληματική πολιτιστική ταυτότητα
- ✚ Ενίσχυση του Αθλητισμού για ΟΛΟΥΣ για τη δημιουργία μιας πόλης με ξεκάθαρη Αθλητική Ταυτότητα
- ✚ Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και σε διαδικασίες διαβούλευσης
- ✚ Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πλαισίου ανοικτού και συνεχούς διαλόγου για τα Ζητήματα της Πόλης
- ✚ Ενίσχυση εξωστρέφειας – ανάπτυξη συμμαχιών– Συμμετοχή σε Δίκτυα Πόλεων και Διακρίσεις

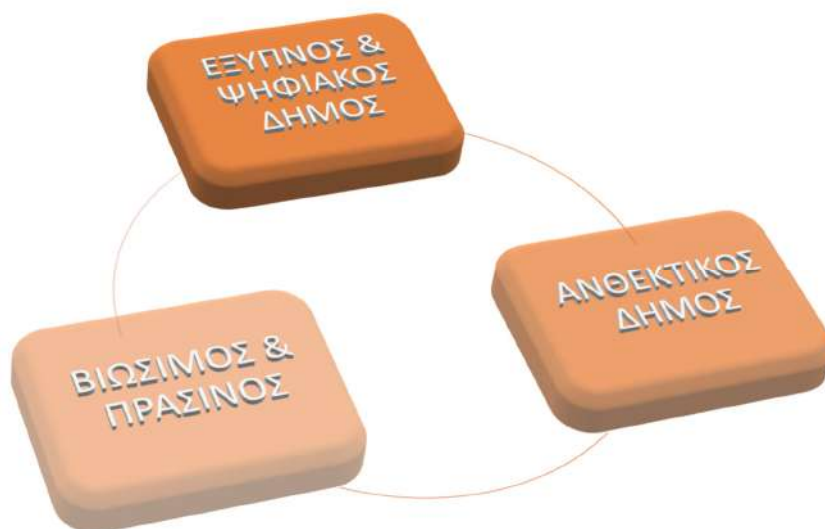
- ✚ Ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας, με Καινοτομία και Βιώσιμες Θέσεις Εργασίας
- ✚ Νομιμότητα και διαφάνεια στη διαχείριση των υποθέσεων του Δήμου

3.3 Καθορισμός Στρατηγικής

Ο Δήμος σχεδιάζει το στρατηγικό και επιχειρησιακό του πλάνο σε ένα περιβάλλον με αρκετούς οικονομικούς περιορισμούς, περιορισμένη χρηματοδοτική πολιτική από την κεντρική κυβέρνηση και την Περιφέρεια με περιορισμένους ανθρώπινους πόρους, υποστελέχωση και χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Ο Δήμος στο πλαίσιο ανάπτυξης των στρατηγικών επιλογών του καλείται να συμβάλει στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων αντιμετώπισης των προβλημάτων που υφίστανται στο εσωτερικό του, καθώς και των απειλών που υφίστανται στο εξωτερικό του περιβάλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η Στρατηγική του Δήμου Χαλανδρίου διαμορφώνεται σε τρεις (3) διακριτές ταυτότητες και τέσσερις (4) Άξονες Προτεραιότητας.

Εικόνα 43: Ταυτότητες Δήμου Χαλανδρίου

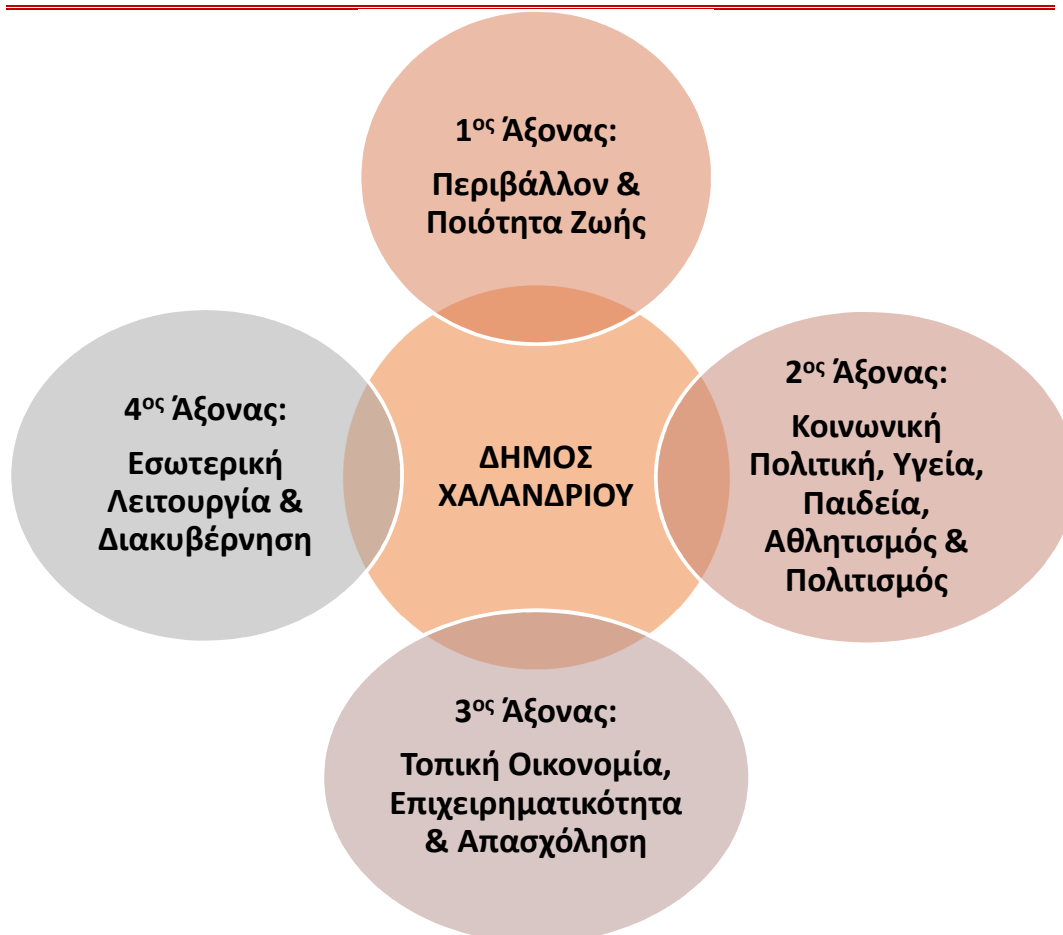

Η Στρατηγική ανάπτυξης του Δήμου Χαλανδρίου αποσκοπεί στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου, με την αξιοποίηση και τη χρήση ενός ευρύτερου συνόλου γενικών στόχων και πολιτικών δράσης για την αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο. Ο καθορισμός της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας σε διάφορα επίπεδα (πχ περιβάλλον, κοινωνικές πτυχές, οικονομία και απασχόληση),
2. Την κατανόηση των προβλημάτων που υπάρχουν σε εθνικό επίπεδο και τη δημιουργία προϋποθέσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών τους σε τοπικό επίπεδο
3. Τη λήψη μέτρων και αποφάσεων για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας και την προαγωγή της τοπικής ανάπτυξης,

Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Χαλανδρίου αποτυπώνεται στους άξονες προτεραιότητας πάνω στους οποίους αρθρώνεται το σχέδιο του Δήμου με βάση τη φιλοσοφία της βιώσιμης, ποιοτικής και ανθρωποκεντρικής ανάπτυξης.

Εικόνα 44: Άξονες Προτεραιότητας Επιχειρησιακού Σχεδίου

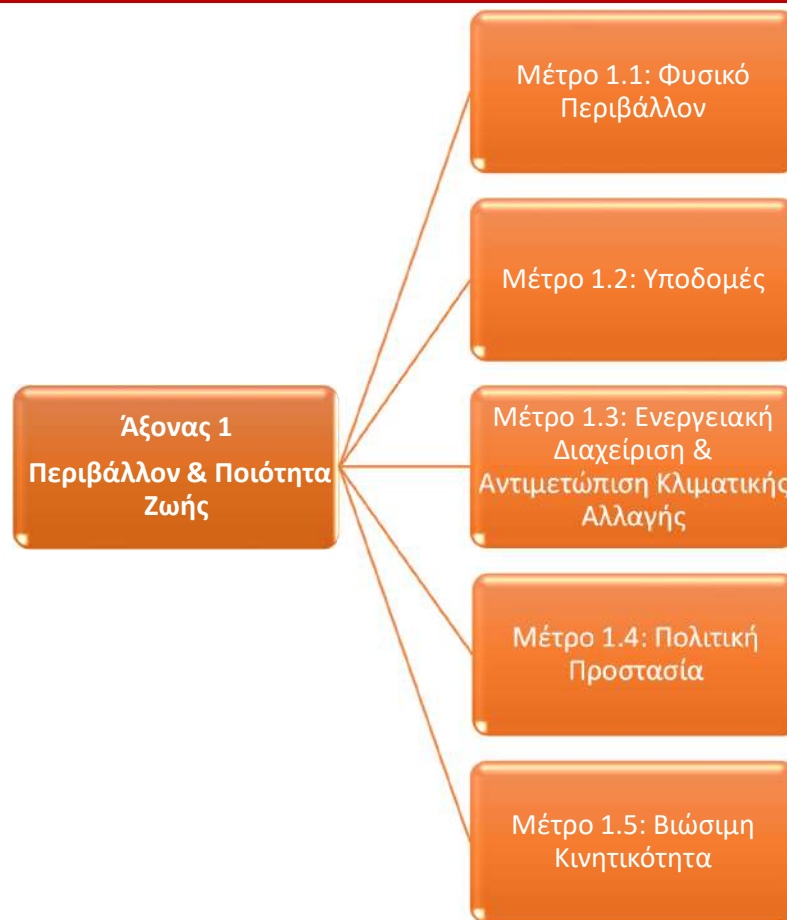
3.4 Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα

Το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Χαλανδρίου σχεδιάζεται σε τέσσερις (4) προκαθορισμένους Άξονες Προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από Μέτρα και Γενικούς Στόχους, που διαμορφώνουν και το Στρατηγικό Πλαίσιο του Δήμου Χαλανδρίου.

1^{ος} Άξονας: Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει την ενασχόληση με τη περιβαλλοντική διαχείριση, τη συμμόρφωση και δεσμεύσεις στην αντιμετώπιση της κλιματολογικής αλλαγής, στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Δήμου.

Εικόνα 45: Μέτρα 1ου Άξονα Προτεραιότητας

2^{ος} Άξονας: Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός

Ο δεύτερος άξονας προτεραιότητας αποσκοπεί στη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής μέσω της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων και με πρωτοβουλίες προσανατολισμένες στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που

προέρχονται από την αύξηση της ανεργίας και της φτώχειας και τη διόγκωση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Εικόνα 46: Μέτρα 2ου Άξονα Προτεραιότητας

3ος Άξονας: Τοπική Οικονομία & Απασχόληση

Ο 3ος άξονας έχει ως στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη με δράσεις ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης.

Εικόνα 47: Μέτρα 3ου Άξονα Προτεραιότητας

4ος Άξονας: Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου

Ο 4ος άξονας έχει ως στόχο τη συστηματική παρακολούθηση και εξέλιξη της λειτουργίας του Δήμου, ώστε να επιτυγχάνεται η εσωτερική συνοχή και η παραγωγή αποτελεσμάτων.

Εικόνα 48: Μέτρα 4ου Άξονα Προτεραιότητας

Στους επόμενους πίνακες, εξειδικεύονται οι Άξονες Προτεραιότητας του Δήμου Χαλανδρίου σε μέτρα και στόχους, καθώς και ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων.

Πίνακας 47: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 1ου Άξονα: Περιβάλλον & Ποιότητα ζωής

1 ^{ος} Άξονας: Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής		
Μέτρο	Στόχος	Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων
1.1 Φυσικό Περιβάλλον	1.1.1 Αναβάθμιση και επέκταση αστικού πρασίνου	• Ανανέωση εξοπλισμού φροντίδας πρασίνου
		• Ενίσχυση των εθελοντικών ομάδων με σκοπό δημιουργίας δράσεων προστασίας περιβάλλοντος
		• Συνέχιση των αναπλάσεων σε χώρους πρασίνου του Δήμου
		• Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη του τοπίου της Ρεματιάς – Σταδιακή εφαρμογή της διαχειριστικής μελέτης
		• Προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας και ευσυνειδησίας των πολιτών
		• Συνεργασία και Συντονισμός με όμορους Δήμους της ΠΕ Βορείου Τομέα Αττικής και τους σχετικούς φορείς
	1.1.2 Διαχείριση και εξοικονόμηση φυσικών πόρων	• Εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων του προγράμματος CULTURAL HIDRANT – Κοινότητα νερού
		• Αξιοποίηση ΤΠΕ για την παρακολούθηση & ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων
• Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης για απόκτηση περιβαλλοντικής συνείδησης και κουλτούρας.		

	<p>1.1.3 Έλεγχος & αντιμετώπιση των παραγόντων που επιβαρύνουν το περιβάλλον (ατμοσφαιρική ρύπανση, ηχορύπανση, ηλεκτρομαγνητική επιβάρυνση)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με ΑΕΙ/ΤΕΙ (πχ Γεωπονικό Παν/μιο, Πολυτεχνείο κλπ) • Συνεργασία με δημόσιους φορείς ελέγχου • Ανάπτυξη διαβαθμιδικών και διαδημοτικών συνεργασιών • Αξιοποίηση σύγχρονων ΤΠΕ για τη συνεχή παρακολούθηση & έλεγχο της ποιότητας του περιβάλλοντος • Αξιοποίηση σύγχρονων ΤΠΕ για την προστασία του περιβάλλοντος
<p>Μέτρο 1.2: Υποδομές</p>	<p>1.2.1 Εκσυγχρονισμός, αναβάθμιση και βελτίωση υποδομών ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης και ηλεκτροφωτισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκσυγχρονισμός, επέκταση δικτύου δημοτικού φωτισμού με LED • Εισαγωγή & αξιοποίηση έξυπνων συστημάτων φωτισμού (πχ Smart Grids) • Ολοκλήρωση εγκατάστασης ΑΠΕ στις υποδομές του Δήμου
	<p>1.2.2 Δημιουργία σύγχρονου αστικού περιβάλλοντος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βιοκλιματικές αναβαθμίσεις κοινόχρηστων χώρων • Συνέχιση των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής αναβάθμισης στο πλαίσιο του ΣΒΑΚ • Συντήρηση διατηρητέων και παραδοσιακών κτιρίων του Δήμου • Πράσινος σχεδιασμός κτιριακού αποθέματος (π.χ. πράσινες ταράτσες) • Ενιαίος σχεδιασμός διάταξης φυτεύσεων πρασίνου στο αστικό περιβάλλον

		<ul style="list-style-type: none"> • Αναπλάσεις αστικού χώρου και ΚΧ με έμφαση σε πράσινες επενδύσεις
<p>Μέτρο 1.3: Ενεργειακή Διαχείριση & Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής</p>	<p>1.3.1 Ενεργειακή αναβάθμιση & ενίσχυση ενεργειακής απόδοσης δημοτικών χώρων και κτιρίων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση παρεμβάσεων για βελτίωση ενεργειακής απόδοσης δημοτικών κτιρίων • Εφαρμογή του Σχεδίου Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ) • Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα για την ενεργειακή αναβάθμιση ΚΧ και δημόσιων κτιρίων • Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης οδοφωτισμού, • Αξιοποίηση ΑΠΕ - ενεργειακή κοινότητα
	<p>1.3.2 Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Ανακύκλωση – Κυκλική Οικονομία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση συστημάτων διαλογής στην πηγή • Ενίσχυση της ανακύκλωσης – επαναχρησιμοποίησης • Εγκατάσταση έξυπνων κάδων, υπόγειων και υπέργειων γωνιών ανακύκλωσης • Βέλτιστη διαχείριση στόλου διαλογής απορριμμάτων στα διοικητικά όρια του Δήμου • Δημιουργία ανταποδοτικών ωφελειών για τους πολίτες που δραστηριοποιούνται ενεργά στην ανακύκλωση • Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας με την ενεργό συμμετοχή πολιτών και επιχειρήσεων • Ενημέρωση για καινοτόμες μεθόδους διαχείρισης απορριμμάτων (π.χ. κομποστοποίηση)

		<ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή και διαχείριση αδρανών και ογκωδών αντικειμένων • Συνεχής ανανέωση στόλου συλλογής και διαχείρισης απορριμμάτων • Επανασχεδιασμός των δρομολογίων των οχημάτων καθαριότητας και ενίσχυση της υπηρεσίας για καθαρές γειτονίες • Δημιουργία δικτύου πράσινων σημείων • Διαμόρφωση Ανακύκλωσης Γωνιών • Συνέχιση υλοποίησης προγραμμάτων κυκλικής οικονομίας στα Σχολεία
Μέτρο 1.4: Πολιτική Προστασία	1.4.1 Πολεοδομικός σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογές πολεοδομικού σχεδιασμού (απαλλοτριώσεις, αγορές, πράξεις εφαρμογής, πράξεις αναλογισμού) • Εκπόνηση & επικαιροποίηση πολεοδομικών μελετών • Βελτιωμένο σχέδιο ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης • Αναπλάσεις αστικού χώρου και αισθητική αναβάθμιση κτιριακού αποθέματος, ιδιοκτησίας του Δήμου
	1.4.2 Ορθολογική διαχείριση κρίσεων και κινδύνων	<ul style="list-style-type: none"> • Επικαιροποίηση Σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσ. καταστροφών (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί) • Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων για την αντιμετώπιση / πρόληψη συνεπειών φυσικών καταστροφών & έκτακτων αναγκών

		<ul style="list-style-type: none"> • Περαιτέρω ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας • Ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών για την ενίσχυση της ασφάλειας και πολιτικής προστασίας του Δήμου. • Συνέχιση προγράμματος επιμόρφωσης-κατάρτισης προσωπικού & εθελοντών
<p>Μέτρο 1.5: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα</p>	<p>1.5.1 Ανάπτυξη μορφών βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • επικαιροποίηση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας • Μείωση χρήσης Ι.Χ. και χρήση εναλλακτικών μέσων μετακίνησης • Ενίσχυση Μέσων Μαζικής Μεταφοράς / Δημοτικής συγκοινωνίας • Αντιμετώπιση προβλημάτων κυκλοφορίας (οδικής ασφάλειας, στάθμευσης) • Ενίσχυση της Ηλεκτροκίνησης – Πρόγραμμα Αγοράς Ηλεκτροκίνητων οχημάτων για τις ανάγκες των δημοτικών υπηρεσιών / Εφαρμογή σχεδίου σταθμών φόρτισης για τα ηλεκτροκίνητα οχήματα • Αξιοποίηση των ΤΠΕ για τη βελτίωση των συνθηκών αστικής κινητικότητας (πχ έξυπνες εφαρμογές διαχείρισης κυκλοφορίας, ενημέρωσης επιβατών, έξυπνης στάθμευσης κ.α.) • Σταδιακή εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας μέσω των παρεμβάσεων σε επιλεγμένες περιοχές του Δήμου

		<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός αναπλάσεων για την ενσωμάτωση στοιχείων βιώσιμης κινητικότητας και διασύνδεσής τους με το περιβαλλοντικό ισοζύγιο
	<p>1.5.2 Βελτίωση συνθηκών μετακίνησης για όλους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία συνθηκών και προϋποθέσεων για ασφαλείς μετακινήσεις πεζών και οδηγών • Ενίσχυση του δικτύου πεζοδρόμων του Δήμου • Συνέχιση προγράμματος ενίσχυσης της αστικής κινητικότητας με διασφάλιση της προσβασιμότητας των πολιτών σε πλατείες, πάρκα, νησίδες, πεζοδρόμων, πεζοδρομίων και διαβάσεων για την • Ανάπτυξη δικτύου ποδηλατοδρόμων • Υποδομές για ασφαλή μετακίνηση ΑΜΕΑ με κάθε μέσο • Βελτίωση της σήμανσης στο οδικό δίκτυο • Επέκταση και πύκνωση των δρομολογίων της δημοτικής συγκοινωνίας • Εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την εμπέδωση των κανόνων Κυκλοφοριακής Αγωγής σε μαθητές και ενήλικες.

Πίνακας 48: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 2ου Άξονα: Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Αθλητισμός & Πολιτισμός

2 ^{ος} Άξονας: Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Αθλητισμός & Πολιτισμός		
Μέτρο	Στόχος	Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων
Μέτρο 2.1: Κοινωνική Συνοχή,	2.1.1 Ευπαθείς Ομάδες & Κοινωνική Ένταξη	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία γραφείου υποστήριξης ανέργων –επαγγελματικού προσανατολισμού– και προώθησης στην αγορά εργασίας.

<p>Μέριμνα & Φροντίδα</p>		<ul style="list-style-type: none">• Δημιουργία θερμοκοιτίδας νέων επιχειρήσεων- προώθησης της επιχειρηματικότητας και των καινοτόμων ιδεών των νέων.• Δικτύωση με την τοπική αγορά στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, για την προώθηση της απασχόλησης.• Υποστήριξη της δημιουργίας κοινωνικών συνεταιρισμών ευπαθών κοινωνικά ομάδων.• Συνέργεια με τα μέλη του ΚΑΠΗ για την υποστήριξη ανέργων και μονογονεϊκών οικογενειών.• Υποστήριξη- ενημέρωση των νέων μητέρων σε θέματα εγκυμοσύνης και μεταγεννητικής φροντίδας του παιδιού.• Δημιουργία σχολών γονέων για την αντιμετώπιση ενδοοικογενειακών και διαπροσωπικών κρίσεων.• Προώθηση της παιδικής προστασίας με τη μορφή της «ανάδοχης οικογένειας» και στήριξη αυτών των οικογενειών.• Στήριξη (οικονομική, εργασιακή, ψυχολογική κλπ.) κατά προτεραιότητα των μονογονεϊκών οικογενειών.• Ενίσχυση του τμήματος Αντιμετώπισης Μαθησιακών Δυσκολιών και Ψυχικής Υγείας Παιδιού, Εφήβου και Οικογένειας, για τη διάγνωση και υποστήριξη παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες και τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας.• Υποστήριξη και ενημέρωση εφήβων• Δημιουργία γραφείου εφήβων, σε συνεργασία με τη σχολική κοινότητα, για δράσεις ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, με τη λειτουργία χώρου ανάπτυξης και υποστήριξης των ενδιαφερόντων τους.• Ενίσχυση της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας για δράσεις στον τομέα
-------------------------------	--	--

		<p>ενημέρωσης και ενδυνάμωσης των γυναικών.</p> <ul style="list-style-type: none">• Συνεργασία με φορείς που εξειδικεύονται στον τομέα ενδυνάμωσης των γυναικών στους τομείς της εργασίας, νομικής εκπροσώπησης, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.• Υποστήριξη ατόμων μοναχικών χωρίς υποστηρικτικό περιβάλλον• Στελέχωση της Κοινωνικής Υπηρεσίας με κινητή ομάδα για επαναδημιουργία του «Βοήθεια στο Σπίτι» που κατήργησαν οι προηγούμενες διοικήσεις.• Δημιουργία δημοτικής τράπεζας αίματος για την υποστήριξη ατόμων χωρίς υποστηρικτικό περιβάλλον.• Δημιουργία κοινωνικού εστιατορίου/καφενείου• Υποστήριξη Ατόμων με Αναπηρία• Συνέχιση της συνεργασίας με την ΕΣΑΜΕΑ, με παραχώρηση χώρου, στην κατεύθυνση ενημέρωσης και διεκδίκησης των δικαιωμάτων.• Επέκταση της ενημερωτικής δράσης στα σχολεία «γνωριμία με την αναπηρία».• Ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία, σε συνεργασία με εξειδικευμένους φορείς κατά την έναρξη της διάγνωσης και διαχείρισης στη συνέχεια.• Θεσμοθέτηση του «παιχνιδιού της κοινωνίας»• Ανάληψη πρωτοβουλιών στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης από φορείς της πόλης ή ομάδες ατόμων και ετήσια βράβευση της καλύτερης πρωτοβουλίας
--	--	--

Μέτρο 2.2: Υγεία	2.2.1 Αναβάθμιση υποδομών υγείας	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση - εκσυγχρονισμός δημοτικών ιατρείων και επέκταση ειδικοτήτων και υπηρεσιών • Ενίσχυση – εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των υφιστάμενων υποδομών υγείας του Δήμου • Αξιοποίηση των σύγχρονων ΤΠΕ για την αναβάθμιση & τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας (πχ εφαρμογές τηλεϊατρικής) • Εφαρμογή προγραμμάτων υγείας και πρόνοιας και επέκταση προς ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. παιδική παχυσαρκία, πρόληψη εξαρτήσεων κλπ.) • Αναβάθμιση / εκσυγχρονισμός υφιστάμενων υποδομών και προγραμμάτων υγείας για άτομα με αναπηρία
	2.2.2 Ανάπτυξη συνεργασιών για δημιουργία ολοκληρωμένων και εξοπλισμένων υποδομών υγείας	<ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση της συνεργασίας με σύγχρονα ιατρικά κέντρα και ιατρούς που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Χαλανδρίου και όμορους Δήμους • Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων ιατρικής και φροντίδας υγείας σε περιφερειακό επίπεδο σε συνεργασία με δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
Μέτρο 2.3: Εκπαίδευση & δια βίου μάθηση	2.3.1 Σύγχρονες υποδομές εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση της αναβάθμισης σχολικών μονάδων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης – βιοκλιματικές υποδομές • Συνέχιση των εργασιών συντήρησης εκπαιδευτικών υποδομών (τεχνικά και αισθητικά) • Προμήθεια έξυπνου εξοπλισμού εργαλείων (τηλε)εκπαίδευσης • Ενίσχυση της δια βίου μάθησης • Ενίσχυση των συμμετοχών των Σχολείων του Δήμου Χαλανδρίου στο Πρόγραμμα ERASMUS+

		<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση προγραμμάτων για την αντιμετώπιση αρνητικών φαινομένων όπως ο σχολικός εκφοβισμός • Δράσεις επιβράβευσης αριστείας
	<p>2.3.2 Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών & καινοτόμων δράσεων για την εκπαίδευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία σύγχρονων δράσεων εκπαίδευσης Ζωντανό Σχολείο • Open School: Σχολείο Ανοικτό στην τοπική κοινωνία και τη γειτονιά • Υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων – προγραμμάτων εκπαίδευσης • Καταρτισμένο επαγγελματικό δυναμικό • Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για την προώθηση της ψηφιακής εκπαίδευσης • Δράσεις περιορισμού του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού σε ηλικιωμένους
<p>Μέτρο 2.4: Πολιτισμός & αθλητισμός</p>	<p>2.4.1 Ενίσχυση & αναβάθμιση του τομέα του πολιτισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη σημείων χωροθέτησης στοιχείων πολιτιστικού χαρακτήρα • Συνέχιση ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς Δήμου Χαλανδρίου με ψηφιακά μέσα • Οργάνωση εκδηλώσεων για την ιστορία & τον πολιτισμό του Δήμου Χαλανδρίου • Συνέχιση λειτουργίας των εργαστηρίων προώθησης πολιτισμού και τεχνών • Ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς σε θέματα πολιτισμού • Περαιτέρω ενίσχυση προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία και ευάλωτων ομάδων σε υποδομές και δράσεις πολιτισμού • Συνεργασία με όμορους Δήμους για την διοργάνωση από κοινού πολιτιστικών εκδηλώσεων
	<p>2.4.2 Ενίσχυση & αναβάθμιση του τομέα του αθλητισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός και επέκταση δημοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων – Ενίσχυση της λειτουργίας τους • Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός υφιστάμενων γηπέδων και

		<p>κοινόχρηστων αθλητικών κτιρίων & δημιουργία νέων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μαζικού αθλητισμού • Δημιουργία προγραμμάτων αθλητισμού για άτομα με αναπηρία & ευάλωτες ομάδες - Επέκταση προγραμμάτων αθλητισμού για όλους • Ενίσχυση προσβασιμότητας αθλητικών υποδομών & προγραμμάτων για άτομα με αναπηρία & ευάλωτες ομάδες • Ευαισθητοποίηση πολιτών για την αναγκαιότητα της άθλησης στη ψυχική και σωματική υγεία
--	--	--

Πίνακας 49: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 3ου Άξονα: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα & Απασχόληση

3 ^{ος} Άξονας: Τοπική οικονομία, Επιχειρηματικότητα & Απασχόληση		
Μέτρο	Στόχος	Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων
Μέτρο 3.1: Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας	3.1.1 Κίνητρα ενίσχυσης τοπικής επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Στήριξη της τοπικής επιχειρηματικής δραστηριότητας • Στήριξη επιχειρηματικότητας γυναικών, νέων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων • Κίνητρα απορρόφησης σε τοπικές επιχειρήσεις του νέου παραγωγικού δυναμικού • Προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών στον τομέα της επιχειρηματικότητας • Δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάδειξη του Δήμου σε τουριστικό προορισμό - Ανάδειξη ειδικών μορφών τουρισμού πόλης. • Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας – Διαθέσιμων χώρων με στόχο την ενίσχυση της ελκυστικότητας και της κινητικότητας στην πόλη τονώνοντας και την εμπορική δραστηριότητα
	3.1.2 Προώθηση προγραμμάτων &	<ul style="list-style-type: none"> • Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

	<p>δράσεων καινοτόμου επιχειρηματικότητας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ του Δήμου, εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων για την προαγωγή της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο • Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας & ψηφιακής επιχειρηματικότητας • Υποστήριξη Νεοφυών επιχειρηματικών ομάδων (startups)
<p>Μέτρο 3.2: Απασχόληση & Ανθρώπινο Δυναμικό</p>	<p>3.2.1 Ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση και δια βίου μάθηση των δημοτών μέσω στοχευμένων προγραμμάτων • Ενίσχυση των δομών που διευκολύνουν τις πληθυσμιακές ομάδες που πλήττονται σε εργασιακά ζητήματα (πχ βρεφονηπιακοί σταθμοί για τις νεαρές μητέρες) • Ευέλικτα ωράρια βρεφικών και παιδικών σταθμών για την υποστήριξη της επαγγελματικής ζωής των γυναικών • Συμβουλευτική, κατάρτιση/επιμόρφωση, mentoring, δημοσιότητα & ευαισθητοποίηση, προώθηση της απασχόλησης/αυτοαπασχόλησης κ.α
	<p>3.2.2 Εφαρμογή νέων βοηθητικών δράσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση έργων υποδομής και μέτρα πολιτικής που βελτιώνουν την ελκυστικότητα της περιοχής ως εμπορικό κέντρο, κέντρο εστίασης και αναψυχής • Ενίσχυση και παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη της νεανικής επιχειρηματικότητας • Παρακίνηση επιχειρήσεων για την υπαγωγή τους σε επιχορηγούμενα προγράμματα πρόσληψης ανέργων

		<ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση διαδικτυακών σεμιναρίων για την εκμάθηση νέων τεχνικών, εμβάθυνση στην τεχνογνωσία • Ενίσχυση γνώσεων του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της ψηφιακής τεχνολογίας
--	--	---

Πίνακας 50: Μέτρα, Στόχοι & ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων 4ου Άξονα: Εσωτερική Λειτουργία & Διακυβέρνηση

4 ^{ος} Άξονας: Εσωτερική Λειτουργία & Διακυβέρνηση		
Μέτρο	Στόχος	Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων
Μέτρο 4.1: Οργάνωση & Λειτουργία Υπηρεσιών του Δήμου	4.1.1 Αναδιάρθρωση εσωτερικής οργάνωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα ενημέρωσης και εξέλιξης γνώσεων του προσωπικού • Προσλήψεις νέου προσωπικού • Απλούστευση και προτυποποίηση οριζόντιων και κάθετων διαδικασιών λειτουργίας του Δήμου • Οργάνωση εκ νέου των εσωτερικών υπηρεσιών & αρμοδιοτήτων τους • Συνεχής έλεγχος αποδοτικότητας – τεχνογνωσίας εργαζομένων • Αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων του Δήμου για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των Υπηρεσιών του Δήμου • Αναβάθμιση / συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων • Συντήρηση υφιστάμενου εξοπλισμού / Προμήθεια νέου • Τροποποίηση ΟΕΥ

<p>Μέτρο 4.2: Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Δήμου</p>	<p>4.2.1 Ψηφιακή αναβάθμιση Δήμου Χαλανδρίου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενσωμάτωση σύγχρονων ΤΠΕ στη λειτουργία και οργάνωση του Δήμου • Αναβάθμιση και εμπλουτισμός του υπάρχοντος υλικού, λογισμικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού του δήμου • Συνεχής αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός ιστοσελίδας δήμου • Συνεχής ενημέρωση πολιτών μέσω της ιστοσελίδας • Ενίσχυση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης • Συνέχιση ενημέρωσης της πλατφόρμας γεωπληροφοριακών συστημάτων (GIS) • Ανάπτυξη έξυπνων δράσεων για τη βελτίωση της διαφάνειας και συμμετοχής των πολιτών στα κοινά • Συνεχής αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των κατοίκων με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής (ηλεκτρονικές πληρωμές λογαριασμών, ηλεκτρονικές αιτήσεις κ.λπ.) • Συνέχιση των διαδικασιών πλήρους μηχανοργάνωσης και περαιτέρω εκπαίδευση στην ηλεκτρονική διακίνηση – διεκπεραίωση εγγράφων • Διαμόρφωση ιστοσελίδας ώστε να είναι προσβάσιμη από ΑΜΕΑ
<p>Μέτρο 4.3: Συμμετοχή</p>	<p>4.3.1 Σχέση δημότη – δημοτικής αρχής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων

Ανθρώπινου Δυναμικού		<ul style="list-style-type: none">• Ενεργός συμμετοχή πολιτών στη λήψη αποφάσεων μέσω διαδικασιών διαβούλευσης.
Μέτρο 4.4: Ενίσχυση Εξωστρέφειας του Δήμου & Ανάπτυξη Συνεργασιών	4.4.1 Εθνικές και Διαδημοτικές συνεργασίες	<ul style="list-style-type: none">• Συμμετοχή σε δίκτυα (UNESCO, Πράσινων Πόλεων, Σύμφωνο των Δημάρχων κλπ.• Συνεργασίες με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα• Συνέχιση συμμετοχής σε Διαδημοτικά Δίκτυα• Ενίσχυση συμμετοχής σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα• Περαιτέρω ανάπτυξη συνεργασιών με κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς και οργανισμούς• Προώθηση περιφερειακών και διακρατικών συνεργασιών